C/2026/4821

8.10.2026

KOMISSION TIEDONANTO EUROOPAN PARLAMENTILLE, NEUVOSTOLLE JA TILINTARKASTUSTUOMIOISTUIMELLE

Euroopan Unionin konsolidoitu tilinpäätös varainhoitovuodelta 2025

(C/2026/4821)

SISÄLLYSLUETTELO

Sivu

VARAINHOITOVUODEN TÄRKEIMMÄT TAPAHTUMAT 2

KONSOLIDOITUUN TILINPÄÄTÖKSEEN LIITETTY ILMOITUS 33

KONSOLIDOIDUT TILINPÄÄTÖSLASKELMAT JA LIITETIEDOT 34

TASE 35

TUOTTO- JA KULULASKELMA 36

RAHAVIRTALASKELMA 37

LASKELMA NETTOVAROJEN MUUTOKSISTA 38

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT 39

TALOUSARVION TOTEUTTAMISKERTOMUS JA LIITETIEDOT 142

SANASTO 224

LYHENTEET 228

VARAINHOITOVUODEN TÄRKEIMMÄT TAPAHTUMAT

Tämä varainhoitovuoden tärkeimpiä tapahtumia koskeva osio on laadittu kansainvälisiä julkisen sektorin tilinpäätösstandardeja käsittelevän elimen IPSASB:n (International Public Sector Accounting Standards Board) tilinpäätöksen sisältöä ja analyysiä koskevasta suositellusta käytännöstä antamassa ohjeessa RPG 2 "Financial Statement Discussion and Analysis" esitettyjen periaatteiden pohjalta. Osion tavoitteena on auttaa lukijoita ymmärtämään, miten EU:n operatiiviset, taloudelliset ja sijoitustoimet näkyvät EU:n konsolidoidun tilinpäätöksen eri osissa. Tässä osiossa esitettyjä tietoja ei ole tarkastettu.

On huomattava, että osa taloudellisia tietoja sisältävien taulukoiden luvuista ei näytä täsmäävän, koska numerotiedot on pyöristetty miljooniin euroihin.

SISÄLLYSLUETTELO

		Sivu
1.	KESKEISET LUVUT JA VUODEN TÄRKEIMMÄT TAPAHTUMAT	3
2.	YHTEENVETO TALOUSARVION TOTEUTUMISESTA	7
2.1	Tulot	7
2.2	Menot	8
3.	NEXTGENERATIONEU-VÄLINEEN TÄYTÄNTÖÖNPANO	11
3.1	Yleiskatsaus	11
3.2	Maksut jäsenvaltioille elpymis- ja palautumistukivälineen (ml. REPowerEU-suunnitelma) mukaisena tukena, jota ei makseta takaisin	11
3.3	Elpymis- ja palautumistukivälineen mukaiset maksetut lainat (ml. REPowerEU-suunnitelma)	12
3.4	EU:n talousarviosta rahoitettaviin ohjelmiin tehdyt maksut tukena, jota ei makseta takaisin	13
4.	TILINPÄÄTÖSANALYYSI	14
4.1	Tulot	14
4.2	Menot	15
4.3	Varat	16
4.4	Velat	17
4.5	Nettovarat	18
4.6	Yhdistyneen kuningaskunnan ero EU:sta	19
5.	TALOUSARVIOON KOHDISTUVAT EHDOLLISET VELAT	19
5.1	Otto- ja antolainaustoiminta	20
5.2	Talousarviotakuut	27
5.3	Yhteinen vararahasto	29
6.	EU:N POLIITTINEN KEHYS JA RAHOITUSKEHYS, HALLINTO JA VASTUUVELVOLLISUUS	29
6.1	Poliittinen kehys ja rahoituskehys	29
6.2	Hallinto ja vastuuvelvollisuus	31

1. **KESKEISET LUVUT JA VUODEN TÄRKEIMMÄT TAPAHTUMAT**

Konsolidoitu tilinpäätös

EU:n konsolidoitu tilinpäätös käsittää yli 50 yhteisöä (mukaan lukien Euroopan parlamentti, neuvosto, komissio ja EU:n virastot). Se laaditaan komission tilinpitäjän vahvistamien suoriteperusteisten tilinpitosääntöjen perusteella. Kyseiset säännöt perustuvat julkisen sektorin kansainvälisiin tilinpäätösstandardeihin (IPSAS).

Kuten jäljempänä esitetystä pelkistetystä taseesta ja tilinpäätösanalyysistä (kohta **4**) käy ilmi, EU:n vuoden 2025 konsolidoidulle tilinpäätökselle oli erityisen leimallista yhdistetyn varainhankintamenetelmän mukaisesti myönnetyistä uusista lainoista johtunut lainanoton lisääntyminen, NextGenerationEU-välineen jatkuneesta täytäntöönpanosta ja Ukrainalle myönnetystä taloudellisesta lisätuesta johtunut rahoitusvarojen kasvu sekä vuoden lopun käteisvarasaldon kasvu, joka johtui vuoden 2026 alkuun suunniteltujen suoritettavien maksujen suuresta määrästä:

(miljardia euroa)

	2025	2024	Muutos
VARAT			
Rahoitusvarat	386,1	328,3	57,8
Ennakkomaksut	76,7	78,9	(2,2)
Saamiset	34,1	31,7	2,3
Käteisvarat ja muut rahavarat	103,0	63,2	39,9
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet ja muut varat	17,5	16,3	1,2
Yhteensä	**617,4**	**518,5**	**99,0**
VELAT			
Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet	91,1	93,1	(2,0)
Rahoitusvelat	740,8	601,9	138,9
Muut lyhytaikaiset velat	65,0	55,4	9,6
Menojäämät	77,0	67,1	10,0
Muut velat	2,6	9,8	(7,2)
Yhteensä	**976,6**	**827,3**	**149,3**
NETTOVARAT			
Rahastot	0,9	1,0	0,0
Jäsenvaltioiden rahoitusosuudet	(360,1)	(309,8)	(50,3)
Yhteensä	**(359,2)**	**(308,8)**	**(50,3)**

ks. tilinpäätösanalyysi, kohta **4**

Tämä konsolidoitu tilinpäätös sisältää seuraavat tiedot:

1. Tilien muutokset, jotka johtuvat vuoden 2025 vuotuisen talousarvion toteuttamisesta ja aiemmista sitoumuksista. Vuoden 2025 talousarvio on osa vuosien 2021–2027 monivuotista rahoituskehystä, jonka yhteenlaskettu määrä on käypinä hintoina 1,223 biljoonaa euroa (1,083 biljoonaa euroa vuoden 2018 hintoina). Vuosien 2021–2027 monivuotisen rahoituskehyksen tarkistus tuli voimaan 1. maaliskuuta 2024. Sen ansiosta EU:n talousarviolla voidaan jatkossakin vastata kiireellisimpiin painopisteisiin ja minimoida samalla vaikutukset kansallisiin talousarvioihin. Tämä on hyödyksi niin EU:n kansalaisille kuin laajemminkin ([1]).
2. NextGenerationEU-elpymisväline, joka hyväksyttiin kesäkuussa 2020. NextGenerationEU:n tuen ennakoitiin alun perin olevan enintään 806,9 miljardia euroa käypinä hintoina (750 miljardia euroa vuoden 2018 hintoina). Näitä määrärahoja vähennettiin myöhemmin tammikuun 2026 lopussa 638,1 miljardiin euroon käypinä hintoina (338 miljardia euroa elpymis- ja palautumistukivälineen avustuksina, 217 miljardia euroa elpymis- ja palautumistukivälineen lainoina ja 83,1 miljardia euroa NextGenerationEU-ohjelmien täydennyksinä). Lisäksi elpymis- ja palautumistukivälineen avustusmäärärahoihin on lisätty 20 miljardia euroa, jotka ovat peräisin päästöoikeuksien huutokaupasta päästökauppajärjestelmän puitteissa, ja 2 miljardia euroa brexit-mukautusvarauksen avustuksia.

Komission ehdotus vuosien 2021–2027 monivuotisen rahoituskehyksen kohdennetuksi tarkistamiseksi hyväksyttiin huhtikuussa 2026, jotta Ukrainalle voidaan antaa tukea rahoituskehyksen liikkumavaran mahdollistaman lainan sekä unionin talousarviosta muun muassa uudella erityisrahoitusvälineellä ([2]) rahoitettavan lainakustannustuen muodossa.

Komissio esitti 16. heinäkuuta 2025 ehdotuksensa vuosien 2028–2034 monivuotiseksi rahoituskehykseksi.

— Pääkohdat-osion kohdassa **2** esitetään vuoden 2025 talousarvion ja aiempien talousarvioiden toteuttamisesta johtuvat tilien muutokset.

— Kohdassa **3** esitetään katsaus NextGenerationEU:n täytäntöönpanoon vuonna 2025.

— Kohdassa **4** esitetään, miten nämä muutokset näkyvät tilinpäätöksessä.

— Kohdassa **5** esitetään vaikutukset EU:n talousarviosta maksettaviin ehdollisiin velkoihin.

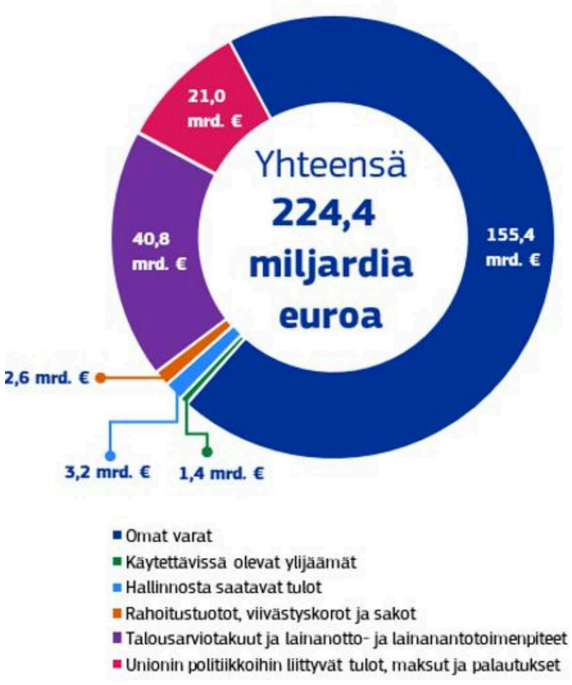
— Kohdassa **6** kerrataan hallinto- ja vastuuvelvollisuuskehyksen tärkeimmät osatekijät.

([1]) Sen keskeisiä osatekijöitä ovat muun muassa seuraavat: 50 miljardia euroa Ukrainan tukivälineelle, 1,5 miljardia euroa Euroopan puolustusrahastolle ja 9,6 miljardia euroa Länsi-Balkanille, eteläiselle naapurustolle ja muualle sekä joustovälineen vahvistaminen 2 miljardiksi euroksi ja hätäapuvarauksen 1,5 miljardiksi euroksi uusien mahdollisten tarpeiden täyttämiseksi.

([2]) Ukrainan tukilaina on osa komission kattavaa suunnitelmaa Ukrainan tukemiseksi 90 miljardilla eurolla vuosina 2026 ja 2027.

EU:n talousarvio vuonna 2025

Talousarvion tulot

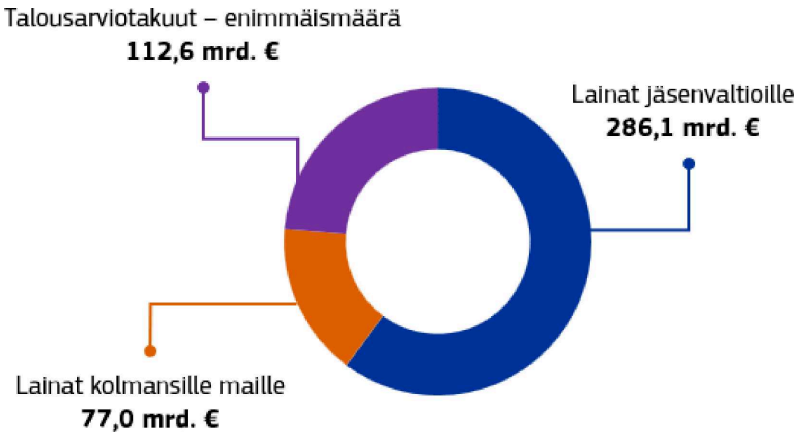
→ ks. kohta **2.1**

Maksusitoumusmäärärahat

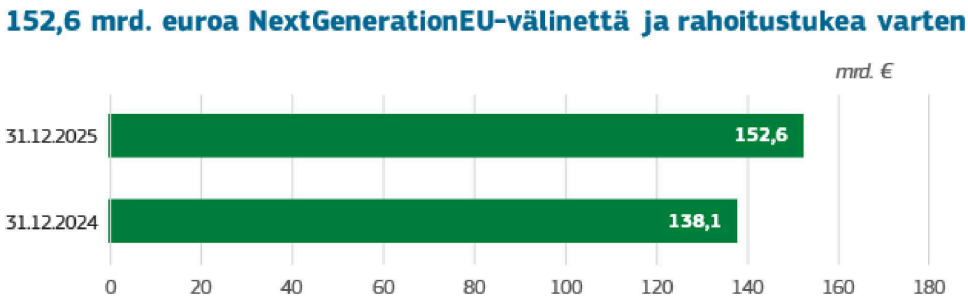
→ ks. kohta **2.2**

Talousarvion ehdolliset vastuut 31.12.2025: 475,7 miljardia euroa

Keskeinen kehitys vuonna 2025

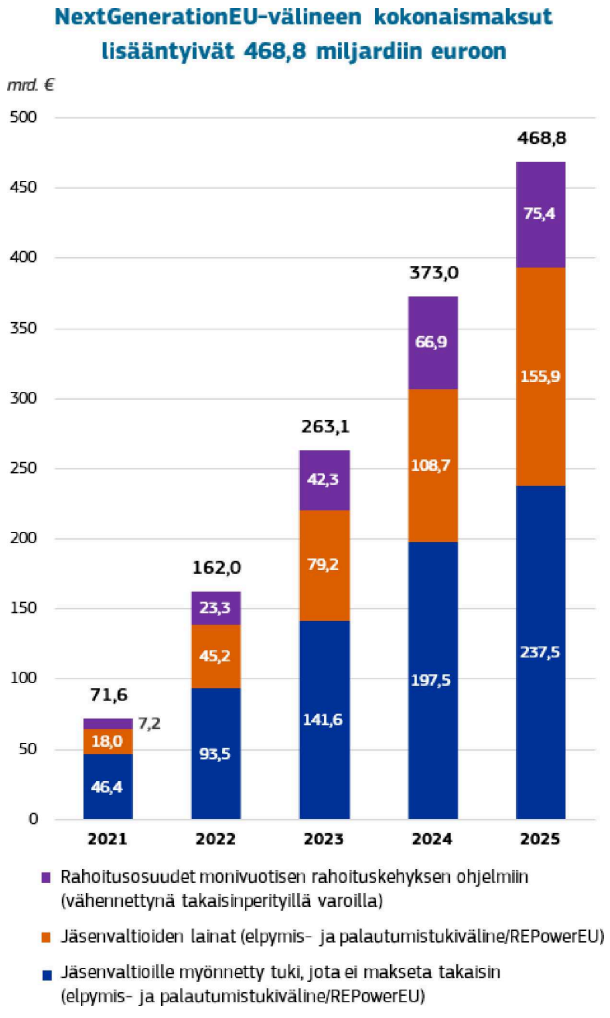
Lisääntyneet EU:n joukkolainojen liikkeeseenlaskut

Lähde: Komission täytäntöönpanopäätöksen C(2023)8010 13 artiklan mukainen puolivuotiskertomus lainanotto- ja velanhallintatoimien ja niihin liittyvien lainanantotoimien toteuttamisesta

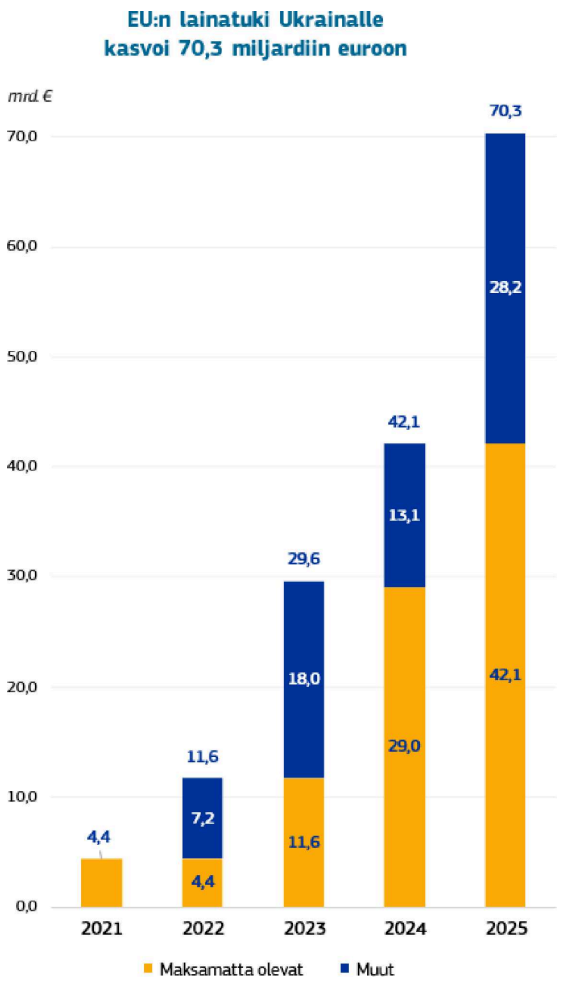
→ ks. kohta **5**

NextGenerationEU-tavoitteiden saavuttaminen

→ ks. kohta **3**

Rahoitusapu Ukrainalle

→ ks. kohta **5**

2. YHTEENVETO TALOUSARVION TOTEUTUMISESTA

2.1 Tulot

Hyväksytyssä alkuperäisessä talousarviossa, jonka Euroopan parlamentin puhemies allekirjoitti 27. marraskuuta 2024, oli yhteensä 155 209 miljoonaa euroa maksumäärärahoja. Omilla varoilla rahoitettavat maksumäärärahat olivat yhteensä 151 161 miljoonaa euroa. Alkuperäisen talousarvion meno- ja tuloarvioihin tehdään yleensä varainhoitovuoden aikana oikaisuja lisätalousarvioilla. BKTL:ään perustuviin omiin varoihin tehtävillä oikaisulla varmistetaan, että unionin talousarvion tulot ja menot ovat täsmälleen yhtä suuret. Tasapainoperiaatteen mukaan talousarvion tulojen ja menojen (maksumäärärahojen) on oltava tasapainossa.

Vuonna 2025 hyväksyttiin kolme lisätalousarviota. Kun niiden vaikutus otetaan huomioon, vuonna 2025 hyväksytyt lopulliset tulot olivat yhteensä 161 163 miljoonaa euroa ja omista varoista rahoitettu kokonaismäärä oli 154 322 miljoonaa euroa. Merkittävin tekijä jäsenvaltioiden rahoitusosuuksien lisäämisessä vuonna 2025 oli maksumäärärahojen lisääminen.

Osasto 1: Omat varat

Perinteisiä omia varoja kannettiin noin 4 prosenttia enemmän kuin talousarviossa ennakoitiin.

Jäsenvaltioiden lopulliset alv-, BKTL- ja muovimaksut vastasivat hyvin lopullisia talousarvioennusteita. Ennusteiden ja todellisuudessa maksettujen määrien ero johtuu siitä, että talousarviota laadittaessa käytetyt euron kurssit poikkesivat kursseista, jotka olivat voimassa silloin, kun euroalueen ulkopuoliset jäsenvaltiot tosiasiassa suorittivat maksut.

Osasto 2: Käytettävissä olevat ylijäämät

Edellisen varainhoitovuoden ylijäämä oli 1 345 miljoonaa euroa. Tämä määrä sisällytettiin vuoden 2025 talousarvioon lisätalousarviolla, ja jäsenvaltioiden omia varoja vähennettiin vastaavasti.

Alv- ja BKTL-saldoihin sovelletaan sääntöjä, jotka annetaan omien varojen käyttöön asettamisesta annetun asetuksen (neuvoston asetus (EU, Euratom) N:o 609/2014 ([3])) 10 b artiklassa. Muoviin perustuvien omien varojen saldoihin sovelletaan sääntöjä, jotka annetaan muovipakkausjätteeseen perustuvien omien varojen käyttöön asettamisesta annetun asetuksen (neuvoston asetus (EU, Euratom) N:o 2021/770 ([4])) 9 artiklassa.

Näiden sääntöjen mukaan saldojen kokonaismäärä lasketaan niin, että vaikutus EU:n talousarvioon on nolla (”nettoutusjärjestelmä”) eikä menettely edellytä lisätalousarviota. Siksi komissio pyytää suoraan jäsenvaltioita maksamaan nettomäärät omien varojen käyttöön asettamisesta annetun asetuksen sääntöjen mukaisesti.

Osasto 3: Hallinnosta saatavat tulot

Osasto kattaa pääasiassa henkilöstön palkoista perittävistä veroista ja maksuista saatavat tulot.

Osasto 4: Rahoitustuotot, viivästyskorot ja sakot

Suurin osa liittyy kilpailusääntöjen täytäntöönpanoon yhteydessä oleviin sakkoihin.

Osasto 5: Talousarviotakuu ja lainanotto- ja lainanantotoimenpiteet

Tämä osasto on kasvanut huomattavasti NextGenerationEU-välineen myötä. Tähän osastoon kuuluvat NextGenerationEU-välineen varat ovat käyttötarkoitukseensa sidottuja tuloja. Osasto 5 kattaa takauksiin ja myönnettyjen lainojen korkoihin ja takaisinmaksuihin liittyvät tulot. Sen avulla myös kanavoidaan käyttötarkoitukseensa perustuvista tuloista saatavia varoja, jotka osoitetaan jäsenvaltioille osana Euroopan unionin elpymisvälinettä (kyseiset varat osoitetaan elpymis- ja palautumistukivälineestä myönnettävään NextGenerationEU-tukeen, jota ei makseta takaisin, ja monivuotisen rahoituskehyksen ohjelmien määrärahojen kasvattamiseen).

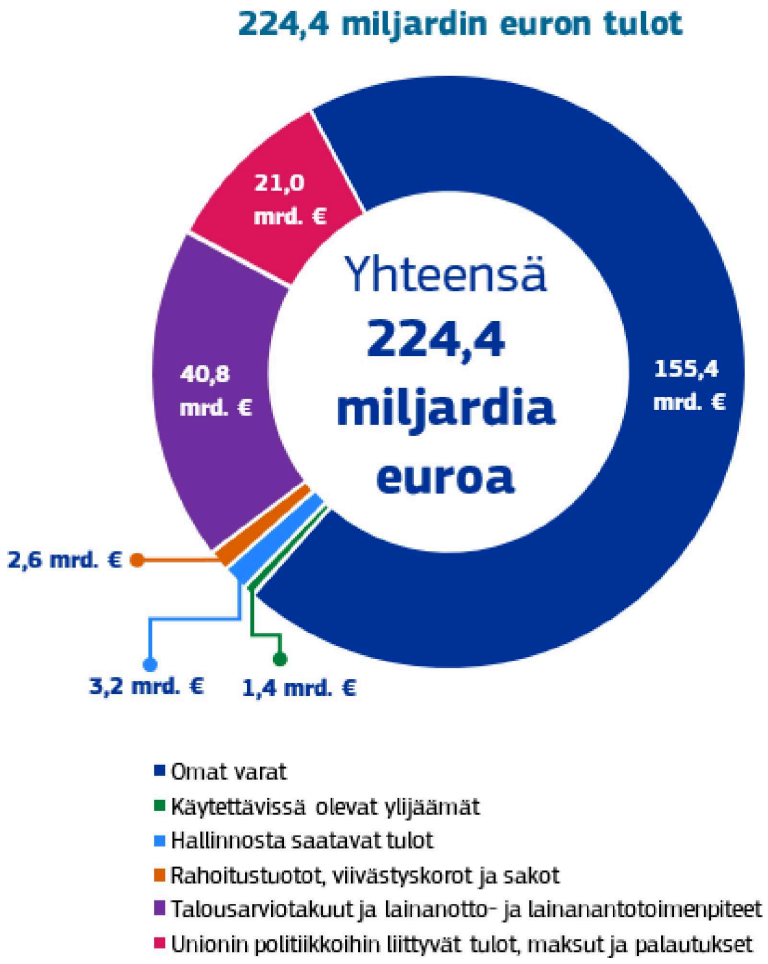
([3]) Neuvoston asetus (EU, Euratom) N:o 609/2014, annettu 26 päivänä toukokuuta 2014, perinteisten, ALV- ja BKTL-perusteisten omien varojen käyttöön asettamisessa sovellettavista menetelmistä ja menettelystä sekä käteisvarojen saamiseksi toteutettavista toimenpiteistä (EUVL L 168, 7.6.2014, s. 39, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2014/609/oj).

([4]) Neuvoston asetus (EU, Euratom) 2021/770, annettu 30 päivänä huhtikuuta 2021, kierrättämättömään muovipakkausjätteeseen perustuvien omien varojen laskennasta, kyseisten omien varojen käyttöön asettamisessa noudatettavista menetelmistä ja menettelyistä, käteisvarojen saamiseksi toteutettavista toimenpiteistä sekä bruttokansantuloon perustuvien omien varojen tietyistä näkökohdista (EUVL L 165, 11.5.2021, s. 15, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/770/oj).

Osasto 6: Unionin politiikkoihin liittyvät tulot, maksut ja palautukset

Tämä osasto kattaa pääasiassa rakenne- ja maatalousrahastoihin (ERI-rahastot, maataloustukirahasto ja maaseuturahasto) liittyvistä rahoitusoikaisuista saatavat tulot. Osastoon sisältyvät myös kolmansien maiden osallistuminen tutkimusohjelmiin, maatalousrahastojen tilien tarkastaminen ja hyväksyminen sekä EU:n ohjelmia ja toimia koskevat muut maksuosuudet ja palautukset. Huomattava osa kokonaismäärästä muodostuu määrättyyn käyttötarkoitukseen kohdennetuista tuloista, joihin liittyy lisämäärärahojen ottaminen menopuolelle.

Talousarvion tulot olivat vuonna 2025 yhteensä 224 398 miljoonaa euroa:

2.2 Menot

2.2.1 *Talousarvion toteutuma*

Hyväksytty talousarvio

Vuodet 2021–2027 kattavan monivuotisen rahoituskehyksen viidennen soveltamisvuoden eli vuoden 2025 lopullisesti hyväksytyn talousarvion maksusitoumusmäärärahat olivat yhteensä 199,2 miljardia euroa ja maksumäärärahat yhteensä 161,2 miljardia euroa. Lisäksi käyttötarkoitukseensa sidottuina tuloina oli käytettävissä 27,1 miljardia euroa maksusitoumusmäärärahoja, joista 0,2 miljardia euroa liittyi NextGenerationEU-välineeseen, ja 1,8 miljardia euroa maksusitoumusmäärärahoja siirrettiin vuodelta 2024. Vuoden 2025 käyttötarkoitukseensa sidottuihin tuloihin liittyvät maksumäärärahat olivat 85,9 miljardia euroa, josta 43,8 miljardia euroa liittyi NextGenerationEU-välineeseen, ja 3,9 miljardia euroa maksumäärärahoja siirrettiin vuodelta 2024.

Maksusitoumusmäärärahojen toteutuminen

Talousarvio saatiin toteutettua täysimääräisesti toteuttamisen aktiivisen seurannan sekä Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission välisen hyvän yhteistyön ansiosta.

Vuoden 2025 maksusitoumusmäärärahat olivat yhteensä 212,1 miljardia euroa:

— 196,1 miljardia euroa lopullisesta hyväksytystä talousarviosta

— 1,6 miljardia euroa vuodelta 2024 siirretyistä tai uudelleen käyttöön saaduista määrärahoista

— 14,5 miljardia euroa käyttötarkoitukseensa sidottujen tulojen määrärahoista

  — joista 39 miljoonaa euroa NextGenerationEU-välineestä.

Maksumäärärahojen toteutuminen

Vuoden 2025 maksumäärärahat olivat yhteensä 216,4 miljardia euroa:

— 155,2 miljardia euroa lopullisesta hyväksytystä talousarviosta

— 3,6 miljardia euroa vuodelta 2024 siirretyistä tai uudelleen käyttöön saaduista määrärahoista

— 57,6 miljardia euroa käyttötarkoitukseensa sidottujen tulojen määrärahoista

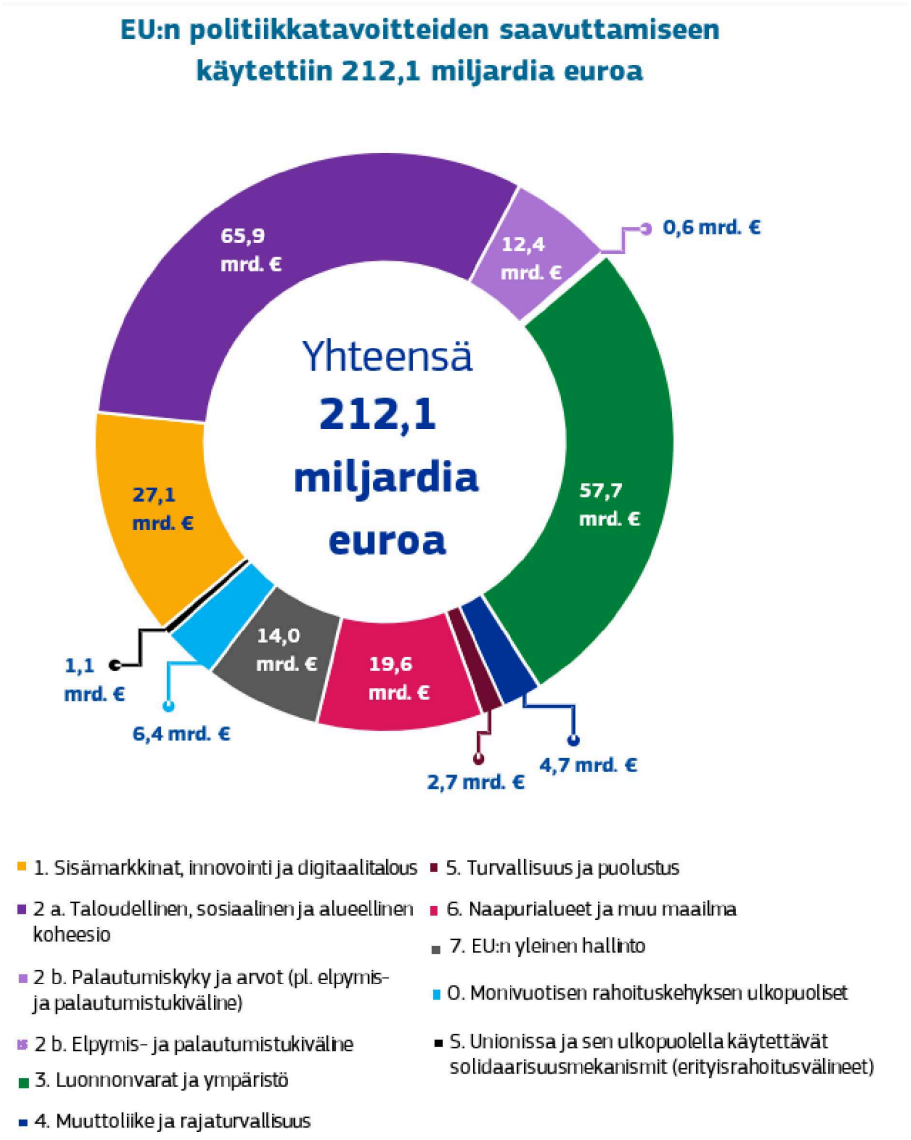
  — joista 41,7 miljardia euroa NextGenerationEU-välineestä.

Varainhoitoasetuksen ([5]) ja/tai tiettyjen ohjelmien oikeusperustojen sallimissa tapauksissa hyväksytyn talousarvion vuonna 2025 käyttämättä jääneet määrärahat siirrettiin vuodelle 2026: siirrettyjä maksusitoumusmäärärahoja oli yhteensä 2,1 miljardia euroa ja maksumäärärahoja yhteensä 6,1 miljardia euroa.

Vastaavasti vuodelle 2026 siirrettiin varainhoitoasetuksen mukaisesti 12,4 miljardia euroa käyttötarkoitukseensa sidottujen tulojen maksusitoumusmäärärahoja ja 28,3 miljardia euroa käyttötarkoitukseensa sidottujen tulojen maksumäärärahoja.

([5]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) 2024/2509, annettu 23 päivänä syyskuuta 2024, unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä (EUVL L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj).

Vuoden 2025 maksusitoumusmäärärahojen toteutus vuosia 2021–2027 koskevan monivuotisen rahoituskehyksen osakkeittain oli alla esitetyn mukainen:

Vuonna 2025 kaikkien määrärahojen (talousarvio, edelliseltä vuodelta siirretyt määrärahat ja käyttötarkoituksiinsa sidotut tulot) toteutumisaste oli 93 prosenttia maksusitoumusten ja 86 prosenttia maksujen osalta. Kun mukaan lasketaan vuodelle 2026 (varainhoitoasetuksen ja/tai oikeusperustojen mukaisesti) siirretyt määrärahat, vuoden 2025 hyväksytyn talousarvion toteutumisaste nousee 99,5 prosenttiin maksusitoumusmäärärahojen ja 100 prosenttiin maksumäärärahojen osalta.

NextGenerationEU-välineen määrärahat, joita ei makseta takaisin, otettiin talousarvioon kokonaisuudessaan vuonna 2021 (421,1 miljardia euroa maksusitoumusmäärärahoina). Vuosi 2023 oli viimeinen vuosi, jolloin välineeseen liittyviä oikeudellisia sitoumuksia voitiin tehdä.

Vuonna 2025 NextGenerationEU-välineen maksumäärärahat olivat 43,8 miljardia euroa, ja toteutusaste oli 95,4 prosenttia. Loput 2,0 miljardia euroa maksumäärärahoista siirrettiin varainhoitovuodelle 2026.

2.2.2 *Lopullisesti peruutetut maksusitoumusmäärärahat*

Vuoden 2023 aikana ehdollisuusasetuksen nojalla vapautettiin yhteensä 1 078 miljoonaa euroa Unkariin liittyviä sitoumuksia (summasta 30 miljoonaa euroa vapautettiin NextGenerationEU-välineen puitteissa). Kyseisiä maksusitoumusmäärärahoja ei ollut voitu ottaa uudestaan käyttöön vuoden 2025 loppuun mennessä, ja ne peruutettiin lopullisesti.

2.2.3 *Maksattamatta olevat sitoumukset*

Vuoden 2025 lopussa maksattamatta olevien sitoumusten (määrät, jotka on jo sidottu mutta joita ei vielä ole maksettu ja joista käytetään yleensä nimitystä RAL – reste à liquider) määrä oli 501,1 miljardia euroa. Maksamatta olevat sitoumukset vähenivät vuoteen 2024 verrattuna (6,3 miljardilla eurolla).

Maksamatta olevien määrien väheneminen vuonna 2025 johtui pääasiassa NextGenerationEU-välineen (osa, jota ei makseta takaisin) toteutuksesta. Välineen osuus maksamatta olevista määristä oli 124,1 miljardia euroa (24,9 %) vuoden 2025 lopussa.

2.2.4 *Talousarvion toteutuma*

Talousarvion toteutuma (ylijäämä) kasvoi vuonna 2024 toteutuneesta 1,3 miljardista eurosta 2,1 miljardiin euroon vuonna 2025. Vuoden 2025 talousarvion toteutumaan vaikuttaa pääasiassa osaston 4 (Rahoitustuotot, viivästyskorot ja sakot) talousarviotulojen liiallinen toteutuminen.

3. NEXTGENERATIONEU-VÄLINEEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

3.1 Yleiskatsaus

Komissio oli vuoden 2025 loppuun mennessä maksanut yhteensä 468,8 miljardia euroa rahoitustukea. Suurin osa tästä määrästä, 393,4 miljardia euroa, maksettiin elpymis- ja palautumistukivälineestä (mukaan lukien tuki REPowerEU-suunnitelman mukaisia uudistuksia ja investointeja varten). Tästä 237,5 miljardia euroa maksettiin tukena, jota ei makseta takaisin, ja 155,9 miljardia euroa maksettiin rahoituslainatukena. Nykyisistä ohjelmista maksettiin vielä 75,4 miljardia euroa (vähennettynä takaisinperinnöillä) monivuotisen rahoituskehyksen mukaisina maksuina.

3.2 Maksut jäsenvaltioille elpymis- ja palautumistukivälineen (ml. REPowerEU-suunnitelma) mukaisena tukena, jota ei makseta takaisin

Vuoden 2025 lopussa hyväksyttyjen ja oikeudellisesti sitovien tukien, joita ei makseta takaisin, määrä oli yhteensä 359,9 miljardia euroa. Yhteensä ei-takaisinmaksettavia tukia maksettiin 237,5 miljardia euroa:

(miljardia euroa)

Jäsenvaltio	Avustusten kokonaisarvo 31.12.2025	Talousarviosta suoritetut 31.12.2025 [1]	Maksut yhteensä 31.12.2025
Itävalta	4,0	4,0	3,3
Belgia	5,0	5,0	3,0
Bulgaria	6,2	6,2	3,3
Kroatia	5,8	5,8	4,7
Kypros	1,0	1,0	0,5
Tšekki	8,4	8,4	5,9
Tanska	1,6	1,6	1,1
Viro	1,0	1,0	0,6
Suomi	1,9	1,9	1,1
Ranska	40,3	40,3	34,1
Saksa	30,3	30,3	19,8
Kreikka	18,2	18,2	12,0

(miljardia euroa)

Jäsenvaltio	Avustusten kokonaisarvo 31.12.2025	Talousarviosta suoritetut 31.12.2025 ([1])	Maksut yhteensä 31.12.2025
Unkari	6,5	6,5	0,1
Irlanti	1,2	1,2	0,7
Italia	71,8	71,8	54,1
Latvia	2,0	2,0	1,1
Liettua	2,3	2,3	1,1
Luxemburg	0,2	0,2	0,1
Malta	0,3	0,3	0,2
Alankomaat	5,4	5,4	2,5
Puola	25,3	25,3	9,5
Portugali	16,3	16,3	10,4
Romania	13,6	13,6	6,4
Slovakia	6,4	6,4	4,0
Slovenia	1,6	1,6	1,1
Espanja	79,9	79,9	55,1
Ruotsi	3,4	3,4	1,6
Yhteensä	**359,9**	**359,9**	**237,5**

([1]) *Talousarviositoumuksissa on otettu huomioon kaikki määrärahojen vapauttamiset, myös ennen vuotta 2025 tehtyihin sitoumuksiin liittyvät vapauttamiset. Kaikista talousarviositoumuksista 1,0 miljardia euroa sidottiin vuonna 2025.*

Komissio maksoi vuonna 2025 yhteensä 40,1 miljardia euroa tukea, jota ei makseta takaisin. Merkittävimmät maksut suoritettiin Italialle (7,6 miljardia euroa), Espanjalle (7,1 miljardia euroa), Kreikalle (3,5 miljardia euroa) ja Ranskalle (3,3 miljardia euroa).

3.3 Elpymis- ja palautumistukivälineen mukaiset maksetut lainat (ml. REPowerEU-suunnitelma)

Vuoden 2025 lopussa allekirjoitetuilla lainasopimuksilla hyväksytty ja katettu rahoituslainatuki oli yhteensä 277,2 miljardia euroa. Rahoituslainatukien maksettu määrä oli yhteensä 155,9 miljardia euroa:

(miljardia euroa)

Jäsenvaltio	Yhteensä myönnetty 31.12.2025	Yhteensä allekirjoitettu 31.12.2025	Yhteensä maksettu 31.12.2025	Yhteensä maksettu takaisin 31.12.2025	Yhteensä maksamatta 31.12.2025
Belgia	0,2	0,2	0,1	–	0,1
Kroatia	4,3	4,3	1,7	–	1,7
Kypros ([1])	0,0	0,0	0,0	–	0,0
Tšekki	0,3	0,3	0,2	–	0,2
Kreikka	17,7	17,7	11,4	–	11,4
Unkari	3,9	3,9	0,8	–	0,8
Italia	122,6	122,6	99,1	–	99,1
Liettua	1,6	1,6	0,8	–	0,8
Puola	29,4	29,4	17,4	–	17,4

(miljardia euroa)

Jäsenvaltio	Yhteensä myönnetty 31.12.2025	Yhteensä allekirjoitettu 31.12.2025	Yhteensä maksettu 31.12.2025	Yhteensä maksettu takaisin 31.12.2025	Yhteensä maksamatta 31.12.2025
Portugali	5,6	5,6	3,4	–	3,4
Romania	7,8	7,8	4,3	–	4,3
Slovenia	0,5	0,5	0,5	–	0,5
Espanja	83,2	83,2	16,3	–	16,3
Yhteensä	**277,2**	**277,2**	**155,9**	–	**155,9**

([1]) Kyprokselle myönnettiin 28. heinäkuuta 2021 annetulla neuvoston täytäntöönpanopäätöksellä yhteensä 0,2 miljardin euron lainatuki uudistusten ja investointien tukemiseksi. Kypros on pyytänyt kyseisten uudistusten ja investointien poistamista, eikä se ole pyytänyt, että vapautuneita lainavaroja käytettäisiin uusien toimenpiteiden tukemiseen tai elpymis- ja palautumissuunnitelmaan sisältyvien voimassa olevien toimenpiteiden täytäntöönpanotason nostamiseen. Näin ollen Kyprokselle ei myönnetä lainatukea jatkossa, ja jo suoritettu 26,0 miljoonan euron ennakkomaksu on maksettava takaisin asianomaisen lainasopimuksen ehtojen mukaisesti.

Komissio tarjosi vuonna 2025 yhteensä 47,2 miljardia euroa uutta rahoituslainatukea. Merkittävimmät maksut suoritettiin Italialle (23,4 miljardia euroa), Espanjalle (15,9 miljardia euroa) ja Puolalle (4,0 miljardia euroa). Lainasopimusten mukaan jäsenvaltiot maksavat vuosittain takaisin 5 prosenttia niille maksetuista määristä. Takaisinmaksu käynnistyy kymmenen vuoden kuluttua maksupäivästä. Lainat, jotka on maksettu viimeistään 31. joulukuuta 2025, maksetaan näin ollen takaisin vuosien 2032 ja 2055 välillä.

3.4 EU:n talousarviosta rahoitettaviin ohjelmiin tehdyt maksut tukena, jota ei makseta takaisin

Vuoden 2025 lopussa muihin monivuotisen rahoituskehyksen ohjelmiin tehdyt nettomaksut olivat yhteensä 75,4 miljardia euroa. Tämä rahoitusosuus, josta on vähennetty takaisinperityt varat, liittyi pääasiassa REACT-EU-välineeseen, jolla rahoitetaan Euroopan aluekehitysrahastoa (EAKR) ja Euroopan sosiaalirahastoa (ESR, mukaan lukien FEAD):

(miljardia euroa)

Monivuotisen rahoituskehyksen ohjelma	Määrärahat yhteensä 31.12.2025	Nettositoumukset yhteensä 31.12.2025	Nettomaksut yhteensä 31.12.2025
REACT-EU	50,6	50,6	50,4
— *josta EAKR*	*30,0*	*30,0*	*29,9*
— *josta ESR (mukaan lukien FEAD)*	*20,6*	*20,6*	*20,5*
Oikeudenmukaisen siirtymän rahasto	10,9	10,8	7,4
Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahasto (maaseuturahasto)	8,1	8,1	6,0
InvestEU	6,1	6,1	4,9
Horisontti Eurooppa	5,4	5,4	5,2
RescEU	2,0	2,0	1,5
Yhteensä	**83,1**	**83,0**	**75,4**

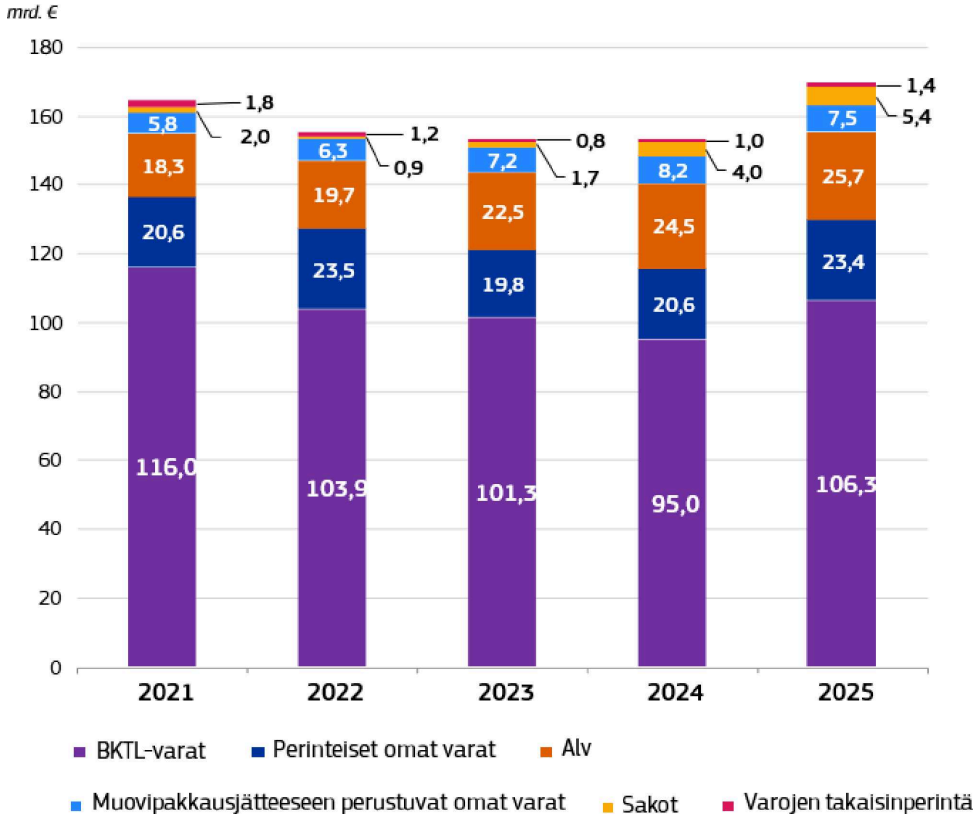
Komissio maksoi vuonna 2025 yhteensä 8,5 miljardia euroa maksuja muihin monivuotisen rahoituskehyksen ohjelmiin, joista suurin osa maksettiin REACT-EU-välineelle (4,1 miljardia euroa).

4. TILINPÄÄTÖSANALYYSI

4.1 Tulot

EU:n konsolidoidut tulot sisältävät vaihtoon perustuviin transaktioihin ja muihin kuin vaihtoon perustuviin transaktioihin liittyvät määrät, joista viimeksi mainitut ovat merkittävimpiä. Tärkeimpien muiden kuin vaihtoon perustuvien tuloluokkien (BKTL-varat, Perinteiset omat varat, Alv-varat, Muovipakkausjätteeseen perustuvat omat varat, Sakot ja Varojen takaisinperintä) viiden vuoden suuntaus on seuraava:

Muista kuin vaihtoon perustuvista transaktioista saatujen tulojen viiden vuoden trendi ([1])

([1]) *Vuosien 2021–2025 luvut: lukuun ottamatta Yhdistyneen kuningaskunnan EU:sta eroamiseen liittyviä tuloja ja muita tuloja*

Koska talousarvioon otettujen tulojen on aina vähintäänkin vastattava talousarvioon otettuja menoja, tärkein edellä kuvattuun tulojen trendiin vaikuttava tekijä ovat kunakin vuonna suoritetut maksut.

Tärkeimmät tapahtumat vuonna 2025

Vuonna 2025 tulot kaikista tuloluokista olivat yhteensä 202,5 miljardia euroa, kun ne edellisenä vuonna olivat olleet 175,7 miljardia euroa. Tärkeimmät tapahtumat, jotka selittävät tätä 26,8 miljardin euron (15,3 %:n) lisäystä, olivat seuraavat:

— Sakkoihin liittyvät tuotot kasvoivat 1,3 miljardia euroa pääasiassa yrityksille määrättyjen sakkojen vuoksi.

— Rahoitustuotot kasvoivat 2,6 miljardia euroa pääasiassa lainoista kertyneiden korkojen kasvun vuoksi.

— Alv-maksut kasvoivat vuonna 2024 toteutuneesta 24,5 miljardista eurosta 25,7 miljardiin euroon vuonna 2025.

— Muovipakkausjätteeseen perustuvat omat varat laskivat vuonna 2024 toteutuneesta 8,2 miljardista eurosta 7,5 miljardiin euroon vuonna 2025.

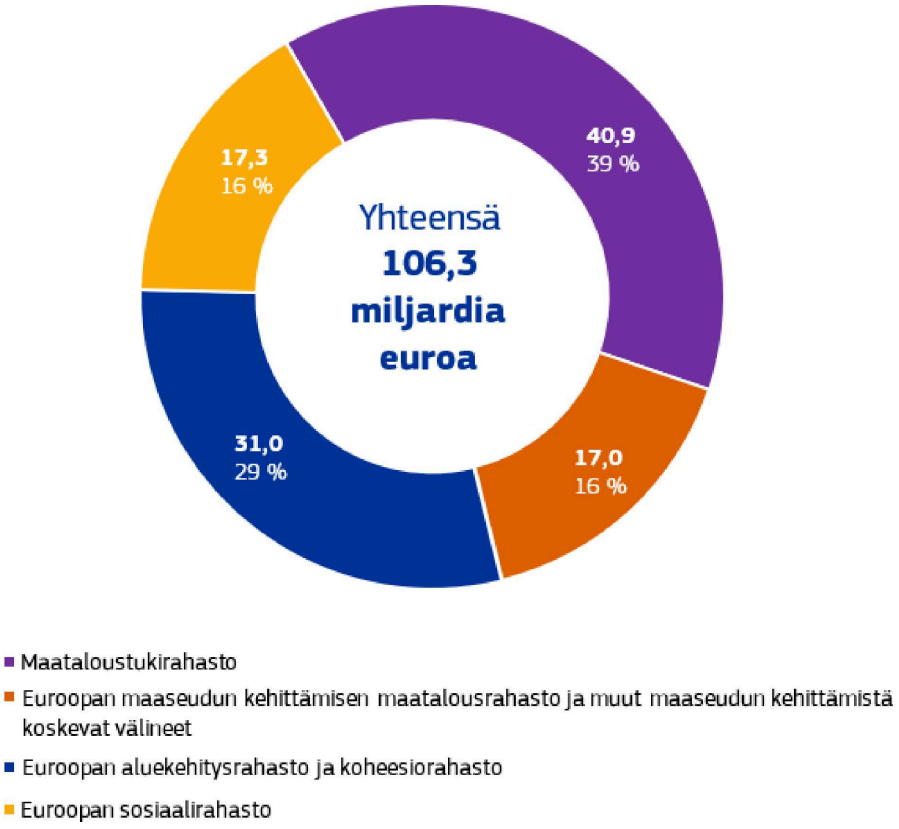
— Perinteiset omat varat kasvoivat vuonna 2024 toteutuneesta 20,6 miljardista eurosta 23,4 miljardiin euroon vuonna 2025. ja

— BKTL-tuotot (bruttokansantulotuotot), jotka ovat EU:n tärkeimpiä toiminnan tuottoja, kasvoivat vuonna 2024 toteutuneesta 95 miljardista eurosta 106,3 miljardiin euroon vuonna 2025. Yhteensä 11,3 miljardin euron tai 11,9 prosentin kasvu selittyy suurelta osin maksumäärärahojen tarpeen kasvulla.

4.2 Menot

Suurimmat menoerät konsolidoidussa tilinpäätöksessä ovat jäsenvaltioille yhteistyöhön perustuvan hallinnoinnin puitteissa siirrettyjä menoja, jotka koskevat seuraavia rahastoja: i) Euroopan maatalouden tukirahasto (maataloustukirahasto), ii) Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahasto (maaseuturahasto), iii) Euroopan aluekehitysrahasto (EAKR) ja koheesiorahasto sekä iv) Euroopan sosiaalirahasto (ESR). Näiden rahastojen osuus oli 106,3 miljardia euroa eli 41,3 prosenttia vuoden 2025 kokonaismenoista, jotka olivat 257,1 miljardia euroa (vuonna 2024 101,9 miljardia euroa eli 37,3 prosenttia kokonaismenoista). Seuraavassa esitetään jäsenvaltioille siirrettyjen menojen jakautuminen ja niiden suhteelliset painotukset:

Merkittävimmät jäsenvaltioille siirretyt menot varainhoitovuonna 2025 (yhteistyöhön perustuva hallinnointi)

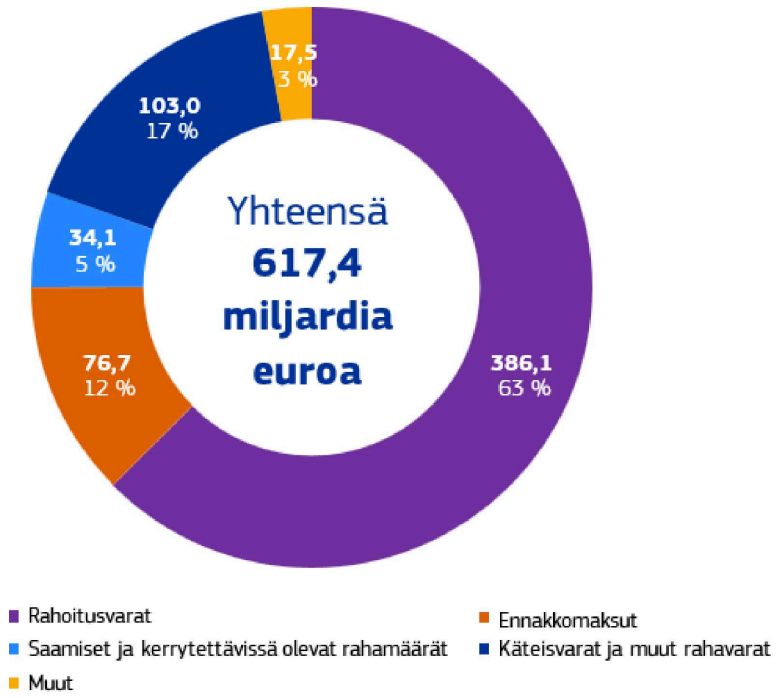
Jäsenvaltioille siirrettyjen menojen (yhteistyöhön perustuva hallinnointi) lisäys koskee enimmäkseen Euroopan aluekehitysrahastoa ja koheesiorahastoa (2,2 miljardia euroa), joissa toimet etenevät edelleen, sekä Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastoa (maaseuturahastoa).

Siirtoihin, mukaan lukien avustukset ja budjettituki, liittyvät menot vähenivät 98,8 miljardista eurosta 78,8 miljardiin euroon vuosien 2024 ja 2025 välillä. Tämä 19,9 miljardin euron vähennys johtuu pääasiassa NextGenerationEU-välineen elpymis- ja palautumistukivälineestä myönnetystä tuesta, jota ei makseta takaisin. Tuen määrä oli 46,8 miljardia euroa (65,8 miljardia euroa vuonna 2024). Tästä merkittävästä menojen pienenemisestä huolimatta edistyminen välitavoitteiden ja tavoitteiden täytäntöönpanossa jatkuu edelleen.

4.3 Varat

Varat olivat 31. joulukuuta 2025 yhteensä 617,4 miljardia euroa (518,5 miljardia euroa vuonna 2024). Lisäys johtuu pääasiassa elpymis- ja palautumistukivälineen puitteissa myönnetyistä lisälainoista sekä Ukrainalle Ukraina-välineen ja makrotaloudellisen rahoitusavun Ukrainan lainayhteistyömekanismin kautta myönnetyistä uusista lainoista. Merkittävimmät varat EU:n taseessa olivat muut rahoitusvarat kuin käteisvarat ja muut rahavarat (386,1 miljardia euroa), ennakkomaksut (76,7 miljardia euroa), saamiset ja kerrytettävissä olevat rahamäärät (34,1 miljardia euroa) sekä käteisvarat ja muut rahavarat (103 miljardia euroa). Muut rahoitusvarat, joiden määrä oli 17,5 miljardia euroa, sisälsivät pääasiassa aineellisia käyttöomaisuushyödykkeitä ja aineettomia hyödykkeitä.

Varojen koostumus 31. joulukuuta 2025

Varojen 99,0 miljardin euron eli 19,1 prosentin lisäys edelliseen vuoteen verrattuna johtui pääasiassa seuraavista syistä:

— Lainakanta kasvoi vuoden 2024 yhteensä 283,6 miljardista eurosta 333,4 miljardiin euroon vuonna 2025. Tämä 49,8 miljardin euron eli 17,6 prosentin kasvu johtuu pääasiassa uusien lainojen myöntämisestä jäsenvaltioille elpymis- ja palautumistukivälineen ja REPowerEU-suunnitelman puitteissa (47,2 miljardia euroa) ja Ukrainan tukivälineestä (10,1 miljardia euroa) ja makrotaloudellisen rahoitusavun ohjelmista (18,4 miljardia euroa) myönnettävistä uusista lainoista. Lisäystä kompensoidaan ERVM:n (4,9 miljardia euroa) ja SURE-tukivälineen (8,0 miljardia euroa) takaisinmaksuilla ja pääasiassa Ukrainan uusiin lainoihin liittyvillä kasvaneilla arvonalentumisilla (14,4 miljardia euroa).

— Käteisvarat ja muut rahavarat kasvoivat vuonna 2024 toteutuneesta 63,2 miljardista eurosta 103,0 miljardiin euroon vuonna 2025. Tämä 39,9 miljardin euron eli 63 prosentin kasvu johtuu pääasiassa siitä, että yhdistettyyn varainhankintaan liittyvä likviditeettipuskuri oli suurempi (33,9 miljardia euroa vuonna 2024, kun se oli 65,2 miljardia euroa vuoden 2025 lopussa). Tämä johtui siitä, että maksuja oli tarkoitus suorittaa enemmän vuoden 2026 alussa.

Ennakkomaksut (oikeudellisesti sitovat ennakkomaksut)

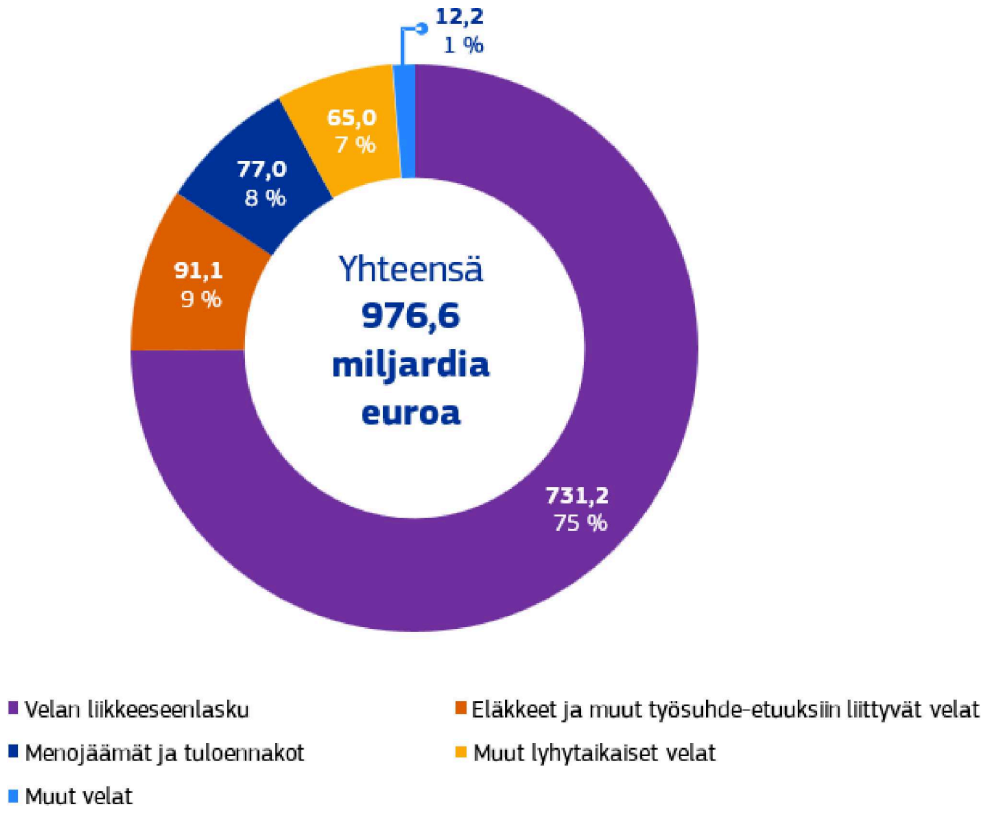
Vuonna 2025 ennakkomaksujen (pois lukien muut ennakot jäsenvaltioille sekä erityisrahastoihin Bêkou ja Afrikka) määrä oli 71,3 miljardia euroa (75,1 miljardia euroa vuonna 2024). Merkittävin muutos liittyy elpymis- ja palautumistukivälineen ennakkomaksuihin, jotka vähenivät 15,4 miljardista eurosta 10,2 miljardiin euroon vuonna 2025 ohjelman tavanomaisen täytäntöönpanon mukaisesti, koska vuonna 2025 ei maksettu lisää ennakkomaksuja.

Monivuotiseen rahoituskehykseen sisältyvien ennakkomaksujen tasoon vaikuttaa merkittävästi kyseisen monivuotisen rahoituskehyksen sykli. Esimerkiksi rahoituskehyksen soveltamiskauden alussa oletetaan, että jäsenvaltioille maksetaan koheesiopolitiikan mukaisesti suuria ennakkomaksuja ja että nämä määrät ovat jäsenvaltioiden käytettävissä ohjelmien päättymiseen asti. Lisäksi maksetaan vuotuinen ennakkomaksu, joka on käytettävä vuoden aikana tai se peritään takaisin seuraavana vuonna osana vuosittaista tilien päättämistä. Komissio pyrkii kaikin tavoin varmistamaan, että ennakkomaksut pysyvät sopivalla tasolla. Hankkeiden riittävän rahoituksen varmistamisen ja menojen oikea-aikaisen kirjaamisen välille on löydettävä oikea tasapaino.

4.4 Velat

Velkojen määrä oli 31. joulukuuta 2025 yhteensä 976,6 miljardia euroa (827,3 miljardia euroa vuonna 2024). Kasvu johtuu pääasiassa yhdistetyn varainhankintamenetelmän puitteissa vuonna 2025 otetuista lainoista. Merkittävimmät velat olivat jäsenvaltioiden ja kolmansien maiden rahoituslainat (731,2 miljardia euroa), eläkevastuut ja muihin työsuhteen päättymisen jälkeisiin etuuksiin liittyvät velat (91,1 miljardia euroa), menojäämät ja tuloennakot (77,0 miljardia euroa) ja velat kolmansille osapuolille (65 miljardia euroa).

Velkojen koostumus 31. joulukuuta 2025

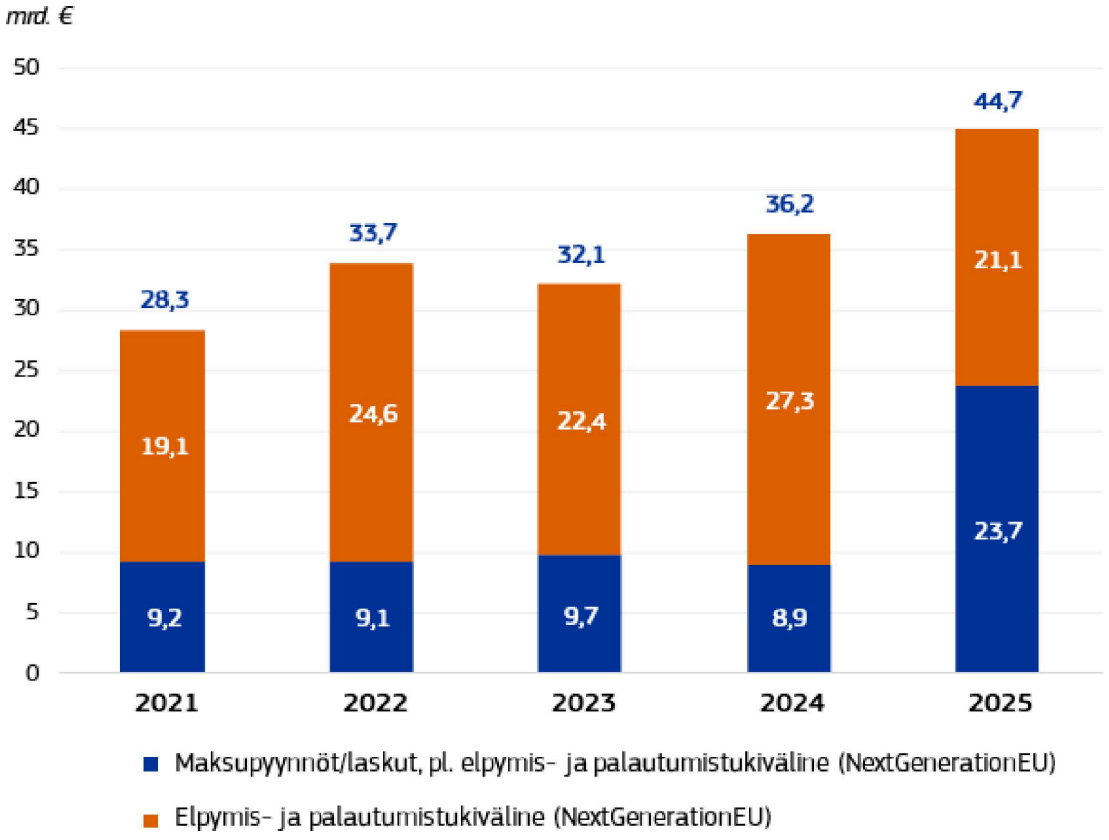
Tämä 149,3 miljardin euron eli 18,0 prosentin kasvu edellisvuodesta johtui pääasiassa seuraavista vaikutuksista:

— Lainat lisääntyivät vuonna 2024 toteutuneesta 594,0 miljardista eurosta 731,2 miljardiin euroon vuonna 2025. Tämä 137,2 miljardin euron eli 23,1 prosentin kasvu liittyy pääasiassa yhdistetyn varainhankintamenetelmän mukaisesti myönnettyihin uusiin lainoihin, joista on vähennetty elpymis- ja palautumistukivälineen, Ukrainan tukivälineen ja makrotaloudellisen rahoitusavun lainojen takaisinmaksut (148,3 miljardia euroa), joista on vähennetty 10,6 miljardia euroa ERVM-lainojen, SURE-tukivälineen lainojen ja maksutaselainojen takaisinmaksuja.

— Menojäämät ja tuloennakot kasvoivat vuonna 2024 toteutuneesta 67,1 miljardista eurosta 77,0 miljardiin euroon vuonna 2025. Tämä 9,9 miljardin euron eli 14,8 prosentin kasvu liittyy pääasiassa elpymis- ja palautumistukivälineeseen; ja

— Lyhytaikaiset velat lisääntyivät vuonna 2024 toteutuneesta 55,4 miljardista eurosta 65,0 miljardiin euroon vuonna 2025. Tämä 9,6 miljardin euron eli 17,3 prosentin kasvu liittyy pääasiassa EAKR:ään, koheesiorahastoon ja Euroopan sosiaalirahastoon (13,9 miljardin euron kasvu).

Saadut ja taseessa kohtaan ”Muut lyhytaikaiset velat” kirjatut maksupyynnöt ja laskut yhteensä

4.5 **Nettovarat**

Velkoja oli 31. joulukuuta 2025 yhteensä 359,2 miljardia euroa enemmän kuin varoja (308,8 miljardia euroa vuonna 2024). Tähän kasvuun johtaneita merkittävimpiä eriä olivat yhdistetyn varainhankintamenetelmän mukaisesti otetut lisälainat (jotka on maksettava takaisin vuoteen 2055 mennessä, ks. kohta **5.1.1**), toimenpiteiden täytäntöönpanoon ja niihin liittyvien maksusitoumusmäärärahojen lisääntyminen, työsuhde-etuuksiin liittyvä velka (joka on maksettava usean vuosikymmenen aikana) sekä maataloustukirahastoon liittyvät maksut, joista suurin osa maksettiin vuoden 2026 ensimmäisellä neljänneksellä.

On huomattava, että vaikka velkoja on enemmän kuin varoja, EU:n toimielimet ja elimet eivät ole taloudellisissa vaikeuksissa, vaan tietyt velat maksetaan tulevista vuotuisista talousarvioista. Monet menot kirjataan suoriteperusteen mukaisesti kuluvana vuonna, vaikka niitä vastaavat maksut suoritetaan vasta seuraavan vuoden vuosien talousarvioista. Tähän tulevaan rahoitukseen liittyvät tulot kirjataan vasta tulevina vuosina.

4.6 **Yhdistyneen kuningaskunnan ero EU:sta**

Yhdistynyt kuningaskunta jatkaa erosopimuksen mukaisesti EU:n talousarvion rahoittamista ja hyötyy myös edelleen ennen vuotta 2021 toteutetuista EU:n ohjelmista ja menoista samalla tavalla kuin jäsenvaltiot. Yhdistynyt kuningaskunta saa myös takaisin tietyt EU:n talousarvioon maksamansa määrärahat ja EU:n talousarvioon saadut määrärahat, jotka liittyvät sen jäsenkauteen. EU raportoi erääntyneistä määristä kahdesti vuodessa Yhdistyneelle kuningaskunnalle, ja Yhdistynyt kuningaskunta maksaa ne kuukausittain. Raportointia päivitetään vuosittain toteutuneiden lukujen perusteella.

Nämä erosopimuksen mukaiset velvoitteet aiheuttavat EU:lle velkoja ja saamisia, jotka on laskettava ja otettava huomioon EU:n tilinpäätöksessä. Ne kattavat erityisesti seuraavat osa-alueet:

— omat varat (136 artikla)

— maksattamatta olevat sitoumukset (140 artikla)

— kilpailun alalla määrätyt sakot (141 artikla)

— unionin vastuut (142 artikla)

— ehdolliset rahoitusvastuut ja rahoitusvälineet (143 ja 144 artikla)

— Euroopan hiili- ja teräsyhteisön nettovarallisuus (145 artikla)

— EU:n investoinnit Euroopan investointirahastoon, EIR (146 artikla)

— oikeustapauksiin liittyvät ehdolliset vastuut (147 artikla).

(miljoonaa euroa)

	140 artikla	142 artikla	Muut	31.12.2025	31.12.2024
Yhdistyneen kuningaskunnan velka	*2 327*	*9 599*	*166*	*12 092*	*14 683*
Velka Yhdistyneelle kuningaskunnalle	–	–	*(1 331)*	*(1 331)*	*(1 922)*
Yhteensä	**2 327**	**9 599**	**(1 165)**	**10 761**	**12 762**
Pitkäaikaiset	*1 928*	*9 244*	*(915)*	*10 256*	*11 231*
Lyhytaikaiset	*399*	*355*	*(250)*	*505*	*1 530*

Varainhoitoa koskevien erosopimuksen määräysten mukaiset nettosaatavat Yhdistyneeltä kuningaskunnalta olivat 10 761 miljoonaa euroa 31. joulukuuta 2025 (12 762 miljoonaa euroa vuonna 2024). Saatavien suurimpia eriä ovat 142 artiklan mukaiset Yhdistyneen kuningaskunnan velvoitteet, jotka koskevat EU:n työsuhteen päättymisen jälkeisiin etuuksiin liittyviä velkoja (9 599 miljoonaa euroa), ja 140 artiklan mukaiset velvoitteet, jotka liittyvät maksamatta oleviin talousarviositoumuksiin (2 327 miljoonaa euroa).

5. **TALOUSARVIOON KOHDISTUVAT EHDOLLISET VELAT**

EU on viime vuosina käyttänyt yhä enemmän rahoitusvälineitä (kuten lainoja, takauksia ja oman pääoman ehtoisia sijoituksia) keinona panna täytäntöön toimintapolitiikkojaan ja pyrkiä EU:n tavoitteisiin. Esimerkiksi EU:n jäsenvaltioille tai kumppanimaille myöntämillä lainoilla pyritään palauttamaan rahoitusvakaus tai edistämään talouden elpymistä kriisitilanteissa. EU:n takausohjelmien päätavoitteena on lisätä investointeja ja parantaa rahoituksen saatavuutta markkinoiden toimintapuutteiden korjaamiseksi keskeisillä politiikka-aloilla.

Kun EU tarjoaa tukea takauksina, se odottaa investointien edistämiseen käyttämiensä rahoitusosuuksien vaikutuksen moninkertaistuvan muiden rahoituslaitosten ja sijoittajien tuen ansiosta.

Kun myönnetään lainoja kolmansille maille tai annetaan takuita, EU:n talousarviolle voi koitua tappioita sellaisten tapahtumien seurauksena, jotka eivät ole täysin EU:n hallinnassa. Koska tappiot, joita aiheutuu lopullisten tuensaajien laiminlyödessä takaisinmaksun, eivät todennäköisesti toteudu täysimääräisinä, EU ei pidä hallussaan varoja kaikkien kyseessä olevien mahdollisten velkojen kattamiseksi ([6]). Sillä on ainoastaan odotettujen tappioiden kattamiseksi tarvittava määrä varoja sekä riittävä turvallisuuspuskuri odottamattomia tappioita varten. Jos aiheutuneet tappiot kuitenkin ylittäisivät varatut varat, jäsenvaltiot kattaisivat ne tulevien EU:n talousarvioiden kautta. Tässä mielessä talousarviotakuut ovat EU:n ”talousarvioon kohdistuvia ehdollisia velkoja”.

EU seuraa säännöllisesti ehdollisten velkojensa kestävyyttä ja yhteisessä vararahastossa olevien varattujen varojen riittävyyttä (ks. jäljempänä kohta **5.3**) ([7]).

Vuoden 2025 lopussa EU:n talousarvioon kohdistuvat ehdolliset velat olivat yhteensä 475,7 miljardia euroa. Tästä määrästä 363,1 miljardia euroa liittyi valtioille myönnettyihin maksamatta oleviin lainoihin (359,4 miljardin euron nimellismäärä ja 3,7 miljardia euroa kertyneitä korkoja) ja 112,6 miljardia euroa myönnettyjen takausten enimmäismääriin. Lainoista 286,1 miljardia euroa liittyi jäsenvaltioille myönnettyihin lainoihin ja 77,0 miljardia euroa kolmansille maille myönnettyihin lainoihin. Kolmansille maille myönnettyjä lainoja ja takauksia varten varatut varat olivat 27,4 miljardia euroa.

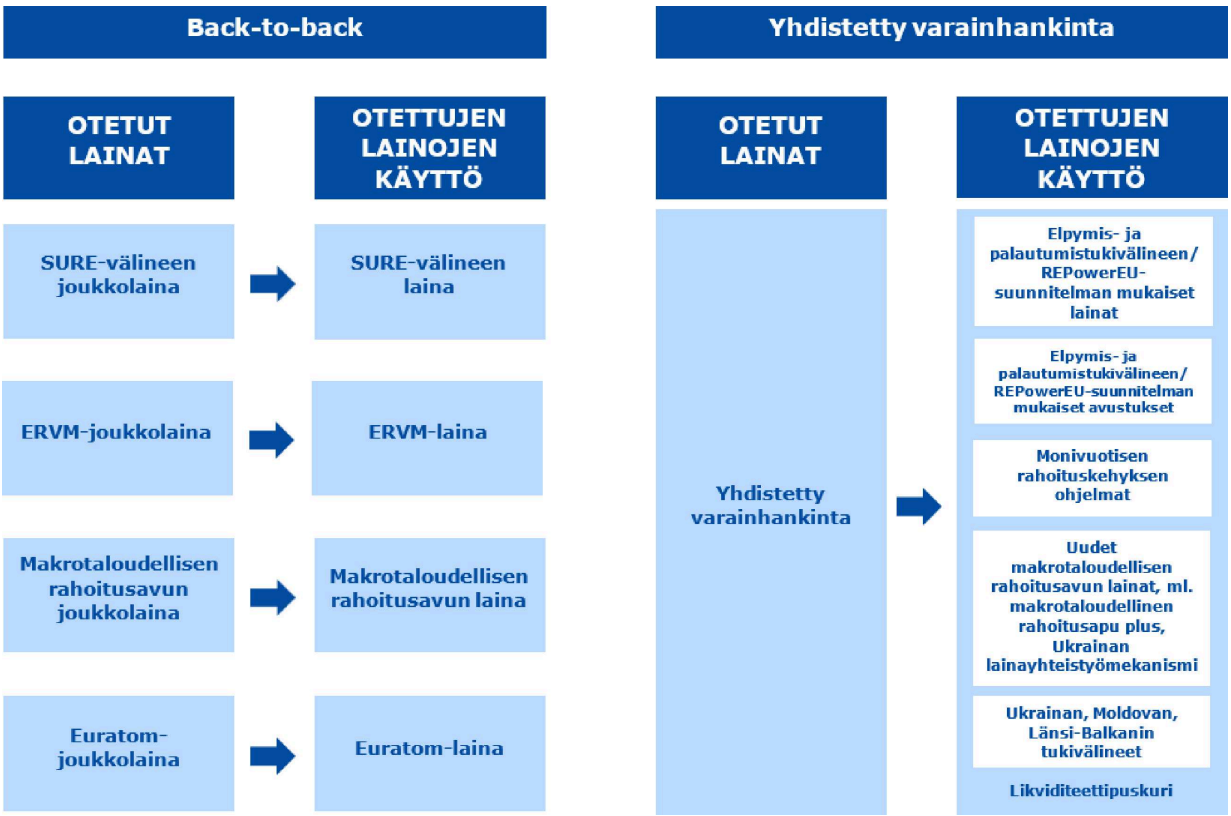
EU:lle syntyy myös muita velkoja, jotka eivät ole luonteeltaan ehdollisia vaan jotka jäsenvaltiot rahoittavat vasta tulevista talousarvioista niiden pitkäaikaisuuden vuoksi. Tämä koskee pääasiassa eläkevastuuta (91,1 miljardia euroa 31. joulukuuta 2025) ja yhdistetyn varainhankintamenetelmän mukaista lainanottoa, jolla rahoitettiin elpymis- ja palautumistukivälineen/REPowerEU-suunnitelman mukaisia avustuksia ja joitakin muita monivuotisen rahoituskehyksen ohjelmia (312,9 miljardia euroa 31. joulukuuta 2025 – ks. kohdat **3.2** ja **3.4**).

5.1 Otto- ja antolainaustoiminta

5.1.1 *Ottolainaus*

Unioni ottaa lainaa laskemalla liikkeeseen arvopapereita kansainvälisillä pääomamarkkinoilla. Kaikki unionin ottamat lainat taataan viime kädessä EU:n talousarviosta. Vuoteen 2020 asti ottolainausta käytettiin ainoastaan antolainaustoiminnan rahoittamiseen (ks. kohta **5.1.2**). NextGenerationEU-välineen käyttöönoton jälkeen ottolainauksella rahoitetaan myös tukea, jota ei makseta takaisin (ks. kohta **3.2**).

Varainhankintamenetelmä

([6]) Lukuun ottamatta joitakin aiempien monivuotisten rahoituskehysten rahoitusvälineohjelmista annettuja takauksia, jotka rahoitettiin kokonaan tai katettiin varauksilla EU:n talousarviosta.

([7]) Ks. komission vuotuinen kertomus Euroopan parlamentille ja neuvostolle rahoitusvälineistä, talousarviotakuista, rahoitusavusta ja ehdollisista veloista.

Vuoteen 2020 asti komissio noudatti back-to-back-menetelmää, jossa tietyn lainasopimuksen rahoittamiseksi lasketaan liikkeeseen erillinen joukkolaina. Se siirsi rahat suoraan lainansaajavaltiolle samoin ehdoin (korko, maturiteetti). Joukkolainojen liikkeeseenlaskujen ajoitus, volyymi ja maturiteetti määräytyivät tuensaajan tarpeiden mukaan.

NextGenerationEU-välineen osalta komissio käyttää monipuolista rahoituksen yhdistämiseen perustuvaa menetelmää, jossa ottolainauksella ei rahoiteta suoraan tiettyjä maksuja. Sen sijaan velka lasketaan liikkeeseen puolivuosittaisten rahoitussuunnitelmien mukaisesti pitkäaikaisina joukkolainoina ja lyhytaikaisina velkasitoumuksina. Komissio käyttää näiden arvopapereiden liikkeeseenlaskuun huutokauppoja ja syndikointeja. Sen jälkeen se siirtää kustannukset jäsenvaltioiden kanssa sovitun kustannustenjakomenetelmän mukaisesti ([8]) edunsaajille, kun on kyse lainoista, ja EU:n talousarvioon, kun on kyse tuesta, jota ei makseta takaisin. Tämä rahoituksen yhdistämiseen perustuva menetelmä mahdollistaa joustavamman ja johdonmukaisemman otto- ja antolainaustoiminnan. Lisäksi se vähentää rahoituskustannuksia ja mahdollistaa paremman riski- ja vaatimustenmukaisuuskehyksen suunnittelun. Tällainen rahoituksen joustavuus edellyttää myös likviditeettipuskuria tehokkaaseen likviditeetinhallintaan.

Sen jälkeen, kun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) 2022/2434 ([9]) hyväksyttiin joulukuussa 2022, komissio on voinut käyttää tätä menetelmää kaikessa tulevassa ottolainauksessa. Näin Ukrainalle tarkoitettu makrotaloudellinen rahoitusapu plus -väline, Ukrainan tukiväline ja muut lainaohjelmat voivat hyötyä tästä joustavasta ja kustannustehokkaasta velanhallinnasta. Tällä tavoin kaikkeen EU:n ottolainaukseen sovelletaan yhdistettyä varainhankintamenetelmää.

EU:n maksamatta olevien lainojen kokonaismäärä kasvoi yhteensä 738,9 miljardiin euroon 31. joulukuuta 2025. Määrään sisältyy 78,5 miljardia euroa NextGenerationEU-välineen vihreitä joukkolainoja. Näiden liikkeeseenlaskujen perustana on NextGenerationEU-välineen vihreitä joukkolainoja koskeva kehys, joka on yhdenmukainen ICMA:n (International Capital Market Association) vihreitä joukkolainoja koskevien periaatteiden kanssa ([10]). NextGenerationEU-välineen vihreillä joukkolainoilla hankituilla varoilla rahoitetaan elpymis- ja palautumistukivälineen kansallisiin elpymis- ja palautumissuunnitelmiin sisältyviä ilmastoon liittyviä toimenpiteitä.

Seuraavassa taulukossa esitetään EU:n maksamatta olevien lainojen (nimellisarvo miljardeina euroina) takaisinmaksuaikataulu 31. joulukuuta 2025:

	YHDISTETTY	BACK-TO-BACK-LAINAT				YHTEENSÄ
	RAHOITUS	SURE	ERVM	Makrotaloudellinen rahoitusapu	Euratom	
2026	69,9	8,0	6,2	0,1	0,0	84,2
2027	37,2	0,0	3,0	0,2	0,1	40,4
2028	55,6	10,0	2,3	0,2	0,1	68,2
2029	34,1	8,1	1,4	0,9	0,0	44,5
2030	27,7	10,0	0,0	0,1	0,1	37,9
2031	39,2	0,0	6,6	1,2	0,1	47,0
2032	30,3	0,0	3,0	0,7	0,0	34,1
2033	15,7	0,0	2,1	0,5	0,0	18,3
2034	39,7	0,0	0,0	0,7	0,0	40,5
2035	16,9	8,5	2,0	2,0	0,0	29,4
2036	0,0	9,0	5,8	1,3	0,0	16,1
2037	18,4	8,7	0,0	0,9	0,0	28,1

([8]) Komission täytäntöönpanopäätös (EU) 2022/9701.

([9]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) 2022/2434, annettu 6 päivänä joulukuuta 2022, asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 muuttamisesta siltä osin kuin on kyse hajautetun rahoitusstrategian käyttöönotosta yleisenä lainanottomenetelmänä (EUVL L 319, 13.12.2022, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2434/oj).

([10]) Euroopan komissio, budjettipääosasto, Green bonds – Impact and allocation report – NGEU report 2023, Euroopan unionin julkaisutoimisto, 2023, https://data.europa.eu/doi/10.2761/302803.

	YHDISTETTY	BACK-TO-BACK-LAINAT				YHTEENSÄ
	RAHOITUS	SURE	ERVM	Makrotaloudellinen rahoitusapu	Euratom	
2038	17,0	0,0	1,8	0,3	0,0	19,1
2039	19,3	0,0	0,0	0,1	0,0	19,4
2040	6,0	7,0	0,0	0,5	0,0	13,5
2041	16,9	0,0	0,0	0,0	0,0	16,9
2042	13,3	0,0	3,0	2,0	0,0	18,3
2043	12,0	0,0	0,0	0,0	0,0	12,0
2044	14,4	0,0	0,0	0,0	0,0	14,4
2045	12,6	0,0	0,0	0,0	0,0	12,6
2046	0,0	5,0	0,0	0,0	0,0	5,0
2047	0,0	6,0	0,0	0,0	0,0	6,0
2048	15,3	0,0	0,0	0,0	0,0	15,3
2049	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2050	17,0	10,0	0,0	0,0	0,0	27,0
2051	15,4	0,0	0,0	0,0	0,0	15,4
2052	13,9	0,0	0,0	0,5	0,0	14,4
2053	15,3	0,0	0,0	2,5	0,0	17,8
2054	17,3	0,0	0,0	0,0	0,0	17,3
2055	6,0	0,0	0,0	0,0	0,0	6,0
Yhteensä	**596,5**	**90,4**	**37,1**	**14,7**	**0,3**	**738,9**

Yhdistetyllä varainhankinnalla rahoitetaan elpymis- ja palautumistukivälineen/REPowerEU:n lainat ja tuki, jota ei makseta takaisin, sekä Ukrainan tukiväline, Länsi-Balkanin tukiväline ja Moldovan tukiväline lainat sekä makrotaloudellisen rahoitusavun lainat, jotka on allekirjoitettu vuodesta 2023 lähtien.

5.1.2 *Antolainaus*

Komissio myöntää kahdenvälisiä lainoja jäsenvaltioille ja kolmansille maille Euroopan parlamentin ja neuvoston päätösten mukaisesti. Vuonna 2025 komissio toteutti EU:n puolesta seuraavat ohjelmat, joissa se myönsi lainoja (kohdassa **3.3** ilmoitetun elpymis- ja palautumistukivälineen/REPower-välineen lisäksi):

— SURE-tuki (eurooppalainen hätätilasta aiheutuvien työttömyysriskien lieventämisen tilapäinen tukiväline)

— Euroopan rahoituksenvakautusmekanismi (ERVM)

— makrotaloudellinen rahoitusapu

— Ukrainan tukiväline

— Länsi-Balkanin tukiväline

— Moldovan tukiväline

— Euratom ja

— maksutaselainat.

Lainojen nimellismäärät miljardeina euroina olivat 31. joulukuuta 2025 seuraavat:

	Allekirjoitetut yhteensä	Nostamatta yhteensä vuoden lopussa	Maksettu yhteensä vuoden lopussa	Maksattamatta vuoden lopussa
SURE				
Belgia	8,2	–	8,2	8,2
Bulgaria	1,0	–	1,0	1,0
Kroatia	1,6	–	1,6	1,2
Kypros	0,6	–	0,6	0,5
Tšekki	4,5	–	4,5	4,5
Viro	0,2	–	0,2	0,2
Kreikka	6,2	–	6,2	5,2
Unkari	0,7	–	0,7	0,7
Irlanti	2,5	–	2,5	2,5
Italia	27,4	–	27,4	24,3
Latvia	0,5	–	0,5	0,4
Liettua	1,1	–	1,1	0,9
Malta	0,4	–	0,4	0,3
Puola	11,2	–	11,2	11,2
Portugali	6,2	–	6,2	6,2
Romania	3,0	–	3,0	3,0
Slovakia	0,6	–	0,6	0,6
Slovenia	1,1	–	1,1	0,9
Espanja	21,3	–	21,3	18,5
	98,4	–	**98,4**	**90,4**
ERVM				
Irlanti	22,5	–	22,5	17,3
Portugali	24,3	–	24,3	19,8
	46,8	–	**46,8**	**37,1**
Makrotaloudellinen rahoitusapu				
Albania	0,2	–	0,2	0,2
Armenia	0,1	–	0,1	0,1
Bosnia ja Hertsegovina	0,1	–	0,1	0,1
Georgia	0,1	–	0,1	0,1
Jordania	1,6	0,3	1,3	1,3
Kosovo	0,1	–	0,1	0,1
Kirgisia	0,0	–	0,0	0,0
Moldova	0,4	–	0,4	0,4

	Allekirjoitetut yhteensä	Nostamatta yhteensä vuoden lopussa	Maksettu yhteensä vuoden lopussa	Maksattamatta vuoden lopussa
Montenegro	0,1	–	0,1	0,1
Pohjois-Makedonia	0,3	0,1	0,2	0,2
Tunisia	1,4	–	1,4	1,4
Ukraina –makrotaloudellinen rahoitusapu	12,2	–	12,2	11,0
Ukraina –makrotaloudellinen rahoitusapu plus	18,0	–	18,0	18,0
Ukraina –makrotaloudellinen rahoitusapu, lainayhteistyömekanismi	18,1	–	18,1	18,1
Egypti	5,0	4,0	1,0	1,0
	57,6	**4,3**	**53,3**	**52,1**
Länsi-Balkanin väline				
Pohjois-Makedonia	0,5	0,5	0,0	0,0
Albania	0,7	0,6	0,1	0,1
Serbia	1,1	1,1	0,1	0,1
Montenegro	0,3	0,3	0,0	0,0
	2,6	**2,4**	**0,2**	**0,2**
Moldovan tukiväline				
Moldova	**1,5**	**1,2**	**0,3**	**0,3**
Ukrainan tukiväline				
Ukraina	**33,0**	**9,8**	**23,2**	**23,2**
Euratom				
Energoatom, K2R4 – Ukraina	**0,4**	–	**0,4**	**0,3**
Elpymis- ja palautumistukiväline/ REPowerEU	**277,2**	**121,3**	**155,9**	**155,9**
Yhteensä	**517,4**	**139,0**	**378,5**	**359,4**

SURE

SURE perustettiin vuonna 2020 rahoitusavun tarjoamiseksi jäsenvaltioille, jotka kärsivät tai olivat vakavasti uhattuina covid-19-pandemian aiheuttamien vakavien taloudellisten häiriöiden vuoksi. Välineellä täydennetään pandemiasta kärsineiden jäsenvaltioiden toteuttamia kansallisia toimenpiteitä.

Välineen käytettävyys päättyi 31. joulukuuta 2022, eikä maksuja ole suorittamatta. Lainojen maksuaika on 5–30 vuotta.

ERVM

Euroopan rahoituksenvakautusmekanismi (ERVM) perustettiin antamaan rahoitusapua kaikille sellaisille jäsenvaltioille, joille poikkeukselliset tapahtumat ovat kyseisistä jäsenvaltioista riippumattomista syistä aiheuttaneet vakavia taloudellisia tai rahoituksellisia häiriöitä tai vakavasti uhkaavat aiheuttaa tällaisia häiriöitä. Ohjelman voimassaolo on päättynyt, minkä vuoksi lisälainoja ei voida nostaa paitsi erityisiä tehtäviä varten, kuten olemassa olevien lainojen maksuajan pidennykseen.

Irlanti maksoi vuonna 2025 takaisin 2,4 miljardia euroa erääntynyttä ERVM:n lainaa. Portugali puolestaan maksoi ennenaikaisesti kaksi lainaa, joiden kokonaismäärä oli 2,5 miljardia euroa. Kohde-etuutena olevat EU:n joukkolainat siirrettiin yhdistettyyn rahoituspooliin.

MAKROTALOUDELLINEN RAHOITUSAPU

Makrotaloudellinen rahoitusapu Makrotaloudellinen rahoitusapu on EU:n rahoitusväline, josta myönnetään maksutasetukea EU:n ulkopuolisille kumppanimaille, joilla on maksutasetta koskeva kriisi. Makrotaloudellinen rahoitusapu muodostuu keskipitkän tai pitkän aikavälin lainoista tai avustuksista tai tällaisten lainojen ja avustusten yhdistelmästä, ja sitä voivat saada vain Kansainvälisen valuuttarahaston IMF:n ohjelman piirissä olevat maat.

Ukraina

Vuonna 2022 Euroopan parlamentti ja neuvosto sopivat kolmesta Ukrainalle myönnettävästä rahoitusapupaketista ([11]), joiden kokonaismäärä oli 7,2 miljardia euroa, maan välittömän selviytymiskyvyn vahvistamiseksi Venäjän provosoimattoman ja perusteettoman sotilaallisen hyökkäyksen jälkeen. Kaikki lainat maksettiin Ukrainalle vuoden 2022 loppuun mennessä. Näiden Ukrainalle myönnettyjen lainojen maksuaika on 10–30 vuotta.

EU:n Ukrainalle antaman tuen jatkamiseksi vuonna 2023 maksettiin 18 miljardin euron makrotaloudellinen rahoitusapu plus -laina Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2022/2463 ([12]) nojalla. Makrotaloudellinen rahoitusapu plus -välineen laina rahoitettiin yhdistetyllä varainhankintamenetelmällä, kun taas kaikki aiemmat makrotaloudellisen rahoitusavun lainat rahoitettiin back-to-back-rahoitusmenetelmällä.

EU hyväksyi lokakuussa 2024 uuden Ukrainalle annettavan makrotaloudellisen rahoitusavun sekä Ukrainan lainayhteistyömekanismin ([13]). Ukrainan lainayhteistyömekanismissa Venäjän valtion pysäytetyistä varoista saatuja ylimääräisiä tuloja käytetään ei-takaisinmaksettavan tuen antamiseen Ukrainalle. Tuen tarkoituksena on auttaa maata maksamaan takaisin uusia kahdenvälisiä lainoja, joita G7-kumppanit ja EU myöntävät tämän aloitteen puitteissa. EU allekirjoitti näin ollen Ukrainan kanssa uuden makrotaloudellisen rahoitusavun lainasopimuksen joulukuussa 2024. Lainan määrä oli 18,1 miljardia euroa, ja se maksettiin kokonaisuudessaan vuoden 2025 loppuun mennessä.

Vuoden 2025 lopussa Ukrainalle myönnettyjen makrotaloudellisen rahoitusavun lainojen kokonaismäärä oli 47,1 miljardia euroa (nimellismäärä).

Ukrainan tukiväline

Euroopan parlamentti ja neuvosto antoivat 29 päivänä helmikuuta 2024 asetuksen (EU) 2024/792 Ukrainan tukivälineen perustamisesta ([14]). Tämä väline kattaa vuodet 2024–2027, ja sillä tarjotaan Ukrainalle enintään 50 miljardia euroa rahoitustukea, mukaan lukien enintään 33 miljardia euroa valtionlainoja. Ukrainalle on 31. joulukuuta 2025 mennessä maksettu 23,2 miljardia euroa lainoja. Ukrainan tukivälineen valtionlainat rahoitetaan lainanotolla yhdistetyn varainhankintamenetelmän mukaisesti.

Länsi-Balkanin uudistus- ja kasvutukiväline

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2024/1449 ([15]) Länsi-Balkanin uudistus- ja kasvutukivälineen perustamisestaannettiin toukokuussa 2024, ja ensimmäiset lainat maksettiin vuonna 2025. Tukivälineen odotetaan tarjoavan vuosina 2025–2027 jopa 4 miljardia euroa lainoina. Maksujen edellytyksenä on, että EU:n Länsi-Balkanin kumppanimaat toteuttavat tiettyjä sosioekonomisia ja perustavanlaatuisia uudistuksia.

([11]) Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös (EU) 2022/313 1,2 miljardin euron hätäavun myöntämisestä Ukrainalle, Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös (EU) 2022/1201 1,0 miljardin euron poikkeuksellisen rahoitusavun myöntämisestä Ukrainalle sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös (EU) 2022/1628 5,0 miljardin euron poikkeuksellisen rahoitusavun myöntämisestä Ukrainalle.

([12]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2022/2463, annettu 14 päivänä joulukuuta 2022, välineen perustamisesta tuen antamiseksi Ukrainalle vuonna 2023 (makrotaloudellinen rahoitusapu plus) (EUVL L 322, 16.12.2022, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2463/oj).

([13]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2024/2773, annettu 24 päivänä lokakuuta 2024, Ukrainan lainayhteistyömekanismin perustamisesta ja poikkeuksellisen makrotaloudellisen rahoitusavun antamisesta Ukrainalle (EUVL L, 2024/2773, 28.10.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2773/oj).

([14]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2024/792, annettu 29 päivänä helmikuuta 2024, Ukrainan tukivälineen perustamisesta (EUVL L, 2024/792, 29.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/792/oj).

([15]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2024/1449, annettu 14 päivänä toukokuuta 2024, Länsi-Balkanin uudistus- ja kasvutukivälineen perustamisesta (EUVL L, 2024/1449, 24.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1449/oj).

Moldovan tasavallan uudistus- ja kasvutukiväline

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2025/535 ([16]) Moldovan tasavallan uudistus- ja kasvutukivälineen perustamisestaannettiin maaliskuussa 2025. Tukivälineellä tuetaan Moldovaa vuosina 2025–2027. Tukivälineen odotetaan tarjoavan lainoina jopa 1,5 miljardia euroa, ja ensimmäiset maksut suoritettiin vuonna 2025.

Euratom

Euroopan atomienergiayhteisö myöntää lainoja sekä jäsenvaltioille että muille maille sekä molempien yhteisöille energia-alan laitoksiin liittyvien hankkeiden rahoittamista varten.

MAKSUTASELAINAT

Maksutaselainojen rahoitusapuohjelma on suunnattu maksutaseensa osalta vaikeuksissa oleville tai vaikeuksien uhasta kärsiville euroalueen ulkopuolisille jäsenvaltioille. Latvia maksoi viimeisen maksamattoman maksutaselainan kokonaisuudessaan takaisin vuonna 2025.

SAFE-väline

Euroopan unionin neuvosto hyväksyi 27. toukokuuta 2025 Euroopan turvallisuutta edistävän välineen (SAFE) ([17]), jonka tarkoituksena on antaa jäsenvaltioille taloudellista tukea, jotta puolustusvalmiuden vahvistamista voidaan nopeuttaa yhteisillä hankinnoilla. SAFE tarjoaa jäsenvaltioille enintään 150 miljardia euroa pitkäaikaisina lainoina, jotka on tarkoitus maksaa vuosina 2026–2030 ja rahoittaa ottolainoilla. Toukokuun 31. päivään 2026 mennessä SAFE-lainoja oli allekirjoitettu 43,7 miljardia euroa, joista oli maksettu 6,6 miljardia euroa.

Ukrainan tukilaina

Euroopan parlamentti ja neuvosto antoivat helmikuussa 2026 asetuksen (EU) 2026/467 ([18]), jolla perustettiin Ukrainan tukilaina, jonka enimmäismäärä on 90 miljardia euroa. Ohjelman täytäntöönpano mahdollistettiin myöhemmin neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2020/2093 ([19]) – jossa vahvistetaan monivuotinen rahoituskehys vuosiksi 2021–2027 – muutoksella sen jälkeen, kun se hyväksyttiin huhtikuussa 2026. Tähän liittyvä lainasopimus allekirjoitettiin toukokuussa 2026, ja Euroopan komissio aikoo aloittaa maksut kesäkuussa 2026.

Likviditeetti yhdistettyä varainhankintaa varten

Yhdistetyn varainhankintastrategian mukaisesti tietty määrä lainanotosta saatavista tuotoista säilytetään pankkitilillä Euroopan keskuspankissa tai sijoitetaan lyhyellä aikavälillä. Tällä likviditeettipuskurilla varmistetaan, että käytettävissä on riittävästi varoja kaikkien tulevien maksutarpeiden täyttämiseksi. Likviditeettipuskuria hallinnoidessaan komissio ottaa huomioon odotettavissa olevat maksutarpeet ja käteisvarojen vaihtoehtokustannukset. Vuoden 2025 lopussa likviditeettipuskurin varojen määrä oli 65,2 miljardia euroa.

5.1.3 *Talousarvion suojatoimet otettujen lainojen takaisinmaksun varmistamiseksi*

Otetut lainat ovat EU:n suoria ja ehdottomia velvoitteita, joiden takaajina ovat EU:n jäsenvaltiot. Lainojen rahoittamiseksi otetut lainat on tarkoitus maksaa takaisin perimällä kyseisten lainojen pääoma ja niistä maksettava korko ajallaan.

([16]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2025/535, annettu 18 päivänä maaliskuuta 2025, Moldovan tasavallan uudistus- ja kasvutukivälineen perustamisesta (EUVL L, 2025/535, 21.3.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/535/oj).

([17]) Neuvoston asetus (EU) 2025/1106, annettu 27 päivänä toukokuuta 2025, välineen perustamisesta Euroopan turvallisuuden edistämiseksi Euroopan puolustusteollisuutta vahvistamalla (SAFE) (EUVL L 2025/1106, 28.5.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/1106/oj).

([18]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2026/467, annettu 24 päivänä helmikuuta 2026, tiiviimmän yhteistyön toteuttamisesta Ukrainan tukilainan perustamiseksi vuosiksi 2026 ja 2027 (EUVL L, 2026/467, 26.2.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2026/467/oj).

([19]) Neuvoston asetus (EU, Euratom) 2020/2093, annettu 17 päivänä joulukuuta 2020, vuosia 2021–2027 koskevan monivuotisen rahoituskehyksen vahvistamisesta (EUVL L 433 I, 22.12.2020, s. 11, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2093/oj).

Jos lainansaajavaltio kuitenkin laiminlyö takaisinmaksun tai jos takaisinmaksu viivästyy, EU:n velanhoidon varmistamiseksi on olemassa useita takeita, joiden yhteenveto esitetään seuraavassa taulukossa. Lyhyellä aikavälillä otetut lainat maksetaan takaisin komission käytettävissä olevista kassavaroista. Kolmansille maille myönnettyjä lainoja varten otetut lainat (lukuun ottamatta makrotaloudellinen rahoitusapu plus -välineen lainoja ja Ukrainan tukivälineen lainoja) maksetaan takaisin yhteisessä vararahastossa olevista varoista. Makrotaloudellinen rahoitusapu plus -välineen lainojen, Ukrainan tukivälineen ja jäsenvaltioille myönnettyjen lainojen kohdalla komissio voi pyytää jäsenvaltioilta lisävaroja käytettävissä olevan omien varojen liikkumavaran puitteissa (”talousarvion liikkumavara”). Joissakin ohjelmissa sovelletaan myös jäsenvaltioiden antamia takeita. Näin ollen sijoittajiin ei kohdistu lainojen saajavaltioon liittyvää luottoriskiä vaan ainoastaan EU:hun liittyvä luottoriski.

Ottolainauksella rahoitettu EU:n ohjelma	Suojajärjestelmä
NextGenerationEU (elpymis- ja palautumistukiväline/REPowerEU)	EU:n talousarvion omien varojen väliaikaisen enimmäismäärän liikkumavara – ylimääräinen 0,6 prosenttia EU:n BKTL:sta EU:n talousarvion omien varojen enimmäismäärän (joka on 1,4 prosenttia EU:n BKTL:sta) yli.
SURE	Kaikkien EU:n jäsenvaltioiden myöntämä takaus (25 %) + EU:n talousarvion omien varojen enimmäismäärän (1,4 prosenttia EU:n BKTL:sta) liikkumavara.
ERVM	EU:n talousarvion omien varojen enimmäismäärän (1,4 prosenttia EU:n BKTL:sta) liikkumavara
Makrotaloudellinen rahoitusapu (tavanomainen)	Yhteinen vararahasto (9 % kolmannelle maalle myönnetystä lainasta)
Poikkeuksellinen makrotaloudellinen rahoitusapu Ukrainalle	Yhteinen vararahasto (9 % lainasta) + kaikilta EU:n jäsenvaltioilta saatavat takaukset (61 %)
Ukrainalle tarkoitettu makrotaloudellinen rahoitusapu plus	EU:n talousarvion omien varojen enimmäismäärän (1,4 prosenttia EU:n BKTL:sta) liikkumavara
Makrotaloudellinen rahoitusapu, Ukrainan lainayhteistyömekanismi	EU:n talousarvion omien varojen enimmäismäärän (1,4 prosenttia EU:n BKTL:sta) liikkumavara
Ukrainan tukiväline	EU:n talousarvion omien varojen enimmäismäärän (1,4 prosenttia EU:n BKTL:sta) liikkumavara
Länsi-Balkanin tukiväline	Yhteinen vararahasto (9 % kolmannelle maalle myönnetystä lainasta)
Moldovan tukiväline	Yhteinen vararahasto (9 % kolmannelle maalle myönnetystä lainasta)
Euratom-lainat kolmansille maille (valtio-omisteiset yhteisöt)	Yhteinen vararahasto (9 % lainasta) ja kolmansien maiden antamat vastatakaukset

5.2 **Talousarviotakuut**

Tässä talousarvion toteutustavassa EU antaa takauksia rahoituslaitosten (toteutuskumppaneiden) rahoitustoimille (lainananto) ja investointitoimille (pääoma) politiikkatavoitteidensa saavuttamiseksi.

EU on myöntänyt takauksia seuraavissa ohjelmissa:

— Euroopan investointipankille (EIP) myönnetyt ulkoisen lainanantovaltuutuksen takaukset EU:n ulkopuolella toteutettaville lainanantotoimille, joiden edunsaajat ovat pääasiassa valtioita ja valtiotason alapuolella olevia tahoja;

— Euroopan strategisten investointien rahaston (ESIR) takaus EIP-ryhmän toimille, joilla tuetaan lisäinvestointeja EU:ssa ja parannetaan pk-yritysten rahoituksen saantia;

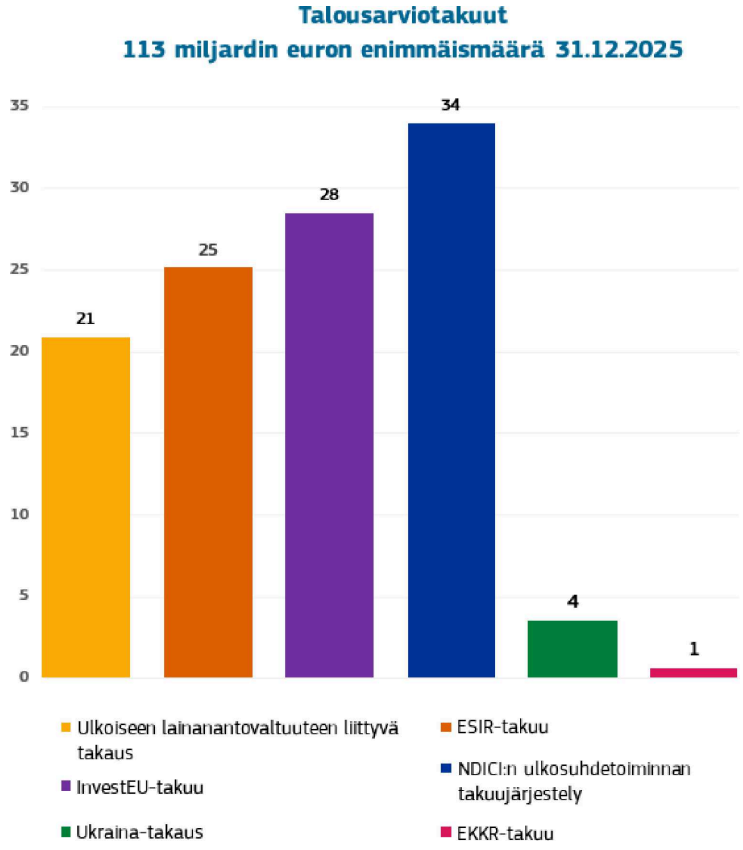
— EIP-ryhmälle, Euroopan jälleenrakennus- ja kehityspankille ja useille rahoituskumppaneille EU:n jäsenvaltioissa myönnetty InvestEU-takuu, jolla pyritään saamaan liikkeelle yksityisiä investointeja vihreään ja digitaaliseen siirtymään, innovointiin sekä sosiaalisiin investointeihin ja osaamiseen. InvestEU-takuuta voidaan kasvattaa EFTA-maiden ja jäsenvaltioiden rahoitusosuuksilla ja vastatakauksilla;

— naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön välineestä (NDICI) annetun asetuksen mukainen ulkosuhdetoimien takuujärjestely, jolla annetaan sekä EIP:lle että useille muille vastapuolille takuita sellaisia rahoitus- ja investointitoimia varten, joita ne toteuttavat Euroopan ulkopuolella sekä julkisen että yksityisen sektorin edunsaajille, minkä tavoitteena on edistää kestäviä investointeja EU:n kumppanimaissa;

— useille vastapuolille myönnetty Euroopan kestävän kehityksen rahaston (EKKR) takuu, jonka tarkoituksena on tukea investointeja Afrikassa ja Euroopan naapuruuspolitiikan piiriin kuuluvissa maissa;

— Ukrainan tukivälineestä annetun asetuksen nojalla useille vastapuolille myönnetty Ukraina-takaus, jonka tarkoituksena on edistää Ukrainan elpymiseen ja jälleenrakentamiseen tehtäviä investointeja.

Toteutuskumppaneille myönnettyjen suurimpien mahdollisten takuiden jäljellä oleva nimellismäärä oli 31. joulukuuta 2025 yhteensä 112,6 miljardia euroa, josta 77,6 miljardia euroa liittyy toteutuskumppaneiden allekirjoittamiin rahoitus- tai investointitoimiin (InvestEU-, NDICI- ja Ukraina-takuiden osalta on edelleen käynnissä investointikausi, jonka aikana kumppanit voivat sisällyttää uusia toimia takuun piiriin).

Jäsenvaltiot ja ETA-maat voivat myös rahoittaa InvestEU-ohjelmaa. EU oli 31. joulukuuta 2025 mennessä allekirjoittanut kyseisten maiden kanssa rahoitusosuussopimukset 3,3 miljardista eurosta, josta 2,6 miljardia euroa liittyy käteissuorituksiin ja 0,6 miljardia euroa vastatakauksiin.

5.3 Yhteinen vararahasto

EU varaa talousarviosta varoja, joita käytetään mahdollisiin takauksiin perustuviin maksuvaatimuksiin toteutuskumppaneille aiheutuneiden tappioiden kattamiseksi ajoissa. Vuodesta 2021 alkaen kaikki varatut varat ovat olleet yhteisessä vararahastossa, joka toimii yhtenä salkkuna, jonka varat on sijoitettu pääasiassa velkapapereihin. Tällä hetkellä siinä yhdistetään EU:n kaikkia talousarviotakuita ja joitakin rahoitustukiohjelmia varten varattua rahoitusta. Yhteisen vararahaston varat on kohdennettu osioihin, joiden avulla voidaan eritellä yhteistä vararahastoa rahoittaviin talousarviotakuisiin ja rahoitusapuohjelmiin liittyvät määrät.

Komissiolla oli 31. joulukuuta 2025 yhteisessä vararahastossa 27,2 miljardin euron nettovarat seuraavissa alarahastoissa:

— Ulkosuhteisiin liittyviä hankkeita varten perustettu takuurahasto – 3,4 miljardia euroa (varat kattavat ulkoiseen lainanantovaltuuteen liittyvät takaukset sekä ennen vuotta 2021 kolmansille maille myönnetyt makrotaloudellisen rahoitusavun lainat ja Euratom-lainat)

— ESIR – 9,2 miljardia euroa

— EKKR – 0,8 miljardia euroa

— InvestEU-osiot – 8,9 miljardia euroa (mukaan lukien jäsenvaltioiden ja ETA-maiden käteissuoritukset)

— NDICI EKKR+ – 3,6 miljardia euroa

— Ukraina-takaus – 0,6 miljardia euroa

— Vuoden 2020 jälkeiset makrotaloudellisen rahoitusavun lainat ja Länsi-Balkanin väline – 0,2 miljardia euroa

— Makrotaloudellisen rahoitusavun lainat Ukrainalle – 0,5 miljardia euroa.

Lisäksi komission keskuskassassa on 0,2 miljardia euroa likviditeettipuskurina, joka kattaa välittömät takauksiin perustuvat maksuvaatimukset.

6. EU:N POLIITTINEN KEHYS JA RAHOITUSKEHYS, HALLINTO JA VASTUUVELVOLLISUUS

Euroopan unioni (EU) on unioni, jolle sen jäsenvaltiot antavat toimivaltaa yhteisten tavoitteidensa saavuttamiseksi. Unionin perustana olevat arvot ovat ihmisarvon kunnioittaminen, vapaus, kansanvalta, tasa-arvo, oikeusvaltio ja ihmisoikeuksien kunnioittaminen, vähemmistöihin kuuluvien oikeudet mukaan luettuina. Nämä ovat jäsenvaltioille yhteisiä arvoja yhteiskunnassa, jossa vallitsevat moniarvoisuus, syrjimättömyys, suvaitsevaisuus, oikeudenmukaisuus, yhteisvastuu sekä naisten ja miesten tasa-arvo.

6.1 Poliittinen kehys ja rahoituskehys

EU:n perussopimukset

Yleiset tavoitteet ja periaatteet, jotka ohjaavat Euroopan unionia ja sen toimielimiä, on määritelty perussopimuksissa. Unioni ja EU:n toimielimet voivat toimia vain sen toimivallan rajoissa, joka niille on annettu perussopimuksissa asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi. Niiden on noudatettava kaikessa toiminnassaan toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteita ([20]). Unionilla on tavoitteidensa saavuttamiseksi ja politiikkansa toteuttamiseksi tarvittavat taloudelliset resurssit. Komission tehtävänä on edistää unionin yleistä etua, mihin kuuluu talousarvion toteuttaminen ja ohjelmien hallinnointi yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa moitteettoman varainhoidon periaatetta noudattaen.

([20]) Toissijaisuusperiaatteen mukaan unioni toimii ainoastaan jos ja siltä osin kuin jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa suunnitellun toiminnan tavoitteita, vaan ne voidaan suunnitellun toiminnan laajuuden tai vaikutusten vuoksi saavuttaa paremmin unionin tasolla. Suhteellisuusperiaatteen mukaisesti unionin toiminnan sisältö ja muoto eivät saa ylittää sitä, mikä on tarpeen perussopimuksen tavoitteiden saavuttamiseksi (ks. SEU-sopimuksen 5 artikla).

EU pyrkii saavuttamaan perussopimuksessa vahvistetut tavoitteet useilla eri välineillä, joista yksi on EU:n talousarvio. Muita välineitä ovat esimerkiksi yhteinen lainsäädäntökehys ja yhteiset poliittiset strategiat.

Monivuotinen rahoituskehys ja meno-ohjelmat

EU:n talousarviosta tuettavat politiikkatoimet toteutetaan monivuotisen rahoituskehyksen ja alakohtaisen lainsäädännön, jossa määritellään meno-ohjelmat, mukaisesti. Monivuotisessa rahoituskehyksessä esitetään, miten taloudelliset resurssit jaetaan unionin poliittisille painopisteille aikavälillä, joka on riittävän pitkä tuottaakseen tuloksia. Monivuotinen rahoituskehys tarjoaa johdonmukaisen pitkän aikavälin näkymän EU-varojen saajille ja yhteisrahoitukseen osallistuville kansallisille viranomaisille. Rahoituskehyksessä on vahvistettu vuotuiset enimmäismäärät sekä EU:n menoille kokonaisuutena että keskeisille menoluokille (otsakkeet). Otsakkeiden enimmäismäärien summa muodostaa maksusitoumusmäärärahojen enimmäismäärän. Neuvosto hyväksyy monivuotisen rahoituskehyksen kaikkien jäsenvaltioiden yksimielisellä päätöksellä ja Euroopan parlamentin suostumuksella. Nykyinen vuosien 2021–2027 monivuotinen rahoituskehys hyväksyttiin 17. joulukuuta 2020 ([21]). Vuosien 2021–2027 monivuotista rahoituskehystä täydennetään tilapäisellä NextGenerationEU-elpymisvälineellä.

Vuotuinen talousarvio

Vuotuisen talousarvion laatii komissio. Euroopan parlamentti ja neuvosto hyväksyvät (yleensä joulukuun puoliväliin mennessä) seuraavan vuoden talousarvion Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 314 artiklassa määrätyn menettelyn mukaisesti. Talousarvion tasapainoperiaatteen mukaisesti kokonaistulojen ja kokonaismenojen (maksumäärärahojen) on oltava tasapainossa tiettynä varainhoitovuonna.

EU:n pääasiallisena rahoituslähteenä ovat omat varat, joita täydennetään muilla tuloilla. Omia varoja on neljänlaisia: perinteiset omat varat (pääasiassa tullimaksuja), arvonlisäveroon (alv) perustuvat omat varat, kierrättämättömään muovipakkausjätteeseen perustuvat omat varat (otettu käyttöön vuonna 2021) ja bruttokansantuloon (BKTL) perustuvat omat varat. EU:n toiminnasta kertyvien muiden tulojen (esimerkiksi kilpailun alalla määrätyt sakot) osuus on yleensä alle 10 prosenttia kaikista tuloista.

Hallinnointitavat

EU:n talousarvion toteuttamisessa käytetään kolmea hallinnointitapaa, jotka määrittelevät, miten varoja maksetaan ja hallinnoidaan:

— Hallinnointi yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa: komissio hallinnoi suurta osaa (noin 3/4) talousarviosta yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa erityisesti rakennerahastojen ja maatalouden aloilla.

— Suora hallinnointi: komissio hallinnoi ohjelmia myös itse ja voi siirtää tiettyjen ohjelmien täytäntöönpanon toimeenpanovirastoille.

— Välillinen hallinnointi: Menoja koskevia päätöksiä voidaan hallinnoida välillisesti myös muiden EU:n sisä- tai ulkopuolisten elinten välityksellä. Varainhoitoasetuksessa ja/tai rahoitusosuussopimuksissa määritellään tarvittavat näiden yhteisöjen valvonta- ja raportointimekanismit sekä komission suorittama valvonta silloin, kun talousarvion toteuttamiseen liittyviä tehtäviä siirretään kansallisille virastoille, Euroopan investointipankkiryhmälle, kolmansille maille, kansainvälisille järjestöille (esimerkiksi Maailmanpankille tai Yhdistyneille kansakunnille) tai muille yhteisöille (esimerkiksi EU:n hajautetuille virastoille tai yhteisyrityksille).

Rahoitusvälineet ja talousarviotakuut

Perinteistä avustuksien ja tukien myöntämiseen perustuvaa talousarvion toteuttamistapaa täydennetään laskemalla liikkeeseen rahoitusvälineitä oman pääoman ja lainojen muodossa sekä antamalla takauksia. Lisäksi EU harjoittaa erityisiin rahoitusapuohjelmiin liittyvää otto- ja antolainaustoimintaa antaakseen jäsenvaltioille ja kolmansille maille tukea kahdenvälisinä lainoina, jotka rahoitetaan pääomamarkkinoille liikkeeseen lasketulla velalla, jonka takaisinmaksu taataan EU:n talousarviosta. Joulukuussa 2022 parlamentti ja neuvosto vahvistivat EU:n lainanottoon sovellettavan yhdistetyn varainhankintamenetelmän, jonka mukaan unioni laskee liikkeeseen ainoastaan yhdenlaisia EU:n joukkolainoja yksittäisiä ohjelmia varten tarkoitettujen erillisten joukkolainojen sijaan.

([21]) Eurooppa-neuvosto sopi 1. helmikuuta 2024 vuosien 2021–2027 monivuotisen rahoituskehyksen enimmäismäärien välitarkistuksesta komission ehdotusten (COM(2023) 336) mukaisesti.

Varainhoitoasetus

Yleiseen talousarvioon ([22]) sovellettava varainhoitoasetus on EU:n rahoitusjärjestelmän sääntelykehykseen kuuluva keskeinen säädös. Siinä määritellään yksityiskohtaisesti EU:n talousarvion toteuttamiseen sovellettavat varainhoitosäännöt ja eri toimijoiden tehtävät sen varmistamiseksi, että rahat käytetään järkevästi ja asetetut tavoitteet saavutetaan. Se sisältää myös erityisiä säännöksiä, joita sovelletaan rahoitusvälineisiin, talousarviotakuisiin ja rahoitusapuun.

6.2 **Hallinto ja vastuuvelvollisuus**

6.2.1 *Institutionaalinen rakenne*

EU:lla on toimielinjärjestelmä, jolla pyritään edistämään unionin arvoja, ajamaan unionin tavoitteita, palvelemaan unionin, sen kansalaisten ja jäsenvaltioiden etuja sekä varmistamaan unionin politiikkojen ja toimien johdonmukaisuus, tehokkuus ja jatkuvuus. Organisaatiorakenne koostuu toimielimistä, virastoista ja muista EU:n riippumattomista elimistä. Varainhoitoasetuksessa ja sovellettavissa tilinpäätössäännöissä määritellään, mitkä näistä yhteisöistä sisältyvät EU:n konsolidoituun tilinpäätökseen (ks. konsolidoinnin piiriin kuuluvien yhteisöjen luettelo EU:n konsolidoidun tilinpäätöksen liitetiedossa **9**).

Euroopan parlamentti toimii yhdessä neuvoston kanssa lainsäätäjänä ja budjettivallan käyttäjänä. Komissio on poliittisesti vastuussa Euroopan parlamentille. Neuvosto myös hoitaa politiikkaan ja yhteensovittamiseen liittyviä tehtäviä Eurooppa-neuvoston määrittelemien unionin yleisten poliittisten suuntaviivojen ja painopisteiden mukaisesti.

Euroopan komissio on Euroopan unionin toimeenpaneva elin. Se edistää unionin yleistä etua ja tekee sitä varten asianmukaisia aloitteita. Se varmistaa perussopimusten soveltamisen ja valvoo unionin lainsäädännön soveltamista jäsenvaltioissa Euroopan unionin tuomioistuimen valvonnassa. Se vastaa koordinointi-, toimeenpano- ja hallintotehtävistä, toteuttaa talousarviota ja hallinnoi ohjelmia.

Komissio toteuttaa talousarviota suurelta osin yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa ([23]). Yhdessä ne varmistavat, että määrärahat käytetään moitteettoman varainhoidon periaatteiden mukaisesti. Asetuksissa vahvistetaan jäsenvaltioiden valvonta- ja tilintarkastusvelvoitteet talousarvion toteuttamisessa sekä niistä johtuvat tehtävät. Niissä vahvistetaan myös EU:n kunkin toimielimen tehtävät sekä erityissäännöt, jotka koskevat niiden omia menoja.

6.2.2 *Komission hallintorakenne*

Komission hallinnointijärjestelyt ja se, miten niiden avulla varmistetaan, että komissio toimii nykyaikaisena, vastuuvelvollisena ja tulosvastuullisena toimielimenä, on kuvattu Euroopan komission hallintoa koskevassa tiedonannossa ([24]).

Komissio hoitaa tehtävänsä komission kollegion johdolla. Kollegio vahvistaa painopisteet ja kantaa poliittisen kokonaisvastuun komission työstä. Kollegiona komissio toimii puheenjohtajansa poliittisen ohjauksen alaisena. Puheenjohtaja esittää osana nimitystään Euroopan parlamentille poliittisten suuntaviivojen muodossa tavoitteet, joihin hän aikoo pyrkiä. Puheenjohtaja päättää komission sisäisestä organisaatiosta varmistaakseen, että komissio toimii johdonmukaisesti ja tehokkaasti kollegiaalisena elimenä.

Kollegio antaa talousarvion operatiivisen toteutuksen ja varainhoidon komission hallintoa johtavien pääjohtajien ja toimialajohtajien tehtäväksi. Tällä hajautetulla lähestymistavalla luodaan hallintokulttuuri, joka kannustaa virkamiehiä ottamaan vastuuta niistä toimista, joihin he voivat vaikuttaa. Heitä myös vaaditaan kantamaan vastuu oman vastuualueensa toimista.

([22]) Asetus (EU, Euratom) 2024/2509.
([23]) Ks. SEUT-sopimuksen 317 artikla.
([24]) C(2020) 4240, 24.6.2020.

Puheenjohtajan alaisuudessa toimiva hallintoneuvosto vastaa koordinoinnista, valvonnasta, neuvonnasta ja strategisista suuntaviivoista ja tiiviissä yhteistyössä talousarviosta, henkilöresursseista ja hallinnosta vastaavan komission jäsenen sekä puheenjohtajan yksikön ja keskusyksikön kanssa.

Sisäisillä järjestelyillä määritellään yhtenäiset ja vankat valvonta- ja hallintavälineet, joiden avulla komission kollegio voi kantaa poliittisen vastuun komission työstä ([25]).

6.2.3 *Komission varainhoito*

Komissiossa varainhoidon tehtävät ja vastuut on määritelty selkeästi (esimerkiksi varainhoitoasetuksessa ja sisäisissä säännöissä ([26])), ja niitä sovelletaan sen mukaisesti. Valtuutettuina tulojen ja menojen hyväksyjinä komission pääjohtajat ja toimialajohtajat ovat vastuussa siitä, että EU:n resursseja käytetään moitteettoman varainhoidon mukaisesti, sekä varainhoitoasetuksen säännösten noudattamisesta, riskienhallinnasta ja asianmukaisen sisäisen valvonnan kehyksen luomisesta.

Tulojen ja menojen hyväksyjät ovat vastuussa hallinnointiprosessin kaikista osista. He muun muassa päättävät, mitä toimia toimielimen asettamien poliittisten tavoitteiden saavuttaminen edellyttää, ja vastaavat sekä varsinaisten toimien hallinnoinnista että moitteettomasta varainhoidosta. Nämä tehtävät voidaan siirtää vielä johtajille, yksikönpäälliköille ja muille henkilöille, joista tulee edelleenvaltuutettuja tulojen ja menojen hyväksyjiä. Kukin valtuutettu tulojen ja menojen hyväksyjä voi käyttää sisäisen valvontajärjestelmän toteuttamisen valvonnassa ja seurannassa apuna yhtä tai kahta riskienhallinnasta ja sisäisestä valvonnasta vastaavaa johtajaa.

Komission keskusyksiköt antavat ohjeita ja neuvoja sekä edistävät parhaita käytäntöjä muun muassa hallintoneuvoston työn kautta.

Varainhoitoasetuksessa edellytetään, että kukin tulojen ja menojen hyväksyjä laatii vuotuisen toimintakertomuksen, jossa esitellään yksityiskohtaiset tiedot saavutetuista tuloksista sekä sisäisestä valvonnasta ja varainhoidosta vuoden aikana. Vuotuiseen toimintakertomukseen sisältyy ilmoitus siitä, että varat on käytetty moitteettoman varainhoidon periaatteiden mukaisesti ja että on otettu käyttöön valvontamenettelyt, jotka antavat tarvittavat takeet tilien perustana olevien toimien laillisuudesta ja sääntöjenmukaisuudesta. EU:n talousarviota koskeva vuotuinen hallinto- ja tuloksellisuuskertomus ([27]) on tärkein väline, jolla **komission kollegio kantaa poliittisen vastuun EU:n talousarvion varainhoidosta**.

Komission tilinpitäjä vastaa keskitetysti kassanhallinnasta, takaisinperintämenettelyistä, julkissektorin kansainvälisiin tilinpäätösstandardeihin (International Public Sector Accounting Standards, IPSAS) perustuvien tilinpäätössääntöjen laatimisesta, kirjanpitojärjestelmien validoinnista sekä komission tilinpäätöksen ja EU:n vuotuisen konsolidoidun tilinpäätöksen laadinnasta. Lisäksi tilinpitäjän on varmennettava tilinpäätös allekirjoituksellaan ja vakuutettava olevansa riittävän varma siitä, että tilinpäätös antaa kaikilta olennaisilta osiltaan oikean kuvan unionin taloudellisesta asemasta, toimien tuloksista ja rahavirroista. Komission kollegio hyväksyy tilinpäätöksen. Tilinpitäjän tehtävä on riippumaton toiminto, ja hän on päävastuussa komissiolle tehtävästä taloudellisesta raportoinnista.

Myös komission sisäisen tarkastajan tehtävä on keskitetty, riippumaton toiminto. Sisäinen tarkastaja tarjoaa riippumatonta neuvontaa sekä antaa lausuntoja ja suosituksia komission, EU:n virastojen ja muiden EU:n riippumattomien elinten sisäisen valvonnan järjestelmien laadusta ja toiminnasta.

Sisäisen tarkastuksen seurantakomitea varmistaa sisäisen tarkastajan riippumattomuuden. Se myös seuraa sisäisen tarkastustyön laatua ja komission yksiköiden sisäisten ja ulkoisten tarkastussuositusten jatkotoimia sekä Euroopan tilintarkastustuomioistuimen vastuuvapauden myöntämiseen liittyviä havaintoja ja suosituksia EU:n vuotuisen konsolidoidun tilinpäätöksen luotettavuudesta. Sisäisen tarkastuksen seurantakomitea edistää osaltaan komission toiminnan tehokkuuden ja vaikuttavuuden yleistä paranemista sen pyrkiessä saavuttamaan tavoitteensa sekä helpottaa kollegion harjoittamaa komission hallinnon, riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan käytäntöjen valvontaa.

([25]) Näin ollen ilmaisua ”Euroopan komissio” käytetään kuvaamaan sekä toimielintä – komission jäsenten muodostamaa kollegiota – että sen hallintoa, jota johtavat pääosastojen pääjohtajat (ja muiden hallintorakenteiden, kuten yksiköiden, virastojen ja toimeenpanovirastojen, johtajat).

([26]) Vuoden 2019 puolivälistä (sisäisten sääntöjen tarkistetun 12 artiklan mukaisesti) lähtien Euroopan kehitysrahaston (EKR) hallinnointi on jaettu viiden osaston (INTPA (DEVCO), ECHO, EAC, EACEA ja JRC) kesken.

([27]) https://ec.europa.eu/info/publications/integrated-financial-and-accountability-reporting_en.

6.2.4 *Ulkoinen tarkastus ja vastuuvapauden myöntämismenettely*

EU:n varoja on hallinnoitava moitteettoman varainhoidon periaatteiden mukaisesti tehokkaasti, tuloksellisesti ja taloudellisesti. Vastuuvelvollisuuskehys perustuu kattavaan raportointiin, ja ulkoisen ja poliittisen valvonnan tarkoituksena on saada kohtuullinen varmuus siitä, että EU:n varoja käytetään asianmukaisesti.

Euroopan parlamentti päättää **neuvoston** suosituksen perusteella, antaako se lopullisen hyväksyntänsä, josta käytetään myös ilmausta ”vastuuvapauden myöntäminen”, sille, miten komissio on pannut EU:n talousarvion täytäntöön tiettynä vuonna. Vuotuinen vastuuvapausmenettely varmistaa sen, että komissiolla on poliittinen vastuu EU:n talousarvion toteuttamisesta.

Euroopan tilintarkastustuomioistuin tutkii vuosittain, ovatko tilit luotettavia, onko kaikki tulot saatu, ovatko kaikki menot syntyneet laillisesti ja asianmukaisesti ja ovatko varainhoito ja budjetoinnin laatunäkökohdat, myös tuloksellisuusulottuvuus, olleet moitteettomia. Kun otetaan huomioon NextGenerationEU-välineen huomattava merkitys, Euroopan tilintarkastustuomioistuimen lausuntoa EU:n perinteisen talousarvion mukaisten menojen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta on vuodesta 2021 alkaen täydennetty erillisellä lausunnolla elpymis- ja palautumistukivälineen mukaisten menojen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta. Euroopan tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomus on vastuuvapausmenettelyn lähtökohta. Tilintarkastajat laativat myös erityiskertomuksia varainkäytön tietyistä osa-alueista tai politiikanaloista taikka talousarvioon tai hallintoon liittyvistä kysymyksistä.

Päätös vastuuvapauden myöntämisestä perustuu myös komission integroituun talous- ja tilinpäätösraportointiin ([28]), komission jäsenten kuulemisiin Euroopan parlamentissa sekä komissiolle osoitettuihin kirjallisiin kysymyksiin annettuihin vastauksiin.

KONSOLIDOITUUN TILINPÄÄTÖKSEEN LIITETTY ILMOITUS

Euroopan unionin vuoden 2025 konsolidoitu tilinpäätös on laadittu käyttäen tietoja, jotka toimielimet ja elimet ovat toimittaneet Euroopan unionin yleiseen talousarvioon sovellettavan varainhoitoasetuksen 252 artiklan 2 kohdan mukaisesti. Vakuutan, että tilinpäätös on laadittu kyseisen varainhoitoasetuksen XIII osaston säännösten sekä tilinpäätöksen liitetiedoissa esitettyjen tilinpäätöksen laadintaperiaatteiden, -sääntöjen ja -menetelmien mukaisesti.

Olen saanut kyseisten toimielinten ja elinten tilinpitäjiltä kaikki heidän oikeiksi vakuuttamansa tiedot, jotka tarvitaan laadittaessa tilinpäätöstä, josta käyvät ilmi Euroopan unionin varat ja velat sekä talousarvion toteuttaminen.

Edellä mainittujen tietojen perusteella ja tehtyäni tarpeellisiksi katsomani tarkistukset ennen kuin varmensin Euroopan komission tilinpäätöksen allekirjoituksellani, vakuutan olevani riittävän varma siitä, että tilinpäätös antaa kaikilta olennaisilta osiltaan oikean kuvan Euroopan unionin taloudellisesta asemasta, toimien tuloksista ja rahavirroista.

Niall BOHAN

Komission tilinpitäjä

18. kesäkuuta 2026

([28]) Varainhoitoasetuksessa (253 artikla) edellytetään, että komissio toimittaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle talous- ja vastuuvelvollisuuskertomukset, jotka sisältävät olennaista tietoa vuotuista vastuuvapausmenettelyä varten. Menettelyn avulla Euroopan parlamentti ja neuvosto asettavat komission vastuuseen tavasta, jolla se hallinnoi EU:n talousarviota. Integroitu talous- ja vastuuvelvollisuusraportointi koostuu viidestä kertomuksesta, jotka koskevat EU:n talousarvion toteuttamista, tuloksellisuutta, tuloksia, hallinnointia ja suojaamista. Integroitua talous- ja vastuuvelvollisuusraportointia käsittelevä Europa-verkkosivu.

KONSOLIDOIDUT TILINPÄÄTÖSLASKELMAT JA LIITETIEDOT ([29])

SISÄLLYSLUETTELO

		Sivu
TASE		35
TUOTTO- JA KULULASKELMA		36
RAHAVIRTALASKELMA		37
LASKELMA NETTOVAROJEN MUUTOKSISTA		38
TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT		39
1.	TILINPÄÄTÖKSEN KESKEISET LAATIMISPERIAATTEET	39
2.	TASEEN LIITETIEDOT	57
3.	TUOTTO- JA KULULASKELMAN LIITETIEDOT	97
4.	EHDOLLISET VELAT JA VARAT	108
5.	TALOUSARVIOSITOUMUKSET JA OIKEUDELLISET SITOUMUKSET	114
6.	RAHOITUSRISKIN HALLINTA	119
7.	LÄHIPIIRIÄ KOSKEVAT TIEDOT	137
8.	TILINPÄÄTÖSPÄIVÄN JÄLKEISET TAPAHTUMAT	139
9.	KONSOLIDOINNIN LAAJUUS	140

([29]) On huomattava, että osa taloudellisia tietoja sisältävien taulukoiden luvuista ei näytä täsmäävän, koska numerotiedot on pyöristetty miljooniin euroihin.

TASE

(miljoonaa euroa)

	Liitetieto	31.12.2025	31.12.2024
PITKÄAIKAISET VARAT			
Aineettomat hyödykkeet	*2,1*	*1 135*	*1 095*
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	*2,2*	*14 756*	*13 713*
Pääomaosuusmenetelmällä arvostetut sijoitukset	*2,3*	*1 524*	*1 446*
Rahoitusvarat	*2,4*	*362 806*	*308 961*
Ennakkomaksut	*2,5*	*38 971*	*40 861*
Saamiset vaihtoon perustuvista transaktioista ja kerrytettävissä olevat rahamäärät muista kuin vaihtoon perustuvista transaktioista	*2,6*	*12 663*	*13 272*
		431 856	**379 347**
LYHYTAIKAISET VARAT			
Rahoitusvarat	*2,4*	*23 291*	*19 377*
Ennakkomaksut	*2,5*	*37 775*	*38 058*
Saamiset vaihtoon perustuvista transaktioista ja kerrytettävissä olevat rahamäärät muista kuin vaihtoon perustuvista transaktioista	*2,6*	*21 404*	*18 465*
Vaihto-omaisuus	*2,7*	*79*	*85*
Käteisvarat ja muut rahavarat	*2,8*	*103 041*	*63 163*
		185 591	**139 148**
VASTAAVAA YHTEENSÄ		**617 447**	**518 495**
PITKÄAIKAISET VELAT			
Eläkkeet ja muut työsuhde-etuudet	*2,9*	*(91 128)*	*(93 096)*
Varaukset	*2,10*	*(2 149)*	*(2 280)*
Rahoitusvelat	*2,11*	*(644 018)*	*(539 575)*
		(737 295)	**(634 951)**
LYHYTAIKAISET VELAT			
Varaukset	*2,10*	*(464)*	*(7 536)*
Rahoitusvelat	*2,11*	*(96 769)*	*(62 328)*
Muut lyhytaikaiset velat	*2,12*	*(65 037)*	*(55 414)*
Menojäämät ja tuloennakot	*2,13*	*(77 048)*	*(67 091)*
		(239 319)	**(192 368)**
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		**(976 614)**	**(827 319)**
NETTOVARAT		**(359 167)**	**(308 824)**
Rahastot	*2,14*	*941*	*986*
Jäsenvaltioiden rahoitusosuudet ([1])	*2,15*	*(360 108)*	*(309 810)*
NETTOVARAT		**(359 167)**	**(308 824)**

([1]) *Euroopan parlamentin 26. marraskuuta 2025 hyväksymän talousarvion mukaisesti EU:n lyhytaikaiset velat katetaan omista varoista, jotka jäsenvaltiot kantavat tai joiden maksamista pyydetään jäsenvaltioilta seuraavana vuonna. Lisäksi henkilöstösääntöjen (29. helmikuuta 1968 annettu asetus (ETY, Euratom, EHTY) N:o 259/68 (EYVL L 56, 4.3.1968, s. 1), sellaisena kuin se on muutettuna) 83 artiklan mukaisesti jäsenvaltiot takaavat yhdessä eläkevastuun kattamisen.*

TUOTTO- JA KULULASKELMA

(miljoonaa euroa)

	Liitetieto	2025	2024 (uudelleenluokittelu)
TULOT			
Tuotot muista kuin vaihtoon perustuvista transaktioista			
BKTL-varat	*3,1*	*106 342*	*95 037*
Perinteiset omat varat	*3,2*	*23 436*	*20 587*
Alv-varat	*3,3*	*25 728*	*24 547*
Muovipakkausjätteeseen perustuvat omat varat	*3,4*	*7 524*	*8 227*
Sakot	*3,5*	*5 370*	*4 039*
Varojen takaisinperintä	*3,6*	*1 376*	*957*
Muut	*3,8*	*18 572*	*10 673*
		188 348	**164 068**
Tuotot vaihtoon perustuvista transaktioista			
Rahoitustuotot	*3,9*	*11 646*	*9 005*
Muut	*3,10*	*2 500*	*2 592*
		14 146	**11 597**
Tuotot yhteensä		**202 495**	**175 665**
KULUT			
Siirretty jäsenvaltioille	*3,11*		
Maataloustukirahasto		*(40 914)*	*(40 267)*
Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahasto ja muut maaseudun kehittämisen välineet		*(17 017)*	*(14 779)*
Euroopan aluekehitysrahasto ja koheesiorahasto		*(31 032)*	*(28 833)*
Euroopan sosiaalirahasto		*(17 308)*	*(18 037)*
Muut		*(4 514)*	*(3 854)*
Siirrot, mukaan lukien avustukset ja budjettituki	*3,12*		
Elpymis- ja palautumistukiväline		*(46 815)*	*(65 787)*
Muut		*(32 025)*	*(32 992)*
Rahoitusosuussopimukset, mukaan lukien EU:n toimielimet	*3,13*	*(13 200)*	*(16 820)*
Henkilöstö- ja eläkekulut	*3,14*	*(15 954)*	*(14 966)*
Rahoituskulut	*3,15*	*(27 156)*	*(27 226)*
Yhdistyneen kuningaskunnan erosopimus	*3,7*	*(465)*	*(315)*
Hankinta-, hallinto- ja muut kulut	*3,16*	*(10 733)*	*(8 997)*
Kulut yhteensä		**(257 134)**	**(272 873)**
VARAINHOITOVUODEN TALOUDELLINEN TULOS		**(54 639)**	**(97 208)**

RAHAVIRTALASKELMA

(miljoonaa euroa)

	2025	2024
Varainhoitovuoden taloudellinen tulos	*(54 639)*	*(97 208)*
Toiminnan rahavirta		
Hankintamenon jaksottaminen	*212*	*191*
Poistot	*1 123*	*1 194*
Lainojen (lisäys)/väheneminen	*(49 852)*	*(36 703)*
Ennakkomaksujen (lisäys)/väheneminen	*2 173*	*12 756*
Vaihtoon perustuvien saamisten ja muuhun kuin vaihtoon perustuvien kerrytettävissä olevien rahamäärien (lisäys)/väheneminen	*(2 332)*	*3 463*
Vaihto-omaisuuden (lisäys)/väheneminen	*6*	*(7)*
Eläkkeisiin ja muihin työsuhde-etuuksiin liittyvän velan lisäys/(väheneminen)	*(1 968)*	*2 288*
Varausten lisäys/(väheneminen)	*(7 202)*	*6 481*
Rahoitusvelkojen lisäys/(väheneminen) (muut kuin yhdistetyn varainhankintamenetelmän mukaiset)	*(11 575)*	*(1 382)*
Muiden lyhytaikaisten velkojen lisäys/(väheneminen)	*9 623*	*4 898*
Menojäämien ja tuloennakoiden lisäys/(väheneminen)	*9 958*	*(9 714)*
Edellisen varainhoitovuoden ylijäämä, joka kirjataan tuottona, johon ei liity maksutapahtumaa	*(1 348)*	*(633)*
Työsuhde-etuuksiin liittyvien velkojen uudelleenarvostukset (tuotto- ja kululaskelmaan sisältymättömät transaktiot, joihin ei liity maksutapahtumaa)	*5 603*	*1 159*
Muut transaktiot, joihin ei liity maksutapahtumaa	*40*	*27*
Investointien rahavirta		
Aineettomien hyödykkeiden ja aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden (lisäys)/väheneminen	*(2 418)*	*(1 817)*
Pääomaosuusmenetelmällä arvostettujen sijoitusten (lisäys)/väheneminen	*(78)*	*(80)*
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien muiden kuin johdannaisiin kuuluvien rahoitusvarojen (lisäys)/väheneminen	*(7 432)*	*(6 246)*
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien johdannaisiin kuuluvien rahoitusvarojen (lisäys)/väheneminen	*(475)*	*(19)*
Rahoitustoiminnan rahavirrat		
Yhdistetyn varainhankintamenetelmän mukaisen ottolainauksen lisäys/(väheneminen)	*150 460*	*144 900*
NETTORAHAVIRTA	**39 878**	**23 547**
Käteisvarojen ja muiden rahavarojen nettolisäys/(väheneminen)	*39 878*	*23 547*
Käteisvarat ja muut rahavarat varainhoitovuoden alussa	*63 163*	*39 616*
Käteisvarat ja muut rahavarat varainhoitovuoden lopussa	*103 041*	*63 163*

LASKELMA NETTOVAROJEN MUUTOKSISTA

(miljoonaa euroa)

	Jäsenvaltioiden rahoitusosuudet Kertynyt ylijäämä/(alijäämä)	Muut rahastot	Nettovarat
SALDO 31.12.2023	**(213 221)**	**1 052**	**(212 169)**
Työsuhde-etuuksiin liittyvien velkojen uudelleenarvostukset	*1 159*	–	*1 159*
Muut	*94*	*(66)*	*27*
Jäsenvaltioille siirretty osa talousarvion toteutuksen 2023 tuloksesta	*(633)*	–	*(633)*
Varainhoitovuoden taloudellinen tulos	*(97 208)*	–	*(97 208)*
SALDO 31.12.2024	**(309 810)**	**986**	**(308 824)**
Työsuhde-etuuksiin liittyvien velkojen uudelleenarvostukset	*5 603*	–	*5 603*
Muut	*85*	*(45)*	*40*
Jäsenvaltioille siirretty osa talousarvion toteutuksen 2024 tuloksesta	*(1 348)*	–	*(1 348)*
Varainhoitovuoden taloudellinen tulos	*(54 639)*	–	*(54 639)*
SALDO 31.12.2025	**(360 108)**	**941**	**(359 167)**

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

On huomattava, että seuraavissa taulukoissa Yhdistynyttä kuningaskuntaa koskevat, vuoden 2020 loppuun ulottuviin monivuotisiin rahoituskehyksiin liittyvät määrät esitetään edelleen otsakkeessa ”Jäsenvaltiot”. Vaikka Yhdistynyt kuningaskunta erosi unionista 1. helmikuuta 2020, sillä oli erosopimuksen mukaisesti unionin kanssa edelleen rahoitussuhde, joka vastasi jäsenvaltion suhdetta.

1. TILINPÄÄTÖKSEN KESKEISET LAATIMISPERIAATTEET

1.1 OIKEUSPERUSTA JA TILINPÄÄTÖSSÄÄNNÖT

EU:n kirjanpidossa ja tilinpäätöksen laadinnassa noudatetaan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU, Euratom) 2024/2509 ([30]), jäljempänä ’varainhoitoasetus’.

Varainhoitoasetuksen 80 artiklan mukaisesti EU laatii tilinpäätöksensä suoriteperusteisena. Kyseiset säännöt perustuvat julkisen sektorin kansainvälisiin tilinpäätösstandardeihin (International Public Sector Accounting Standards, IPSAS). Näitä komission tilinpitäjän vahvistamia tilinpäätössääntöjä on noudatettava kaikissa konsolidoinnin piiriin kuuluvissa EU:n toimielimissä ja elimissä konsolidoidun tilinpäätöksen sisäisen johdonmukaisuuden varmistamiseksi.

Euroopan unionin uusien, tarkistettujen tilinpäätössääntöjen soveltaminen

Uusi Euroopan unionin tilinpäätössääntö, joka on voimassa 1. tammikuuta 2025 lähtien alkaneiden varainhoitovuosien osalta

Tilinpäätössääntö nro 1, ”Tilinpäätös”

Euroopan komission tilinpitäjä hyväksyi 12. joulukuuta 2025 EU:n kohdennetun muutoksen tilinpäätössäännön nro 1 ”Tilinpäätös”, joka on voimassa 1. tammikuuta 2025 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla. Muutoksella otettiin käyttöön periaatelähtöinen lähestymistapa segmenttiraportissa esitettävien segmenttien määritelmiin. Segmenttiraportti on pakollinen osa EU:n konsolidoitua tilinpäätöstä ja Euroopan komission yksittäisiä tilinpäätöksiä. Edellisessä tilinpäätössäännössä nro 1 segmenttien määritelmä liittyi EU:n monivuotisen rahoituskehyksen luokkiin. Kohdennetulla muutoksella poistettiin tämä yhteys, joten segmentit määritellään yleisesti standardin IPSAS 18 ”Segmenttiraportointi” (Segment Reporting) mukaisesti. Kohdennetun muutoksen hyväksymisen jälkeen segmenttiraportin rakennetta tarkistettiin siten, että siinä keskitytään pikemminkin varojen kohteisiin kuin rahoituslähteisiin (ks. liitetieto **3.17**).

Hyväksytty uusi EU:n tilinpäätössääntö, jota ei sovellettu vielä 31. joulukuuta 2025

Tilinpäätössääntö nro 8, ”Vuokrasopimukset”

Euroopan komission tilinpitäjä hyväksyi 15. huhtikuuta 2025 EU:n muutetun tilinpäätössäännön nro 8 ”Vuokrasopimukset”, joka on voimassa 1. tammikuuta 2027 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla. Muutettu tilinpäätössääntö nro 8 on päivitetty standardin IPSAS 43 ”Vuokrasopimukset” (Leases) (mukaan lukien muutos ”Concessionary Leases and Other Arrangements Conveying Rights over Assets”) mukaisesti. Suurin muutos nykyiseen tilinpäätössääntöön nro 8 verrattuna on sellaisen käyttöoikeuksien kirjaamis- ja arvostamismallin käyttöönotto, jonka mukaan vuokraajien on kirjattava taseeseen kaikki vuokrasopimukset, mukaan lukien käyttöoikeussopimukset, paitsi jos niihin sovelletaan lyhytaikaisuuteen tai vähäiseen arvoon perustuvaa poikkeusta. Vuokrasopimukset erotellaan nykyään joko operatiivisiksi vuokrasopimuksiksi tai rahoitusleasingsopimuksiksi, joista vain jälkimmäiset kirjataan taseeseen, mutta tätä erottelua ei jatkossa enää sovelleta. Muutettu tilinpäätössääntö nro 8 sisältää vuokraajien osalta pitkälti samat kirjanpitovaatimukset kuin nykyäänkin, mutta niistä annetaan lisäohjeita ja selvennyksiä. Muutetun tilinpäätössäännön nro 8 soveltamisen alettua on odotettavissa, että taseeseen kirjataan huomattava määrä aikaisempia operatiivisia vuokrasopimuksia sekä vastaavasti käyttöomaisuuserien ja leasingvelkojen lisäyksiä. Muutetun tilinpäätössäännön nro 8 vaikutusta muun muassa käyttöoikeussopimuksiin ja muihin asiaan liittyviin järjestelyihin arvioidaan kalenterivuoden 2026 aikana ennen kuin se tulee voimaan 1. tammikuuta 2027.

([30]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) 2024/2509, annettu 23 päivänä syyskuuta 2024, unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä (EUVL L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj).

Tilinpäätössääntö nro 1, ”Tilinpäätös”

Euroopan komission tilinpitäjä hyväksyi 15. huhtikuuta 2025 muutetun tilinpäätössäännön nro 1 ”Tilinpäätös”, joka on voimassa 1. tammikuuta 2027 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla. Muutoksen tavoitteena on varmistaa kaikkien rahoitustoimintaan kuuluvien lainojen johdonmukainen luokittelu. Nykyisessä tilinpäätössäännössä nro 1 vuokrasopimuksiin liittyvät lainat, aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden hankinta ja back-to-back-toimintoihin liittyvät lainat luokitellaan operatiivisen toiminnan alaisuuteen. Ainoastaan yhdistettyyn varainhankintamenetelmään liittyvät lainat (ks. liitetieto **2.11.1.1**) luokitellaan rahoitustoimintaan. Muutetun tilinpäätössäännön nro 1 mukaan rahoitustoimintaan sisältyvät kaikki toimet, jotka johtavat lainojen koon ja koostumuksen muutoksiin, edellä mainittuja poikkeuksia lukuun ottamatta. Näin ollen muutetun tilinpäätössäännön nro 1 soveltamisen odotetaan johtavan toimien siirtymiseen operatiivisen toiminnan rahavirroista rahoitustoiminnan rahavirtoihin. Muutetun tilinpäätössäännön nro 1 vaikutuksia arvioidaan kalenterivuonna 2026 ennen sen voimaantulopäivää 1. tammikuuta 2027.

1.2 TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET

Tilinpäätöksen tarkoituksena on antaa tietoa organisaation taloudellisesta asemasta, sen toiminnan tuloksesta ja sen rahavirroista. Tavoitteena on, että näistä tiedoista on hyötyä laajalle käyttäjäkunnalle. Koska EU on julkisoikeudellinen yhteisö, tilinpäätöksellä on lisäksi tarkoitus antaa tietoja, joista on hyötyä päätöksenteossa, ja osoittaa, että unioni on hoitanut sille uskottuja varoja vastuullisesti. Tämä asiakirja on laadittu näiden periaatteiden mukaisesti.

Yleiset periaatteet (laskentaperiaatteet), joita noudatetaan tilinpäätöstä laadittaessa, määritetään EU:n tilinpäätössäännössä nro 1 (”Tilinpäätös”). Ne ovat samat kuin IPSAS 1 -standardissa eli oikean kuvan antaminen, suoriteperuste, toiminnan jatkuvuus, esittämistavan johdonmukaisuus, olennaisuus, erien yhdistäminen, bruttoperiaate ja tietojen vertailtavuus.

Tilinpäätösraportoinnin laadulliset ominaisuudet ovat merkityksellisyys, todenmukaisen kuvan antaminen (luotettavuus), ymmärrettävyys, oikea-aikaisuus, vertailukelpoisuus ja todennettavuus.

1.3 KONSOLIDOINTI

Konsolidoinnin laajuus

EU:n konsolidoituun tilinpäätökseen kuuluvat kaikki merkittävät määräysvallassa olevat yhteisöt, yhteisjärjestelyt ja osakkuusyritykset. Täydellinen luettelo konsolidoinnin piiriin kuuluvista yhteisöistä, joka koostuu nyt 54:stä määräysvallassa olevasta yhteisöstä ja yhdestä osakkuusyrityksestä (ei muutosta verrattuna vuoteen 2024), on liitetiedossa **9**. Määräysvallassa olevia yhteisöjä ovat EU:n toimielimet (mukaan lukien komissio mutta ei Euroopan keskuspankki) ja EU:n virastot (lukuun ottamatta yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan alalla toimivia virastoja). Myös selvitystilassa olevaa Euroopan hiili- ja teräsyhteisöä pidetään määräysvallassa olevana yhteisönä. EU:n ainoa osakkuusyritys on Euroopan investointirahasto (EIR).

Yhteisöjä, jotka kuuluvat konsolidoinnin piiriin mutta joilla on vähäinen merkitys EU:n konsolidoidussa tilinpäätöksessä, ei tarvitse konsolidoida tai arvostaa pääomaosuusmenetelmällä, jos se veisi kohtuuttomasti aikaa tai aiheuttaisi liian suuret kustannukset EU:lle. Nämä ”vähämerkityksiset yhteisöt” luetellaan erikseen liitetiedossa **9**. Vuonna 2025 vähämerkityksisiksi luokiteltiin 11 yhteisöä (2024: 11 yhteisöä).

Määräysvallassa olevat yhteisöt

Konsolidoinnin laajuuden määrittämiseen sovelletaan määräysvallan käsitettä. Määräysvallassa olevat yhteisöt ovat yhteisöjä, joista EU saa tai sillä on oikeus saada vaihtuvia etuja toimintaan osallistumisesta. EU voi vaikuttaa kyseisten etujen luonteeseen ja määrään käyttämällä määräysvaltaansa yhteisössä. Määräysvallan on oltava käytettävissä kaiken aikaa, ja sen on liityttävä yhteisön relevantteihin toimintoihin. Määräysvallassa olevat yhteisöt konsolidoidaan kokonaisuudessaan. Konsolidointi alkaa siitä päivästä, jona määräysvalta saadaan, ja loppuu, kun määräysvaltaa ei enää ole.

Määräysvallan tavallisimmat osoittajat ovat Euroopan unionissa perustaminen perussopimusten tai johdetun oikeuden mukaisesti, yhteisön toiminnan rahoittaminen unionin yleisestä talousarviosta saatavalla rahoituksella, äänioikeudet hallintoelimissä, Euroopan tilintarkastustuomioistuimen tekemät tarkastukset ja Euroopan parlamentin myöntämä vastuuvapaus. Kunkin yhteisön osalta on arvioitava erikseen, syntyykö määräysvalta yhden vai kaikkien edellä mainittujen perusteiden seurauksena.

Kaikki EU:n määräysvallassa olevien yhteisöjen väliset olennaiset transaktiot ja rahamäärät eliminoidaan. Sen sijaan näihin transaktioihin liittyvät realisoitumattomat voitot ja tappiot ovat vähäisiä, minkä vuoksi niitä ei ole eliminoitu.

Yhteisjärjestelyt

Yhteisjärjestely on sopimus, jonka mukaisesti EU:lla ja yhdellä tai useammalla osapuolella on yhteinen määräysvalta. Yhteinen määräysvalta on sopimukseen perustuva, tiettyä järjestelyä koskeva sitovalla järjestelyllä jaettu määräysvalta. Se on olemassa vain silloin, kun asianomaisia toimintoja koskevat päätökset edellyttävät määräysvallan jakavien osapuolten yksimielistä suostumusta. Yhteisjärjestelyt voivat olla joko yhteisyrityksiä tai yhteisiä toimia. Yhteisyritys on yhteisjärjestely, joka on rakenteeltaan erillinen yksikkö ja jonka osapuolilla on järjestelyn nettovaroja koskevia oikeuksia. Osuuksia yhteisyrityksissä käsitellään kirjanpidossa pääomaosuusmenetelmää soveltaen (ks. liitetieto **1.5.4**). Yhteinen toimi on yhteisjärjestely, jonka mukaan osapuolilla, joilla on järjestelyssä yhteinen määräysvalta, on järjestelyyn liittyviä varoja koskevia oikeuksia ja velkoja koskevia velvoitteita. EU kirjaa tilinpäätökseensä yhteisiä toimia koskevista osuuksista seuraavat erät: EU:n varat, velat, tulot ja menot sekä EU:n osuus yhteisistä varoista, veloista, tuloista ja menoista.

Osakkuusyritykset

Osakkuusyritykset ovat yhteisöjä, joissa EU:lla on suoraan tai välillisesti huomattava vaikutusvalta mutta ei yksinomaista tai yhteistä määräysvaltaa. Vaikutusvalta katsotaan huomattavaksi, jos EU:lla on suoraan tai välillisesti vähintään 20 prosenttia äänioikeuksista. Osuuksia osakkuusyrityksissä käsitellään kirjanpidossa pääomaosuusmenetelmää soveltaen (ks. liitetieto **1.5.4**).

Konsolidoinnin ulkopuoliset yhteisöt, joiden varoja komissio hallinnoi

Euroopan komissio hallinnoi EU:n henkilöstön sairausvakuutusjärjestelmän, Euroopan kehitysrahaston ja keskinäisen vakuutusjärjestelmän, eli aiemman osallistujien takuurahaston, varoja näiden yhteisöjen puolesta. Näitä yhteisöjä ei kuitenkaan ole konsolidoitu EU:n tilinpäätökseen, koska ne eivät ole EU:n määräysvallassa.

1.4 LAATIMISPERUSTA

Tilinpäätös laaditaan vuosittain varainhoitoasetuksen 249 artiklan mukaisesti. Tilivuosi alkaa 1. tammikuuta ja päättyy 31. joulukuuta.

1.4.1 *Valuuttojen muuntaminen euroiksi*

Toimintavaluutta ja raportointivaluutta

Jos ei toisin mainita, tilinpäätös laaditaan miljoonina euroina, koska euro on EU:n toimintavaluutta.

Transaktiot ja saldot

Ulkomaanvaluutan määräiset transaktiot muunnetaan euroiksi transaktiopäivän valuuttakurssiin. Tuotto- ja kululaskelmaan on kirjattu kurssivoitot ja -tappiot, jotka syntyvät ulkomaanvaluutan määräisten transaktioiden suorittamisesta sekä ulkomaanvaluutan määräisten monetaaristen varojen ja velkojen muuntamisesta euromääräisiksi vuoden lopun valuuttakursseihin.

Poikkeavia muuntomenetelmiä sovelletaan aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin, jotka arvostetaan euroina niiden hankintapäivänä voimassa olleiden euron kurssien mukaan.

Ulkomaanvaluutan määräisten monetaaristen varojen ja velkojen saldot vuoden lopussa muunnetaan euroiksi käyttäen seuraavia 31. joulukuuta voimassa olleita Euroopan keskuspankin (EKP) valuuttakursseja:

Euron vaihtokurssit

Valuutta	31.12.2025	31.12.2024	Valuutta	31.12.2025	31.12.2024
BGN	**1,9558**	*1,9558*	**RON**	**5,0968**	*4,9743*
CZK	**24,2370**	*25,1850*	**SEK**	**10,8215**	*11,459*
DKK	**7,4689**	*7,4578*	**CHF**	**0,9314**	*0,9412*
GBP	**0,8726**	*0,8292*	**JPY**	**184,09**	*163,06*
HUF	**385,1500**	*411,3500*	**USD**	**1,175**	*1,0389*
PLN	**4,221**	*4,275*			

1.4.2 *Arvioiden käyttäminen*

IPSAS-standardien ja yleisesti hyväksyttyjen tilinpäätösperiaatteiden mukaisesti tilinpäätökseen sisältyy väistämättä määriä, jotka perustuvat johdon tekemiin arvioihin ja oletuksiin, jotka puolestaan perustuvat luotettavimpiin käytettävissä oleviin tietoihin. Merkittäviin arvioihin kuuluvat muun muassa työsuhde-etuuksiin liittyvät velat, muihin lyhytaikaisiin saamisiin liittyvä taloudellinen riski ja rahoitusvälineitä koskevissa liitetiedoissa esitetyt määrät, jaksotettuun hankintamenoon arvostettavien rahoitusvarojen ja takaussopimusvelkojen arvonalentumisesta johtuva vähennyserä, tulo- ja menojäämät, varaukset, aineettomien hyödykkeiden ja aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden arvon alentuminen, vaihto-omaisuuden nettorealisointiarvo sekä ehdolliset varat ja velat. Kyseisten erien todellinen arvo voi poiketa arvioista. Arvioihin tehtävät muutokset kirjataan kaudella, jonka aikana ne tulevat tietoon, jos muutos vaikuttaa vain siihen kauteen, tai kyseiseen kauteen ja tuleviin kausiin, jos muutos vaikuttaa kumpaankin.

1.4.3 *Siirtyminen uuteen taloushallinto- ja tietojärjestelmään (SUMMA)*

Vuoden 2025 konsolidoitu tilinpäätös on ensimmäinen tilinpäätös, joka laaditaan uudessa taloushallinnon tietojärjestelmässä SUMMAssa ilmoitettujen taloudellisten tietojen perusteella. Tilinpäätöstä laadittaessa on toteutettu järjestelmällisiä ja täsmällisiä tarkistuksia sen varmistamiseksi, että käytetyt taloudelliset tiedot vastaavat tarkasti tilien perustana olevia toimia ja ovat täysin sovellettavien kirjanpitosääntöjen mukaisia. Johto havaitsi tilinpäätöksen laadintamenettelyjen aikana uuden järjestelmän aiheuttamia ongelmia, jotka vaikuttivat merkittävästi tileihin, ja ulkoinen tarkastaja havaitsi myöhemmin lisäongelmia. Näiden ongelmien korjaamiseen tarvittiin manuaalisia oikaisuja ja täsmäytysmenettelyjä. Uuden taloushallinnon järjestelmän ja siihen liittyvien valvontatoimien käyttöönottoa ja parantamista jatketaan tulevina varainhoitovuosina. Tämän tiiviin seurannan sekä panos- ja tuotosvaiheessa tapahtuvan taloudellisten tietojen tarkastamisen perusteella tilinpäätöksessä annetaan kohtuullisella varmuudella ja kaikilta olennaisilta osiltaan oikea kuva Euroopan unionin taloudellisesta asemasta, toimien tuloksista ja rahavirroista.

1.5 **TASE**

1.5.1 *Aineettomat hyödykkeet*

Aineeton hyödyke on yksilöitävissä oleva ei-monetaarinen omaisuuserä, jolla ei ole aineellista olomuotoa. Hyödyke on yksilöitävissä, jos se joko on erotettavissa (eli se pystytään erottamaan tai irrottamaan yhteisöstä esimerkiksi myymällä, siirtämällä, lisensoimalla, antamalla vuokralle tai vaihtamalla joko sellaisenaan tai yhdessä siihen liittyvän sopimuksen taikka yksilöitävissä olevan omaisuuserän tai velan kanssa riippumatta siitä, aikooko yhteisö toimia niin) tai johtuu sitovista järjestelyistä (muun muassa sopimuksiin perustuvista tai muista laillisista oikeuksista) riippumatta siitä, ovatko nämä oikeudet siirrettävissä tai ovatko ne erotettavissa yhteisöstä tai muista oikeuksista ja velvoitteista.

Hankitut aineettomat hyödykkeet kirjataan alkuperäiseen hankintamenoon, josta on vähennetty kertyneet poistot ja arvonalentumistappiot. Sisäisesti tuotetut aineettomat hyödykkeet aktivoidaan, kun EU:n kirjanpito- ja tilinpäätössääntöjen mukaiset kriteerit täyttyvät. Menot liittyvät pelkästään omaisuuserän kehitysvaiheeseen. Aktivoitaviin menoihin kuuluvat kaikki välittömät menot, jotka ovat välttämättömiä hyödykkeen luomiseksi, tuottamiseksi ja saattamiseksi valmiiksi toimimaan johdon tarkoittamalla tavalla. Tutkimustoimintaan liittyvät menot, aktivointikelvottomat kehitysmenot ja ylläpitomenot kirjataan kuluiksi, kun ne syntyvät.

Aineettomista hyödykkeistä tehdään poistot tasapoistomenetelmällä omaisuuserien arvioituna taloudellisena vaikutusaikana (3–11 vuotta). Aineettomien hyödykkeiden arvioitu taloudellinen vaikutusaika riippuu niiden sopimuksessa määritellystä taloudellisesta tai oikeudellisesta käyttöajasta.

1.5.2 *Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet*

Kaikki aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet kirjataan alkuperäiseen hankintamenoon, josta on vähennetty kertyneet poistot ja arvonalentumistappiot. Hankintamenoon sisältyvät kustannukset, jotka voidaan suoraan kohdistaa omaisuuserän hankintaan, rakentamiseen tai siirtämiseen.

Myöhemmin syntyvät menot sisällytetään omaisuuserän kirjanpitoarvoon tai kirjataan erillisenä omaisuuseränä ainoastaan silloin, kun on todennäköistä, että EU saa omaisuuserästä tulevaisuudessa taloudellista hyötyä tai suorituspotentiaalia ja kun omaisuuserään liittyvät menot voidaan määrittää luotettavasti. Korjaus- ja ylläpitomenot kirjataan kuluiksi tuotto- ja kululaskelmaan sinä varainhoitovuotena, jonka aikana ne syntyvät.

Maa-alueista ei tehdä poistoja, koska niiden taloudellisen vaikutusajan katsotaan olevan rajoittamaton. Myöskään keskeneräisistä hankinnoista ei tehdä poistoja, koska tällaiset omaisuuserät eivät ole vielä käytettävissä. Muista omaisuuseristä tehdään tasapoistot, jotta niiden jäännösarvo voidaan vähentää niiden arvioituna taloudellisena vaikutusaikana seuraavasti:

Omaisuuserän laji	Tasapoisto prosentteina
Rakennukset	*4–10 %*
Avaruusresurssit	*8–25 %*
Koneet ja kalustot	*10–25 %*
Irtaimisto ja ajoneuvot	*10–25 %*
Tietokonelaitteet	*25–33 %*
Muut	*10–33 %*

Omaisuuserien luovutuksesta saatavat voitot ja tappiot määritetään vertaamalla luovutustuloa, josta on vähennetty myyntikustannukset, luovutetun omaisuuserän kirjanpitoarvoon. Kyseiset voitot ja tappiot kirjataan tuotto- ja kululaskelmaan.

Vuokraus

Leasingsopimus on sopimus, jonka mukaan vuokralle antaja antaa leasingvuokraajalle oikeuden käyttää omaisuuserää sovitun ajan maksua tai toistuvia maksusuorituksia vastaan. Leasingsopimukset luokitellaan joko rahoitusleasingsopimuksiksi tai käyttöleasingsopimuksiksi.

Rahoitusleasingsopimukset ovat leasingsopimuksia, joissa olennaiset omistajuuteen liittyvät riskit ja edut on siirretty leasingvuokraajalle. Kun leasingvuokraaja tekee rahoitusleasingsopimuksen, rahoitusleasingilla hankitut omaisuuserät kirjataan varoiksi ja niihin liittyvät rahoitusleasingvelvoitteet veloiksi leasingsopimuksen alkamisajankohtana. Varat ja velat merkitään määrään, joka on yhtä suuri kuin vuokratun hyödykkeen käypä arvo tai vähimmäisvuokrien nykyarvo – sen mukaan, kumpi niistä on alempi –, jotka molemmat määritetään sopimuksen syntymisajankohtana. Vuokra-aikana rahoitusleasingilla hallussa pidettävistä omaisuuseristä tehdään poistot joko omaisuuserien taloudellisena vaikutusaikana tai leasingsopimuksen voimassaoloaikana sen mukaan, kumpi näistä on lyhyempi. Leasingmaksujen vähimmäismäärät on jaettu rahoitusmenoihin (koron osuus) ja jäljellä olevaan velkaan (pääoman osuus). Rahoitusmenot kohdennetaan leasingsopimuksen voimassaoloaikana kullekin kaudelle, jotta jäljellä olevalle tapauksen mukaan lyhyt- tai pitkäaikaisena esitettävälle velalle tulee kullakin kaudella samansuuruinen korkoprosentti. Muuttuvat vuokrat kirjataan sen kauden kuluiksi, jonka aikana ne toteutuvat.

Käyttöleasingsopimukset ovat sellaisia muita leasingsopimuksia kuin rahoitusleasingsopimuksia, joissa omistajuuteen liittyvät riskit ja edut säilyvät olennaisilta osin vuokralle antajalla. Kun leasingvuokraaja tekee käyttöleasingsopimuksen, käyttöleasingin maksut kirjataan kuluiksi tuotto- ja kululaskelmaan tasaerinä leasingsopimuksen voimassaoloaikana eikä vuokrattua omaisuuserää tai leasingvelkaa esitetä taseessa.

1.5.3 *Muiden kuin rahoitusvarojen arvon alentuminen*

Arvon alentuminen tarkoittaa omaisuuserän tulevien taloudellisten hyötyjen tai suorituspotentiaalin menettämistä sen lisäksi, että omaisuuserän tulevien taloudellisten hyötyjen tai suorituspotentiaalin menetys kirjataan järjestelmällisesti tekemällä hankintamenon jaksotuksia tai poistoja (tapauksen mukaan). Omaisuuseristä, joiden taloudellista vaikutusaikaa ei ole rajoitettu, ei tehdä poistoja / hankintamenon jaksotuksia, vaan niiden arvon alentumista testataan vuosittain. Omaisuuserien, joista tehdään hankintamenon jaksotuksia tai poistoja, arvon alentumista testataan aina, kun tilinpäätöspäivänä on nähtävissä, että omaisuuserän arvo on alentunut. Arvonalentumistappioksi kirjataan määrä, jolla omaisuuserän kirjanpitoarvo ylittää siitä kerrytettävissä olevan rahamäärän. Kerrytettävissä oleva rahamäärä on omaisuuserän käypä arvo, josta on vähennetty luovutuksesta aiheutuvat menot, tai omaisuuserän käyttöarvo – sen mukaan, kumpi näistä on suurempi.

Aineettomien hyödykkeiden ja aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden jäännösarvoa ja taloudellista vaikutusaikaa tarkistetaan vähintään kerran vuodessa ja muutetaan tarvittaessa. Jos aiempina vuosina kirjattujen arvonalennusten perusteet eivät enää päde, arvonalentumistappiot peruutetaan.

1.5.4 *Pääomaosuusmenetelmällä arvostetut sijoitukset*

Osuudet osakkuusyrityksissä ja yhteisyrityksissä

Sijoitukset, jotka käsitellään kirjanpidossa pääomaosuusmenetelmää soveltaen, kirjataan alun perin hankintamenoon. Myöhemmin tätä kirjanpitoarvoa lisätään tai vähennetään, jotta voidaan tunnistaa myöhempiä rahoitusosuuksia, EU:n osuus sijoittajan ylijäämästä tai alijäämästä, arvon alentumisia ja osinkoja. Alkuperäinen hankintameno ja kaikki muutokset muodostavat sijoituksen kirjanpitoarvon tilinpäätöslaskelmissa tilinpäätöspäivänä. EU:n osuus sijoittajan ylijäämästä tai alijäämästä kirjataan tuotto- ja kululaskelmaan, ja EU:n osuus sijoittajan pääoman muutoksista kirjataan nettovaroihin sisältyviin rahastoihin. Sijoituksesta saatu voitonjako vähentää omaisuuserän kirjanpitoarvoa.

Jos EU:n osuus kirjanpidossa pääomaosuusmenetelmää käyttäen käsiteltävän sijoituksen tuottamista tappioista on yhtä suuri kuin sen omistusosuus sijoituksesta tai ylittää tämän, EU ei merkitse lisätappioita taseeseensa (”taseeseen merkitsemättömät tappiot”). Kun EU:n osuus on pienentynyt nollan suuruiseksi, lisätappioita otetaan huomioon ja velkaa kirjataan vain siihen määrään asti kuin EU:lla on oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite tai se on suorittanut maksuja osakkuus- tai yhteisyrityksen puolesta.

Jos arvon alentuminen voidaan osoittaa, omaisuuserät kirjataan alempaan kerrytettävissä olevaan rahamäärään. Kerrytettävissä oleva rahamäärä määritetään edellä liitetiedossa **1.5.3** kuvatulla tavalla. Jos arvon alentumiselle ei myöhempänä ajankohtana ole enää perustetta, arvonalentumistappio peruutetaan kirjaamalla omaisuuserä arvonalentumistappiosta puhdistettuun kirjanpitoarvoon.

EU ei pyri käyttämään huomattavaa vaikutusvaltaa sellaisissa pääomasijoitusrahastoissa, joissa sillä on vähintään 20 prosentin omistusosuus. Näitä rahastoja pidetään tämän vuoksi rahoitusvälineinä, ja ne on luokiteltu käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavina rahoitusvaroina.

Osakkuusyrityksiä ja yhteisyrityksiä, joiden katsotaan olevan vähämerkityksisiä (ks. liitetieto **1.3**), ei käsitellä kirjanpidossa pääomaosuusmenetelmää soveltaen. EU:n rahoitusosuudet kyseisissä yhteisöissä kirjataan kuluksi asianomaisella tilikaudella.

1.5.5 *Rahoitusvarat*

Luokittelu alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä

Luokittelussa käytetään kahta kriteeriä:

— Rahoitusvarojen hallintamalli. Tämä edellyttää sen arviointia, miten EU hallinnoi rahoitusvaroja rahavirtojen tuottamiseksi ja tavoitteiden saavuttamiseksi ja miten se arvioi rahoitusvarojen tuottoa.

— Omaisuuserän sopimusperusteiset kassavirtaominaisuudet. Tämä edellyttää sen arviointia, koostuvatko sopimusperusteiset kassavirrat yksinomaan pääomamaksuista ja jäljellä olevan pääoman korkomaksuista. Korko tarkoittaa korvausta rahan aika-arvosta, luottoriskistä ja muista perustyyppiseen luotonantoon liittyvistä riskeistä ja menoista.

Näihin kriteereihin perustuvan arvioinnin perusteella rahoitusvarat voidaan luokitella kolmeen luokkaan: jaksotettuun hankintamenoon arvostettavat rahoitusvarat, käypään arvoon nettovarojen / oman pääoman kautta arvostettavat rahoitusvarat tai käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat.

Rahoitusvarat, joiden sopimusperusteiset rahavirrat muodostuvat yksinomaan pääomasta ja koroista, luokitellaan yhteisön hallintomallin mukaan. Jos hallintomallin tarkoituksena on säilyttää rahoitusvaroja sopimusperusteisten rahavirtojen keräämiseksi, rahoitusvarat luokitellaan jaksotettuun hankintamenoon arvostettaviksi. Jos hallintomallin tarkoituksena on säilyttää rahoitusvaroja sekä sopimusperusteisten rahavirtojen keräämiseen että rahoitusvarojen myymiseen, ne luokitellaan käypään arvoon nettovarojen / oman pääoman kautta arvostettaviksi. Jos hallintomalli eroaa näistä kahdesta mallista (esimerkiksi rahoitusvarat pidetään kaupankäyntitarkoituksessa tai niitä säilytetään ja hallinnoidaan käyvän arvon perusteella arvioitavassa salkussa), rahoitusvarat luokitellaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi.

Rahoitusvarat, joiden sopimusperusteiset rahavirrat eivät muodostu ainoastaan pääomasta ja koroista vaan altistavat riskeille ja volatiliteetille, jotka eivät liity perustyyppiseen lainajärjestelyyn (esimerkiksi osakkeiden hintojen muutokset), luokitellaan hallintamallista riippumatta käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi.

EU luokittelee rahoitusvarat alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä seuraavasti:

i) *Jaksotettuun hankintamenoon arvostettavat rahoitusvarat*

EU luokittelee tähän luokkaan

— käteisvarat ja muut rahavarat (mukaan lukien takaisinmyyntisopimukset)

— lainat (mukaan lukien sellaiset määräaikaistalletukset, joiden alkuperäinen erääntymisaika on pidempi kuin kolme kuukautta)

— vaihtoon perustuvat saamiset, lukuun ottamatta takaussopimuksen saamisia, jotka luokitellaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi rahoitusvaroiksi.

Nämä rahoitusvarat, jotka eivät kuulu johdannaisiin, täyttävät kaksi ehtoa: EU:n hallintomallissa niitä säilytetään sopimusperusteisten rahavirtojen keräämiseksi. Lisäksi tiettyinä päivinä sopimusperusteiset rahavirrat koskevat ainoastaan pääomaa ja jäljellä olevan pääoman korkoa.

Takaisinmyyntisopimuksella tarkoitetaan sopimusta, jossa toinen osapuoli ostaa arvopapereita toiselta osapuolelta ja samalla sovitaan niiden myöhemmästä jälleenmyynnistä sovitulla hinnalla. Tällainen transaktio muistuttaa taloudelliselta sisällöltään vakuudellista määräaikaistalletusta. Arvopaperien riskit ja edut säilyvät siirtäjällä, kun taas siirron saaja odottaa saavansa takaisin pääoman ja sopimuksen mukaisen koron. Näin ollen takaisinmyyntitransaktiot arvostetaan jaksotettuun hankintamenoon. EU toteuttaa tällaisia transaktioita yksinomaan likviditeetin hallitsemiseksi hyödyntäen mahdollisuutta saada käteisvarojen ylijäämälle hyvä korko hyvin lyhyellä, enintään kolmen kuukauden aikavälillä. Tämän vuoksi ne kuuluvat käteisvarojen ja muiden rahavarojen luokkaan.

Jaksotettuun hankintamenoon arvostettavat rahoitusvarat sisällytetään lyhytaikaisiin varoihin lukuun ottamatta niitä, joiden maturiteetti on yli 12 kuukautta tilinpäätöspäivästä.

ii) *Käypään arvoon nettovarojen / oman pääoman kautta arvostettavat rahoitusvarat*

Näillä rahoitusvaroilla, jotka eivät kuulu johdannaisiin, on sopimusperusteisia rahavirtoja, jotka koskevat ainoastaan pääomaa ja jäljellä olevan pääoman korkoa. Lisäksi hallintomallin tarkoituksena on säilyttää rahoitusvaroja sekä sopimusperusteisten rahavirtojen keräämiseen että rahoitusvarojen myymiseen.

Tähän luokkaan kuuluvat omaisuuserät sisällytetään lyhytaikaisiin varoihin, jos niiden odotetaan toteutuvan 12 kuukauden kuluessa tilinpäätöspäivästä.

EU:lla ei ole tällaisia varoja raportointikauden päättyessä.

iii) *Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat*

EU luokittelee seuraavat rahoitusvarat käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi rahoitusvaroiksi, koska sopimukseen perustuvat rahavirrat eivät edusta pelkästään pääomaa ja pääoman korkoja:

— johdannaiset

— oman pääoman ehtoiset sijoitukset ja sijoitukset rahamarkkinarahastoihin tai yhdistettyihin salkkurahastoihin

— muut oman pääoman ehtoiset sijoitukset (esimerkiksi riskipääomatoimet).

Lisäksi EU luokittelee hallussaan olevat velkapaperit käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi rahoitusvaroiksi, koska velkapaperisalkkuja hallinnoidaan ja arvioidaan salkun käyvän arvon perusteella (esimerkiksi varainhoitoasetuksen 215 artiklan mukainen yhteinen vararahasto).

Tähän luokkaan kuuluvat omaisuuserät sisällytetään lyhytaikaisiin varoihin, jos niiden odotetaan toteutuvan 12 kuukauden kuluessa tilinpäätöspäivästä.

Alkuperäinen kirjaaminen ja arvostaminen

Sellaisten rahoitusvarojen ostot, jotka arvostetaan nettovarojen / oman pääoman kautta ja tulosvaikutteisesti käypään arvoon, kirjataan niiden kaupankäyntipäivänä eli päivänä, jona EU sitoutuu ostamaan omaisuuserän. Muut rahavarat ja lainat kirjataan silloin, kun raha talletetaan rahoituslaitokseen tai siirretään lainanottajille.

Rahoitusvarat arvostetaan alun perin käypään arvoon. Alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä käypään arvoon lisätään transaktiomenot kaikille rahoitusvaroille, joita ei kirjata tulosvaikutteisesti käypään arvoon. Rahoitusvaroille, jotka kirjataan tulosvaikutteisesti käypään arvoon, transaktiomenot kirjataan kuluiksi tuotto- ja kululaskelmaan.

Rahoitusvaroihin kuuluvan erän käypä arvo alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä on yleensä transaktiohinta, paitsi jos transaktio ei ole markkinaehtoinen eli jos se on toteutettu yleishyödyllisessä tarkoituksessa vastikkeetta tai nimellistä vastiketta vastaan. Siinä tapauksessa rahoitusvälineen käyvän arvon ja transaktiohinnan välinen erotus on muu kuin vaihtoon perustuva osa, joka kirjataan kuluksi tuloslaskelmaan. Tällöin rahoitusvaroihin kuuluvan erän käypä arvo johdetaan täysin vastaavan välineen senhetkisistä markkinatransaktioista. Jos välineelle ei ole toimivia markkinoita, käypä arvo johdetaan arvostusmenetelmällä, jossa käytetään havainnoitavissa olevilta markkinoilta saatavilla olevia tietoja.

Kun myönnetään pitkäaikainen laina, josta ei peritä korkoa tai josta perittävä korko on markkinakorkoa alhaisempi, lainan käypänä arvona voidaan pitää kaikkien tulevien rahavirtojen nykyarvoa, joka saadaan diskonttaamalla tulevat rahavirrat vastaavaan luottoluokkaan kuuluvan vastaavan instrumentin vallitsevalla markkinakorolla.

Elpymis- ja palautumistukivälineestä myönnetyt lainat ja rahoitusapuna myönnetyt lainat arvostetaan alun perin nimellisarvoonsa, ja transaktiohinta katsotaan lainan käyväksi arvoksi. Näin menetellään, koska

— EU:n lainanannon ”markkinaympäristö” poikkeaa selvästi tavanomaisista pääomamarkkinoista, joilla kaupallisia ja valtioiden velkakirjoja lasketaan liikkeeseen. Koska lainanantajilla on näillä markkinoilla myös vaihtoehtoisia sijoituskohteita, mahdollisuus tehdä niin otetaan huomioon markkinahinnoissa. Tätä vaihtoehtoisten sijoitusten mahdollisuutta ei kuitenkaan sovelleta EU:hun, koska se ei saa sijoittaa rahaa pääomamarkkinoille. Se voi ainoastaan ottaa lainaa markkinoilta lainatakseen sen edelleen. Tämä tarkoittaa sitä, että EU:lla ei ole ottamilleen lainoille vaihtoehtoista lainaus- tai sijoituskohdetta. Tällöin ei ole myöskään vaihtoehtoiskustannusta eikä vertailuperustaa markkinakorkojen kanssa. EU:n lainaustoiminta muodostaa itse asiassa omat markkinat. Koska vaihtoehtoisia sijoituskohteita ei oteta huomioon, markkinahinta ei vastaa asianmukaisesti EU:n lainatransaktioiden sisältöä. Näin ollen EU:n lainanannon käypää arvoa ei voida määrittää suhteessa kaupallisiin tai valtioiden joukkolainoihin.

— Koska vertailukelpoisia toimivia markkinoita tai vastaavia transaktioita ei ole, Euroopan unionin olisi käytettävä perittyä korkoa määrittäessään käypiä arvoja lainanannossa.

Myöhempi arvostaminen

Jaksotettuun hankintamenoon arvostettavat rahoitusvarat arvostetaan myöhempänä ajankohtana jaksotettuun hankintamenoon efektiivisen koron menetelmää soveltaen.

Nettovarojen / oman pääoman kautta käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat arvostetaan myöhempänä ajankohtana käypään arvoon. Käyvän arvon muutoksista aiheutuvat voitot ja tappiot kirjataan käyvän arvon rahastoon lukuun ottamatta monetaaristen varojen valuuttakurssien muuntoeroja, jotka kirjataan tuotto- ja kululaskelmaan.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat arvostetaan myöhempänä ajankohtana käypään arvoon. Käyvän arvon muutoksista aiheutuvat voitot ja tappiot (mukaan lukien valuuttakurssimuunnoksista ja saaduista koroista johtuvat) kirjataan tuotto- ja kululaskelmaan kaudella, jolla ne syntyvät.

Myöhempi arvostaminen käypään arvoon

Toimivilla markkinoilla noteerattavien sijoitusten käyvät arvot perustuvat voimassa oleviin ostokursseihin. Jos rahoitusvaroihin kuuluvalla erällä ei ole toimivia markkinoita, arvopaperi on noteeraamaton tai kyseessä on OTC-johdannainen, EU määrittää käyvän arvon arvostusmenetelmien avulla. Näihin menetelmiin kuuluvat muun muassa vertailu toisistaan riippumattomien osapuolten välisiin viimeaikaisiin liiketoimiin ja muihin keskeisiltä osiltaan vastaaviin instrumentteihin, diskontattujen rahavirtojen analysointi, optionhinnoittelumallit sekä muut markkinatoimijoiden yleisesti käyttämät arvostusmenetelmät.

Riskipääomarahastoihin tehdyt sijoitukset, joilla ei ole noteerattua markkinahintaa toimivilla markkinoilla, arvostetaan osuudenomistajille kuuluvien varojen tilinpäätöspäivän nettoarvoon, jonka katsotaan vastaavan niiden käypää arvoa.

Rahoitusvarojen arvon alentuminen

EU kirjaa ja arvostaa arvonalentumistappion sellaisten rahoitusvarojen odotettavissa olevista luottotappioista, jotka arvostetaan jaksotettuun hankintamenoon ja käypään arvoon nettovarojen / oman pääoman kautta.

Jaksotettuun hankintamenoon arvostettavien rahoitusvarojen kirjanpitoarvoa alennetaan arvonalentumistappion määrällä, joka kirjataan tuotto- ja kululaskelmaan. Käypään arvoon nettovarojen / oman pääoman kautta arvostettavien rahoitusvarojen osalta tappiota koskeva vähennyserä kirjataan nettovaroihin / omaan pääomaan eikä sitä vähennetä rahoitusvarojen kirjanpitoarvosta taseessa. Jos arvonalentumistappion määrä pienenee jollakin myöhemmällä kaudella, aikaisemmin kirjattu arvonalentumistappio peruutetaan tulosvaikutteisesti.

Odotettavissa oleva luottotappio on sopimusperusteisten rahavirtojen ja EU:n odotettavissa olevien rahavirtojen välisen erotuksen nykyarvo. Odotettavissa oleva luottotappio perustuu järkevään ja perusteltavissa olevaan informaatioon, joka on saatavilla ilman kohtuuttomia kustannuksia tai ponnisteluja tilinpäätöspäivänä.

a) *Vaiheisiin kohdentamisen periaatteet*

Odotettavissa olevat luottotappiot määritetään kolmivaiheisella mallilla, jossa otetaan huomioon todennäköisyyksillä painotetut laiminlyöntitapahtumat rahoitusvaroihin kuuluvan erän elinkaaren aikana ja luottoriskin kehitys rahoitusvaroihin kuuluvan erän alullepanon jälkeen. Lainojen osalta alullepanon ajankohta on peruuttamattoman lainasitoumuksen päivämäärä.

Kohdennus vaiheisiin riippuu pääasiassa vastapuolen luottoluokituksesta. Vaihemalli perustuu luottoriskin suhteelliseen arviointiin, eli EU:lla voi olla saman vastapuolen osalta eri vaiheissa olevia lainoja alullepanoajankohdan luottoriskin mukaan. EU:lla on ainutlaatuinen institutionaalinen asema, ja se myöntää lainaa jäsenvaltioilleen tai vaikeuksissa oleville valtioille. Tämän seurauksena EU soveltaa luottoriskin laadullista arviointia, joka perustuu vaikeuksissa olevien lainanottajien taloudellisen tilanteen seurantaan.

Vaihe 1 – ei merkittävää luottoriskin kasvua

Sellaisille vastapuolille, joilla on investointitason luottoluokitus (eli välillä AAA (Aaa) ja BBB– (Baa3) S&P/Fitchin (Moody's) luokitusasteikolla tai vastaavalla ulkoisella tai sisäisellä asteikolla) tilinpäätöspäivänä, myönnettyjen lainojen katsotaan olevan vähäisen luottoriskin lainoja ja näin ollen kuuluvan vaiheeseen 1, paitsi jos niiden takaisinmaksu on yli 30 päivää myöhässä (ks. vaihe 2). Lisäksi kaikki lainat, joiden luottoriski ei ole merkittävästi kasvanut, luokitellaan vaiheeseen 1. Vaiheen 1 lainojen arvonalentumisesta johtuva vähennyserä arvostetaan 12 kuukauden odotettavissa olevien luottotappioiden tasolle.

Vaihe 2 – merkittävä luottoriskin kasvu

EU soveltaa määrällisten ja laadullisten arviointien yhdistelmää sen määrittämiseen, onko luottoriski lisääntynyt merkittävästi alullepanon jälkeen ja tehdäänkö siirto vaiheeseen 2:

— Kaikki lainat, joiden sopimusperusteiset maksut ovat myöhässä 31–90 päivää, siirretään vaiheeseen 2.

— Vastapuolia, joiden luottoluokitus on AAA:n (Aaa) ja BB–:n (Ba3) välillä alkuperäisenä kirjaamispäivänä, koskee seuraava: ellei kyseessä ole vähäinen riski (edellä vaiheessa 1), heikentymistä pidetään merkittävänä, jos alullepanohetken ja tilinpäätöspäivän luokituksen välinen ero on vähintään kolme pykälää.

— Vastapuolia, joiden luottoluokitus on B+:n (B1) ja B:n (B2) välillä alkuperäisenä kirjaamispäivänä, koskee seuraava: heikentymistä pidetään merkittävänä, jos alkuperäisen luokituksen ja nykyisen luokituksen välinen ero on yhtä suuri tai suurempi kuin kaksi pykälää.

— Vastapuolia, joiden luottoluokitus on B– (B3) tai alempi (CCC:n/Caa:n vaihteluvälillä), koskee alkuperäisenä kirjaamispäivänä seuraava: heikentymistä pidetään merkittävänä, jos alkuperäisen luokituksen ja nykyisen tilinpäätöspäivän luokituksen välinen ero on yhtä suuri tai suurempi kuin yksi pykälä.

— Lainat, joiden alullepano on tapahtunut ennen siirtymistä EU:n tarkistettuun tilinpäätössääntöön nro 11 (eli ennen 1. tammikuuta 2021) ja joiden luottoriskistä ei ole saatavilla tietoja alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä ilman kohtuuttomia kustannuksia ja rasitteita, luokitellaan vaiheeseen 2.

Vaiheen 2 lainojen arvonalentumisesta johtuva vähennyserä arvostetaan koko luoton voimassaoloajalta odotettavissa olevien luottotappioiden tasolle.

Vaihe 3 – luottoriskin johdosta arvoltaan alentuneet lainat

Lainat luokitellaan vaiheeseen 3, kun niiden takaisinmaksu on 90 päivää myöhässä tai kun lainan alullepanon jälkeen toteutuu yksi tai useampi tapahtuma, jolla on haitallinen vaikutus kyseisen rahoitusvaroihin kuuluvan erän arvioituihin tuleviin rahavirtoihin. Laina luokitellaan vaiheeseen 3 esimerkiksi siinä tapauksessa, että

— lainanottajan konkurssi tai muu taloudellinen uudelleenjärjestely tulee todennäköiseksi

— lainanottajalla on ulkoisen luokituslaitoksen julkaisema D-luokitus ja

— lainanottaja on laiminlyönyt jonkin taloudellisen velvoitteensa EU:ta kohtaan, tai kun kyseessä on rahoitusapuna myönnetty laina, jos lainanottaja on laiminlyönyt maksunsa jollekin muulle ohjelmaa rahoittavalle kansainväliselle järjestölle.

Vaiheen 3 lainojen arvonalentumisesta johtuva vähennyserä arvostetaan koko luoton voimassaoloaikana odotettavissa olevien luottotappioiden tasolle.

Ostetut tai alun perin myönnetyt luottoriskin johdosta arvoltaan alentuneet lainat

EU:lla on hallussaan myös ostettuja tai alun perin myönnettyjä luottoriskin johdosta arvoltaan alentuneita lainoja. Ne ovat laiminlyötyjä lainoja, joista EU on maksanut takaukseen perustuvan maksuvaatimuksen toteutuskumppanille. Kaikki näiden lainojen oikeudet on siirretty EU:lle. EU kirjaa ne taseeseensa alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä käypään arvoon. EU luokittelee ne ostetuiksi tai alun perin myönnetyiksi luottoriskin johdosta arvoltaan alentuneiksi lainoiksi ja laskee arvonalentumisesta johtuvan vähennyserän koko voimassaoloajalta odotettavissa olevan luottotappion perusteella. EU:n ja toteutuskumppanien välisten asiaa koskevien sopimusten mukaisesti takaisinperintämenettelyt toteutetaan EU:n puolesta.

b) *Lainat valtioille*

EU perustaa lainojen arvonalentumista koskevan arviointinsa EU:n rahoituksen luonteeseen ja EU:n ainutlaatuiseen institutionaaliseen asemaan.

Kolmansille maille myönnettyjen lainojen arvonalentumisen osalta EU laskee odotettavissa olevat luottotappiot käyttäen ulkoisia luottokelpoisuutta koskevia tietoja ottaen kuitenkin huomioon etuoikeusasemansa velkojana, mikä vähentää luottoriskiä. Nykyarvoa laskettaessa diskonttokorkona on lainan alkuperäinen efektiivinen korko. Jos lainan korko on vaihtuva, diskonttokorkona käytetään sopimuksen perusteella määräytyvää tarkasteluhetken efektiivistä korkoa.

Jäsenvaltioille myönnettyjen lainojen osalta EU ei ole koskaan kärsinyt arvonalentumistappioita eikä takaisinmaksuja sille ole laiminlyöty. Näiden lainojen osalta EU ottaa niin ikään huomioon etuoikeusasemansa velkojana ja sen lisäksi suhteet jäsenvaltioihinsa. Nämä kaksi tekijää takaavat periaatteessa sen, että jäsenvaltioille myönnetyt lainat saadaan perittyä takaisin kokonaan niiden erääntyessä. Siksi EU katsoo, että jäsenvaltioille myönnettyjen lainojen odotettavissa olevat luottotappiot ovat hyvin vähäisiä ja ettei tilastollinen lähestymistapa näiden lainojen odotettavissa olevien luottotappioiden laskemiseksi ole tarkoituksenmukainen. Näin ollen tuotto- ja kululaskelmaan ei jäsenvaltioille myönnettyjen lainojen osalta kirjata odotettavissa olevia luottotappioita.

c) *Saamiset*

EU arvostaa arvonalentumistappiot koko elinkaaren ajalta odotettavissa olevaan luottotappioiden määrään hyödyntäen käytännön apukeinoja (esimerkiksi varausmatriisia).

d) *Käteisvarat ja muut rahavarat*

EU säilyttää käteisvaroja ja muita rahavaroja käyttötileillä ja enintään kolmen kuukauden määräaikaistalletuksina. Käteisvaroja säilytetään pankeissa, joiden luottoluokitus on erittäin korkea (ks. liitetieto **6.6**), joten maksukyvyttömyyden todennäköisyys on hyvin pieni. Kun otetaan huomioon lyhytaikaisuus ja pienet maksukyvyttömyystodennäköisyydet, käteisvarojen ja muiden rahavarojen odotettavissa olevat luottotappiot ovat hyvin vähäisiä. Näin ollen käteisvarojen osalta ei kirjata arvonalentumisesta johtuvaa vähennyserää.

Kirjaaminen pois taseesta

Rahoitusvälineet poistetaan taseesta, kun EU:lla ei enää ole oikeutta saada rahavirtaa sijoituksista tai kun EU on siirtänyt kaikki olennaiset omistajuuteen liittyvät riskit ja edut toiselle osapuolelle. Kirjanpitoarvon taseesta pois kirjaamisen ja transaktiohinnan välinen erotus kirjataan tuloslaskelmaan voitoksi tai tappioksi. Sellaisten rahoitusvarojen ostot, jotka arvostetaan nettovarojen / oman pääoman kautta ja käypään arvoon tulosvaikutteisesti, kirjataan niiden kaupankäyntipäivänä.

1.5.6 *Vaihto-omaisuus*

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenoon tai nettorealisointiarvoon sen mukaan, kumpi näistä arvoista on pienempi. Hankintamenoa määritettäessä käytetään FIFO-menetelmää. Valmiiden tuotteiden ja keskeneräisen tuotannon hankintameno muodostuu raaka-aineista, välittömistä työsuorituksista johtuvista menoista, muista suoraan kohdistettavissa olevista menoista sekä valmistuksen yleismenoista, jotka perustuvat normaaliin toiminta-asteeseen. Nettorealisointiarvo on tavanomaisessa liiketoiminnassa saatava arvioitu myyntihinta, josta on vähennetty valmiiksi saattamisesta ja myynnistä johtuvat menot. Jos vaihto-omaisuutta säilytetään luovutettavaksi veloituksetta tai nimellistä veloitusta vastaan, se arvostetaan hankintamenoon tai jälleenhankintahintaan – sen mukaan, kumpi näistä arvoista on pienempi. Jälleenhankintahinta on hinta, jonka EU maksaisi hankkiessaan omaisuuserän tilinpäätöspäivänä.

1.5.7 *Ennakkomaksut*

Ennakkomaksun tarkoituksena on tarjota tuensaajalle käteisvaroja. Ennakkomaksu voidaan suorittaa useammassa erässä moitteettoman varainhoidon periaatteen mukaisesti asianomaisessa sopimuksessa, päätöksessä tai perussäädöksessä kulloinkin määrätyllä ajanjaksolla. Ennakkomaksu joko käytetään tiettyyn tarkoitukseen sopimuksessa määrättynä ajanjaksona tai maksetaan takaisin. Jos tuensaajalle ei aiheudu tukikelpoisia menoja, ennakkomaksu on palautettava EU:lle. Koska ennakkomaksut pysyvät EU:n määräysvallassa ja EU on oikeutettu tukikelvottoman osan palautukseen, määrä esitetään omaisuuseränä.

Ennakkomaksu kirjataan alun perin taseeseen, kun raha siirretään vastaanottajalle. Se arvostetaan annetun vastikkeen määrään. Myöhempinä tilinpäätöspäivinä ennakkomaksut arvostetaan alun perin taseeseen kirjattuun määrään, josta on vähennetty tilikauden aikana aiheutuneet tukikelpoiset menot (mukaan lukien arvioidut määrät tarvittaessa).

Ennakkomaksujen tuottamat korot kirjataan sitä mukaa kuin ne kertyvät ja asianomaisen sopimuksen mukaisesti. Kertynyt korkotuotto arvioidaan mahdollisimman luotettavien tietojen perusteella vuoden lopussa ja merkitään taseeseen.

Muut jäsenvaltioille suoritettavat ennakot, joilla EU korvaa jäsenvaltioille ennakkomaksut, jotka ne ovat suorittaneet tuensaajille (mukaan lukien yhteistyössä hallinnoitavat rahoitusvälineet), kirjataan varoiksi ja merkitään kirjanpidossa ennakkomaksuiksi. Myöhemmin muut ennakot jäsenvaltioille arvostetaan alun perin taseeseen kirjattuun määrään, josta on vähennetty kohtuullisten ja perusteltavissa olevien oletusten pohjalta muodostettu paras arvio lopullisille tuensaajille aiheutuneista tukikelpoisista menoista.

EU:n erityisrahastoihin maksetut rahoitusosuudet (kuten varainhoitoasetuksen 238 artiklassa on säädetty), joita ei ole konsolidoitu Euroopan komissiossa (eli erityisrahastot Afrikka ja Bêkou), tai muihin konsolidoinnin ulkopuolisiin yhteisöihin, luokitellaan ennakkomaksuiksi, koska niiden tarkoituksena on tarjota erityisrahastolle käteisvaroja, jotta se voisi rahoittaa tavoitteissaan määriteltyjä erityistoimia. EU:n rahoitusosuudet erityisrahastoihin arvostetaan EU:n rahoitusosuuden alkuperäiseen määrään, josta vähennetään tukikelpoiset menot (ja tarvittaessa myös arvioidut määrät), jotka ovat syntyneet erityisrahastolle raportointikauden aikana ja jotka on kohdennettu EU:n rahoitusosuuteen asianomaisen sopimuksen mukaisesti.

1.5.8 *Saamiset vaihtoon perustuvista transaktioista ja kerrytettävissä olevat rahamäärät muista kuin vaihtoon perustuvista transaktioista*

EU:n tilinpäätössäännöissä edellytetään, että vaihtoon perustuvat ja muut kuin vaihtoon perustuvat transaktiot esitetään erikseen. Nämä kaksi luokkaa erotetaan toisistaan siten, että termi ”saamiset” on varattu vaihtoon perustuville transaktioille ja muille kuin vaihtoon perustuille transaktioille, kun taas silloin, jos EU saa arvoa toiselta yhteisöltä antamatta sille suoraan vastineeksi suunnilleen samaa arvoa, käytetään termiä ”kerrytettävissä olevat rahamäärät” (esimerkiksi omiin varoihin liittyvät kerrytettävissä olevat rahamäärät jäsenvaltioilta).

Saamiset vaihtoon perustuvista transaktioista ovat jaksotettuun hankintamenoon arvostettuja rahoitusvaroja, lukuun ottamatta eräitä takaussopimusten saamisia koskevia määriä, jotka luokitellaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi rahoitusvaroiksi (ks. liitetieto **1.5.5**).

Kerrytettävissä olevat rahamäärät muista kuin vaihtoon perustuvista transaktioista kirjataan niiden hankintapäivän käypään arvoon, josta on vähennetty mahdollinen arvon alentuminen. Kerrytettävissä olevien rahamäärien arvon alentuminen todetaan muiden kuin vaihtoon perustuvien transaktioiden osalta silloin, kun on objektiivista näyttöä siitä, ettei EU pysty perimään kaikkia kerrytettävissä olevia rahamääriä muiden kuin vaihtoon perustuvien transaktioiden alkuperäisten ehtojen mukaisesti. Arvon alentumisena kirjattava määrä on omaisuuserän kirjanpitoarvon ja kerrytettävissä olevan rahamäärän erotus. Arvon alentumista vastaava määrä kirjataan tuotto- ja kululaskelmaan. Lisäksi kirjataan aiempaan kokemukseen perustuva yleinen arvonalentuminen sellaisista voimassa olevista perintämääräyksistä, joista ei ole vielä tehty erillistä arvonalentumiskirjausta. Katso vuoden lopussa kirjattavien tulojäämien käsittelyn osalta liitetieto **1.5.14**.

Määrät, jotka esitetään muista kuin vaihtoon perustuvista transaktioista kerrytettävissä olevina rahamäärinä, eivät ole rahoitusvälineitä, koska ne eivät perustu sopimukseen, joka synnyttää rahoitusvelan tai oman pääoman ehtoisen instrumentin. Tästä huolimatta muista kuin vaihtoon perustuvista transaktioista kerrytettävissä olevat rahamäärät esitetään tilinpäätöksen liitetiedoissa tarpeen mukaan yhdessä vaihtoon perustuvista transaktioista syntyvien saamisten kanssa.

1.5.9 *Käteisvarat ja muut rahavarat*

Käteisvarat ja muut rahavarat ovat jaksotettuun hankintamenoon arvostettuja rahoitusvaroja. Niihin kuuluvat käteisvarat, pankeissa olevat vaadittaessa tai lyhyellä määräajalla maksettavat talletukset, takaisinmyyntisopimukset ja muut lyhytaikaiset erittäin likvidit sijoitukset, joiden alkuperäinen erääntymisaika on enintään kolme kuukautta ja joita säilytetään lyhytaikaisten käteissitoumusten täyttämistä ja likviditeetin hallintaa varten sen sijaan, että ne esimerkiksi sijoitettaisiin.

1.5.10 *Työsuhde-etuudet*

EU tarjoaa työntekijöilleen tiettyjä etuuksia (palkat ja sosiaaliturva). Kirjanpidossa nämä on luokiteltava lyhytaikaisiin työsuhde-etuuksiin ja työsuhteen päättymisen jälkeisiin etuuksiin.

Lyhytaikaiset työsuhde-etuudet

Lyhytaikaiset työsuhde-etuudet ovat etuuksia, jotka on määrä maksaa viimeistään 12 kuukauden kuluttua sen raportointikauden päättymisestä, jonka aikana työntekijät tekivät työsuorituksen. Tällaisia etuuksia ovat esimerkiksi palkat, vuosilomat, palkalliset sairauslomat ja muut lyhytaikaiset korvaukset. Lyhytaikaiset työsuhde-etuudet kirjataan kuluiksi, kun asianomainen työsuoritus tehdään. Velkaa kirjataan siihen määrään asti, joka todennäköisesti maksetaan, jos EU:lla on työntekijän aiemman työsuorituksen seurauksena olemassa oleva oikeudellinen tai tosiasiallinen maksuvelvoite ja velvoite on arvioitavissa luotettavasti.

Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet

EU myöntää työntekijöille tiettyjä työsuhteen päättymisen jälkeisiä etuuksia, joita ovat muun muassa Euroopan unionin virkamiesten eläkejärjestelmän mukaiset vanhuus-, perhe- ja työkyvyttömyyseläkkeet sekä yhteisen sairausvakuutusjärjestelmän mukainen sairausvakuutus (ks. liitetieto **2.9**). Nämä etuudet myönnetään yhdestä yhteisestä järjestelmästä, joka on jaettu kahteen alajärjestelmään. Etuuksia on kohdeltava samalla tavalla, jotta tilanteesta esitetään tasapuolinen kuva ja jotta esitetty kuva vastaa taloudellista todellisuutta.

— Euroopan unionin virkamiesten eläkejärjestelmä (Pension Scheme of European Officials, PSEO): Tästä laskennallisesti rahoitetusta ([31]) järjestelmästä myönnetyt etuudet liittyvät vanhuus-, työkyvyttömyys- ja perhe-eläkkeisiin sekä perheetuuksiin tai kuolemaan ennen eläkkeelle jäämistä. Etuuksia sovelletaan EU:n toimielimissä, virastoissa ja muissa EU:n elimissä työskenteleviin tai työskennelleisiin työntekijöihin tai menehtyneiden virkamiesten tai eläkkeensaajien perheenjäseniin. Henkilöstö maksaa palkastaan kolmanneksen näiden etuuksien aiheuttamista arvioiduista kustannuksista.

— Yhteinen sairausvakuutusjärjestelmä (JSIS): EU tarjoaa tämän järjestelmän mukaisesti sairausvakuutusturvan Euroopan komission, toimielinten, virastojen ja muiden elinten henkilöstölle korvaamalla sairauskulut. Etuudet, jotka myönnetään tästä järjestelmästä muille edunsaajille kuin nykyisille työntekijöille (kuten eläkeläiset ja orvot), luokitellaan ”työsuhteen päättymisen jälkeisiksi etuuksiksi”.

Lisäksi EU tarjoaa työsuhteen päättymisen jälkeisiä etuuksia EU:n toimielinten jäsenille ja entisille jäsenille erillisten eläkejärjestelmien välityksellä. Nämä esitetään kohdassa ”Muut eläke-etuusjärjestelmät”. Näiden järjestelmien mukaisesti EU tarjoaa eläke-etuuksia komission, Euroopan unionin tuomioistuimen, tilintarkastustuomioistuimen, neuvoston ja Euroopan parlamentin jäsenille sekä Euroopan oikeusasiamiehelle ja tietosuojavaltuutetulle. EU tarjoaa sairausvakuutusturvan EU:n toimielinten jäsenille yhteisen sairausvakuutusjärjestelmän kautta.

Edellä mainitut työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet luokitellaan EU:n etuuspohjaisiksi velvoitteiksi. Ne lasketaan tilinpäätöspäivänä arvioimalla työntekijöiden tarkasteltavana olevan kauden ja aikaisempien kausien aikana ansaitsemien tulevien etuuksien määrä, diskonttaamalla kyseinen määrä ja vähentämällä järjestelyn mahdollisten varojen käypä arvo. Etuuspohjaisesta järjestelystä johtuvan velvoitteen arvo lasketaan vuosittain soveltamalla ennakoituun etuusoikeusyksikköön perustuvaa menetelmää. Velvoitteen nykyarvo määritetään diskonttaamalla järjestelystä maksettavat arvioidut tulevat rahavirrat käyttämällä maksettavien etuuksien kanssa saman valuutan määräisten valtion joukkolainojen korkoja, joiden erääntymisaika vastaa suunnilleen eläkevastuun erääntymisaikaa.

EU:n henkilöstölle myönnettävät työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet sisällytetään yhteen yhteiseen järjestelmään, joka kattaa sekä eläkejärjestelmän (PSEO) että sairausvakuutusjärjestelmän (JSIS). Oikeus JSIS-järjestelmän mukaiseen vakuutusturvaan edellyttää oikeutta PSEO-järjestelmän mukaiseen suojaan. Tämän henkilöstösäännöissä vahvistetun yhden yhteisen järjestelmän mukaan tietyt oikeudet, kuten oikeus siirrettyyn tai vähennettyyn eläkkeeseen PSEO-järjestelmän nojalla, saavutetaan kymmenen vuoden palveluksessaolon jälkeen. Työntekijän tätä seuraavalla palveluksessaoloajalla yhdessä yhteisessä järjestelmässä saavutettavat oikeudet ovat kuitenkin selvästi suuremmat kuin nuo alkuperäiset oikeudet, kuten käy ilmi myöhemmin vuosittain karttuvista eläkeoikeuksista.

Sekä EU:n tilinpäätössäännössä nro 1 että IPSAS-standardien käsitteellisessä viitekehyksessä todetaan, että tilinpäätösraportoinnin laadullisiin ominaisuuksiin kuuluu todenmukaisen kuvan antaminen, mikä edellyttää tilien perustana olevien toimien taloudellisen sisällön kuvaamista. Jotta näin voidaan toimia, aiheutunut rahoituskustannus kerrytetään tasaerinä henkilöstön arvioidun aktiivisen palveluksessaolon aikana. Tätä menetelmää sovelletaan johdonmukaisesti etuuksiin, jotka myönnetään yhdestä yhteisestä järjestelmästä.

Etuuspohjaisen nettovelan uudelleenarvostukset kattavat vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot sekä järjestelyn varojen tuotot, ja ne kirjataan välittömästi nettovaroihin.

([31]) Euroopan unionin virkamiesten eläkejärjestelmä on etuusperusteinen laskennallinen (virtuaalinen) rahasto, jossa henkilöstön suorittamilla maksuilla rahoitetaan heidän tulevat eläkkeensä. Vaikka tosiasiallista sijoitusrahastoa ei olekaan, katsotaan, että määrä, joka sellaiseen olisi kertynyt, on sijoitettu jäsenvaltioiden pitkäaikaisiin joukkolainoihin ja huomioitu Euroopan unionin tilinpäätökseen kirjatussa eläkevastuussa. Henkilöstösääntöjen 83 artiklan ja Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 4 artiklan 3 kohdan mukaan jäsenvaltiot takaavat yhteisesti etuuksien maksamisen (ks. yksityiskohtainen kuvaus järjestelmästä asiakirjassa COM(2018) 829).

EU kirjaa nettokorkokulut (tuotot) ja muut etuuspohjaisiin järjestelyihin liittyvät kulut tuotto- ja kululaskelman otsakkeeseen ”Henkilöstö- ja eläkekulut”.

Jos tarjottuja etuuksia muutetaan tai rajoitetaan, aiempaan työsuoritukseen liittyviin etuuksiin tästä aiheutuva muutos tai rajoituksesta aiheutuva voitto tai tappio kirjataan välittömästi tuotto- ja kululaskelmaan. Velvoitteen täyttämisestä johtuvat voitot ja tappiot kirjataan, kun velvoite täytetään. Aiempaan työsuoritukseen perustuvat menot kirjataan välittömästi tuotto- ja kululaskelmaan, paitsi jos muutosten edellytyksenä on, että työntekijät pysyvät palveluksessa määrätyn ajan.

1.5.11 *Varaukset*

Varaus kirjataan silloin, kun EU:lla on aikaisempien tapahtumien seurauksena olemassa oleva oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite kolmansia kohtaan, kun on todennäköistä, että velvoitteen täyttäminen edellyttää resurssien siirtymistä pois unionista ja kun velvoitteen määrä on arvioitavissa luotettavasti. Tulevia toiminnan tappioita varten ei tehdä varauksia. Kirjattava varaus on paras arvio olemassa olevan velvoitteen täyttämisen edellyttämistä menoista tilinpäätöspäivänä. Jos varaukseen liittyy suuri määrä eriä, velvoite arvioidaan painottamalla mahdolliset tulemat niihin liittyvillä todennäköisyyksillä (ns. odotusarvomenetelmä).

Tappiollisia sopimuksia koskevat varaukset arvostetaan sopimuksen päättämisen arvioitujen kustannusten nykyarvoon tai sopimuksen jatkamisen arvioitujen nettokustannusten nykyarvoon sen mukaan, kumpi niistä on pienempi.

1.5.12 *Rahoitusvelat*

Rahoitusvelat luokitellaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi rahoitusveloiksi, jaksotettuun hankintamenoon taseessa arvostettaviksi rahoitusveloiksi (lainat) tai takaussopimusveloiksi.

Ottolainaus

Lainoja ovat lainat luottolaitoksilta ja velkakirjalainat (EU:n joukkolainat, EU:n talletukset ja EU:n velkasitoumukset). Lainat kirjataan alun perin käypään arvoon, joka on saatu rahamäärä (saadun vastikkeen käypä arvo), josta on vähennetty transaktiomenot. Myöhemmässä vaiheessa ne kirjataan jaksotettuun hankintamenoon efektiivisen koron menetelmää soveltaen. Saadun rahamäärän, josta on vähennetty transaktiomenot, ja lunastusarvon välinen mahdollinen erotus kirjataan tuotto- ja kululaskelmaan laina-aikana efektiivisen koron menetelmää soveltaen. EU:lle koituneet transaktiomenot, jotka peritään lainansaajalta, ovat vähäisiä ja kirjataan suoraan tuotto- ja kululaskelmaan.

Ottolainaus luokitellaan pitkäaikaisiksi veloiksi lukuun ottamatta niitä omaisuuseriä, joiden eräpäivä on alle 12 kuukauden kuluessa tilinpäätöspäivästä.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat

Tähän sisältyvät johdannaiset, joiden käypä arvo on negatiivinen. Niitä käsitellään kirjanpidossa kuten tulosvaikutteisesti käypään arvoon kirjattavia rahoitusvaroja (ks. liitetieto **1.5.5**).

Tähän luokkaan kuuluvat EU:n rahoituslaitoksille antamat takaukset oman pääoman ehtoisille sijoituksille. Nämä takaukset luokitellaan johdannaisrahoitusvälineiksi ja kirjataan rahoitusvaroihin tai -velkoihin käypään arvoon tulosvaikutteisesti, koska ne eivät täytä takausvelan määritelmää. EU:n rahoitusvara tai rahoitusvelka mitataan kohteena olevien sijoitusten arvon perusteella.

Takaussopimusten mukaiset velat

EU kirjaa takaussopimuksen mukaisen velan, kun se solmii sopimuksen, joka edellyttää EU:ta suorittamaan määrättyjä maksuja haltijalle syntyvän tappion korvaamiseksi, kun määrätty velallinen laiminlyö maksun velkainstrumentin alkuperäisten tai muutettujen ehtojen mukaisena eräpäivänä. Jos takaussopimuksessa edellytetään, että EU suorittaa maksuja rahoitusvälineiden hintamuutosten tai muiden takauksen kohteiden muutosten johdosta, takaussopimus kuuluu johdannaisiin eli on käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattava rahoitusvelka. Kaikki muut takaussopimukset kirjataan rahoitusvarauksiksi.

Takaussopimuksen mukaiset velat kirjataan alun perin käypään arvoon. Se on preemiosaamisen nettonykyarvo, jos se on markkinaehtoinen. Jos takauspalkkiota ei peritä tai vastike ei ole käypä arvo, käypä arvo määritetään sellaisten takaussopimusten toimivilla markkinoilla noteerattujen hintojen perusteella, jotka vastaavat täysin asianomaista takaussopimusta, jos tällaisia hintoja on saatavilla, tai käyttämällä arvostusmenetelmää. Jos luotettavaa käypää arvoa ei voida määrittää havainnoimalla toimivia markkinoita suoraan tai muulla arvostusmenetelmällä, takaussopimukseen liittyvä velka arvostetaan alun perin koko voimassaoloajalta odotettavissa olevien luottotappioiden määrään.

Myöhempi arvostaminen riippuu takauksesta johtuvan luottoriskin kehityksestä, jota seurataan kohdentamalla takaussopimus vaiheisiin. Takaussopimuksen vaiheisiin kohdentamisessa keskeinen riski-indikaattori on taatun velan luottoluokitus. Vaiheisiin perustuvassa mallissa verrataan alkuperäistä luottoluokitusta tilinpäätöspäivän luottoluokitukseen.

Jos luottoriski ei ole kasvanut merkittävästi (”vaihe 1”), takausvelat arvostetaan 12 kuukaudelta odotettavissa olevien luottotappioiden määrään tai alun perin kirjattuun määrään, josta on tapauksen mukaan vähennetty kertyneet jaksotukset – sen mukaan, kumpi näistä määristä on suurempi. Jos luottoriski ei ole kasvanut merkittävästi (”vaihe 2”), takausvelat arvostetaan koko voimassaoloajalta odotettavissa olevien luottotappioiden määrään tai alun perin kirjattuun määrään, josta on tapauksen mukaan vähennetty kertyneet jaksotukset – sen mukaan, kumpi näistä määristä on suurempi.

Yhden velkainstrumentin kattavissa takaussopimuksissa taatun velan vaiheisiin kohdentamisen periaatteet ovat samat kuin jaksotettuun hankintamenoon arvostettavien rahoitusvarojen (ks. liitetieto **1.5.5**).

Salkun takauksissa taatun velan vaiheisiin kohdentamisen periaatteet ovat samat kuin jaksotettuun hankintamenoon arvostettavien rahoitusvarojen seuraavia poikkeuksia lukuun ottamatta:

— Vaiheisiin kohdentamisessa otetaan huomioon takauksen kattaman salkun painotettu keskimääräinen luottoluokitus – tai takauksen luokitus – yksittäisten velkainstrumenttien luokituksen sijaan.

— Takauksia, joiden luottoluokitus on AAA:n (Aa1) ja BB–:n (Ba3) välillä alkuperäisenä kirjaamispäivänä, koskee seuraava: heikentymistä pidetään merkittävänä, jos alkuperäisen luokituksen ja tilinpäätöspäivän luokituksen välinen ero on yhtä suuri tai suurempi kuin kaksi pykälää.

— Takauksia, joiden luottoluokitus on B+ (B1) tai alempi alkuperäisenä kirjaamispäivänä, koskee seuraava: heikentymistä pidetään merkittävänä, jos alkuperäisen luokituksen ja tilinpäätöspäivän luokituksen välinen ero on yhtä suuri tai suurempi kuin yksi pykälä.

Jos luottoluokituksia ei ole saatavilla mutta odotettavissa olevat vuotuiset maksuvaatimukset on arvioitu alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä, myös maksuvaatimusten tosiasiallista tasoa alkuperäiseen arvioon verrattuna pidetään tarkoituksenmukaisena riski-indikaattorina luottoriskin merkittävän lisääntymisen arvioinnissa.

Edellä mainittujen kriteerien lisäksi EU voi soveltaa luottoriskin merkittävän lisääntymisen laadullista arviointia saatavilla olevien kohtuullisen ja perustellun lisäinformaation perusteella.

Takaussopimukset, jotka on tehty ennen siirtymistä EU:n tarkistettuun tilinpäätössääntöön nro 11 (eli ennen 1. tammikuuta 2021) ja joiden luottoriskistä ei ole saatavilla tietoja alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä ilman kohtuuttomia kustannuksia ja ponnisteluja, luokitellaan vaiheeseen 2.

Luokitus vaiheeseen 3 ja ostetut tai alun perin myönnetyt luottoriskin johdosta arvoltaan alentuneet lainat eivät koske takaussopimuksia.

Takaussopimukset luokitellaan lyhytaikaisiksi veloiksi, paitsi jos EU:lla on ehdoton oikeus lykätä velan suorittamista vähintään 12 kuukauden päähän tilinpäätöspäivästä.

Rahoitusosuudet, joihin liittyy ehtoja

EU:n erityisrahastot, joiden katsotaan kuuluvan komission operatiiviseen toimintaan (eli erityisrahastot Madad ja Columbia), kirjataan komission tileihin ja konsolidoidaan EU:n tilinpäätökseen. Muiden rahoittajien rahoitusosuudet näihin erityisrahastoihin täyttävät muista kuin vaihtoon perustuvista ehtoja sisältävistä transaktioista saatavien tulojen edellytykset. Ne esitetään rahoitusvelkoina siihen asti, kun siirrettyihin rahoitusosuuksiin liittyvät ehdot ovat täyttyneet eli tukikelpoiset menot ovat syntyneet erityisrahastolle. Erityisrahaston tehtävänä on rahoittaa erityishankkeita ja palauttaa jäljellä olevat varat toiminnan päätyttyä. Tilinpäätöspäivänä jäljellä olevat rahoitusosuuksiin liittyvät velat arvostetaan saatujen rahoitusosuuksien määrään, josta vähennetään erityisrahastolle aiheutuneet menot (ja tarvittaessa myös arvioidut määrät). Raportointia varten nettomenot kohdennetaan muiden rahoittajien rahoitusosuuksiin 31. joulukuuta mennessä maksettujen nettorahoitusosuuksien suhteessa. Rahoitusosuuksien kohdentaminen on vain suuntaa antava. Kun erityisrahasto lopetetaan, erityisrahaston hallintoneuvosto päättää jäljellä olevien varojen lopullisesta jakamisesta.

Samoja arvostusperiaatteita sovelletaan EU:n ohjelmiin maksettaviin ulkopuolisiin rahoitusosuuksiin, jos tällaisten rahoitusosuuksien saamisen ehtona on, että varat käytetään rahoitusosuussopimuksissa määrätyllä tavalla tai muuten ne palautetaan maksajalle.

1.5.13 *Muut lyhytaikaiset velat*

Huomattava osa Euroopan unionin muista lyhytaikaisista veloista on maksamattomia maksupyyntöjä tuensaajilta, joille on myönnetty avustuksia tai muuta EU:n rahoitusta (muut kuin vaihtoon perustuvat transaktiot). Ne kirjataan maksupyynnössä esitetyn määrän suuruisiksi veloiksi, kun maksupyyntö vastaanotetaan. Rahoituksen hallinnoinnista vastaavat virkamiehet hyväksyvät tarkastuksen jälkeen kyseisten menojen tukikelpoisuuden.

Tavaroiden ja palvelujen ostamisesta johtuvat muut lyhytaikaiset velat kirjataan alkuperäiseen määrään laskun saapuessa, ja vastaavat tukikelpoiset menot kirjataan, kun Euroopan unioni on vastaanottanut ja hyväksynyt tavara- tai palvelutoimituksen.

1.5.14 *Siirtovelat ja -saamiset sekä tulo- ja menoennakot*

Liiketoimet ja muut tapahtumat kirjataan tilinpäätöstä laadittaessa sille tilikaudelle, jolle ne kuuluvat. Jos EU:n toimittamia tavaroita tai palveluita ei vuoden lopussa ole vielä laskutettu tai jos sopimusvelvoite on olemassa (esimerkiksi perussopimuksen perusteella) vaikka laskua ei vielä ole tehty, tilinpäätökseen merkitään vastaava tulojäämä. Vastaavasti jos vielä toimittamatta olevat tavarat tai palvelut on vuoden loppuun mennessä jo laskutettu, vastaavat tulot merkitään tilinpäätökseen siirtovelaksi ja kirjataan vasta seuraavalla tilikaudella.

Myös menot kirjataan sille tilikaudelle, jolle ne kuuluvat. Tilikauden päättyessä menojäämät kirjataan sen määrän mukaisesti, jonka arvioidaan vastaavan siirtovelvoitetta kyseisellä kaudella. Menojäämät lasketaan komission antamien yksityiskohtaisten käytännön toimintaohjeiden mukaisesti. Kyseisillä ohjeilla pyritään varmistamaan, että tilinpäätös antaa todenmukaisen kuvan esitetyistä taloudellisista ja muista tapahtumista. Vastaavasti jos vielä toimittamatta olevista palveluista tai tavaroista on suoritettu maksu etukäteen, vastaavat menot merkitään tilinpäätökseen siirtosaamisiin menoennakoksi ja kirjataan vasta seuraavalla tilikaudella.

1.6 TUOTTO- JA KULULASKELMA

1.6.1 *Tulot*

TUOTOT MUISTA KUIN VAIHTOON PERUSTUVISTA TRANSAKTIOISTA

Suurin osa EU:n tuloista saadaan muista kuin vaihtoon perustuvista transaktioista seuraavasti:

BKTL-varat, alv ja muovipakkausjätteeseen perustuvat omat varat

Tulot kirjataan sillä kaudella, jolla komissio lähettää jäsenvaltioille pyynnön maksaa niiden rahoitusosuudet. Nämä summat arvostetaan ”pyydettyyn määrään”. Koska alv, BKTL-varat ja muovipakkausjätteeseen perustuvat omat varat perustuvat asianomaista varainhoitovuotta koskeviin arvioihin, niiden määriä voidaan tarkistaa muutosten perusteella siihen saakka, kunnes jäsenvaltiot ilmoittavat lopulliset tiedot. Arvioon tehdyn muutoksen vaikutukset otetaan huomioon määritettäessä sen kauden nettoylijäämää tai -alijäämää, jolla muutos tapahtui.

Perinteiset omat varat

Kerrytettävissä olevat rahamäärät muista kuin vaihtoon perustuvista transaktioista ja niihin liittyvät tuotot kirjataan, kun vastaavat A-kirjanpitoon liittyvät kuukausikatsaukset saadaan jäsenvaltioilta (mukaan lukien kannetut tullimaksut ja sellaiset erääntyneet määrät, joille on vakuus ja joita ei ole riitautettu). Jäsenvaltioiden keräämät varainhoitovuotta koskevat tulot, joita ei ole vielä maksettu komissiolle, arvioidaan tilinpäätöspäivänä ja merkitään taseeseen siirtosaamisiksi. B-kirjanpitoon liittyvät jäsenvaltioiden toimittamat neljännesvuosikatsaukset (mukaan lukien tullimaksut, joita ei ole kannettu ja joilla ei ole vakuutta, sekä vakuudelliset määrät, jotka velallinen on riitauttanut) kirjataan tuotoiksi, joista on vähennetty osuus, jonka jäsenvaltiot saavat pidättää kantokuluina. Lisäksi kirjataan arvonalennus, joka vastaa perimättä jäävien saamisten määrästä tehtyä arviota.

Sakot

Sakoista saatavat tuotot kirjataan silloin, kun komission päätös sakon määräämisestä on hyväksytty ja asiasta on virallisesti ilmoitettu vastapuolelle. Sakkopäätöksen tekemisen jälkeen sakon saaneiden yhteisöjen on kahden kuukauden kuluessa päätöksen tiedoksiantamisesta

— joko hyväksyttävä päätös ja maksettava sakko määräajassa, jolloin EU kirjaa saamisen lopullisesti perityksi, tai

— oltava hyväksymättä päätöstä ja nostettava kanne EU:n lainsäädännön mukaisesti.

Sakko on kuitenkin aina maksettava kolmen kuukauden määräajassa, koska kanteella ei ole lykkäävää vaikutusta (SEUT-sopimuksen 278 artikla). Saatu rahamäärä käytetään kerrytettävissä olevan rahamäärän kuittaamiseen. Yritys voi kuitenkin komission tilinpitäjän suostumuksella antaa määrää vastaavan pankkitakauksen. Tällöin sakko pysyy saamisena. Jos rahamäärää tai takausta ei saada ja yrityksen maksukykyä pidetään epävarmana, saamisen arvoa alennetaan kirjanpidossa.

Jos yritys, joka on jo maksanut sakon alustavasti, nostaa päätöksestä kanteen, sakkoa vastaava määrä esitetään ehdollisissa veloissa. Jos taas pidetään mahdollisena, että unionin yleinen tuomioistuin antaa EU:n vastaisen tuomion, kirjataan varaus, joka kattaa kyseisen riskin. Jos alustavan maksun sijaan on saatu vakuus, kerrytettävissä olevaa rahamäärää pienennetään kirjanpidossa.

Komission saamat korot, jotka kertyvät pankkitileiltä, joille saadut maksut talletetaan, kirjataan tuotoiksi, ja ehdollisten velkojen määrää korotetaan vastaavasti.

Vuodesta 2010 komissio on hallinnoinut alustavasti maksettuja sakkoja erillisessä rahastossa (BUFI). Varat sijoitetaan rahoitusvälineisiin.

Edellisen varainhoitovuoden talousarvioylijäämän kirjanpitokäsittely

Varainhoitoasetuksen 18 artiklan 1 kohdassa säädetään, että tietyn varainhoitovuoden talousarvioylijäämä otetaan seuraavan varainhoitovuoden talousarvioon tulona. Tuloslaskelmassa tämä tulo kirjataan ”muuksi tuotoksi muista kuin vaihtoon perustuvista transaktioista” (ks. liitetieto **3.8**), ja siitä tehdään vastaava merkintä kohtaan ”jäsenvaltioilta maksettaviksi vaadittavat rahoitusosuudet”, joka kuuluu nettovaroja koskevaan osioon (ks. liitetieto **2.15**).

TUOTOT VAIHTOON PERUSTUVISTA TRANSAKTIOISTA

Tavaroiden ja palvelujen myynnistä saatavat tuotot kirjataan silloin, kun niiden omistajuuteen liittyvät riskit ja edut siirtyvät olennaisilta osin ostajalle. Palvelujen tarjoamista koskevaan liiketoimeen liittyviä tuottoja kirjattaessa otetaan huomioon se, missä vaiheessa liiketoimi on tilinpäätöspäivänä.

Korkotuotot ja kulut

Korkotuotot ja kulut kirjataan tuotto- ja kululaskelmaan efektiivisen koron menetelmää soveltaen. Tällä menetelmällä lasketaan rahoitusvaroihin tai velkoihin kuuluvan erän jaksotettu hankintameno ja kohdistetaan korkotuotot ja kulut asianomaiselle kaudelle. Efektiivistä korkokantaa laskiessaan EU arvioi rahavirrat ottamalla huomioon rahoitusvälineen kaikki sopimusehdot (kuten mahdollisuuden suorittaa maksu ennen eräpäivää), mutta huomioon ei oteta tulevia luottotappioita. Laskelmaan sisällytetään kaikki sellaiset sopimuspuolten välillä suoritettavat tai saatavat palkkiot ja korkopisteet, jotka ovat kiinteä osa efektiivistä korkoa, transaktiomenot sekä kaikki muut yli- tai alikurssit.

Siitä alkaen, kun rahoitusvaroihin kuuluvan erän tai samankaltaisten rahoitusvarojen muodostaman ryhmän arvon katsotaan alentuneen (”vaihe 3”), korkotuotto kirjataan käyttämällä sitä korkokantaa, jota on käytetty tulevien rahavirtojen diskonttaamiseen arvonalentumistappiota määritettäessä.

Osinkotuotot

Osinkotuotot ja vastaavien voitonjakojen tuotot kirjataan silloin, kun oikeus maksun saamiseen on syntynyt.

Tulosvaikutteisesti kirjattavien rahoitusvarojen tuotot ja kulut

Tämä erä kattaa kyseisistä rahoitusvaroista syntyvät käypään arvoon arvostetut voitot (tuotot) ja käypään arvoon arvostetut tappiot (kulut), mukaan lukien ne, jotka ovat peräisin valuuttamuunnoksista. Korollisten rahoitusvarojen osalta tämä sisältää myös korot. Ks. myös liitetieto **3.9**.

Tuotot takaussopimuksista

Takaussopimuksista saadut tuotot (takauspalkkiot) kirjataan siltä ajalta, jona EU on valmis korvaamaan takaussopimuksen mukaiselle takauksen haltijalle mahdollisesti syntyvän luottotappion. Sovelletussa jaksotusaikataulussa otetaan huomioon ajan kuluminen ja vakuuden kattaman vastuun määrä. Takaussopimuksista saataviin tuottoihin sisältyy myös takaussopimukseen liittyvän velan jaksottaminen tapauksissa, joissa takaus on annettu ilman vastiketta tai nimellistä vastiketta vastaan.

1.6.2 *Menot*

Muista kuin vaihtoon perustuvista transaktioista aiheutuvat kulut ovat tyypillisiä EU:lle, ja ne muodostavat valtaosan unionin menoista. Ne liittyvät varojen siirtoon tuensaajille, ja ne voidaan jakaa seuraaviin kolmeen ryhmään: i) saamiset, ii) sopimuksen mukaiset siirrot ja harkinnanvaraiset avustukset sekä iii) rahoitusosuudet ja lahjoitukset.

Siirrot kirjataan kuluiksi sille jaksolle, jonka aikana siirron perustana oleva tapahtuma toteutuu, edellyttäen, että siirto tapahtuu asianmukaisten säännösten (varainhoitoasetus, henkilöstösäännöt tai muu lainsäädäntö) mukaisesti tai että siirron valtuuttava sopimus on allekirjoitettu. Lisäksi tuensaajan on täytettävä kaikki tukikelpoisuuskriteerit ja velvoitteen määrä on voitava arvioida riittävän luotettavasti.

Kun kirjausperusteet täyttävä maksupyyntö vastaanotetaan, tukikelpoinen määrä kirjataan kuluksi. Sellaiset vuoden loppuun mennessä kertyneet tukikelpoiset menot, jotka EU on velkaa tuensaajille mutta joita ei vielä ole kirjattu, arvioidaan ja merkitään taseeseen menojäämiksi.

Tavaroiden ja palvelujen ostamiseen liittyvistä vaihtoon perustuvista transaktioista aiheutuvat menot kirjataan silloin, kun EU vastaanottaa ja hyväksyy kyseiset tavarat ja palvelut. Ne arvostetaan niiden laskun osoittamaan alkuperäiseen määrään. Lisäksi tilinpäätöspäivänä tarjottuun palveluun liittyvät kustannukset sen ajanjakson aikana, jona laskua ei ole vielä saatu eikä hyväksytty, arvioidaan ja kirjataan tuotto- ja kululaskelmaan.

1.7 **EHDOLLISET VARAT JA VELAT**

1.7.1 *Ehdolliset varat*

Ehdollinen omaisuuserä on potentiaalinen omaisuuserä, joka on syntynyt aikaisempien tapahtumien seurauksena ja jonka olemassaolo varmistuu vasta, kun yksi tai useampi epävarma tapahtuma, joka ei ole kokonaan EU:n määräysvallassa, toteutuu tai jää toteutumatta tulevaisuudessa. Ehdollinen omaisuuserä ilmoitetaan tilinpäätöksessä silloin, kun se todennäköisesti tuottaa taloudellista hyötyä tai suorituspotentiaalia.

1.7.2 *Ehdolliset velat*

Ehdollinen velka on mahdollinen velvoite, joka on syntynyt aikaisempien tapahtumien seurauksena ja jonka olemassaolo varmistuu vasta, kun yksi tai useampi epävarma tapahtuma, joka ei ole kokonaan EU:n määräysvallassa, toteutuu tai jää toteutumatta tulevaisuudessa. Se voi olla myös olemassa oleva velvoite, joka on syntynyt aikaisempien tapahtumien seurauksena mutta jota ei merkitä taseeseen, koska ei ole todennäköistä, että velvoitteen täyttäminen edellyttää taloudellista hyötyä tai suorituspotentiaalia ilmentävien resurssien siirtymistä pois rahastosta tai (poikkeuksellisissa tapauksissa) velvoitteen suuruus ei ole määritettävissä riittävän luotettavasti. Ehdolliset velat ilmoitetaan tilinpäätöksessä, paitsi jos on hyvin epätodennäköistä, että taloudellista hyötyä tai suorituspotentiaalia ilmentäviä resursseja siirtyy pois rahastosta.

1.8 **RAHAVIRTALASKELMA**

Rahavirtalaskelman sisältämien tietojen perusteella arvioidaan, miten hyvin EU kykenee kerryttämään käteisvaroja ja muita rahavaroja ja millainen näiden varojen tarve on.

Rahavirtalaskelman laadinta perustuu epäsuoraan esittämistapaan. Tämä tarkoittaa sitä, että varainhoitovuoden taloudellista tulosta oikaistaan sellaisten toimien vaikutuksella, joihin ei liity maksutapahtumaa, aikaisempien tai tulevien tilikausien toimintaan kuuluvien maksujen jaksotuksilla sekä investointien rahavirtoihin kuuluvilla tuotto- ja kuluerillä.

Ulkomaanvaluutan määräisten toimien rahavirrat kirjataan EU:n tilinpäätösvaluuttana (euroina). Muuntokurssina käytetään rahavirtalaskelman laatimispäivän euron kurssia.

Rahavirtalaskelmassa esitetään tilikauden rahavirrat jaoteltuina toiminnan, investointien ja rahoitustoimien rahavirtoihin.

Toiminnan rahavirrat sisältävät muusta EU:n toiminnasta kuin investoinneista kertyvät rahavirrat. Suurin osa EU:n toiminnasta kuuluu näihin rahavirtoihin.

Investointien rahavirrat sisältävät aineettomien hyödykkeiden ja aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden hankinnat ja luovutukset sekä sellaiset muihin investointeihin liittyvät hankinnat ja luovutukset, joita ei sisällytetä muihin rahavaroihin. Tuensaajille myönnettyjä lainoja ei ole sisällytetty investointien rahavirtaan, koska ne ovat osa EU:n yleisiä tavoitteita ja siten EU:n päivittäisiä toimia. Tavoitteena on esittää vain EU:n varsinaiset investoinnit.

Rahoitustoiminta on toimintaa, joka johtaa muiden kuin tuensaajille back-to-back-periaatteella tai aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden hankintaan (jotka sisältyvät muuhun toimintaan) myönnettyjen lainojen suuruuden ja koostumuksen muutoksiin.

2. **TASEEN LIITETIEDOT**

VARAT

2.1 **AINEETTOMAT HYÖDYKKEET**

(miljoonaa euroa)

Kirjanpitoarvo 31.12.2024, brutto	*2 257*
Lisäykset	*267*
Luovutukset	*(70)*
Omaisuusluokkien väliset siirrot	*0*
Muut muutokset	*–*
Bruttokirjanpitoarvo 31.12.2025	**2 455**
Kertyneet poistot 31.12.2024	*(1 162)*
Poistot varainhoitovuoden aikana	*(213)*
Palautuneet poistot	*1*
Luovutukset	*54*
Omaisuusluokkien väliset siirrot	*0*
Muut muutokset	*(1)*
Kertyneet poistot 31.12.2025	**(1 320)**
Nettokirjanpitoarvo 31.12.2025	**1 135**
Kirjanpitoarvo 31.12.2024, netto	*1 095*

Nettokirjanpitoarvo vuoden 2025 lopussa, 1 135 miljoonaa euroa, sisältää pääasiassa jo käytössä olevat sisäisesti tuotetut ohjelmistot (405 miljoonaa euroa), sisäisesti tuotettavat kehitteillä olevat ohjelmistot (354 miljoonaa euroa) sekä hankitut ohjelmistot (375 miljoonaa euroa).

2.2 AINEELLISET KÄYTTÖOMAISUUSHYÖDYKKEET

Avaruusresurssien luokka kattaa käyttöomaisuushyödykkeet, jotka liittyvät EU:n avaruusohjelmiin: maailmanlaajuiseen satelliittinavigointijärjestelmään eli Galileoon ja Euroopan geostationaariseen navigointilisäjärjestelmään (EGNOS), valtiolliseen satelliittiviestintään (GOVSATCOM), turvallisten yhteyksien ohjelmaan sekä Euroopan maanseurantaohjelmaan (Copernicus). Niiden avaruusjärjestelmien resurssit, jotka eivät vielä ole toiminnassa, sisältyvät otsakkeeseen ”Keskeneräiset hankinnat”. EU:n avaruusohjelmiin liittyviä omaisuuseriä on rakennettu Euroopan avaruusjärjestön (ESA) avustuksella.

Galileo-järjestelmään kuuluu tällä hetkellä 30 satelliittia. Galileo-järjestelmän toimintaan liittyvien käyttöomaisuushyödykkeiden (sekä satelliittien että maa-asemien) arvo kertyneiden poistojen jälkeen oli 2 630 miljoonaa euroa 31. joulukuuta 2025 (2 987 miljoonaa euroa vuonna 2024). Jäljellä olevia keskeneräisiä hankintoja oli 2 592 miljoonaa euroa (2 145 miljoonaa euroa vuonna 2024).

Copernicus-ohjelman osalta toiminnassa on 10 satelliittia ja rakenteilla on 22 satelliittia ja instrumenttia. Copernicus-ohjelman toimintaan liittyvien käyttöomaisuushyödykkeiden kokonaisarvo on 845 miljoonaa euroa (492 miljoonaa euroa vuonna 2024) kertyneiden poistojen jälkeen. Lisäksi keskeneräisiin hankintoihin kirjattiin Copernicus-satelliitteihin liittyvät 3 645 miljoonaa euroa (3 520 miljoonaa euroa vuonna 2024).

Avaruusresurssien otsakkeeseen on sisällytetty myös EGNOSin maainfrastruktuuriin liittyviä käyttöomaisuushyödykkeitä 182 miljoonan euron arvosta (160 miljoonaa euroa vuonna 2024). Lisäksi EGNOS-järjestelmän omaisuuseriä kirjattiin keskeneräisiin hankintoihin 346 miljoonaa euroa (345 miljoonaa euroa vuonna 2024).

Euroopan unionin valtiollisen satelliittiviestintäohjelman (GOVSATCOM) tavoitteena on tarjota turvalliset, häiriönsietokykyiset ja kustannustehokkaat satelliittiviestintävalmiudet EU:n ja sen jäsenvaltioiden hallinnoimille turvallisuuden kannalta kriittisille tehtäville ja valtiollisille operaatioille, mukaan lukien kansalliset turvallisuustoimijat sekä EU:n virastot ja laitokset. Lisäksi GOVSATCOM-järjestelmän omaisuuseriä kirjattiin keskeneräisiin hankintoihin 9 miljoonaa euroa (0 euroa vuonna 2024).

Turvallisten yhteyksien ohjelmalla on kaksi päätavoitetta:

— varmistaa turvallisten satelliittiviestintäpalvelujen saatavuus maailmanlaajuisesti valtion käyttäjille, mikä tukee kriittisen infrastruktuurin suojaamista, valvontaa, ulkoisia toimia ja kriisinhallintaa;

— antaa yksityiselle sektorille mahdollisuus tarjota kaupallisia palveluja, kuten tarjota nopeita laajakaistayhteyksiä ja saumattomia yhteyksiä kaikkialla Euroopan unionissa.

Turvallisten yhteyksien ohjelman omaisuuseriä kirjattiin keskeneräisiin hankintoihin 454 miljoonaa euroa (0 euroa vuonna 2024).

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

(miljoonaa euroa)

	Maa-alueet ja rakennukset	Avaruusresurssit	Koneet ja kalusto	Irtaimisto ja ajoneuvot	Tietokonelaitteet	Muut	Rahoitusleasingsopimukset	Keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Kirjanpitoarvo 31.12.2024, brutto	*6 528*	*9 056*	*483*	*255*	*714*	*308*	*2 075*	*6 528*	*25 945*
Lisäykset	*44*	*1*	*23*	*13*	*76*	*14*	*5*	*2 029*	*2 205*
Luovutukset	*(9)*	*(113)*	*(24)*	*(37)*	*(87)*	*(35)*	*(2)*	*(0)*	*(306)*
Omaisuusluokkien väliset siirrot	*73*	*811*	*0*	*(0)*	*0*	*2*	–	*(886)*	*(0)*
Muut muutokset	*(3)*	–	*0*	*0*	*1*	*0*	–	–	*(2)*
Bruttokirjanpitoarvo 31.12.2025	**6 630**	**9 755**	**482**	**231**	**705**	**292**	**2 079**	**7 671**	**27 843**
Kertyneet poistot 31.12.2024	*(4 106)*	*(5 417)*	*(423)*	*(177)*	*(575)*	*(225)*	*(1 309)*		*(12 232)*
Poistot varainhoitovuoden aikana	*(145)*	*(777)*	*(24)*	*(17)*	*(75)*	*(18)*	*(75)*		*(1 131)*
Palautetut poistot	*0*	–	*0*	*(0)*	*8*	*1*	–		*8*
Luovutukset	*8*	*96*	*23*	*36*	*76*	*30*	*2*		*270*
Omaisuusluokkien väliset siirrot	*(0)*	–	*(0)*	*(0)*	*0*	*0*	–		*0*
Muut muutokset	*2*	–	*(0)*	*0*	*(0)*	*(0)*	–		*1*
Kertyneet poistot 31.12.2025	**(4 240)**	**(6 098)**	**(425)**	**(161)**	**(566)**	**(214)**	**(1 382)**		**(13 086)**
KIRJANPITOARVO 31.12.2025, NETTO	**2 390**	**3 657**	**57**	**70**	**138**	**77**	**696**	**7 671**	**14 756**
KIRJANPITOARVO 31.12.2024, NETTO	*2 420*	*3 639*	*60*	*76*	*139*	*84*	*766*	*6 528*	*13 713*

2.3 PÄÄOMAOSUUSMENETELMÄLLÄ ARVOSTETUT SIJOITUKSET

Komission edustaman EU:n osuutta Euroopan investointirahastossa (EIR) käsitellään kirjanpidossa osakkuusyrityksenä pääomaosuusmenetelmää soveltaen. EIR toimii EU:n rahoituslaitoksena. Se on erikoistunut tarjoamaan riskipääomaa ja takauksia pienille ja keskisuurille yrityksille (pk-yritykset). EIR toimii julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuutena, jonka jäseniä ovat Euroopan investointipankki (EIP), EU ja ryhmä rahoituslaitoksia.

EU:n omistusosuus EIR:ssä 31. joulukuuta 2025 oli 29,7 prosenttia (29,7 % vuonna 2024) ja ääniosuus 29,7 prosenttia (vuonna 2024 se oli 29,7 %). EIR:n on perussääntönsä mukaisesti siirrettävä vuotuisesta nettotuloksestaan vähintään 20 prosenttia sääntömääräiseen rahastoon, kunnes rahaston kumulatiiviset varat ovat 10 prosenttia merkitystä pääomasta. Tätä rahastoa ei saa käyttää voitonjakoon.

Seuraavassa taulukossa esitetään, miten EU:n osallistuminen EIR:ään on muuttunut varainhoitovuoden aikana.

(miljoonaa euroa)

	Euroopan investointirahasto
Osuus 31.12.2024	**1 446**
Rahoitusosuudet	–
Saadut osingot	*(8)*
Osuus nettotuloksesta	*69*
Osuus nettovaroista	*16*
Osuus 31.12.2025	**1 524**

EIR:n taloudellisten tietojen yhteenveto:

(miljoonaa euroa)

	31.12.2025	31.12.2024
	EIR yhteensä	EIR yhteensä
Varat	*9 023*	*7 789*
Velat	*(3 896)*	*(2 923)*
Ylijäämä/(alijäämä)	*233*	*280*

Edellä esitetty taloudellisten tietojen yhteenveto täsmäytetään EIR:ssä olevan omistusosuuden kirjanpitoarvon kanssa seuraavasti:

(miljoonaa euroa)

	31.12.2025	31.12.2024
Osakkuusyrityksen nettovarat	*5 127*	*4 866*
Euroopan komission omistusosuus EIR:ssä	**29,7 %**	**29,7 %**
Kirjanpitoarvo	*1 524*	*1 446*

Komission edustama EU on maksanut merkitsemistään osakkeista EIR:n pääomasta 20 prosenttia 31. joulukuuta 2025. Jäljelle jäävä osuus, jota ei ole vaadittu maksettavaksi, on seuraava:

(miljoonaa euroa)

	EIR:n pääoma yhteensä	EU:n merkitsemä osuus
Osakepääoma yhteensä	*7 370*	*2 190*
Maksettu	*(1 474)*	*(438)*
Maksamista ei ole pyydetty	**5 896**	**1 752**

2.4 RAHOITUSVARAT

(miljoonaa euroa)

	Liitetieto	31.12.2025	31.12.2024
Pitkäaikaiset			
Jaksotettuun hankintamenoon arvostettavat rahoitusvarat	*2.4.1*	*314 887*	*269 903*
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	*2.4.2*	*47 919*	*39 058*
		362 806	**308 961**
Lyhytaikaiset			
Jaksotettuun hankintamenoon arvostettavat rahoitusvarat	*2.4.1*	*18 545*	*13 677*
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	*2.4.2*	*4 746*	*5 700*
		23 291	**19 377**
Yhteensä		**386 097**	**328 338**

2.4.1 *Jaksotettuun hankintamenoon arvostettavat rahoitusvarat*

(miljoonaa euroa)

	Liitetieto	31.12.2025	31.12.2024
Lainat jäsenvaltioille ja kolmansille maille	*2.4.1.1*	*332 821*	*283 114*
Muut lainat	*2.4.1.2*	*611*	*466*
Yhteensä		**333 432**	**283 580**
Pitkäaikaiset		*314 887*	*269 903*
Lyhytaikaiset		*18 545*	*13 677*

2.4.1.1 Lainat jäsenvaltioille ja kolmansille maille

(miljoonaa euroa)

	31.12.2025	31.12.2024
Lainat jäsenvaltioille	*286 301*	*251 457*
Lainat kolmansille maille	*46 520*	*31 656*
Yhteensä 31.12.2025	**332 821**	**283 114**
Pitkäaikaiset	*314 764*	*269 782*
Lyhytaikaiset	*18 056*	*13 332*

Lainat jäsenvaltioille

(miljoonaa euroa)

	RRF	SURE	ERVM	Maksutaselainat	Yhteensä
Yhteensä 31.12.2024	*110 120*	*98 839*	*42 297*	*201*	*251 457*
Uudet lainat (nimellisarvot)	*47 218*	*–*	*–*	*–*	*47 218*
Takaisinmaksut	*–*	*(8 000)*	*(4 900)*	*(200)*	*(13 100)*

(miljoonaa euroa)

	RRF	SURE	ERVM	Maksutaselainat	Yhteensä
Kirjanpitoarvon muutokset	*876*	*(135)*	*(15)*	*(1)*	*726*
Yhteensä 31.12.2025	**158 215**	**90 705**	**37 382**	–	**286 301**
Pitkäaikaiset	*155 904*	*82 594*	*30 818*	–	*269 316*
Lyhytaikaiset	*2 310*	*8 111*	*6 564*	–	*16 985*

Jäsenvaltioille myönnettyjen lainojen nimellisarvo 31. joulukuuta 2025 on 283,4 miljardia euroa (249,2 miljardia euroa vuonna 2024), joista 155,9 miljardia euroa liittyy NextGenerationEU:n rahoittamiin elpymis- ja palautumistukivälineen ja REPowerEU:n lainoihin.

Tässä taulukossa ja kolmansille maille myönnettyjä lainoja koskevassa taulukossa jäljempänä rivi ”Kirjanpitoarvon muutokset” vastaa kertyneiden korkojen ja preemioiden/diskonttojen muutosta (uudet preemiot/diskontot ja jaksotukset).

SURE, ERVM ja maksutaselainat on toteutettu back-to-back-periaatteella. Tämä tarkoittaa, että lainat rahoitettiin vastaavalla lainanotolla samoin ehdoin. Maturiteetit ovat samat ja emissiovoitot/diskontot ja kustannukset peritään lainansaajalta. Eräpäivänä lainansaaja maksaa lainan takaisin komissiolle ja komissio maksaa takaisin ottamansa lainan. NextGenerationEU-välineellä rahoitettujen elpymis- ja palautumistukivälineen lainojen lainaehtojen ja otettujen lainojen välillä ei ole back-to-back-suhdetta. Nämä lainat rahoitetaan yhdistetyllä varainhankintamenetelmällä, joka selitetään liitetiedossa **2.11.1.1**.

RRF

Elpymis- ja palautumistukiväline on vuonna 2021 perustettu väliaikainen väline, jolla autetaan jäsenvaltioiden talouksia elpymään koronapandemiasta ja selviytymään paremmin vihreästä ja digitaalisesta siirtymästä. Komissio ottaa EU:n elpymisvälineen (NextGenerationEU) kautta lainoja, joista saatavat varat elpymis- ja palautumistukiväline käyttää jäsenvaltioiden uudistusten ja investointien rahoittamiseen. Uudistusten ja investointien on oltava EU:n painopisteiden mukaisia ja vastattava haasteisiin, jotka on yksilöity talous- ja sosiaalipolitiikan koordinointia koskevan eurooppalaisen ohjausjakson puitteissa annetuissa maakohtaisissa suosituksissa. Rahoitus voidaan myöntää joko lainana (tuki, joka maksetaan takaisin) tai avustuksena (tuki, jota ei makseta takaisin – ks. liitetieto **2.5**). Jäsenvaltiot voivat saada rahoitusta enintään määrän, joka vastaa niille varattua lainojen ja avustusten määrää. Saadakseen tukea jäsenvaltioiden on toimitettava kansalliset elpymis- ja palautumissuunnitelmansa Euroopan komissiolle. Kussakin suunnitelmassa esitetään vuoden 2026 loppuun mennessä toteutettavat uudistukset ja investoinnit ja määritellään selvät välitavoitteet ja tavoitteet, jotka Euroopan komissio analysoi ja Eurooppa-neuvosto hyväksyy. Elpymis- ja palautumistukivälineen lainoja voidaan maksaa lainansaajille 31. joulukuuta 2026 asti, kuitenkin vasta sen jälkeen, kun ne ovat saavuttaneet sovitut välitavoitteet.

Elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevaa asetusta muutettiin vuonna 2023, jolloin jäsenvaltioille annettiin mahdollisuuden lisätä kansallisiin elpymis- ja palautumissuunnitelmiinsa REPowerEU-luku. Jäsenvaltiot voivat rahoittaa investointeja ja uudistuksia REPowerEU-tavoitteiden saavuttamiseksi. Rahoitusta voidaan myöntää myös lainojen muodossa, jolloin hyödynnetään elpymis- ja palautumistukivälineen lainavaroja, joita jäsenvaltiot eivät ole vielä pyytäneet. Näin ollen edellä olevan taulukon elpymis- ja palautumistukiväline-otsake sisältää myös REPowerEU-lainat.

Allekirjoitetut lainasopimukset olivat 31. joulukuuta 2025 yhteensä 277,2 miljardia euroa (290,9 miljardia euroa vuoden 2024 lopussa, määrä pieni joidenkin lainasopimusten vähennysten vuoksi). Lainoja on maksettu 155,9 miljardilla eurolla ja ne ovat suorittamatta vuoden 2025 lopussa.

Eurooppalainen hätätilasta aiheutuvien työttömyysriskien lieventämisen tilapäinen tukiväline (SURE)

SURE-välineestä annettiin rahoitusapua, jonka tavoitteena oli auttaa pitämään ihmiset työssä ja tukea työpaikkoja, joihin koronaviruspandemia vaikutti. Välineen käytettävyys päättyi 31. joulukuuta 2022. Lainoja maksettiin 98,4 miljardia euroa (nimellisarvo) 31. joulukuuta 2024 alkaen. Maksuja ei ole enää suorittamatta. Jäsenvaltiot maksoivat SURE-lainoja takaisin 8 miljardilla eurolla vuonna 2025.

Euroopan rahoituksenvakautusmekanismi (ERVM)

ERVM mahdollisti rahoitustuen myöntämisen taloudellisissa vaikeuksissa oleville jäsenvaltioille. Ohjelman voimassaolo on päättynyt lukuun ottamatta erityisiä tapahtumia, kuten lainojen maksuajan pidennyksiä. Irlanti maksoi takaisin 2,4 miljardia euroa erääntynyttä ERVM-lainaa vuonna 2025. Portugali pyysi kahden, yhteensä 2,5 miljardin euron lainan ennenaikaista takaisinmaksua. Lainat maksettiin takaisin kohde-etuutena olevien joukkolainojen markkinahinnalla. Takaisinmaksu johti lainojen taseesta pois kirjaamisesta syntyneisiin voittoihin tai tappioihin (ks. liitetieto **3.9** ja **3.15**). Kohde-etuutena olevat EU:n joukkolainat siirrettiin yhdistettyyn rahoituspooliin (ks. liitetieto **2.11.1.1**).

Maksutaselainat

Tämä on politiikkalähtöinen rahoitusväline, jolla tarjotaan keskipitkän aikavälin rahoitustukea jäsenvaltioille, jotka eivät ole ottaneet euroa käyttöön. Latvia maksoi viimeisen maksamattoman maksutaselainan kokonaisuudessaan takaisin vuonna 2025.

Lainat kolmansille maille

(miljoonaa euroa)

	Makrotaloudellinen rahoitusapu	Ukrainan tukiväline	Euratom	Länsi-Balkanin tukiväline	Moldovan tukiväline	Yhteensä
Yhteensä 31.12.2024	*23 831*	*7 623*	*203*	*–*	*–*	*31 656*
Uudet lainat (nimellisarvot)	*18 366*	*10 052*	*–*	*184*	*289*	*28 891*
Takaisinmaksut	*(20)*	*–*	*–*	*–*	*–*	*(20)*
Kirjanpitoarvon muutokset	*247*	*104*	*(0)*	*3*	*4*	*358*
Arvonalennuksen muutokset	*(9 164)*	*(5 206)*	*4*	*(0)*	*(0)*	*(14 366)*
Yhteensä 31.12.2025	**33 260**	**12 573**	**207**	**187**	**293**	**46 520**
Pitkäaikaiset	*32 505*	*12 264*	*206*	*184*	*289*	*45 448*
Lyhytaikaiset	*754*	*310*	*0*	*3*	*4*	*1 072*

Kolmansille maille myönnettyjen lainojen nimellisarvo oli 31. joulukuuta 2025 yhteensä 76,0 miljardia euroa (47,2 miljardia euroa vuonna 2024).

Tässä taulukossa rivi ”Arvonalennuksen muutokset” vastaa odotettavissa olevien luottotappioiden uudelleenarvostusta 31. joulukuuta 2025. Rivi ”Kirjanpitoarvon muutokset” vastaa kertyneiden korkojen ja preemioiden/diskonttojen muutosta (uudet preemiot/diskontot ja jaksotukset).

Euratom-ohjelma toimii back-to-back-periaatteella.

Makrotaloudellisen rahoitusavun lainat rahoitettiin vuoden 2022 loppuun saakka back-to-back-periaatteen mukaisesti. Vuonna 2023 käyttöönotetussa makrotaloudellinen rahoitusapu plus -ohjelmassa uudet makrotaloudellisen rahoitusavun lainat puolestaan toteutetaan pääasiassa yhdistetyllä varainhankintamenetelmällä, joka selitetään liitetiedossa **2.11.1.1**. Myös kaikkia uusia ohjelmia, kuten Ukrainan tukivälinettä, Länsi-Balkanin tukivälinettä ja Moldovan tukivälinettä rahoitetaan yhdistetyllä varainhankintamenetelmällä.

Makrotaloudellinen rahoitusapu

Makrotaloudellisella rahoitusavulla tarkoitetaan lainoja kumppanimaille, joilla on maksutasetta koskeva kriisi.

Makrotaloudellisen rahoitusavun lainakannan nimellisvastuu vuoden lopussa oli 52,1 miljardia euroa (33,7 miljardia euroa vuonna 2024), josta 47,1 miljardia euroa oli myönnetty Ukrainalle (29 miljardia euroa vuonna 2024).

Arvonalentumisesta johtuva vähennyserä oli 31. joulukuuta 2025 makrotaloudellisen rahoitusavun lainojen osalta 19,4 miljardia euroa (10,2 miljardia euroa vuonna 2024), josta 19,3 miljardia euroa oli myönnetty Ukrainan lainoihin (10,1 miljardia euroa vuonna 2024). Vaikka kaikki Ukrainalta olevat vuonna 2025 erääntyneet saamiset maksettiin ajallaan eikä tilinpäätöksen laatimisajankohtana ollut maksattomia määriä tilinpäätössääntöjen mukaisesti, arvon alentuminen heijastaa koko voimassaoloajalta odotettavissa olevia luottotappioita, jotka lainoihin liittyvien merkittävien epävarmuustekijöiden vuoksi on arvioitu erityisen varovaisesti.

Lokakuussa 2024 annettiin asetus (EU) 2024/2773 Ukrainan lainayhteistyömekanismin perustamisesta ja uuden Ukrainalle annettavan makrotaloudellisen rahoitusavun hyväksymisestä. Ukrainan lainayhteistyömekanismissa Venäjän valtion pysäytetyistä varoista saatuja ylimääräisiä tuloja käytetään ei-takaisinmaksettavan tuen antamiseen Ukrainalle. Tuen tarkoituksena on auttaa maata maksamaan takaisin kahdenvälisiä lainoja, joita G7-kumppanit ja EU myöntävät tämän aloitteen puitteissa. EU allekirjoitti Ukrainan kanssa uuden makrotaloudellisen rahoitusavun lainasopimuksen joulukuussa 2024. Lainan määrä on 18,1 miljardia euroa. Laina maksettiin Ukrainalle kokonaisuudessaan vuonna 2025. Ukrainan lainayhteistyömekanismin puitteissa myönnetty makrotaloudellisen rahoitusavun laina sidottiin peruuttamattomasti vuoden 2024 lopussa, minkä vuoksi kirjanpitoon kirjattiin 7,1 miljardin euron odotettavissa oleva luottotappio (ks. myös liitetieto **2.10**). Tämä kirjaus peruttiin vuonna 2025 ja sen sijaan kirjattiin 8,7 miljardin euron arvonalentumisesta johtuva vähennyserä, joka alensi lainan arvoa.

EU myönsi vuonna 2025 Ukrainalle 740 miljoonaa euroa korkotukea (763 miljoonaa euroa vuonna 2024) poikkeuksellisen makrotaloudellisen rahoitusavun ja makrotaloudellinen rahoitusapu plus -välineen lainoista aiheutuneita korkoja varten. Tämä merkitsee lainaehtojen muuttamista (ks. myös liitetiedot **3.15** ja **6.6**), ja määrä sisältyy edellä olevan taulukon kohtaan ”Kirjanpitoarvon muutokset”.

Allekirjoitetuilla makrotaloudellisen rahoitusavun lainasopimuksilla ehdollisesti sidottuja määriä oli 31. joulukuuta 2025 nostamatta 4,3 miljardia euroa (95 miljoonaa euroa vuonna 2024).

Ukrainan tukivälineen lainat

Ukrainan tukivälineestä annettu asetus ([32]) on vuonna 2024 hyväksytty väline, jolla tarjotaan Ukrainalle enintään 50 miljardia euroa rahoitustukea, mukaan lukien enintään 33 miljardia euroa valtionlainoja. Maksut on määrä suorittaa vuoden 2027 loppuun mennessä. Ukrainalle on maksettu lainoja 23,2 miljardin euron edestä vuoden 2025 loppuun mennessä (13,1 miljardia euroa vuonna 2024).

Näiden lainojen arvonalentumisesta johtuvat vähennyserät olivat 31. joulukuuta 2025 yhteensä 10,9 miljardia euroa (5,7 miljardia euroa vuonna 2024). Tehdyistä lainasopimuksista oli vuoden lopussa nostamatta 9,8 miljardia euroa (19,9 miljardia euroa vuonna 2024), jotka on sidottu toimintapoliittisten ehtojen täyttämiseen.

Euroopan atomienergiayhteisön lainat (Euratom)

Euroopan atomienergiayhteisö (Euratom) myöntää lainoja sekä jäsenvaltioille että muille maille sekä molempien yhteisöille energia-alan laitoksiin liittyvien hankkeiden rahoittamista varten. Jäsenvaltioihin liittyviä maksamattomia määriä ei ole 31. joulukuuta 2025. Maksamaton kokonaismäärä liittyy Energoatomille myönnettyihin lainoihin, jotka Ukrainan valtio on taannut. Näiden lainojen osalta on kirjattu 94 miljoonan euron arvonalentumisesta johtuva vähennyserä (98 miljoonaa euroa vuonna 2024). Tehdyistä lainasopimuksista ei ole enää nostamattomia määriä.

Länsi-Balkanin uudistus- ja kasvutukiväline

Asetus (EU) 2024/1449 Länsi-Balkanin uudistus- ja kasvutukivälineen perustamisesta annettiin toukokuussa 2024 jäljempänä ’Länsi-Balkanin tukiväline’, ja ensimmäiset rahoitustoimet vuonna 2025. Tukivälineen odotetaan tarjoavan jopa 4 miljardia euroa lainoina vuosina 2025–2027. Maksujen edellytyksenä on, että EU:n Länsi-Balkanin kumppanimaat toteuttavat erityisiä sosioekonomisia ja perustavanlaatuisia uudistuksia.

Pohjois-Makedonian, Albanian, Serbian ja Montenegron kanssa allekirjoitettiin 31. joulukuuta 2025 mennessä 2,6 miljardin euron edestä lainoja. Näistä lainoista on maksettu 184 miljoonaa euroa. Vuoden lopussa 2,4 miljardia euroa oli edelleen ehdollisesti sidottu siten, että edellytyksenä on poliittisten ehtojen täyttyminen.

([32]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2024/792, annettu 29 päivänä helmikuuta 2024, Ukrainan tukivälineen perustamisesta (EUVL L, 2024/792, 29.2.2024), jäljempänä ’Ukrainan tukivälineestä annettu asetus’.

Moldovan tasavallan uudistus- ja kasvutukiväline

Asetus (EU) 2025/535 Moldovan tasavallan uudistus- ja kasvutukivälineen perustamisesta, jäljempänä Moldovan tukiväline, annettiin maaliskuussa 2025. Tukivälineellä tuetaan Moldovaa vuosina 2025–2027. Sen odotetaan tarjoavan enintään 1,5 miljardia euroa lainoina.

Vuonna 2025 allekirjoitettiin 1,5 miljardin euron lainasopimus. Tästä lainasta on 31. joulukuuta 2025 mennessä maksettu 289 miljoonaa euroa, ja 1,2 miljardia eroa on nostamatta vuoden lopussa.

Jäsenvaltioille ja kolmansille maille myönnettäviä lainoja koskeva EU:n talousarviotakuu

EU:n talousarviosta myönnetään takauksia EU:n ottamille lainoille, joilla rahoitetaan jäsenvaltioille ja kolmansille maille myönnettyjä lainoja. Jos tulevaisuudessa olisi maksamattomia lainoja, niiden rahoittamiseksi otetut lainat voitaisiin joutua maksamaan takaisin EU:n talousarviosta.

Ks. lisätietoja liitetiedosta **6.7**.

Yhdistyneen kuningaskunnan EU:sta eroamisesta johtuvat velvoitteet

Erosopimuksen 143 artiklan mukaan Yhdistyneen kuningaskunnan on maksettava unionille osuutensa ehdollisista rahoitusvastuista, jotka liittyvät eropäivänä eli 31. tammikuuta 2020 mennessä hyväksyttyihin tai päätettyihin rahoitusavun lainoihin (ERVM, makrotaloudellinen rahoitusapu, maksutaselaina ja Euratom). Erosopimuksen 143 artiklassa edellytetään, että jos ennen eropäivää hyväksytyn rahoitusapuna myönnetyn lainan takaisinmaksu on laiminlyöty, Yhdistynyt kuningaskunta on velvollinen maksamaan unionille osuutensa maksuista, jotka unioni on suorittanut toimesta, jonka takaisinmaksu on laiminlyöty, paitsi jos tämä voitaisiin kattaa Yhdistyneen kuningaskunnan osuudella yhteisen vararahaston ulkoisten toimien alarahaston takuurahastossa säilytettävistä varoista, jos se on tarkoituksenmukaista (eli makrotaloudellinen rahoitusapu ja Euratom-lainat kolmansissa maissa) – ks. liitetieto **4.1.1**.

Edellä mainittuihin rahoitusapuna myönnettyihin lainoihin liittyvä EU:n jäljellä oleva ehdollinen vastuu oli eropäivänä 53,9 miljardia euroa. Tuon päivän jälkeen suoritettujen takaisinmaksujen jälkeen EU:n takauksen kattamien lainojen arvo 31. joulukuuta 2025 on 42,2 miljardia euroa, joista Yhdistyneen kuningaskunnan osuus on 5,3 miljardia euroa.

2.4.1.2 Muut lainat

Tällaisia lainoja on kolmenlaisia:

a) EU:n talousarvioon sisältyvistä ohjelmista (esim. maatalouden ja sähköistämisen rahoitusaloitteet ja EU:n työllisyys- ja sosiaalialan innovaatio-ohjelma) myönnetyt lainat. Nämä lainat ovat 31. joulukuuta 2025 yhteensä 85 miljoonaa euroa (75 miljoonaa euroa vuonna 2024).

b) EU:lle siirretyt lainat: Nämä ovat EIP:n maksamia lainoja, ja niille annettiin takaus ESIR-rahaston ja ulkoisen lainanantovaltuuden puitteissa. Lainojen takaisinmaksu laiminlyötiin. Komissio maksoi takaukseen perustuvat maksuvaatimukset, ja näin ollen sillä on oikeus periä lainat takaisin. Tämän seurauksena nämä lainat on nyt kirjattu EU:n taseeseen. Komissiolla oli 31. joulukuuta 2025 tällaisiin lainoihin liittyviä takaisinperintäoikeuksia yhteensä 1,0 miljardin euron arvosta, mukaan lukien kertyneet korot (1,0 miljardia euroa vuonna 2024). Sen jälkeen kun on otettu huomioon odotettavissa olevat luottotappiot, taseeseen kirjattu arvo on kuitenkin 45 miljoonaa euroa (51 miljoonaa euroa vuonna 2024.)

c) Yhteensä 481 miljoonan euron määräaikaistalletukset (340 miljoonaa euroa vuonna 2024), joiden maturiteetti on yli kolme kuukautta ja jotka eivät täytä käteisvarojen määritelmää.

2.4.2 *Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat*

(miljoonaa euroa)

	Liitetieto	31.12.2025	31.12.2024
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat – muut kuin johdannaiset	*2.4.2.1*	*51 080*	*43 648*
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat – johdannaiset	*2.4.2.2*	*1 585*	*1 110*
Yhteensä		**52 665**	**44 758**
Pitkäaikaiset		*47 919*	*39 058*
Lyhytaikaiset		*4 746*	*5 700*

2.4.2.1 *Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat – muut kuin johdannaiset*

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat – muut kuin johdannaiset lajeittain

(miljoonaa euroa)

		31.12.2025	31.12.2024
Velkapaperit		*40 462*	*34 465*
Rahamarkkinarahastot, pörssilistatut rahastot ja sijoitukset yhdistettyihin salkkuihin		*6 812*	*5 975*
Muut oman pääoman ehtoiset sijoitukset		*3 796*	*3 201*
Lainat		*9*	*8*
Yhteensä		**51 080**	**43 648**
Pitkäaikaiset		*46 350*	*37 948*
Lyhytaikaiset		*4 730*	*5 700*

Velkapaperit ovat pääasiassa valtion ja yritysten joukkolainoja. Ne ovat komission (pääasiassa yhteisessä vararahastossa ja talousarvion sakkorahastossa eli BUFI-rahastossa) tai EIP:n EU:n puolesta hallinnoimissa rahastoissa (salkuissa) (pääasiassa Horisontti 2020 ja innovaatiorahasto). Salkkujen arvonkehitys arvioidaan käyvän arvon perusteella (markkina-arvo). Arvopaperilainausohjelmien puitteissa lainattujen arvopapereiden markkina-arvo 31. joulukuuta 2025 oli 6,0 miljardia euroa (5,8 miljardia euroa vuonna 2024). Lainattuja arvopapereita ei ole poistettu EU:n taseesta, koska riskit ja edut ovat edelleen EU:lla.

Rahamarkkinarahastot ovat sijoitusrahastoja, jotka sijoittavat lyhytaikaisiin velkapapereihin (esimerkiksi EIP:n Unitary-rahamarkkinarahasto). Pörssilistatut rahastot ovat sijoitusrahastoja, joilla käydään kauppaa arvopaperipörsseissä. Ne seuraavat indeksejä ja sisältävät osakkeiden, joukkolainojen, valuuttojen ja futuurisopimusten kaltaisia omaisuuseriä. Yhdistettyjen salkkujen sijoitukset ovat Verkkojen Eurooppa -välineen ja Horisontti 2020 -puiteohjelman EU-varoja, jotka on yhdistetty NER300-ohjelmaan kuuluviin jäsenvaltioiden varoihin. Niitä käytetään EIP:n rahoitus- ja investointitoimien takaamiseen.

”Muilla oman pääoman ehtoisilla sijoituksilla” tarkoitetaan pääasiassa EU:n budjettivarojen sijoittamista toteutuskumppanien kautta riskipääomaan tai muuntyyppisiin sijoitusrahastoihin EU:n politiikkatavoitteiden saavuttamiseksi. Tällaisia tavoitteita ovat esimerkiksi toimintaansa aloittelevien pk-yritysten, tutkimuksen ja innovoinnin sekä infrastruktuurin rahoituksen saatavuuden parantaminen sekä EU:ssa että sen ulkopuolella.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat – muut kuin johdannaiset ohjelmittain

(miljoonaa euroa)

	31.12.2025	31.12.2024
Yhteinen vararahasto	*27 018*	*23 174*
Innovaatiorahasto	*13 265*	*10 616*
Horisontti 2020 ja Horisontti Eurooppa	*4 286*	*3 968*
BUFI-sijoitukset	*2 662*	*2 141*
ECSC i.L.	*1 187*	*1 206*
Verkkojen Eurooppa -väline	*683*	*716*
Pk-yrityksille tarkoitetut EU:n pääomajärjestelyt	*433*	*453*
EBRD	*309*	*188*
Euroopan Kaakkois-Eurooppa-rahasto (EFSE)	*250*	*243*
Euroopan ulkosuhdehallinnon paikallisen henkilöstön eläkesuunnitelma	*152*	*128*

(miljoonaa euroa)

	31.12.2025	31.12.2024
Vihreän kasvun rahasto	*152*	*128*
Energiatehokkuuden rahoitusväline	*104*	*103*
Muut	*581*	*586*
Yhteensä	**51 080**	**43 648**
Pitkäaikaiset	*46 350*	*37 948*
Lyhytaikaiset	*4 730*	*5 700*

Yhteinen vararahasto

EU antaa rahoituskumppaneille takauksia oman pääoman ehtoisista sijoituksista ja lainoista aiheutuvien tappioiden varalta (ks. liitetieto **4.1**, EU:n talousarviotakuut). Säädösten mukaisesti EU:n talousarviossa varataan asteittain varoja, jotta kumppaneille voidaan maksaa näiden takausten kattamat tappiot. EU:n talousarviossa varataan varoja myös otettujen lainojen takaisinmaksua varten siltä varalta, että makrotaloudellisen rahoitusavun, Euratom-lainojen, Länsi-Balkanin ja Moldovan tukivälineen lainojen takaisinmaksu laiminlyödään.

Komissio on varainhoitoasetuksen mukaisesti perustanut yhteisen vararahaston, jonka avulla sen varaamia varoja hallinnoidaan yhdessä ainoassa salkussa. Varat sijoitetaan velkapapereihin, rahamarkkinarahastoihin ja pörssilistattuihin rahastoihin. EU:n talousarviosta yhteiseen vararahastoon osoitettujen varojen lisäksi yhteiseen vararahastoon osoitetaan laiminlyödyistä toimista takaisinperittyjä varoja, rahaston sijoituksista saatavia tuottoja ja EU:n rahoituskumppaneilta saamia korvauksia. Yhteinen vararahasto voi myös saada vapaaehtoisia maksuja jäsenvaltioilta ja muilta rahoittajilta, jotka tällä tavoin lisäävät käytettävissä olevia EU:n talousarviotakuita.

Saadut rahoitusosuudet kohdennetaan yhteisessä vararahastossa osioihin rahaston rahoittamiseen osallistuvasta ohjelmasta riippuen. Näitä ohjelmia koskevissa säädöksissä vahvistetaan annettuja takauksia varten tarvittava rahoitus. EU:n talousarviossa nämä yksilöllisesti hankitut varat yhdistetään yhteiseen vararahastoon omaisuudenhoidon optimoimiseksi.

Yhteisen vararahaston käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat johdannaisiin kuulumattomat varat olivat 31. joulukuuta 2025 kasvaneet, sillä InvestEU-takuiden, NDICI:n takuiden ja Ukraina-takausten avulla kerrytetään tarvittavia varoja ja lisäksi salkun arvo oli kasvanut 0,8 miljardia euroa. Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat johdannaisiin kuulumattomat varat olivat yhteensä 27,0 miljardia euroa, josta 22,8 miljardia euroa sijoitettiin velkapapereihin ja 3,9 miljardia euroa pörssilistattuihin rahastoihin.

Innovaatiorahasto

Innovaatiorahasto perustettiin kasvihuonekaasujen päästöoikeuksien kaupan järjestelmän toteuttamiseksi unionissa. Rahaston tarkoituksena on tukea tuloilla vähähiiliseen teknologiaan ja vähähiilisiin prosesseihin liittyvää innovointia tietyillä talouden aloilla. Innovaatiorahasto saa tulot, jotka saadaan 530 miljoonan päästöoikeuden asteittaisesta rahaksi muuntamisesta, sekä NER300-ohjelman 300 miljoonan päästöoikeuden rahaksi muuntamisesta saaduista varoista käyttämättä jääneet määrät (ks. liitetieto **3.8**). EIP hallinnoi varoja, kunnes ne käytetään aiottuun tarkoitukseen, ja sijoittaa ne velkapapereihin. Kasvu vuonna 2025 johtuu pääasiassa huutokauppatuloista.

Horisontti 2020 ja Horisontti Eurooppa

Tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelman Horisontti 2020:n (2014–2020) perustamisasetuksen mukaisesti on otettu käyttöön uusia rahoitusvälineitä, joilla voidaan parantaa tutkimus- ja innovointitoimintaa (T&I) harjoittavien yhteisöjen rahoituksen saantia. Nämä välineet ovat seuraavat:

— *InnovFin-laina- ja takauspalvelu T&I-toimintaa varten*, jonka puitteissa komissio jakaa taloudellisen riskin, joka liittyy EIP:n toteuttamien uusien rahoitustoimien salkkuun

— *pk-yritysten InnovFin-takausjärjestelmä ja pk-yrityksiä koskevaan aloitteeseen sisältyvä rajoittamattomia takauksia koskeva väline (SIUGI)*, joka muodostuu EIR:n hallinnoimista takausjärjestelyistä, joista tarjotaan takauksia ja vastatakauksia rahoituksen välittäjien uusille lainasalkuille (komissio jakaa SIUGIn puitteissa jäsenvaltioiden, EIR:n ja EIP:n kanssa annettuihin takauksiin liittyvän taloudellisen riskin)

— *EIR:n hallinnoima InnovFin-pääomajärjestely T&I-toimintaa varten*, josta tarjotaan sijoituksia pääomasijoitusrahastoihin ja

— *Euroopan innovaationeuvoston rahasto*, joka tarjoaa oman pääoman ehtoista rahoitusta innovoinnin ja markkinoille saattamiseen liittyvien toimien vauhdittamiseen. Euroopan innovaationeuvoston rahastoa rahoitetaan Horisontti Eurooppa- ja Horisontti 2020 -ohjelmista.

BUFI-sijoitukset

Komissio on perustanut talousarvion sakkorahaston (BUFI) hallitakseen varoja, jotka se alustavasti saa valituksen kohteena olevista yrityksille määrätyistä sakoista. Ennen tiettyä sakkoa koskevaa lainvoimaista tuomioistuimen päätöstä komissio sijoittaa varat vieraan pääoman ehtoisiin rahoitusvälineisiin.

ECSC i.L.

EHTYn perustamissopimuksen voimassaolo päättyi 23. heinäkuuta 2002, ja kaikki EHTYn varat siirrettiin Euroopan unionille. Ne varattiin hiili- ja terästeollisuuteen liittyvien alojen – esimerkiksi lähes hiilivapaaseen terästuotantoon johtavien läpimurtoteknologioiden – tutkimukseen. Komissio sijoittaa varat velkapapereihin, kunnes ne myönnetään tutkimustarkoituksia varten.

Verkkojen Eurooppa -väline

Verkkojen Eurooppa -välineen vieraan pääoman ehtoinen rahoitusväline on perustettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1316/2013 ([33]) mukaisesti helpottamaan infrastruktuurihankkeiden mahdollisuuksia saada rahoitusta liikenteen, televiestinnän ja energian aloilla. Sitä hallinnoi EIP EU:n kanssa tehdyn sopimuksen mukaisesti. Se tarjoaa lainarahoituksen riskinjakoa etuoikeutettujen ja etuoikeusasemaltaan huonompien lainojen ja takausten muodossa sekä EU:n takaamaa tukea hankejoukkolainoille.

Pk-yrityksille tarkoitetut EU:n pääomajärjestelyt

Nämä ovat EIR:n hallinnoimia oman pääoman ehtoisia rahoitusvälineitä, jotka rahoitetaan COSME-ohjelmasta, CIP- ja MAP-ohjelmista sekä kasvua ja työllisyyttä koskevasta aloitteesta. Niillä tuetaan pk-yritysten perustamista ja käynnistys- (start-up-) ja kasvuvaiheessa olevien pk-yritysten rahoittamista EU:ssa investoimalla sopiviin erikoistuneisiin pääomasijoitusrahastoihin.

Euroopan jälleenrakennus- ja kehityspankki

EU:lla on osuus Euroopan jälleenrakennus- ja kehityspankin (EBRD) pääomasta. EU kasvatti osuuttaan vuonna 2025 ostamalla 12 102 osaketta, joiden nimellisarvo oli 10 000 euroa osaketta kohti. Yhteensä 121 miljoonaa euroa maksetaan samansuuruisina erinä viiden vuoden aikana. Ensimmäinen erä maksettiin vuonna 2025. Komissio omisti 31. joulukuuta 2025 yhteensä 102 146 osaketta (90 044 osaketta vuonna 2024), joiden osuus on 3,04 prosenttia merkityn osakepääoman kokonaismäärästä. EU on merkinnyt Euroopan jälleenrakennus- ja kehityspankin osakepääomasta yhteensä 1 021 miljoonaa euroa. Osuudesta on tällä hetkellä maksamatta 713 miljoonaa euroa.

Johdannaisiin kuulumattomien rahoitusvarojen käyvän arvon hierarkia käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavissa rahoitusvaroissa

(miljoonaa euroa)

Rahoitusvarojen tyyppi	31.12.2025	31.12.2024
Taso 1: Toimivilla markkinoilla noteeratut hinnat	*44 447*	*37 559*
Taso 2: Muut todettavissa olevat tiedot kuin noteeratut hinnat	*3 150*	*3 098*
Taso 3: Arvostusmenetelmät, joissa käytetyt tiedot eivät perustu todettavissa olevaan markkinatietoon	*3 483*	*2 991*
Yhteensä	**51 080**	**43 648**

Varainhoitovuoden aikana ei tehty siirtoja käyvän arvon hierarkian tasojen 1 ja 2 välillä.

([33]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1316/2013, annettu 11 päivänä joulukuuta 2013, Verkkojen Eurooppa -välineen perustamisesta sekä asetuksen (EU) N:o 913/2010 muuttamisesta ja asetusten (EY) N:o 680/2007 ja (EY) N:o 67/2010 kumoamisesta (EUVL L 348, 20.12.2013, s. 129, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1316/oj).

Niiden johdannaisiin kuulumattomien rahoitusvarojen täsmäytys, joiden arvo määritettiin arvostusmenetelmillä, joissa käytetyt tiedot eivät perustu todettavissa olevaan markkinatietoon (taso 3)

(miljoonaa euroa)

Käypään arvoon perustuvat muutokset	
Alkusaldo 1.1.2025	**2 991**
Investoinnit tilikaudella	*699*
Pääoman takaisinmaksut	*(97)*
Saadut tuotot	*(19)*
Tilikauden voitot tai tappiot kirjattuna yli- tai alijäämään	*(90)*
Siirrot tasolle 3	–
Siirrot tasolta 3	–
Muut	–
Loppusaldo 31.12.2025	**3 483**

2.4.2.2 *Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat ja -velat – johdannaiset*

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat ja -velat – johdannaiset tyypeittäin

(miljoonaa euroa)

	31.12.2025			31.12.2024		
	Nimellisarvo	Varojen käypä arvo	Velkojen käypä arvo	Nimellisarvo	Varojen käypä arvo	Velkojen käypä arvo
Johdannaistyyppi	*Pääomasijoitussalkun takaus*	*6 951*	*1 568*	*(52)*	*6 057*	*1 110*
	(60)					
	Valuuttajohdannaiset	*1 910*	*17*	*(9)*	*2 417*	–
	(38)					
	Yhteensä	**8 861**	**1 585**	**(62)**	**8 474**	**1 110**
	(98)					
	Pitkäaikaiset		*1 569*	*(9)*		*1 110*
	(13)					
	Lyhytaikaiset		*17*	*(53)*		–
	(84)					

Pääomasijoitussalkkujen takaukset

Otsake ”Pääomasijoitussalkkujen takaukset” sisältää EU:n rahoituslaitoksille antamat takaukset oman pääomasijoitussalkuille. Nämä takaukset luokitellaan johdannaisrahoitusvälineiksi ja kirjataan käypään arvoon tulosvaikutteisiin rahoitusvaroihin tai -velkoihin, koska ne eivät täytä takausvelan määritelmää – ks. liitetieto **1.5.12**. EU:n rahoitusvara tai rahoitusvelka mitataan kohteena olevien sijoitusten arvon perusteella.

Kokonaismäärä vastaa pääasiassa EU:n EIP-ryhmälle antamaa ESIR-takausta, ja EIP:n ja EIR:n oman pääoman ehtoisten sijoitusten nostettu määrä on 3,6 miljardia euroa (3,8 miljardia euroa vuonna 2024). ESIR-rahaston pääomasijoitussalkun EU-takauksen käypä arvo oli 1,4 miljardia euroa (1,1 miljardia euroa vuonna 2024).

Valuuttajohdannaiset

EU tekee valuuttatermiinisopimuksia suojautuakseen yhteisen vararahaston hallussa oleviin Yhdysvaltain dollarin määräisiin velkapapereihin liittyvältä valuuttariskiltä. Valuuttatermiinisopimusten mukaisesti EU on velvollinen maksamaan edellä olevassa taulukossa esitetyn sovitun nimellismäärän ulkomaan valuutassa (pay leg) ja sille maksetaan sovittu nimellismäärä euroissa (receive leg) sopimuksen erääntymispäivänä.

Tähän kohtaan sisältyy myös InvestEU-takuun kattamien valuuttariskiltä suojautumista koskevien toimien vaikutus sekä tapaukset, joissa EU takaa valuuttariskin.

Johdannaisiin kuuluvien rahoitusvarojen ja -velkojen käyvän arvon hierarkia

(miljoonaa euroa)

Johdannaistyyppi	31.12.2025		31.12.2024	
	Varojen käypä arvo	Velkojen käypä arvo	Varojen käypä arvo	Velkojen käypä arvo
Taso 1: Toimivilla markkinoilla noteeratut hinnat	–	–	–	–
Taso 2: Muut todettavissa olevat tiedot kuin noteeratut hinnat	*17*	*(7)*	–	*(27)*
Taso 3: Arvostusmenetelmät, joissa käytetyt tiedot eivät perustu todettavissa olevaan markkinatietoon	*1 568*	*(55)*	*1 110*	*(71)*
Yhteensä	**1 585**	**(62)**	**1 110**	**(98)**

Varainhoitovuoden aikana ei tehty siirtoja tasojen 1 ja 2 välillä. Käyvän arvon tason 3 johdannaiset ovat pääasiassa pääomasijoitussalkkujen takauksia.

Niiden johdannaisiin kuuluvien rahoitusvarojen ja -velkojen täsmäytys, joiden arvo määritettiin arvostusmenetelmillä, joissa käytetyt tiedot eivät perustu todettavissa olevaan markkinatietoon (taso 3)

(miljoonaa euroa)

Käypään arvoon perustuvat muutokset	
Varojen/(velkojen) alkusaldo 1.1.2025	**1 039**
Maksetut takauksiin perustuvat maksuvaatimukset	*164*
Palautetut takauksiin perustuvat maksuvaatimukset	*(44)*
Maksetun takauksen tuotot	*(154)*
Tilikauden voitot tai tappiot kirjattuna yli- tai alijäämään	*507*
Siirrot tasolle 3	–
Siirrot tasolta 3	–
Muut	*(0)*
Loppusaldo 31.12.2025	**1 513**

2.5 ENNAKKOMAKSUT

(miljoonaa euroa)

	Liite-tieto	31.12.2025	31.12.2024
Pitkäaikaiset			
Ennakkomaksut	*2.5.1*	*36 000*	*39 093*
Muut ennakot jäsenvaltioille	*2.5.2*	*2 933*	*1 682*
Rahoitusosuudet erityisrahastoissa		*38*	*85*
		38 971	**40 861**

(miljoonaa euroa)

	Liite-tieto	31.12.2025	31.12.2024
Lyhytaikaiset			
Ennakkomaksut	*2.5.1*	*35 298*	*35 969*
Muut ennakot jäsenvaltioille	*2.5.2*	*2 477*	*2 089*
		37 775	**38 058**
Yhteensä		**76 746**	**78 919**

Eri ohjelmista suoritettavien ennakkomaksujen on oltava riittävän suuria, jotta tuensaajalla on riittävästi käteisvaroja hankkeen aloittamista ja edistämistä varten. Samalla on kuitenkin suojattava EU:n taloudelliset edut ja otettava huomioon oikeudelliset, operatiiviset ja kustannustehokkuuteen liittyvät rajoitteet.

2.5.1 *Ennakkomaksut*

(miljoonaa euroa)

	Bruttomäärä	Kuitattu kuluja vastaan	Nettomäärä 31.12.2025
Jäsenvaltiot			
Maaseuturahasto ja muut maaseudun kehittämisen välineet	*3 605*	*(1 625)*	*1 980*
EAKR ja koheesiorahasto	*29 858*	*(17 052)*	*12 805*
ESR	*9 997*	*(6 560)*	*3 438*
Elpymis- ja palautumistukiväline (NextGenerationEU)	*13 626*	*(3 392)*	*10 234*
Muut	*21 022*	*(10 041)*	*10 981*
EFTA ja kolmannet maat	*3 772*	*(2 710)*	*1 062*
Yksityiset ja julkisyhteisöt	*82 761*	*(61 415)*	*21 346*
Muut vastaanottajat	*17 397*	*(7 943)*	*9 454*
Yhteensä	**182 038**	**(110 740)**	**71 299**
Pitkäaikaiset	*36 000*		*36 000*
Lyhytaikaiset	*146 038*	*(110 740)*	*35 298*

(miljoonaa euroa)

	Bruttomäärä	Kuitattu kuluja vastaan	Nettomäärä 31.12.2024
Hallinnointi yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa			
Maaseuturahasto ja muut maaseudun kehittämisen välineet	*3 885*	*(840)*	*3 045*
EAKR ja koheesiorahasto	*25 859*	*(16 476)*	*9 384*
ESR	*9 437*	*(6 258)*	*3 180*
Muut	*14 220*	*(4 836)*	*9 384*
	53 402	**(28 409)**	**24 992**

(miljoonaa euroa)

	Bruttomäärä	Kuitattu kuluja vastaan	Nettomäärä 31.12.2024
Suora hallinnointi			
Toteuttaja:			
Komissio	*34 727*	*(14 289)*	*20 438*
joista elpymis- ja palautumistukiväline (NextGenerationEU)	*18 930*	*(3 541)*	*15 389*
EU:n toimeenpanovirastot	*40 693*	*(25 586)*	*15 107*
Erityisrahastot	*508*	*(429)*	*79*
	75 928	**(40 304)**	**35 624**
Välillinen hallinnointi			
Toteuttaja:			
Muut EU:n virastot ja elimet	*5 281*	*(2 814)*	*2 467*
Kolmannet maat	*1 843*	*(1 103)*	*739*
Kansainväliset järjestöt	*13 171*	*(8 839)*	*4 333*
Muut yhteisöt	*19 295*	*(12 389)*	*6 906*
	39 590	**(25 144)**	**14 446**
Yhteensä	**168 920**	**(93 858)**	**75 062**
Pitkäaikaiset	*39 093*	–	*39 093*
Lyhytaikaiset	*129 826*	*(93 858)*	*35 969*

Ennakkomaksut ovat maksettua rahaa, joten ne ovat toteutuneita maksumäärärahoja. Kuten liitetiedossa **1.5.7** todetaan, kyse on ennakoista, joita ei ole vielä kirjattu kuluiksi. Vaikka ennakkomaksut vähentävät maksattamatta olevia sitoumuksia (ks. liitetieto **5.1**), ne ovat menoja, joita ei ole vielä hyväksytty eikä kirjattu tuloslaskelmaan.

Koheesiopolitiikan rahastoista (EAKR, koheesiorahasto, ESR) jäsenvaltioille myönnettyjen ennakkomaksujen osalta kasvu liittyy pääasiassa vuonna 2025 suoritettuihin uusiin ennakkomaksuihin, joiden määrä oli 5,6 miljardia euroa.

Jäsenvaltioille osoitetut ennakkomaksut, jotka on ilmoitettu kohdassa ”muut”, koskevat pääasiassa oikeudenmukaisen siirtymän rahastoa (6,2 miljardia euroa) ja turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahastoa (1 miljardi euroa).

Elpymis- ja palautumistukivälineen tuki, jota ei makseta takaisin, ilmoitettiin suoraan hallinnointiin liittyvänä ennakkomaksuna vuonna 2024, ja sen nettomäärä oli vuoden lopussa 10,2 miljardia euroa (15,4 miljardia euroa vuonna 2024). Määrän pieneneminen on linjassa ohjelman tavanomaisen täytäntöönpanon kanssa, koska vuonna 2025 ei maksettu muita ennakkomaksuja.

Niiden ennakkomaksujen osalta, jotka komissio on maksanut julkisyhteisöille (17,5 miljardia euroa) ja yksityisille yhteisöille (10,5 miljardia euroa), merkittävimmät määrät liittyvät tutkimusalaan (10,9 miljardia euroa), naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön välineeseen ja sen edeltäjiin (5 miljardia euroa), Erasmus+-ohjelmaan (4,6 miljardia euroa) ja Verkkojen Eurooppa -välineeseen (1,2 miljardia euroa).

Ennakkomaksujen osalta saadut vakuudet

Tämä erä sisältää vakuudet, joita komissio edellyttää joissakin tapauksissa tuensaajilta, jotka eivät ole jäsenvaltioita, maksaessaan näille ennakkomaksuja. Tällaisista vakuuksista ilmoitetaan kaksi arvoa, jotka ovat nimellisarvo ja käypä arvo. Kun kyse on nimellisarvosta, kirjauksen synnyttävä tapahtuma liittyy vakuuden olemassaoloon. Kun kyse on käyvästä arvosta, kirjauksen synnyttävä tapahtuma on takausta vastaan suoritettu ennakkomaksu, josta vähennetään myöhemmät kuittaukset. Komissiolle ennakkomaksujen kattamiseksi annettujen vakuuksien nimellisarvo 31. joulukuuta 2025 oli 1,1 miljardia euroa.

Tietyt seitsemännen tutkimuksen ja teknologian kehittämisen puiteohjelman (FP7) ja Horisontti 2020- ja Horisontti Eurooppa -ohjelmien mukaisesti suoritetut ennakkomaksut katetaan käytännössä keskinäisestä vakuutusjärjestelmästä, joka tunnettiin aiemmin osallistujien takuurahastona. Keskinäinen vakuutusjärjestelmä on monenkeskinen väline, jolla pyritään kattamaan riskit, jotka liittyvät siihen, että tuensaajat eivät suorita maksujaan näihin ohjelmiin kuuluvien epäsuorien toimien toteuttamisen aikana. Kaikki epäsuoriin toimiin osallistuvat, jotka saavat EU:lta avustuksen, maksavat 5 prosenttia EU:n rahoitusosuuden enimmäismäärästä keskinäisen vakuutusjärjestelmän pääomaan. Komissio sijoittaa pääoman rahoitusmarkkinoille korkotuottojen saamiseksi. Korkoja voidaan käyttää sellaisten velkojen kattamiseen, joiden maksamisen unionille osallistuja on laiminlyönyt. Epäsuoran toimen päättyessä osallistujien suorittamat maksut maksetaan niille takaisin. EU (komission edustamana) on keskinäisen vakuutusjärjestelmän toimeenpaneva elin, mutta osallistujat omistavat rahaston. Keskinäinen vakuutusjärjestelmä on näin ollen erillinen yhteisö, jota ei ole konsolidoitu tähän EU:n tilinpäätökseen.

Keskinäisestä vakuutusjärjestelmästä katettavien ennakkomaksujen kokonaismäärä oli 3,0 miljardia euroa 31. joulukuuta 2025 (3,0 miljardia euroa vuonna 2024). Keskinäisen vakuutusjärjestelmän kokonaisvarat, komission hallinnoimat rahoitusvarat mukaan lukien, olivat 3,2 miljardia euroa (3,2 miljardia euroa vuonna 2024).

2.5.2 *Muut ennakot jäsenvaltioille*

(miljoonaa euroa)

	31.12.2025	31.12.2024
Yhteistyössä hallinnoitaviin rahoitusvälineisiin liittyvät ennakot jäsenvaltioille	*3 750*	*1 889*
Tukiohjelmat	*1 659*	*1 883*
Yhteensä	**5 409**	**3 772**
Pitkäaikaiset	*2 933*	*1 682*
Lyhytaikaiset	*2 477*	*2 089*

Yhteistyössä hallinnoitaviin rahoitusvälineisiin liittyvät ennakot jäsenvaltioille

Euroopan rakenne- ja investointirahastojen (ERI-rahastot) puitteissa jäsenvaltioille voidaan suorittaa EU:n talousarviosta ennakkomaksuja, joilla tuetaan niiden osallistumista rahoitusvälineisiin (lainoihin, takauksiin tai oman pääoman ehtoisiin sijoituksiin). Näiden rahoitusvälineiden perustaminen ja hallinnointi ei ole komission vaan jäsenvaltioiden vastuulla. Näistä rahoitusvälineistä vuoden lopussa käyttämättä olevat rahamäärät ovat kuitenkin EU:n omaisuutta (kuten kaikki ennakkomaksut), ja niitä käsitellään EU:n taseessa omaisuuserinä.

Koheesiopolitiikan alan osalta maksetuista 3 740 miljoonasta eurosta oli 31. joulukuuta 2025 käyttämättä arvion mukaan 3 661 miljoonaa euroa.

Maaseudun kehittämiseen myönnetyistä varoista oli vuoden lopussa käyttämättä 89 miljoonaa euroa.

Tukiohjelmat

Vastaavasti palautetut määrät, jotka vastaavat jäsenvaltioiden maksamia useisiin tukiohjelmiin (valtiontuki, maataloustukirahaston markkinatoimet ja maaseuturahaston investointitoimet) liittyviä ennakkomaksuja, joita ei ollut käytetty vuoden loppuun mennessä, kirjataan omaisuuseriksi (ennakoiksi) EU:n taseeseen. Komissio on arvioinut näiden ennakkomaksujen arvon jäsenvaltioiden toimittamien tietojen perusteella; kyseiset määrät sisältyvät edellä kohtaan ”Tukiohjelmat”. Vuonna 2025 yhteensä 1 397 miljoonaa euroa liittyy maatalouteen ja maaseudun kehittämiseen. Koheesiopolitiikan osalta vuoden lopussa käyttämättä olleet varat olivat arviolta 263 miljoonaa euroa, ja ne liittyvät vuosien 2021–2027 monivuotiseen rahoituskehykseen.

2.6 SAAMISET VAIHTOON PERUSTUVISTA TRANSAKTIOISTA JA KERRYTETTÄVISSÄ OLEVAT RAHAMÄÄRÄT MUISTA KUIN VAIHTOON PERUSTUVISTA TRANSAKTIOISTA

(miljoonaa euroa)

	Liitetieto	31.12.2025	31.12.2024
Pitkäaikaiset			
Kerrytettävissä olevat rahamäärät muista kuin vaihtoon perustuvista transaktioista	*2.6.1*	*10 878*	*11 541*
Saamiset vaihtoon perustuvista transaktioista	*2.6.2*	*1 786*	*1 731*
		12 663	**13 272**
Lyhytaikaiset			
Kerrytettävissä olevat rahamäärät muista kuin vaihtoon perustuvista transaktioista	*2.6.1*	*18 952*	*16 529*
Saamiset vaihtoon perustuvista transaktioista	*2.6.2*	*2 452*	*1 936*
		21 404	**18 465**
Yhteensä		**34 068**	**31 736**

2.6.1 *Kerrytettävissä olevat rahamäärät muista kuin vaihtoon perustuvista transaktioista*

(miljoonaa euroa)

	Liitetieto	31.12.2025	31.12.2024
Pitkäaikaiset			
Jäsenvaltiot	*2.6.1.1*	*597*	*275*
Yhdistyneen kuningaskunnan erosopimus	*2.6.1.2*	*10 256*	*11 231*
Tulojäämät ja menoennakot	*2.6.1.4*	*0*	*10*
Muut kerrytettävissä olevat rahamäärät		*24*	*25*
		10 878	**11 541**
Lyhytaikaiset			
Jäsenvaltiot	*2.6.1.1*	*5 097*	*4 667*
Yhdistyneen kuningaskunnan erosopimus	*2.6.1.2*	*505*	*1 530*
Yrityksille määrätyt sakot	*2.6.1.3*	*10 964*	*9 152*
Tulojäämät ja menoennakot	*2.6.1.4*	*2 269*	*1 085*
Muut kerrytettävissä olevat rahamäärät		*117*	*94*
		18 952	**16 529**
Yhteensä		**29 830**	**28 070**

2.6.1.1 Kerrytettävissä olevat rahamäärät jäsenvaltioilta

(miljoonaa euroa)

	31.12.2025	31.12.2024
A-kirjanpitoon kirjatut perinteiset omat varat	*3 652*	*3 277*
Erilliseen kirjanpitoon kirjatut perinteiset omat varat	*868*	*849*
Omiin varoihin kuuluvat saamiset	*–*	*139*
Arvonalennus	*(535)*	*(553)*
Muut	*–*	*–*

(miljoonaa euroa)

	31.12.2025	31.12.2024
Omista varoista kerrytettävissä olevat rahamäärät	**3 985**	**3 712**
Euroopan maatalouden tukirahasto (maataloustukirahasto)	*1 802*	*1 534*
Maaseuturahasto ja muut maaseudun kehittämisen välineet	*222*	*127*
Arvonalennus	*(607)*	*(741)*
Maataloustukirahastoon ja maaseudun kehittämiseen liittyvät kerrytettävissä olevat rahamäärät	**1 417**	**920**
Takaisin perittävät ennakkomaksut	**21**	**16**
Maksettu ja kerrytettävissä oleva arvonlisävero	**56**	**53**
Muut kerrytettävissä olevat rahamäärät jäsenvaltioilta	**215**	**242**
Yhteensä	**5 694**	**4 943**
Pitkäaikaiset	*597*	*275*
Lyhytaikaiset	*5 097*	*4 667*

Jäsenvaltioilta olevat pitkäaikaiset saamiset liittyvät pääasiassa täytäntöönpanoa odottaviin, Euroopan maatalouden tukirahastoa (maataloustukirahasto) ja Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastoa (maaseuturahasto) koskeviin sääntöjenmukaisuuspäätöksiin. Näihin päätöksiin liittyvät rahamäärät peritään vuotuisina erinä.

Omista varoista kerrytettävissä olevat rahamäärät

A-kirjanpito tarkoittaa kuukausittaisia selvityksiä, joissa jäsenvaltiot ilmoittavat perinteisiin omiin varoihin liittyvien saamisten määrän. Taulukossa luetellaan A-kirjanpidon määrät, joita ei ole vielä maksettu komissiolle. Jäsenvaltiot kantavat komission puolesta perinteiset omat varat, jotka muodostuvat pääasiassa tullimaksuista.

A-kirjanpitoon merkityt määrät ovat olleet vuoden lopussa 3–4 miljardin euron luokkaa. Jäsenvaltioiden vuonna 2025 ilmoittamat määrät ovat suunnilleen tavanomaisella tasolla. Lopullisessa määrässä näkyvät vahvasti marras- ja joulukuussa 2025 vahvistetut tullimaksut.

Yhdistyneen kuningaskunnan rikkomistapauksessa (2018/2008) tuomioistuin antoi 8. maaliskuuta 2022 tuomion ja vahvisti, että Yhdistynyt kuningaskunta oli rikkonut unionin talousarvion suojelemista koskevia velvoitteitaan. Tapaus mainittiin ensimmäisen kerran OLAFin vuonna 2017 laatimassa kertomuksessa, jossa todettiin, että Yhdistyneessä kuningaskunnassa toimivat maahantuojat olivat välttäneet suuren määrän tullimaksuja käyttämällä tuonnin yhteydessä tekaistuja laskuja ja virheellisiä tullausarvoilmoituksia.

Komissio arvioi tuomion ja erityisesti tuomioistuimen huomautukset maksettavien määrien määrittämisestä. Yhdistynyt kuningaskunta maksoi yksityiskohtaisen analyysin perusteella sekä pääomamäärän että viivästyskorot vuosina 2022–2023 (1,6 miljardia euroa pääoman ja 1,4 miljardia euroa viivästyskorkojen osalta ennen Yhdistyneen kuningaskunnan osuuden vähentämistä).

Kun samoja parametreja sovellettiin laskettaessa arvioituja perinteisten omien varojen tappioita, jotka johtuivat aliarvostettujen tekstiilien ja jalkineiden tuonnista Kiinasta, jäsenvaltiot maksoivat varauman kohteena 1,9 miljardia euroa vuosina 2021 ja 2022. Yhdistynyttä kuningaskuntaa koskevan vuoden 2023 aliarvostustapauksen päättämisen jälkeen komissio on laskenut uudelleen yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa niiden lopulliset maksettavat määrät unionin tuomioistuimen asiassa C-213/19 antaman tuomion mukaisesti. Vuosina 2024 ja 2025 usean jäsenvaltion kanssa on sovittu niiden maksettaviksi tulevat lopulliset pääoma- ja korkomäärät, ja kyseiset tapaukset on päätetty. Joidenkin jäsenvaltioiden kanssa asiaa selvitetään edelleen, jotta voidaan määrittää niiden lopulliset maksettavat määrät. Kirjanpitoa oikaistaan 31. joulukuuta 2025 mennessä alaspäin 0,24 miljardia euroa, mikä vastaa tulojen oikaisua.

Näihin tapauksiin liittyvän viivästyskoron arvioidaan tällä hetkellä olevan 0,3 miljardia euroa 31. joulukuuta 2025 (ks. liitetieto **2.6.2**).

”Erillinen kirjanpito” tarkoittaa vahvistettuja saamisia, joita ei ole sisällytetty A-kirjanpitoon, koska jäsenvaltiot eivät ole perineet niitä eikä vakuutta ole annettu (tai vakuus on annettu, mutta saaminen on kiistetty). Näistä saamisista tehdään arvonalennus jäsenvaltioiden vuosittain toimittamien tietojen perusteella. Näiden arvonalennusmäärien prosenttiosuus pääomamäärästä on yleensä aina vuoden lopussa saman suuruinen.

Maataloustukirahastoon ja maaseudun kehittämiseen liittyvät kerrytettävissä olevat rahamäärät

Kohtaan on kirjattu pääasiassa jäsenvaltioiden ilmoittamat ja vahvistamat saamiset (tilanne 15. lokakuuta 2025) maataloustukirahaston tuensaajilta 31. joulukuuta 2025. Kerrytettävissä olevat rahamäärät jaksolta, joka ulottuu edellä tarkoitetun ilmoituksen jättämisestä vuoden 2025 joulukuun 31. päivään, on arvioitu. Komissio tekee lisäksi arvion arvonalennuksesta, joka vastaa sitä osaa edunsaajien velasta, jota ei todennäköisesti saada perittyä takaisin. Arvonalennuksen kirjaaminen ei kuitenkaan merkitse sitä, että komissio luopuisi kyseisten määrien perimisestä. Oikaistuun määrään sisältyy myös 20 prosentin osuus, jonka jäsenvaltiot pidättävät hallintokustannusten kattamista varten.

2.6.1.2 *Yhdistyneen kuningaskunnan erosopimus*

EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan tekemässä sopimuksessa Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan eroamisesta Euroopan unionista ja Euroopan atomienergiayhteisöstä (viite 2019/C 384 I/01), jäljempänä ’erosopimus’, määritetään osapuolten taloudelliset velvoitteet. Näihin velvoitteisiin perustuvat nettosaatavat Yhdistyneeltä kuningaskunnalta olivat 31. joulukuuta 2025 yhteensä 10 761 miljoonaa euroa (12 762 miljoonaa euroa vuonna 2024), joista 505 miljoonaa euroa on maksettava tilinpäätöspäivää seuraavien 12 kuukauden aikana (1 530 miljoonaa euroa vuonna 2024).

(miljoonaa euroa)

	140 artikla	142 artikla	Muut	31.12.2025	31.12.2024
Yhdistyneen kuningaskunnan velka	*2 327*	*9 599*	*166*	*12 092*	*14 683*
Velka Yhdistyneelle kuningaskunnalle	–	–	*(1 331)*	*(1 331)*	*(1 922)*
Yhteensä	**2 327**	**9 599**	**(1 165)**	**10 761**	**12 762**
Pitkäaikaiset	*1 928*	*9 244*	*(915)*	*10 256*	*11 231*
Lyhytaikaiset	*399*	*355*	*(250)*	*505*	*1 530*

Yhdistyneen kuningaskunnan velka – muutos edelliseen vuoteen verrattuna

Nettosaamiset vähenivät 2 001 miljoonalla eurolla (12 762 miljoonasta eurosta vuoden 2024 lopussa 10 761 miljoonaan euroon vuoden 2025 lopussa), mikä johtuu pääasiassa vuonna 2025 saaduista nettomaksuista (1 535 miljoonaa euroa) sekä 465 miljoonan euron suuruisesta oikaisusta, johon ei liity maksutapahtumaa. Tämä nettokuluiksi kirjattava oikaisu, johon ei liity maksutapahtumaa, johtuu seuraavista syistä:

— sen määrän väheneminen, jonka Yhdistynyt kuningaskunta on 142 artiklan mukaisesti velkaa osuudestaan PSEO-järjestelmään ja JSIS-järjestelmään liittyvistä jäljellä olevista arvostuksista (529 miljoonaa euroa),

— Yhdistyneen kuningaskunnan 140 artiklan mukaisen velan väheneminen (142 miljoonaa euroa) ylimääräisten vastakkaisten positioiden (58 miljoonaa euroa) ja arvioidun toteuttamatta jäävän määrän mukautuksen (84 miljoonaa euroa) vuoksi,

— erosopimuksen 143 ja 144 artiklan mukaiset Yhdistyneen kuningaskunnan saatavat (198 miljoonaa euroa 143 artiklan ja 43 miljoonaa euroa 144 artiklan nojalla),

— 147 artiklan mukaisen oikeustapauksiin liittyvän Yhdistyneen kuningaskunnan velan nettomääräinen väheneminen (5 miljoonaa euroa), joka koostuu siitä määrästä, joka Yhdistyneen kuningaskunnan on maksettava osuudestaan vuonna 2025 maksetuista nettomääristä (7 miljoonaa euroa), ja vielä ratkaisemattomiin oikeustapauksiin liittyvän Yhdistyneen kuningaskunnan velan arvioidusta vähenemisestä (12 miljoonaa euroa),

joiden vastapainona on

— määrä, jonka Yhdistynyt kuningaskunta on 142 artiklan mukaisesti velkaa osuudestaan unionin talousarviosta vuonna 2025 PSEO-järjestelmän edunsaajille ja JSIS-järjestelmään maksetuista nettomaksuista (326 miljoonaa euroa),

— Yhdistyneen kuningaskunnan 141 artiklan mukaisten saatavien määrän väheneminen sen vuoksi, että sakoista Yhdistyneelle kuningaskunnalle kuuluvan osuuden arvostusperustetta on pienennetty (109 miljoonaa euroa), ja

— Yhdistyneen kuningaskunnan 136 artiklaan perustuvan velan kasvu arvioiden päivittämisen ja lisämäärien vuoksi (17 miljoonaa euroa).

Määrä, joka on maksettava 12 kuukauden kuluessa raportointipäivästä

Yhteensä 505 miljoonan euron summa, joka Yhdistyneen kuningaskunnan on maksettava tilinpäätöspäivää seuraavien 12 kuukauden aikana, kattaa syyskuun 2025 laskusta jäljellä olevan osan (338 miljoonaa euroa), huhtikuun 2026 laskun (78 miljoonaa euroa, johon sisältyy 140 artiklaan liittyvä odotettavissa oleva 27,9 miljoonan euron mukautus) ja loka-joulukuussa 2026 maksettavan syyskuun 2026 laskun osuudet (89 miljoonaa euroa):

(miljoonaa euroa)

	Jäljellä oleva osa, syyskuun 2025 lasku	Huhtikuun 2026 lasku	Arvio, syyskuun 2026 lasku (loka-joulukuun osuus)	Yhteensä
136 artikla	*9*	*122*		*130*
140 artikla	*406*	*(136)*	*129*	*399*
141 artikla	*(95)*		*(50)*	*(146)*
142 artikla	*18*	*326*	*11*	*355*
143 artikla		*(198)*		*(198)*
144 artikla		*(43)*		*(43)*
147 artikla		*7*		*7*
Yhteensä	**338**	**78**	**89**	**505**

Yhdistyneen kuningaskunnan osuus (139 artikla)

Erosopimuksen 139 artiklan mukaan Yhdistyneen kuningaskunnan osuus on prosenttiosuus, joka vastaa Yhdistyneen kuningaskunnan vuosina 2014–2020 käyttöön asettamien omien varojen osuutta niiden omien varojen määrästä, jotka kaikki jäsenvaltiot ja Yhdistynyt kuningaskunta ovat asettaneet käyttöön samalla kaudella, mukautettuna määrällä, joka ilmoitetaan jäsenvaltioille ennen 1. helmikuuta 2022. Yhdistyneen kuningaskunnan lopulliseksi osuudeksi on laskettu 12,431681219587700 prosenttia.

Erosopimuksen mukaiset maksut

Osapuolten välisiin velvoitteisiin sovellettava maksumekanismi vahvistetaan 148 artiklassa. Yhteenvetona voidaan todeta, että EU laskuttaa Yhdistyneeltä kuningaskunnalta vuosittain huhti- ja syyskuussa erääntyvät nettomäärät ja Yhdistynyt kuningaskunta maksaa ne kuukausittain. Kunkin vuoden huhtikuussa ilmoitetut määrät on suoritettava neljänä yhtä suurena kuukausittaisena eränä kyseisen vuoden kesäkuusta syyskuuhun. Syyskuussa ilmoitetut määrät on maksettava kahdeksana yhtä suurena kuukausittaisena eränä kyseisen vuoden lokakuusta seuraavan vuoden toukokuuhun. Koska jotkin ilmoitetut määrät perustuvat väistämättä ennusteisiin ja arvioihin, raportointi päivitetään vuosittain toteutuneiden lukujen perusteella.

Vuonna 2025 Yhdistyneelle kuningaskunnalle 136 artiklan ja 140–147 artiklan mukaisesti ilmoitettu nettomäärä oli 754 miljoonaa euroa (377 miljoonaa euroa vuonna 2024), josta 213 miljoonaa euroa ilmoitettiin huhtikuussa 2025 ja 541 miljoonaa euroa vuoden 2025 syyskuussa (vuonna 2024 (Yhdistyneelle kuningaskunnalle maksettava) 1 414 miljoonaa euroa ja (Yhdistyneen kuningaskunnan maksettava) 1 791 miljoonaa euroa).

Vuonna 2025 saadut maksut olivat yhteensä 1 535 miljoonaa euroa (2 391 miljoonaa euroa vuonna 2024). Tästä määrästä 1 120 miljoonaa euroa liittyi syyskuun 2024 jäljellä olevaan raportointiin. Yhdistynyt kuningaskunta maksoi määrän viitenä yhtä suurena eränä vuoden 2025 tammi-toukokuussa (3 133 miljoonaa euroa vuonna 2024). Tästä määrästä 213 miljoonaa euroa liittyi huhtikuun 2025 raportointiin. Yhdistynyt kuningaskunta maksoi määrän neljänä yhtä suurena kuukausittaisena eränä vuoden 2025 kesä-syyskuussa (1 414 miljoonaa euroa vuonna 2024, maksettiin Yhdistyneelle kuningaskunnalle). Tästä määrästä 203 miljoonaa euroa liittyi syyskuun 2025 raportointiin. Yhdistynyt kuningaskunta maksoi määrän kolmena yhtä suurena kuukausittaisena eränä vuoden 2025 loka-joulukuussa (672 miljoonaa euroa vuonna 2024).

(miljoonaa euroa)

	Jäljellä oleva, syyskuun 2024 raportti (erääntyneet ja maksetut tammikuusta toukokuuhun 2025)	Huhtikuun 2025 raportti (erääntyneet ja maksetut kesäkuusta syyskuuhun 2025)	Syyskuun 2025 raportti (erääntyneet ja maksetut lokakuusta joulukuuhun 2025)	Maksut yhteensä vuonna 2025
140 artikla	*1 119*	*599*	*244*	*1 963*
142 artikla	*18*	*305*	*11*	*334*
136 artikla	*13*	*–*	*5*	*18*
147 artikla	*–*	*69*	*–*	*69*
	1 150	*973*	*260*	*2 384*
136 artikla	*–*	*(126)*	*–*	*(126)*
141 artikla	*(31)*	*(343)*	*(57)*	*(431)*
143 artikla	*–*	*(191)*	*–*	*(191)*
144 artikla	*–*	*(58)*	*–*	*(58)*
145 artikla	*–*	*(37)*	*–*	*(37)*
146 artikla	*–*	*(7)*	*–*	*(7)*
	(31)	*(760)*	*(57)*	*(848)*
Yhteensä	**1 120**	**213**	**203**	**1 535**

Syyskuun 2025 laskun loppusaldo vuoden lopussa oli 338 miljoonaa euroa, ja Yhdistynyt kuningaskunta maksaa sen viitenä yhtä suurena kuukausittaisena eränä tammi-toukokuussa 2026 (1 120 miljoonaa euroa vuonna 2024).

140 artikla – Maksattamatta olevat sitoumukset

Yhdistynyt kuningaskunta on sitoutunut maksamaan EU:lle osuutensa 31. joulukuuta 2020 maksattamatta olevista talousarviositoumuksista (ns. ”brexitin maksamatta olevat sitoumukset”) 140 artiklan vaatimusten mukaisesti mukautettuna. Yhdistyneeltä kuningaskunnalta saamisiksi kirjattu määrä oli 31. joulukuuta 2025 yhteensä 2 327 miljoonaa euroa (4 432 miljoonaa euroa vuonna 2024), joista 399 miljoonaa euroa on maksettava vuoden loppua seuraavien 12 kuukauden aikana. Seuraavassa taulukossa esitetään tärkeimmät muutokset 31. joulukuuta 2024 saamisena kirjatun kokonaismäärän ja 31. joulukuuta 2025 saamisena kirjatun kokonaismäärän välillä:

(miljoonaa euroa)

Yhdistyneen kuningaskunnan velka 31.12.2024	**4 432**
Ohjelmakauteen 2014–2020 tai edellisiin ohjelmakausiin liittyvät nettomääräiset rahoitusoikaisut (ml. vuoden 2025 vähennysten mukautukset)	*(58)*
Omien varojen rikkomismenettelyt	*(0)*
Nettomaksut Yhdistyneeltä kuningaskunnalta vuonna 2025	*(1 963)*
Arvioitujen toteuttamatta jääneiden mukautus	*(84)*
Yhdistyneen kuningaskunnan velka 31.12.2025	**2 327**
Pitkäaikaiset	*1 928*
Lyhytaikaiset	*399*

Saamisiksi kirjatun kokonaismäärän vuotuinen vähennys oli 2 104 miljoonaa euroa (3 909 miljoonaa euroa vuonna 2024) ja se johtui pääasiassa Yhdistyneeltä kuningaskunnalta vuonna 2025 saaduista maksuista.

Määrä, joka on maksettava 12 kuukauden kuluessa tilinpäätöspäivästä (399 miljoonaa euroa), koostuu syyskuun 2025 laskun jäljellä olevasta määrästä (406,5 miljoonaa euroa), joka Yhdistyneen kuningaskunnan on maksettava tammi-toukokuussa 2026, huhtikuussa 2026 laskutetusta määrästä (136,3 miljoonaa euroa, mukaan lukien odotettu 27,9 miljoonan euron mukautus), joka Yhdistyneelle kuningaskunnalle on maksettava kesä-syyskuussa 2026, sekä syyskuussa 2026 laskutettavasta arvioidusta määrästä, joka Yhdistyneen kuningaskunnan on maksettava loka-joulukuussa 2026 (128,9 miljoonaa euroa).

Huhtikuussa 2026 laskutettu määrä koostuu 200,6 miljoonasta eurosta, jotka liittyvät Yhdistyneen kuningaskunnan osuuteen maksamatta olevan määrän arvioidusta toteutuksesta vuonna 2026, 336,4 miljoonan euron negatiivisesta määrästä (mukaan lukien odotettu 27,9 miljoonan euron mukautus), joka liittyy mukautukseen, joka tehtiin Yhdistyneen kuningaskunnan osuuteen maksamatta olevasta määrästä vuoden 2025 toteutuksen vuoksi, ja omien varojen rikkomusmenettelyihin liittyvästä 0,5 miljoonan euron negatiivisesta määrästä.

Syyskuussa 2026 laskutettava ja loka-joulukuussa 2026 maksettava arvioitu määrä koostuu 150,4 miljoonasta eurosta, jotka liittyvät Yhdistyneen kuningaskunnan osuuteen maksamatta olevan määrän arvioidusta toteutuksesta vuonna 2026, ja 21,6 miljoonan euron negatiivisesta määrästä, joka liittyy Yhdistyneen kuningaskunnan osuuteen ohjelmakauteen 2014–2020 tai edellisiin ohjelmakausiin liittyvistä arvioiduista nettomääräisistä rahoitusoikaisuista (mukaan lukien vuoden 2025 vähennysten mukautukset).

Arvioitu toteuttamatta jäävä määrä on mukautettu 84 miljoonaan euroon, jotta otettaisiin huomioon vuonna 2025 vapautetut sitoumukset sekä tulevat määrät, jotka vapautetaan brexitiin liittyvien maksamatta olevien sitoumusten arvioidusta jäljellä olevasta määrästä vuoden 2025 lopussa.

142 artikla – Unionin vastuut vuoden 2020 lopussa

Yhdistynyt kuningaskunta on sitoutunut maksamaan EU:lle osuutensa unionin vastuista vuoden 2020 lopussa lukuun ottamatta vastuita, a) joihin liittyvät vastaavat varat ja b) jotka liittyvät talousarvion toimintaan ja omien varojen hallinnointiin (mukaan lukien määrät, jotka maksattamatta olevat sitoumukset jo kattavat – ks. 140 artikla edellä). Tässä pääasiallinen määrä koskee 31. joulukuuta 2020 olemassa olleita EU:n työsuhteen päättymisen jälkeisiin etuuksiin liittyviä velkoja (eläkkeet ja sairausvakuutus).

Vuoden 2020 maksamatta olevat 142 artiklan 6 kohdan mukaiset vastuut

(miljoonaa euroa)

	Euroopan unionin virkamiesten eläkejärjestelmä	Yhteinen sairausvakuutusjärjestelmä	31.12.2025	31.12.2024
Vuoden 2020 maksamatta olevat vastuut	*68 944*	*4 326*	*73 271*	*77 529*
Yhdistyneen kuningaskunnan osuus	**8 571**	**538**	**9 109**	**9 638**
PSEO-/JSIS-maksut	**315**	**12**	**326**	**305**
Yhteensä	**8 885**	**550**	**9 435**	**9 943**
Pitkäaikaiset	*8 571*	*538*	*9 109*	*9 638*
Lyhytaikaiset	*315*	*12*	*326*	*305*

Erosopimuksen 142 artiklan 6 kohdassa määrätyn oletusmaksutavan mukaan Yhdistynyt kuningaskunta osallistuu vuosittain unionin talousarviosta edellisenä vuonna kullekin Euroopan unionin virkamiesten eläkejärjestelmän (PSEO) edunsaajalle suoritettaviin nettomaksuihin sekä niihin liittyvään unionin talousarviosta suoritettavaan yhteisen sairausvakuutusjärjestelmän (JSIS) rahoitukseen kunkin edunsaajan tai toissijaisen edunsaajan osalta. Maksut suoritetaan neljänä kuukausittaisena eränä kyseisen vuoden kesäkuusta saman vuoden syyskuuhun.

Yhdistyneen kuningaskunnan osuus unionin talousarviosta vuonna 2025 PSEO-järjestelmän edunsaajille maksetuista nettomaksuista oli 315 miljoonaa euroa ja JSIS-järjestelmään maksetuista nettomaksuista 12 miljoonaa euroa. Nämä määrät ilmoitettiin Yhdistyneelle kuningaskunnalle huhtikuun 2026 laskun yhteydessä (joten Yhdistyneen kuningaskunnan on maksettava ne neljänä yhtä suurena kuukausittaisena eränä kesä-syyskuussa 2026).

Lisäksi 31. joulukuuta 2025 maksamatta olleet Yhdistyneen kuningaskunnan 142 artiklan 6 kohdan mukaiset PSEO-järjestelmään liittyvät vastuut vuodelta 2020 olivat 8 571 miljoonaa euroa ja JSIS-järjestelmään liittyvät vastuut 538 miljoonaa euroa (9 023 miljoonaa euroa ja 615 miljoonaa euroa vuonna 2024). On huomattava, että vaikka vakuutusmatemaattisten oletusten muutoksista johtuvat vakuutusmatemaattiset tappiot (voitot) vaikuttavat jäljellä olevien vuoden 2020 velkojen nykyarvoon, joka on laskettu IPSAS 39/EAR 12 -standardin perusteella, ne eivät muuta niiden etuuksien määrää, jotka EU:n on tosiasiallisesti maksettava, eivätkä epäsuorasti 142 artiklan 6 kohdan maksumekanismin mukaisesti erääntyneitä Yhdistyneen kuningaskunnan osuuksia näihin maksuihin.

Vuoden 2020 maksamatta olevat 142 artiklan 5 kohdan mukaiset vastuut

Erosopimuksen 142 artiklan 5 kohdan mukaan Yhdistynyt kuningaskunta osallistuu muita eläke-etuusjärjestelmiä koskevien vastuiden rahoitukseen, sellaisina kuin ne on kirjattu varainhoitovuotta 2020 koskevaan unionin konsolidoituun tilinpäätökseen, suorittamalla kymmenen maksuerää 31. lokakuuta 2021 alkaen (kukin vuotuinen erä maksetaan kahdeksana kuukausittaisena eränä lokakuusta seuraavan vuoden toukokuuhun). Nämä vastuut olivat varainhoitovuotta 2020 koskevassa unionin konsolidoidussa tilinpäätöksessä 2 344 miljardia euroa, joten Yhdistyneen kuningaskunnan osuus 31. joulukuuta 2020 oli 291 miljoonaa euroa. Kun otetaan huomioon Yhdistyneeltä kuningaskunnalta vuoden 2025 loppuun mennessä saadut määrät, jotka olivat yhteensä 127 miljoonaa euroa, Yhdistyneen kuningaskunnan jäljellä oleva osuus muista eläke-etuusjärjestelmistä 31. joulukuuta 2025 oli pienentynyt 164 miljoonaan euroon, joista 29 miljoonaa euroa on maksettava vuoden loppua seuraavien 12 kuukauden aikana.

Lisätietoja työsuhde-etuusjärjestelmistä on liitetiedoissa **1.5.10** ja **2.9**.

Muut artiklat

(miljoonaa euroa)

	31.12.2025	31.12.2024
Yhdistyneen kuningaskunnan velka		
136 artikla	*133*	*8*
147 artikla	*33*	*107*
	166	**116**
Velka Yhdistyneelle kuningaskunnalle		
141 artikla	*(1 090)*	*(1 630)*
143 artikla	*(198)*	*(191)*
144 artikla	*(43)*	*(58)*
145 artikla	*–*	*(37)*
146 artikla	*–*	*(7)*
	(1 331)	**(1 922)**
Yhteensä	**(1 165)**	**(1 806)**
Pitkäaikaiset	*(915)*	*(1 040)*
Lyhytaikaiset	*(250)*	*(766)*

136 artikla – Omiin varoihin sovellettavat säännökset

Erosopimuksen 136 artiklassa vahvistetaan omiin varoihin 31. joulukuuta 2020 jälkeen sovellettavat säännökset. Yhdistyneellä kuningaskunnalla on tapauksen mukaan oikeus osuuteensa tai velvollisuus maksaa osuutensa silloin, kun varainhoitovuosiin vuoteen 2020 asti liittyvät omat varat asetetaan saataville tai niitä oikaistaan tai niihin tehdään mukautuksia 31. joulukuuta 2020 jälkeen. Näin ollen Yhdistynyttä kuningaskuntaa koskevat myös arvonlisäveroon ja BKTL:ään perustuvien omien varojen mukautukset, jotka liittyvät varainhoitovuosiin vuoteen 2020 asti. Tällaisia arvonlisäveroon ja BKTL:ään liittyviä mukautuksia tehdään kuitenkin vain, jos niistä päätetään viimeistään 31. joulukuuta 2028.

Erosopimuksen 136 artiklan mukaisesti Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset lähettävät edelleen A-kirjanpidon kuukausittaisia tiliotteita, joissa esitetään yhteenveto EU:n talousarvioon maksettavista perinteisten omien varojen määristä. Nämä määrät (vähennettynä sovellettavalla pidätysprosentilla) sisällytetään erosopimuksen 148 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun seuraavan laskun kokonaismäärään (ks. seuraava kohta). Jos näiden määrien maksu viivästyy, niistä on maksettava korkoa asetuksen (EU, Euratom) N:o 609/2014 12 artiklan mukaisesti.

Yhdistyneen kuningaskunnan on näin ollen maksettava 28. helmikuuta 2021 jälkeen keräämänsä perinteiset omat varat, jotka liittyvät vuoteen 2020 tai sitä aiempiin vuosiin. Niiden osuus käyttöön asetetusta kokonaismäärästä vähennetään sitten tästä määrästä. Perinteisiä omia varoja koskeva erillinen kirjanpito on purettava kokonaisuudessaan viimeistään 31. joulukuuta 2025. Näin ollen Yhdistynyt kuningaskunta asettaa saataville 136 artiklan 3 kohdan f alakohdan mukaisesti lasketun osuuden kyseisenä päivänä maksamatta olevista määristä, joihin ei sovelleta Euroopan komission tarkastuksen havaintoja.

Yhdistyneen kuningaskunnan 31. joulukuuta 2025 maksamattoman velan nettomäärä on 133 miljoonaa euroa (8 miljoonaa euroa vuonna 2024), josta Yhdistyneen kuningaskunnan on maksettava 130 miljoonaa euroa vuoden loppua seuraavien 12 kuukauden aikana ja 2 miljoonaa euroa sen jälkeen.

(miljoonaa euroa)

Yhdistyneelle kuningaskunnalle maksettava määrä / Yhdistyneen kuningaskunnan maksamatta oleva määrä 31.12.2024	**8**
Vuonna 2025 laskutettuja määriä koskevan arvion oikaisu	*14*
Yhdistyneelle kuningaskunnalle suoritetut maksut vuonna 2025	*107*
Arvonlisäveroon ja BKTL:ään perustuvat mukautukset (vuoden 2024 saldojen erotuksen tasaaminen)	*(12)*
Yhdistyneen kuningaskunnan perinteisiin omiin varoihin ja arvonlisäveroon perustuviin omiin varoihin liittyvä viivästyskorko	*5*
Maksattomien erilliseen kirjanpitoon kirjattujen perinteisten omien varojen osuus Yhdistyneen kuningaskunnan erillistilillä 31.12.2025 mennessä	*4*
Yhdistyneen kuningaskunnan perinteiset omat varat 28.2.2021 jälkeen, netto	*3*
Arvonlisäveroon ja BKTL:ään perustuvat mukautukset (vuoden 2025 saldojen erotuksen tasaaminen)	*2*
Yhdistyneelle kuningaskunnalle / Yhdistyneen kuningaskunnan maksettava määrä 31.12.2025	**133**
Pitkäaikaiset	*2*
Lyhytaikaiset	*130*

Kohtaan ”Arvonlisäveroon ja BKTL:ään perustuvat mukautukset (vuoden 2024 saldojen erotuksen tasaaminen)” merkitty määrä vastaa huhtikuun 2026 laskun (109 miljoonaa euroa) ja brexitiin liittyviin saamisiin vuoden 2024 lopussa jo sisällytetyn arvion (121 miljoonaa euroa) välistä erotusta.

Kohdissa ”Yhdistyneen kuningaskunnan perinteisiin omiin varoihin ja arvonlisäveroon perustuviin omiin varoihin liittyvä viivästyskorko”, ”Maksattomien erilliseen kirjanpitoon kirjattujen perinteisten omien varojen osuus Yhdistyneen kuningaskunnan erillistilillä 31.12.2025 mennessä” ja ”Yhdistyneen kuningaskunnan perinteiset omat varat 28.2.2021 jälkeen, netto” esitetyt määrät vastaavat huhtikuussa 2026 laskutettuja määriä.

Kohdassa ”Arvonlisäveroon ja BKTL:ään perustuvat mukautukset (vuoden 2025 saldojen erotuksen tasaaminen)” esitetty määrä vastaa huhtikuussa 2027 laskutettavaa arvioitua määrää.

141 artikla – Sakot

Yhdistynyt kuningaskunta on oikeutettu osuuteensa sakoista, jotka on määrätty ennen 31. joulukuuta 2020, ja sakoista, jotka unioni on määrännyt 31. joulukuuta 2020 jälkeen 92 artiklan 1 kohdassa tarkoitetussa menettelyssä, kun ne tulevat lainvoimaisiksi. Tällaisten Yhdistynyttä kuningaskuntaa koskevien 31. joulukuuta 2025 maksattamatta olevien sakkojen määrä on 7,6 miljardia euroa (8,9 miljardia euroa vuonna 2024). Näiden sakkojen nettovähennys oli 1,3 miljardia euroa (0,0 miljardia euroa vuonna 2025 määrättyjä sakkoja vähennettynä 0,4 miljardilla eurolla vahvistettuja ja maksettuja sakkoja, joita on vähennetty tai jotka on peruutettu tuomioistuimen päätöksillä vähennettynä 0,9 miljardin euron arvonalennuksella). Yhdistyneen kuningaskunnan osuus Yhdistynyttä kuningaskuntaa koskevien 31. joulukuuta 2025 maksattamatta olevien sakkojen määrästä on 0,9 miljardia euroa (1,1 miljardia euroa vuonna 2024). Osuudesta 89 miljoonaa euroa sisällytetään syyskuun 2026 laskuun ja maksetaan Yhdistyneelle kuningaskunnalle lokakuun 2026 ja toukokuun 2027 välisenä aikana. Lisäksi Yhdistyneellä kuningaskunnalla on oikeus osuuteensa lopullisista sakoista, jotka eivät enää olleet maksamatta 31. joulukuuta 2025 (46 miljoonaa euroa, jotka myös sisällytetään syyskuun 2026 laskuun ja maksetaan Yhdistyneelle kuningaskunnalle lokakuun 2026 ja toukokuun 2027 välisenä aikana), sekä osuuteensa lopullisista sakoista, jotka laskutettiin syyskuussa 2025 mutta joita ei vielä ollut maksettu vuoden lopussa (95 miljoonaa euroa, jotka maksetaan Yhdistyneelle kuningaskunnalle tammikuun ja toukokuun 2026 välisenä aikana). Yhdistyneen kuningaskunnan osuus sakoista on siis yhteensä 1,09 miljardia euroa (1,6 miljardia euroa vuonna 2024), joista 146 miljoonaa euroa on maksettava tilinpäätöspäivää seuraavien 12 kuukauden aikana (431 miljoonaa euroa vuonna 2024).

143 artikla – Ehdolliset rahoitusvastuut: rahoitusapuna annettavat lainat, ESIR, EKKR ja ulkoinen lainanantovaltuutus

Tämän artiklan mukaan Yhdistynyt kuningaskunta on velvollinen rahoittamaan osuutensa EU:n ehdollisista vastuista, jotka liittyvät sen lainanotto-, lainananto- ja takaustoimintaan, jos ne realisoituvat eivätkä olemassa olevat takuurahastot kata niitä – ks. niihin liittyviä ehdollisia vastuita koskeva liitetieto **4.1**. EU palauttaa Yhdistyneelle kuningaskunnalle määrät, jotka Yhdistynyt kuningaskunta on jo maksanut takuurahastoihin ja joita ei enää tarvita. Yhdistyneellä kuningaskunnalla on myös oikeus takaisinmaksuihin toimista, joista se on osaksi vastuussa. Yhdistyneelle kuningaskunnalle seuraavien 12 kuukauden aikana maksettava määrä on 31. joulukuuta 2025 yhteensä 198,3 miljoonaa euroa (190,6 miljoonaa euroa vuonna 2024). Tämä määrä sisältää Yhdistyneen kuningaskunnan osuuden vuonna 2025 kertyneistä takaisinperityistä varoista ja nettotuloista (129,3 miljoonaa euroa), varausten ylijäämästä (42,6 miljoonaa euroa) sekä omaisuudenhoidosta saaduista tuloista (26,5 miljoonaa euroa). Lisäksi se sisältää sovituissa uudelleentarkastelumenettelyissä yksilöidyt oikaisut, joiden määrä on miinus 41 tuhatta euroa: oikaisu ulkoista lainanantovaltuutta koskevien toimien tuottamien sisäänvirtausten kattamien ulosvirtausten määrään (49 euroa) sekä brexitiä edeltävien ja brexitin jälkeisten sisäänvirtausten ja ESIR-rahaston toimien tuottamien sisäänvirtausten kattamien ulosvirtausten väliset oikaisut (1 246 euroa), brexitiä edeltävien ja brexitin jälkeisten ESIR-takausten maksamatta olevien määrien vuoden 2024 jaon mukautus (miinus 41 899 euroa).

144 artikla – Rahoitusvälineet

Tämän artiklan nojalla EU on sitoutunut palauttamaan Yhdistyneelle kuningaskunnalle sen osuuden eropäivään mennessä hyväksytyistä rahoitustoimista aiheutuvista takaisinmaksuista sekä sen osuuden eropäivän jälkeen hyväksyttyihin rahoitustoimiin suoritetuista maksuista. Yhdistyneelle kuningaskunnalle seuraavien 12 kuukauden aikana maksettava määrä on 31. joulukuuta 2025 yhteensä 42,7 miljoonaa euroa (57,9 miljoonaa euroa vuonna 2024).

145 artikla – Euroopan hiili- ja teräsyhteisö (EHTY, selvitystilassa)

Yhdistyneellä kuningaskunnalla on oikeus saada osuutensa EHTYn nettovarallisuudesta, joka selvitettiin 31. joulukuuta 2020. Takaisinmaksu on suoritettava viidessä erässä kunkin vuoden 30. kesäkuuta vuodesta 2021 alkaen. EHTYn nettovarallisuus, joka selvitettiin 31. joulukuuta 2020, oli 1,5 miljardia euroa. Yhdistyneen kuningaskunnan osuus siitä oli 184 miljoonaa euroa. Vuonna 2025 suoritetun viidennen ja viimeisen 37 miljoonan euron erän jälkeen Yhdistynyt kuningaskunta on 31. joulukuuta 2025 maksanut takaisin kaikki tähän artiklaan liittyvät velvoitteensa.

146 artikla – Investoinnit Euroopan investointirahastoon (EIR)

Yhdistyneellä kuningaskunnalla on oikeus osuuteensa pääomasta, jonka EU on sijoittanut Euroopan investointirahaston maksettuun pääomaan 31. joulukuuta 2020. Takaisinmaksu on suoritettava viidessä erässä kunkin vuoden 30. kesäkuuta alkaen vuodesta 2021. EU:n sijoitus EIR:n maksettuun pääomaan oli 31. joulukuuta 2020 yhteensä 267 miljoonaa euroa. Yhdistyneen kuningaskunnan osuus siitä oli 33 miljoonaa euroa. Vuonna 2025 suoritetun viidennen ja viimeisen 6,6 miljoonan euron erän jälkeen Yhdistynyt kuningaskunta on 31. joulukuuta 2025 maksanut takaisin kaikki tähän artiklaan liittyvät velvoitteensa.

147 artikla – Oikeustapaukset

Yhdistynyt kuningaskunta on sitoutunut maksamaan osuutensa EU:n maksuista, jotka johtuvat unionin taloudellisia etuja koskevista oikeustapauksista ja jotka erääntyvät, edellyttäen, että näiden oikeustapausten kohteena olevat teot ovat tapahtuneet viimeistään 31. joulukuuta 2020. Kun otetaan huomioon vuoden lopun varaukset ja kertymät sekä oikeustapausten osalta EU:n vuonna 2025 suorittamat maksut, Yhdistyneen kuningaskunnan on maksettava arviolta 33 miljoonaa euroa (107 miljoonaa euroa vuonna 2024), josta 7 miljoonaa euroa on maksettava tilinpäätöspäivää seuraavien 12 kuukauden aikana.

2.6.1.3 Yrityksille määrättyihin sakkoihin liittyvät saamiset

(miljoonaa euroa)

	31.12.2025	31.12.2024
Sakkoihin liittyvät saamiset bruttomäärä	*15 604*	*12 247*
Alustavat maksut	*(2 823)*	*(2 161)*
Arvonalennus	*(1 817)*	*(934)*
Yhteensä	**10 964**	**9 152**
Pitkäaikaiset	–	–
Lyhytaikaiset	*10 964*	*9 152*

Yrityksille määrättäviä sakkoja ovat muun muassa kilpailusakot ja muut sakot. Yritykset, joille on määrätty sakko ja jotka ovat hakeneet tai aikovat hakea muutosta, voivat joko suorittaa alustavan maksun tai toimittaa komissiolle pankkitakauksen. Niille vuoden lopussa maksamatta oleville sakoille, joita ei kateta väliaikaisilla tai lopullisilla maksuilla, on saatu yhteensä 10 729 miljoonaa euroa (7 091 miljoonaa euroa vuonna 2024) miljoonaa euroa takauksina.

Yrityksiltä, joille on määrätty sakko, saadut maksut on joko sijoitettu (ks. liitetieto **2.4.2.1**) tai ne pidetään pankkitileillä (ks. liitetieto **2.8**).

Arvonalennusten määrät vastaavat komission tapauskohtaista arviointia maksamattomista sakkomääristä tai määristä, joita takaus ei kata, joita komissio ei odota perittävän takaisin, sekä sakoista, joita tuomioistuimet ovat alentaneet.

Yrityksille määrätyistä sakoista saadut tulot olivat varainhoitovuonna yhteensä 4 808 miljoonaa euroa (ks. liitetieto **3.5**), kun taas menot eli tuomioistuimen päätöksiin perustuvat sakkojen alentamiset olivat yhteensä 214 miljoonaa euroa (ks. liitetieto **3.16**).

Ehdollinen 2 035 miljoonan euron velka esitetään, koska alustavasti maksetut määrät joudutaan mahdollisesti maksamaan takaisin yrityksille, jotka ovat valittaneet tai joilla on oikeus hakea muutosta niille määrättyihin sakkoihin (ks. liitetieto **4.2.1**).

2.6.1.4 Tulojäämät ja menoennakot

(miljoonaa euroa)

	31.12.2025	31.12.2024
Tulojäämät	*1 679*	*756*
Muihin kuin vaihtoon perustuviin transaktioihin liittyvät menoennakot	*591*	*339*
Yhteensä	**2 269**	**1 095**
Pitkäaikaiset	*0*	*10*
Lyhytaikaiset	*2 269*	*1 085*

Tulojäämiin sisältyy 0,3 miljardia euroa (0,4 miljardia euroa vuonna 2024) jotka komissio odottaa perivänsä takaisin jäsenvaltioilta koheesiopolitiikan alalla jäsenvaltioiden toimittamien tilinpäätösten tarkastelun ja hyväksynnän perusteella.

2.6.2 *Saamiset vaihtoon perustuvista transaktioista*

(miljoonaa euroa)

	31.12.2025	31.12.2024
Pitkäaikaiset		
Takauksiin liittyvät saamiset	*1 359*	*1 324*
Viivästyskorot	*319*	*323*
Muut saamiset	*108*	*84*
	1 786	**1 731**
Lyhytaikaiset		
Takauksiin liittyvät saamiset	*293*	*306*
Tuensaajat	*349*	*302*
Tuensaajilta olevien saamisten arvon alentuminen	*(154)*	*(136)*
Vaihtoon perustuviin transaktioihin liittyvät menoennakot	*411*	*363*
Viivästyskorot	*801*	*761*
Muut	*753*	*339*
	2 452	**1 936**
Yhteensä	**4 238**	**3 666**

Takaussopimuksiin liittyvät saamiset vastaavat tulevaa korvausta, jonka EU odottaa saavansa annetuista takauksista. Suurin osa EU:n takauksista on korvauksettomia tai hinnoiteltu alle markkinahinnan. Näin ollen takaussopimuksiin liittyvä saaminen on huomattavasti pienempi kuin takaussopimuksiin liittyvä velka (ks. liitetieto **2.11.2**). Takaussopimuksiin liittyvien saamisten 1 651 miljoonan euron kokonaismäärästä (31. joulukuuta 2025) 1 564 miljoonaa euroa luokitellaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi rahoitusvaroiksi (käyvän arvon taso 3). Takaussopimuksiin liittyvien saamisten määrä on kasvanut 22 miljoonaa euroa verrattuna avaavaan taseeseen 1. tammikuuta 2025, joka oli 1 629 miljoonaa euroa. Tämä johtuu korkeammista, 264 miljoonan euron tulevista takausmaksuista ja vuoden aikana saaduista 242 miljoonan euron takausmaksuista.

Viivästyskorko koskee pääasiassa omiin varoihin liittyviä tapauksia ja sakkoja saaneiden yhtiöiden sakkojen kattamiseksi antamista vakuuksista kertynyttä korkoa. Pitkäaikainen määrä (0,3 miljardia euroa) liittyy liitetiedossa **2.6.1.1** mainittuihin tapauksiin, jotka ovat edelleen vireillä jäsenvaltioiden kanssa.

2.7 VAIHTO-OMAISUUS

(miljoonaa euroa)

	31.12.2025	31.12.2024
Tutkimusmateriaali	*58*	*66*
Muut	*22*	*19*
Yhteensä	**79**	**85**

2.8 KÄTEISVARAT JA MUUT RAHAVARAT

(miljoonaa euroa)

	Liitetieto	31.12.2025	31.12.2024
Tilit valtiokonttoreissa ja keskuspankeissa		*31 755*	*24 059*
Käyttötilit		*1 816*	*808*
Ennakkomaksutilit		*7*	*10*
Siirrot (siirrettävinä olevat käteisvarat)		*0*	–

(miljoonaa euroa)

	Liitetieto	31.12.2025	31.12.2024
Muut määräaikaistalletukset		–	–
Talousarvion toteuttamisessa käytettävät pankkitilit	*2.8.1*	**33 579**	**24 877**
Tilit keskuspankeissa		*23 596*	*33 926*
Määräaikaistalletukset		*23 516*	–
Takaisinmyyntitransaktiot		*18 115*	–
Likviditeetti yhdistettyä varainhankintaa varten	*2.8.2*	**65 227**	**33 926**
Rahoitusvälineet	*2.8.3*	**2 975**	**2 758**
Sakot	*2.8.4*	**237**	**134**
Muut toimielimet, virastot ja elimet		**988**	**1 439**
Erityisrahastot		**35**	**30**
Yhteensä		**103 041**	**63 163**

2.8.1 *Talousarvion toteuttamisessa käytettävät pankkitilit*

Tähän kohtaan kuuluvat varat, joita komissio säilyttää jäsenvaltioissa ja EFTA-maissa olevilla pankkitileillään (valtiokonttori tai keskuspankki) tai käyttötileillä liikepankeissa, ennakkomaksutileillä tai käteiskassatileillä.

Komission käteisvarat noudattelevat syklistä kaavaa: resurssien sisäänvirtausta (esim. tulojen kantaminen) seuraavat tyypillisesti menot. Tämä ajoitusten epäsuhta aiheuttaa saldojen vaihtelua vuoden aikana. Tämän syklin keskeinen piirre on se, että merkittävä osa vuoden lopun käteisvaroista käytetään tammikuun alussa pääasiassa Euroopan maatalouden tukirahaston menoista johtuvan merkittävän maksun kattamiseen.

Vuoden 2025 lopussa käytettävissä olleiden käteisvarojen ero vuoteen 2024 verrattuna johtui pääasiassa siitä, että maksumäärärahoja siirrettiin edelliseltä varainhoitovuodelta enemmän, erityisesti Euroopan solidaarisuusrahastolle useisiin katastrofien koettelemiin maihin suoritettavia maksuja varten. Lisäksi tähän vaikuttivat päästökauppajärjestelmän päästöoikeuksia huutokauppaamalla kerätyt tulot vuonna 2026 alkavien sosiaalisen ilmastorahaston suunnitelmien rahoittamiseksi ja perinteisten omien varojen budjetoitua suurempi määrä. Lisäksi tiettyjen menojen toteutuminen oli jonkin verran ennakoitua hitaampaa.

2.8.2 *Likviditeetti yhdistettyä varainhankintaa varten*

Yhdistetyssä varainhankintastrategiassa osa otetuista lainoista saatavasta tuotosta joko säilytetään käteisenä tai sijoitetaan lyhytaikaisesti tulevien maksuvelvoitteiden täyttämiseksi.

Takaisinmyyntitransaktio on käteislainaoperaatio, jonka EU on sopinut vastapuolen kanssa määräajaksi kiinteällä korolla. Transaktion kesto on 7 tai 14 päivää. EU saa vakuutena erittäin likvidejä joukkolainoja takaisinmyyntitransaktion rajatun keston ajaksi (18,1 miljardia euroa 31. joulukuuta 2025). Koska vakuuden riskit ja edut pysyvät siirtäjällä, sitä ei kirjata EU:n taseeseen.

Kasvaneet käteisvarat ja muut rahavarat vuoden 2025 lopussa johtuvat elpymis- ja palautumistukivälineen ja SAFE-ohjelmien rahoittamiseksi vuoden 2026 alkuun suunnitelluista maksuista.

2.8.3 *Rahoitusvälineet*

Tässä kohdassa esitetyt määrät ovat pääasiassa muita rahavaroja, jotka komissio on antanut ulkopuolisten tahojen hoidettavaksi ja jotka käytetään EU:n talousarviosta rahoitettavien rahoitusvälineohjelmien rahoittamiseen: 2,0 miljardia euroa 31. joulukuuta 2025, joista 0,8 miljardia euroa liittyy Euroopan innovaationeuvoston rahastoon – ks. liitetieto **2.4.2.1**. Se sisältää myös EIP:n hallinnoimaan innovaatiorahastoon kuuluvat 0,8 miljardin euron rahavarat (määräaikaistalletukset ja lyhytaikaiset yritystodistukset) – ks. liitetieto **2.4.2.1**. Tämä otsake ei kata yhteiseen vararahastoon liittyvää likviditeettipuskuria (0,2 miljardia euroa 31. joulukuuta 2025), jota säilytetään komission keskuskassassa. Rahoitusvälineisiin liittyvät käteisvarat voidaan siis käyttää ainoastaan asianomaisissa ohjelmissa.

2.8.4 *Sakot*

Nämä käteisvarat sisältävät määrät, jotka komissio on saanut yrityksille määräämiensä sakkojen perusteella sellaisissa tapauksissa, joissa asian käsittely on vielä kesken. Jos sakon saanut yritys on hakenut muutosta komission päätökseen tai ei ole tiedossa, haetaanko päätökseen muutosta, sakkoa vastaava määrä esitetään ehdollisena velkana liitetiedossa **4.2.1**. Vuodesta 2010 komissio on hallinnoinut kaikkia yrityksille määrättyihin, alustavasti maksettuihin sakkoihin liittyviä varoja BUFI-rahastossa. Kyseiset varat sijoitetaan rahoitusvälineisiin, jotka kuuluvat luokkaan ”Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat – muut kuin johdannaiset” (ks. liitetieto **2.4.2**). Osa rahaston varoista muutetaan käteisvaroiksi vuoden lopussa.

VELAT

2.9 ELÄKKEET JA MUUT TYÖSUHDE-ETUUDET

2.9.1 *Työsuhde-etuusjärjestelmän nettovelka*

(miljoonaa euroa)

	Euroopan unionin virkamiesten eläkejärjestelmä	Muut eläke-etuusjärjestelmät	Yhteinen sairausvakuutusjärjes-telmä	31.12.2025 Yhteensä	31.12.2024 Yhteensä
Etuuspohjainen velvoite	*83 998*	*1 887*	*5 721*	*91 605*	*93 557*
Järjestelmän varat	*Ei sovelleta*	*(11)*	*(467)*	*(477)*	*(461)*
Nettovelka	**83 998**	**1 876**	**5 254**	**91 128**	**93 096**

Työsuhde-etuuksiin liittyvä velka on pysynyt suhteellisen vakaana. Pieni väheneminen johtuu pääasiassa yhteisen sairausvakuutusjärjestelmän (JSIS) nettovelan pienenemisestä. Tämä johtuu JSIS-järjestelmän sairaanhoitokulujen trendin päivitetystä arvosta, joka on johtanut taloudellisten oletusten muutoksista johtuviin vakuutusmatemaattisiin voittoihin, mikä on vähentänyt kokonaisvelkaa. Lisäksi Euroopan virkamiesten eläkejärjestelmän (PSEO), joka on suurin käytössä oleva järjestelmä, nettovelka pieneni aavistuksen. Vakuutusmatemaattiset voitot, jotka johtuvat PSEO-järjestelmän reaalisen diskonttokoron noususta vuoden aikana, kuittautuivat osittain palkkamuutoksiin liittyvillä vakuutusmatemaattisista oletuksista johtuvilla tappioilla (ks. liitetiedot **2.9.2** ja **2.9.4**). On kuitenkin huomattava, että vaikka reaalisen diskonttokoron nousu tai lasku vaikuttaa velan suuruuteen vuoden lopussa, se ei muuta etuuksien määrää, joka on tosiasiallisesti maksettava EU:n talousarviosta edunsaajille tulevina vuosina. Kokemusperäisistä vakuutusmatemaattisista voitoista johtuvan PSEO-järjestelmän nettovelan lisäväheneminen kuittautui vuotuisten kauden työsuoritukseen perustuvien menojen ja korkokulujen kasvulla (vastuiden diskonttauksen purkaminen), mikä vähensi entisestään rahoitusta koskevien oletusten muutoksista johtuvien vakuutusmatemaattisten voittojen vaikutusta kokonaisvelkaan (ks. liitetieto **2.9.2**).

Euroopan unionin virkamiesten eläkejärjestelmä

Tämä etuuspohjainen velvoite on tarkasteltavana olevan kauden ja aikaisempien kausien työsuorituksiin perustuvien, eläkevelvoitteiden täyttämiseksi EU:lta vaadittavien odotettavissa olevien tulevien maksujen nykyarvo. Järjestelmä on jatkuva, ja siksi kaikki järjestelmästä vuoden aikana vaaditut maksut sisällytetään EU:n talousarvioon vuosittain.

Henkilöstösääntöjen 83 artiklan mukaan eläkejärjestelmän mukaiset etuudet maksetaan EU:n talousarviosta. Järjestelmä on laskennallisesti rahoitettu, ja jäsenvaltiot ovat sitoutuneet yhdessä rahoittamaan kyseiset etuudet. Lisäksi työelämässä olevien jäsenten peruspalkasta vähennetään pakollinen eläkemaksu, joka on nykyään 13,1 prosenttia. Nämä maksuosuudet ovat varainhoitovuoden talousarviotuloja, joilla rahoitetaan osaltaan EU:n yleisiä menoja – ks. myös liitetieto **3.8**.

Eläkejärjestelmän vastuita arvioitiin 31. joulukuuta 2025 Euroopan unionin virkamiesten eläkejärjestelmän piiriin kuuluvan henkilöstön (työssä olevan, eläkkeellä olevan sekä aiemmin työssä olleen ja nyt työkyvyttömyyseläkkeellä olevan henkilöstön ja kuolleiden toimihenkilöiden omaisten) määrän sekä kyseisenä päivänä voimassa olleiden henkilöstösääntöjen perusteella. Arviointi tehtiin kansainvälisen tilinpäätösstandardin IPSAS 39 (ja näin ollen myös EU:n tilinpäätössäännön nro 12) tilinpäätössääntöjen mukaisesti.

Muut eläke-etuusjärjestelmät

Tämä kohta sisältää komission, Euroopan unionin tuomioistuimen ja tilintarkastustuomioistuimen nykyisten ja entisten jäsenten sekä neuvoston, Euroopan oikeusasiamiehen ja Euroopan tietosuojavaltuutetun eläkevastuut. Tähän kohtaan on sisällytetty myös Euroopan parlamentin jäsenten eläkevastuut.

Yhteinen sairausvakuutusjärjestelmä

Edellä mainittujen eläke-etuusjärjestelmien lisäksi määritetään arvioitu vastuu, joka EU:lla on yhteisessä sairausvakuutusjärjestelmässä (JSIS) terveydenhuollon kustannuksista, jotka on maksettava työsuhteen jälkeiseltä ajalta (vähennettynä työntekijöiden omalla maksuosuudella). Kuten liitetiedossa **1.5.10** todetaan, tämän vastuun laskennassa otetaan huomioon koko aktiivinen palveluksessaoloaika, jolloin varmistetaan, että henkilöstön työsuhteen päättymisen jälkeisen järjestelmän eläke- ja sairausvakuutusjärjestelmät kirjataan johdonmukaisesti.

Sekä EU:n tilinpäätössääntöjen että IPSAS-standardien mukaan velvollisuutena on kuvata todenmukaisesti asianomaisen tilanteen taloudellista sisältöä. Siksi IPSAS 39 -standardia ei ole tulkittu tiukemmin määritettäessä palveluksessaoloaikojen etuuksia. Jos JSIS-järjestelmän rahoituskustannus kertyisi täysimääräisesti kymmenen vuoden aikana kaikille virkamiehille eikä työntekijän aktiivisen palveluksessaoloajan perusteella, kyseistä menetelmää käyttämällä etuuspohjaiset velvoitteet olisivat vuoden lopussa 0,8 miljardia euroa suuremmat. Kuten jo kuitenkin todettiin, tämä tiukempi lähestymistapa ei olisi yhteensopiva todenmukaisen kuvan antamista koskevan laadullisen ominaisuuden kanssa. Siksi sen ei katsota tarjoavan luotettavaa tietoa EU:n tilinpäätössäännön nro 1 ja IPSAS-standardien käsitteellisen viitekehyksen mukaisesti. Arvio on erityisen herkkä nykyisen henkilöstön hallinnollisen aseman muutoksille (erityisesti tämä koskee niiden määräaikaisten työntekijöiden määrää, joista odotetaan tulevan virkamiehiä tulevaisuudessa).

2.9.2 *Työntekijöiden etuuspohjaisesta järjestelystä johtuvan velvoitteen nykyarvon muutos*

Etuuspohjaisen velvoitteen nykyarvo on tarkasteltavana olevan kauden ja aikaisempien kausien työsuorituksiin perustuvan velvoitteen täyttämiseksi vaadittavien, odotettavissa olevien tulevien maksujen diskontattu arvo.

Seuraavassa analysoidaan etuuspohjaisen velvoitteen muutosta varainhoitovuonna:

(miljoonaa euroa)

	Euroopan unionin virkamiesten eläkejärjestelmä	Muut eläke-etuusjärjestelmät	Yhteinen sairausvakuutusjärjestelmä	Yhteensä
Nykyarvo 31.12.2024	**84 765**	**1 942**	**6 850**	**93 557**
Kirjattu tuotto- ja kululaskelmaan				
Kauden työsuoritukseen perustuvat menot	*2 874*	*77*	*241*	*3 192*
Korkomenot	*2 794*	*63*	*226*	*3 083*
Kirjattu nettovaroihin				
Työsuhde-etuuksiin liittyvien velkojen uudelleenarvostukset				
Kokemusperäiset vakuutusmatemaattiset (voitot)/tappiot	*(1 498)*	*17*	*(202)*	*(1 683)*
Demografisista oletuksista johtuvat vakuutusmatemaattiset (voitot)/tappiot	*237*	*6*	*15*	*259*
Rahoitusta koskevista oletuksista johtuvat vakuutusmatemaattiset (voitot)/tappiot	*(2 608)*	*(134)*	*(1 270)*	*(4 012)*
Muut				
Maksetut etuudet	*(2 567)*	*(84)*	*(140)*	*(2 791)*
Nykyarvo 31.12.2025	**83 998**	**1 887**	**5 721**	**91 605**

Kauden työsuoritukseen perustuvat menot muodostuvat etuuspohjaisen velvoitteen nykyarvon kasvusta, joka johtuu järjestelmän nykyisten jäsenten työsuorituksesta vuoden aikana.

Korkomenolla tarkoitetaan etuuspohjaisesta järjestelystä johtuvan velvoitteen käyvän arvon lisäystä kauden aikana sen johdosta, että etuuksien suorittaminen on yhtä kautta lähempänä.

Kokemusperäiset vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot viittaavat vuotta 2025 koskevien edellisenä vuotena tehtyjen oletusten ja vuoden 2025 toteutumien välisten erojen vaikutuksiin. Tässä kohdassa otetaan huomioon myös uusien työntekijöiden vaikutus (henkilöstön jäsenet, jotka ovat palveluksessa kuluvalla varainhoitovuodella mutta eivät olleet edellisellä varainhoitovuodella).

Vakuutusmatemaattisten oletusten (demografiset muuttujat, kuten työntekijöiden vaihtuvuus ja kuolleisuus, ja taloudelliset muuttujat, kuten diskonttokorot ja ennustetut palkankorotukset) arvojen muutoksista johtuvia vakuutusmatemaattisia voittoja ja tappioita aiheutuu, kun näiden oletusten arvioituja arvoja päivitetään, jotta ne vastaavat niiden perustana olevaa tilannetta.

Etuudet (esimerkiksi eläkkeet tai terveydenhuoltomenojen korvaukset) maksetaan vuoden aikana järjestelmän sääntöjen mukaisesti. Näiden maksettujen etuuksien vuoksi etuuspohjaisesta järjestelystä johtuva velvoite väheni.

2.9.3 *Järjestelmän varat*

(miljoonaa euroa)

	Muut eläke-etuusjärjestelmät	Yhteinen sairausvakuutusjärjes-telmä	Yhteensä
Nykyarvo 31.12.2024	**23**	**438**	**461**
Järjestelmän varojen nettomuutos	*(12)*	*29*	*17*
Nykyarvo 31.12.2025	**11**	**467**	**477**

2.9.4 *Vakuutusmatemaattiset oletukset – työsuhde-etuudet*

Seuraavassa esitetään tärkeimmät vakuutusmatemaattiset oletukset, joita käytetään määritettäessä EU:n kahden tärkeimmän työsuhde-etuusjärjestelmän arvoa.

	2025	2024
Euroopan unionin virkamiesten eläkejärjestelmä		
Nimellinen diskonttokorko	*3,8 %*	*3,3 %*
Ennustettu inflaatiovauhti	*2,0 %*	*2,0 %*
Reaalinen diskonttokorko	*1,8 %*	*1,3 %*
Palkankorotusten ennustettu taso	*1,4 %*	*1,3 %*
Eläkeikä	*63/64/66*	*63/64/66*
Yhteinen sairausvakuutusjärjestelmä		
Nimellinen diskonttokorko	*3,8 %*	*3,3 %*
Ennustettu inflaatiovauhti	*2,0 %*	*2,0 %*
Reaalinen diskonttokorko	*1,8 %*	*1,3 %*
Palkankorotusten ennustettu taso	*1,4 %*	*1,3 %*
Terveydenhuoltomenojen kehityssuunnat	*0,9 %*	*1,6 %*
Eläkeikä	*63/64/66*	*63/64/66*

Kuolleisuus vuonna 2025 perustuu päivitettyyn EU:n virkamiesten elinaikataulukkoon – EULT 2023, johon sisältyy dynaaminen kehityssuunta seuraavien 18 vuoden aikana.

Nimellinen diskonttokorko on määritetty euromääräisten nollakorkoisten joukkolainojen arvon mukaan (maturiteetti on 17 vuotta joulukuusta 2025 unionin virkamiesten eläkejärjestelmässä ja 17 vuotta yhteisessä sairausvakuutusjärjestelmässä). Käytetty inflaatiovauhti on odotettu inflaatiovauhti vastaavana ajanjaksona: tuotot yhtenäistävä inflaatio(vauhti) saadaan vertaamalla Euroopan tärkeimpien rahoitusmarkkinoiden inflaatiosidonnaisten ja tavanomaisten valtion joukkolainojen tuottoja. Reaalisen diskonttokoron laskennassa käytetään nimellistä diskonttokorkoa ja ennustettua pitkän aikavälin inflaatiovauhtia.

2.9.5 *Herkkyysanalyysi*

Herkkyysanalyysi perustuu simulaatioihin, joissa kyseisten oletusten arvoa muutetaan (jos tilanne muuten pysyy samanlaisena).

Euroopan unionin virkamiesten eläkejärjestelmän herkkyys muutoksille

Kymmenen peruspisteen (0,1 %:n) muutoksella arvioidussa reaalisessa diskonttokorossa olisi seuraavat vaikutukset:

(miljoonaa euroa)

	2025		2024	
	Kasvu 0,1 %	Väheneminen 0,1 %	Kasvu 0,1 %	Väheneminen 0,1 %
Etuuspohjainen velvoite	*(1 436)*	*1 474*	*(1 516)*	*1 558*

Kymmenen peruspisteen (0,1 %:n) muutoksella ennustetuissa palkankorotuksissa olisi seuraavat vaikutukset:

(miljoonaa euroa)

	2025		2024	
	Kasvu 0,1 %	Väheneminen 0,1 %	Kasvu 0,1 %	Väheneminen 0,1 %
Etuuspohjainen velvoite	*1 439*	*(1 404)*	*1 514*	*(1 476)*

Vuoden muutoksella oletetussa eläkeiässä olisi seuraavat vaikutukset:

(miljoonaa euroa)

	2025		2024	
	Vuoden lisäys	Vuoden vähennys	Vuoden lisäys	Vuoden vähennys
Etuuspohjainen velvoite	*(751)*	*1 078*	*(799)*	*1 109*

Yhteisen sairausvakuutusjärjestelmän herkkyys muutoksille

Kymmenen peruspisteen (0,1 %:n) muutoksella terveydenhuoltomenojen ennustetussa kehityksessä olisi seuraavat vaikutukset:

(miljoonaa euroa)

	2025		2024	
	Kasvu 0,1 %	Väheneminen 0,1 %	Kasvu 0,1 %	Väheneminen 0,1 %
Kauden nettomääräiset työsuhteen jälkeiset terveydenhuoltomenot: työsuoritukseen perustuvien menojen ja korkomenojen yhteismäärä	*11*	*(10)*	*11*	*(11)*
Etuuspohjainen velvoite	*131*	*(127)*	*166*	*(162)*

Kymmenen peruspisteen (0,1 %:n) muutoksella arvioidussa nimellisessä diskonttokorossa olisi seuraavat vaikutukset:

(miljoonaa euroa)

	2025		2024	
	Kasvu 0,1 %	Väheneminen 0,1 %	Kasvu 0,1 %	Väheneminen 0,1 %
Etuuspohjainen velvoite	*(96)*	*99*	*(130)*	*133*

Kymmenen peruspisteen (0,1 %:n) muutoksella ennustetuissa palkankorotuksissa olisi seuraavat vaikutukset:

(miljoonaa euroa)

	2025		2024	
	Kasvu 0,1 %	Väheneminen 0,1 %	Kasvu 0,1 %	Väheneminen 0,1 %
Etuuspohjainen velvoite	*(26)*	*25*	*(27)*	*26*

Vuoden muutoksella oletetussa eläkeiässä olisi seuraavat vaikutukset:

(miljoonaa euroa)

	2025		2024	
	Vuoden lisäys	Vuoden vähennys	Vuoden lisäys	Vuoden vähennys
Etuuspohjainen velvoite	*(150)*	*161*	*(185)*	*197*

2.10 **VARAUKSET**

(miljoonaa euroa)

	Määrä 31.12.2024	Lisävaraukset	Käyttämättä olevat peruutetut määrät	Käytetyt määrät	Luokkien väliset siirrot	Arvioiden muutos	Määrä 31.12.2025
Oikeustapaukset:							
Maatalous	*204*	*9*	*(178)*	*–*	*–*	*–*	*35*
Muut	*100*	*149*	*(8)*	*(59)*	*–*	*0*	*182*
Ydinlaitosten purkaminen	*1 796*	*–*	*–*	*(53)*	*–*	*137*	*1 880*
Rahoitusvaraukset	*7 082*	*1*	*(7 081)*	*(0)*	*–*	*–*	*3*
Muut	*633*	*164*	*(206)*	*(17)*	*–*	*(61)*	*514*
Yhteensä	**9 816**	**323**	**(7 473)**	**(129)**	**–**	**76**	**2 613**
Pitkäaikaiset	**2 280**	**58**	**(181)**	**(22)**	**(63)**	**76**	**2 149**
Lyhytaikaiset	**7 536**	**265**	**(7 292)**	**(107)**	**63**	**–**	**464**

Varaukset ovat aiempiin tapahtumiin liittyviä luotettavasti arvioituja määriä, jotka on todennäköisesti maksettava EU:n talousarviosta tulevaisuudessa.

Rahoitusvaraukset

EU on vuonna 2024 hyväksynyt 7,1 miljardin euron luottotappiot, jotka koskevat makrotaloudellisen rahoitusavun Ukrainan lainayhteistyömekanismin peruuttamatonta lainasitoumusta. Laina maksettiin Ukrainalle kokonaisuudessaan vuonna 2025, joten varaus peruutettiin ja sen sijaan kirjattiin arvonalentumisvähennys 31. joulukuuta 2025 – ks. liitetieto **2.4.1.1**.

Oikeustapaukset

Tässä kohdassa esitetään arvio käsiteltävinä oleviin oikeustapauksiin liittyvistä määristä, jotka todennäköisesti tulevat maksettaviksi vuoden lopun jälkeen. Maatalouden määrät liittyvät jäsenvaltioiden Euroopan maatalouden tukirahastoa (maataloustukirahasto) ja Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastoa (maaseuturahasto) koskevien sääntöjenmukaisuuspäätösten vuoksi käynnistämiin oikeustoimiin.

Ydinlaitosten purkaminen

Varauksen perustetta päivitettiin vuonna 2017 yhteisen tutkimuskeskuksen (JRC) ydinlaitosten käytöstäpoistoa ja jätehuoltoa koskevan strategian (D&WM-ohjelma) vuoden 2017 päivityksen mukaiseksi. Strategian sekä määräraha- ja henkilöstötarpeen tarkistus toteutettiin yhdessä riippumattoman D&WM-asiantuntijaryhmän kanssa. Se on paras saatavilla oleva arvio määräraha- ja henkilöstötarpeesta JRC:n Geelin, Karlsruhen ja Pettenin laitosten purkamisen loppuunsaattamiseksi. Ispran laitoksen purkamistoimia koskeva tarkistettu kustannusarvio laadittiin vuonna 2025 ja se sisältyy varaukseen.

Varaukseen tehtiin EU:n tilinpäätössääntöjen mukaisesti inflaatiokorjaus, minkä jälkeen se diskontattiin nettomääräiseen nykyarvoonsa (käyttämällä euromääräistä swap-käyrän korkoa). Varauksen arvoksi 31. joulukuuta 2025 saatiin näin yhteensä 1 880 miljoonaa euroa. Tämä kokonaismäärä jaetaan osuuteen, joka todennäköisesti käytetään vuonna 2026 (45 miljoonaa euroa), ja osuuteen, joka käytetään myöhemmin (1 834 miljoonaa euroa).

On huomattava, että merkittävät epävarmuudet, jotka liittyvät ydinlaitosten purkamisen pitkän aikavälin suunnitteluun, voivat vaikuttaa arvioon, ja määrä voi nousta merkittävästi tulevaisuudessa. Suurimmat epävarmuustekijät liittyvät purettujen laitosten lopulliseen vaiheeseen, ydinmateriaaliin, jätehuollon ja loppukäsittelyn näkökohtiin, epätäydellisiin tai puuttuviin kansallisiin sääntelykehyksiin, monimutkaisiin ja aikaa vieviin lisensointimenettelyihin sekä käytöstäpoistomarkkinoiden tulevaan kehitykseen.

2.11 RAHOITUSVELAT

(miljoonaa euroa)

	Liitetieto	31.12.2025	31.12.2024
Pitkäaikaiset			
Jaksotettuun hankintamenoon arvostettavat rahoitusvelat	*2.11.1*	*643 928*	*539 522*
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat	*2.4.2.2*	*9*	*13*
Takausvelat	*2.11.2*	*81*	*39*
		644 018	**539 575**
Lyhytaikaiset			
Jaksotettuun hankintamenoon arvostettavat rahoitusvelat	*2.11.1*	*89 069*	*55 904*
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat	*2.4.2.2*	*53*	*84*
Takausvelat	*2.11.2*	*7 647*	*6 340*
		96 769	**62 328**
Yhteensä		**740 787**	**601 903**

2.11.1 *Jaksotettuun hankintamenoon arvostettavat rahoitusvelat*

(miljoonaa euroa)

	Liitetieto	31.12.2025	31.12.2024
Ottolainaus	*2.11.1.1*	*731 224*	*594 028*
Muut rahoitusvelat	*2.11.1.2*	*1 773*	*1 398*
Yhteensä		**732 997**	**595 426**
Pitkäaikaiset		*643 928*	*539 522*
Lyhytaikaiset		*89 069*	*55 904*

2.11.1.1 Ottolainaus

(miljoonaa euroa)

	Yhdistetty varainhankinta	SURE	ERVM	Maksutaselainat	Makrotaloudellinen rahoitusapu	Euratom	Yhteensä
Yhteensä 31.12.2024	*437 628*	*98 839*	*42 297*	*201*	*14 762*	*301*	*594 028*
Uudet lainat – nimellisarvot	*221 526*	–	–	–	–	–	*221 526*
Takaisinmaksut	*(73 266)*	*(8 000)*	*(2 400)*	*(200)*	*(20)*	–	*(83 886)*
Kirjanpitoarvon muutokset	*(300)*	*(135)*	*(15)*	*(1)*	*7*	*(0)*	*(443)*
Muut muutokset	*2 500*	–	*(2 500)*	–	–	–	–
Yhteensä 31.12.2025	**588 088**	**90 705**	**37 382**	–	**14 749**	**301**	**731 224**
Pitkäaikaiset	*514 099*	*82 594*	*30 818*	–	*14 495*	*300*	*642 305*
Lyhytaikaiset	*73 989*	*8 111*	*6 564*	–	*255*	*0*	*88 919*

Ottolainauksen nimellismäärä 31. joulukuuta 2025 on 738,9 miljardia euroa (601,3 miljardia euroa vuonna 2024). Suurin osa ottolainauksesta koostuu pitkäaikaisten joukkolainojen liikkeeseenlaskuista, paitsi yhdistetyssä varainhankinnassa, jossa liikkeeseen lasketut 36,8 miljardin euron lyhytaikaiset EU:n velkasitoumukset (23,1 miljardia euroa vuonna 2024) olivat myös maksamatta vuoden lopussa. Uusien lainojen nettomäärä vuonna 2025 oli 137,6 miljardia euroa (nimellisarvo).

Ennen vuotta 2023 allekirjoitettuja SURE-lainoja, ERVM:n lainoja, Euratom-lainoja ja makrotaloudellisen rahoitusavun lainoja varten lainatut määrät ovat back-to-back-transaktioita. Tämä tarkoittaa sitä, että EU laskee liikkeeseen joukkolainan tietyn lainasopimuksen rahoittamiseksi samoin ehdoin – ks. liitetieto **2.4.1.1**.

Yhdistetyllä varainhankinnalla rahoitetaan elpymis- ja palautumistukivälineen (mukaan lukien REPowerEU:n) lainat ja tuki, jota ei makseta takaisin, sekä Ukrainan, Länsi-Balkanin ja Moldovan tukivälineiden lainat sekä makrotaloudellisen rahoitusavun lainat, jotka on allekirjoitettu vuodesta 2023 lähtien. Komissio käyttää rahoituksen yhdistämiseen perustuvaa menetelmää, jossa ottolainauksella ei rahoiteta suoraan tiettyjä maksuja. Sen sijaan velka lasketaan liikkeeseen vuosittaisten lainanottosuunnitelman mukaisesti pitkäaikaisina joukkolainoina ja lyhytaikaisina velkasitoumuksina. Komissio käyttää näiden arvopapereiden liikkeeseenlaskuun huutokauppoja ja syndikointeja. Sen jälkeen se siirtää kustannukset jäsenvaltioiden kanssa sovitun kustannustenjakomenetelmän mukaisesti jäsenvaltioille ja muille edunsaajamaille, kun on kyse lainoista, ja EU:n talousarvioon, kun on kyse tuesta, jota ei makseta takaisin. Tällainen rahoituksen joustavuus edellyttää myös likviditeettipuskuria tehokkaaseen likviditeetinhallintaa – ks. liitetieto **2.8.2**. Yhdistetyn varainhankintastrategian yhteydessä unioni laskee liikkeeseen lyhyen aikavälin (3 tai 12 kuukautta) EU:n velkasitoumuksia, jotka voidaan maksaa takaisin samana tai seuraavana vuonna. Rivi ”Takaisinmaksut” viittaa tällaisiin lyhyen aikavälin lainoihin, joiden määrä on 55,3 miljardia euroa.

Rivi ”Kirjanpitoarvon muutokset” vastaa kertyneiden korkojen ja preemioiden/diskonttojen muutoksia (uudet preemiot/diskontot ja jaksotukset).

Rivi ”Muut muutokset” liittyy 2,5 miljardin euron joukkolainojen (nimellismäärän) siirtoon ERVM-ohjelmasta yhdistettyyn varainhankintaan sen jälkeen, kun Portugali maksoi kaksi lainaa ennenaikaisesti takaisin – ks. liitetieto **2.4.1.1**.

Edellä mainittujen lainojen takaisinmaksun takaajana on viime kädessä EU:n talousarvio (ks. liitetieto **2.4.1.1**).

2.11.1.2 Muut rahoitusvelat

(miljoonaa euroa)

	31.12.2025	31.12.2024
Pitkäaikaiset		
Rahoitusleasingvelat	*511*	*605*
Erissä maksettavat rakennukset	*244*	*283*
Rahoitusosuudet, joihin liittyy ehtoja	*617*	*234*
Muut	*251*	*134*
	1 623	**1 256**
Lyhytaikaiset		
Rahoitusleasingvelat	*90*	*79*
Erissä maksettavat rakennukset	*57*	*55*
Rahoitusosuudet, joihin liittyy ehtoja	*3*	*8*
Muut	–	–
	150	**142**
Yhteensä	**1 773**	**1 398**

Rahoitusleasingvelat

(miljoonaa euroa)

	Tulevaisuudessa maksettavat määrät			
	< 1 vuosi	1–5 vuotta	> 5 vuotta	Velat yhteensä
Maa-alueet ja rakennukset	*87*	*256*	*248*	*592*
Muut käyttöomaisuushyödykkeet	*3*	*6*	–	*9*
Yhteensä 31.12.2025	**90**	**263**	**248**	**601**
Koron osuus	*20*	*64*	*59*	*143*
Leasingmaksujen tuleva vähimmäismäärä yhteensä 31.12.2025	**110**	**327**	**308**	**744**
Leasingmaksujen tuleva vähimmäismäärä yhteensä 31.12.2024	*102*	*361*	*393*	*856*

Edellä mainitut leasingiin ja rakennuksiin liittyvät määrät on rahoitettava tulevista talousarvioista.

Rahoitusosuudet, joihin liittyy ehtoja, liittyvät jäsenvaltioiden ja muiden avunantajien rahoitusosuuksiin EU:n ohjelmiin, erityisesti InvestEU-ohjelmaan (ks. liitetieto **4.1.1**), jolloin EU:lla on velvollisuus palauttaa mahdolliset käyttämättömät varat rahoittajalle.

2.11.2 *Takausvelat*

(miljoonaa euroa)

	31.12.2025		31.12.2024	
	Takauksiin liittyvät saamiset (liitetieto 2.6.2)	Takauksiin liittyvä velka	Takauksiin liittyvät saamiset (liitetieto 2.6.2)	Takauksiin liittyvä velka
EU:n talousarviotakuuohjelmat				
EIP:n ulkoiseen lainanantovaltuuteen liittyvät takaukset	*11*	*1 806*	*19*	*1 862*
ESIR-takuu	*1 248*	*1 307*	*1 345*	*1 402*
EKKR-takuu	*9*	*89*	*7*	*192*
InvestEU-takuu	*276*	*1 841*	*190*	*1 606*
NDICI:n EU-takuu	*60*	*915*	*30*	*582*
Ukraina-takaus	*24*	*1 248*	*10*	*61*
	1 629	**7 205**	**1 600**	**5 707**
EU:n rahoitusvälineohjelmat				
COSME	–	*219*	–	*304*
Horisontti 2020	*4*	*126*	*6*	*198*
Muut	*18*	*179*	*23*	*171*
	22	**523**	**29**	**673**
Yhteensä	**1 651**	**7 729**	**1 629**	**6 379**
Pitkäaikaiset	*1 359*	*81*	*1 324*	*39*
Lyhytaikaiset	*293*	*7 647*	*306*	*6 340*

EU soveltaa takaussopimusten bruttoesitystapaa, jossa takauksesta vielä saatavat tulot kirjataan takauksiin liittyvinä saamisina (esitetään vaihtoon perustuvien saamisten otsakkeessa – ks. liitetieto **2.6.2**) ja takauksiin liittyvä velka kirjataan EU:n velaksi tulevien takausvaateiden kattamiseksi.

Vaikka ESIR-takuuseen ja ulkoiseen lainanantovaltuuteen liittyvään takaukseen liittyvät velat ovat edelleen merkittäviä, tämän monivuotisen rahoituskehyksen uusissa ohjelmissa (InvestEU-ohjelmassa, NDICI – Globaali Eurooppa -välineessä sekä vuonna 2024 käyttöön otetussa Ukraina-takauksessa) myönnettävät takaukset kasvavat edelleen, koska EU:n toteutuskumppanit ovat allekirjoittaneet uusia toimia (ks. myös liitetieto **4.1.1**).

EU:lla on ESIR-takuun vastineeksi oikeus odotettuun korvaukseen, joka on kirjattu takauksiin liittyväksi saamiseksi ja joka kattaa vastuun suurelta osin. Muiden ohjelmien osalta odotetut tulot kattavat vain pienen osan takauksesta. Tämä johtuu siitä, että EU tukee kyseisiä ohjelmia merkittävällä osuudella, erityisesti pk-yrityksille tai innovointialalle myönnettävällä korkeamman riskin rahoituksella, sekä kehitysmaissa toteutettaville hankkeille myönnettävillä takauksilla.

2.12 MUUT LYHYTAIKAISET VELAT

(miljoonaa euroa)

	Bruttomäärä	Oikaisut	Nettomäärä 31.12.2025	Bruttomäärä	Oikaisut	Nettomäärä 31.12.2024
Maksupyynnöt ja laskut, jotka on saatu:						
Jäsenvaltiot						
Maaseuturahasto ja muut maaseudun kehittämisen välineet	*1 892*	*–*	*1 892*	*269*	*(0)*	*269*
EAKR ja koheesiorahasto	*13 463*	*(2 250)*	*11 213*	*6 036*	*(2 258)*	*3 778*
ESR	*8 720*	*(557)*	*8 164*	*2 156*	*(447)*	*1 708*
Elpymis- ja palautumistukiväline (NextGenerationEU)	*22 707*	*(1 646)*	*21 061*	*28 016*	*(724)*	*27 292*
Muut	*1 463*	*(217)*	*1 247*	*1 824*	*(318)*	*1 506*
Yksityisiltä yrityksiltä ja julkisyhteisöiltä	*1 187*	*(15)*	*1 172*	*1 957*	*(334)*	*1 623*
Saadut maksupyynnöt ja laskut yhteensä	**49 433**	**(4 684)**	**44 749**	**40 258**	**(4 082)**	**36 176**
EAGF	**15 344**	**Ei sovelleta**	**15 344**	**15 086**	**Ei sovelleta**	**15 086**
Omiin varoihin liittyvät velat	**47**	**Ei sovelleta**	**47**	**–**	**Ei sovelleta**	**–**
Muut velat	**4 344**	**Ei sovelleta**	**4 344**	**3 624**	**Ei sovelleta**	**3 624**
Muut	**553**	**Ei sovelleta**	**553**	**528**	**Ei sovelleta**	**528**
Yhteensä	**69 721**	**(4 684)**	**65 037**	**59 496**	**(4 082)**	**55 414**

Muihin lyhytaikaisiin velkoihin sisältyy saatuja laskuja ja menoilmoituksia, joita ei ole vielä maksettu vuoden loppuun mennessä. Ne kirjataan alun perin laskun tai menoilmoituksen vastaanoton yhteydessä esitetyn määrän suuruisiksi. Muita lyhytaikaisia velkoja oikaistaan vastaamaan kustannusten tarkastuksen jälkeen hyväksyttyjä määriä ja tukikelpoisiksi arvioituja määriä. Määrät, joiden arvioidaan olevan tukikelvottomia, esitetään kohdassa ”Oikaisut”. Suurimmat määrät liittyvät rakennetoimiin.

Elpymis- ja palautumistukivälineeseen liittyvien lyhytaikaisten velkojen väheneminen 6,2 miljardilla eurolla osoittaa, että vuoden loppua kohden saatiin vähemmän maksupyyntöjä, joiden osalta välitavoitteiden ja tavoitteiden arviointi oli vielä kesken.

Maaseuturahastoon liittyvien velkojen kasvu johtuu siitä, että vuosi 2025 on edellisen ohjelmakauden viimeinen täytäntöönpanovuosi, ja useimmat ohjelmat ovat saavuttaneet 95 prosentin enimmäismäärän. Tämän seurauksena ohjelmiin liittyviin maksupyyntöihin perustuvat korvaukset on keskeytetty, mikä näkyy korkeampana velkatasona.

Koheesiopolitiikan osalta velkojen kasvu johtuu 31. joulukuuta mennessä vastaanotettujen maksupyyntöjen suuremmasta määrästä edellisvuoteen verrattuna. Niiden tukikelpoisuuden tarkistus ja maksatus olivat vielä kesken.

Yhteisiä säännöksiä koskevissa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksissa (EU) 1303/2013 ([34]) ja (EU) 2021/1060 ([35]), joita sovelletaan rakennerahastoihin (EAKR ja Euroopan sosiaalirahasto), koheesiorahastoon ja Euroopan meri- ja kalatalousrahastoon, säädetään, että EU:n talousarviota suojataan pidättämällä välimaksuista järjestelmällisesti tietty osuus. Valvontasykli päättyy tilivuoden (1. heinäkuuta–30. kesäkuuta) päättymistä seuraavan vuoden helmikuussa hallintoviranomaisten suoritettua hallinnon tarkastukset ja tarkastusviranomaisten suoritettua omat tarkastuksensa. Komissio tarkastaa jäsenvaltioiden viranomaisten toimittamat varmistusasiakirjat ja tilityksen. Loppusaldo maksetaan tai peritään takaisin vasta sitten, kun tämä arviointi on tehty ja tilit hyväksytty. Näiden sääntöjen mukaisesti pidätetty määrä oli vuoden 2025 lopussa yhteensä 11,2 miljardia euroa. Osa tästä määrästä (1,3 miljardia euroa) arvioidaan tukikelvottomaksi jäsenvaltioiden tilinpäätöksissään toimittamien tietojen perusteella, ja sekin esitetään kohdassa ”Oikaisut”.

Omiin varoihin liittyvät velat

Omiin varoihin liittyvät velat viittaavat sellaisiin jäsenvaltioiden EU:n talousarvioon maksamiin rahoitusosuuksiin, jotka palautetaan vuoden lopussa. Lisätalousarviot toteutetaan asetuksen (EU, Euratom) N:o 609/2014 10 a artiklan 3 kohdan mukaisesti. Saldo 31. joulukuuta 2025 oli seurausta 26. marraskuuta 2025 hyväksytystä lisätalousarviosta nro 3/2025. Lisätalousarvion mukaiset määrät palautettiin tämän säännöksen mukaisesti jäsenvaltioille vuoden 2026 tammikuun ensimmäisenä pankkipäivänä.

2.13 MENOJÄÄMÄT JA TULOENNAKOT

(miljoonaa euroa)

	31.12.2025	31.12.2024
Menojäämät	*76 785*	*66 792*
Tuloennakot	*197*	*159*
Muut	*66*	*140*
Yhteensä	**77 048**	**67 091**

Menojäämät on jaoteltu seuraavasti:

(miljoonaa euroa)

	31.12.2025	31.12.2024
Elpymis- ja palautumistukiväline (NextGenerationEU)	*12 688*	*4 371*
EAGF	*25 337*	*25 586*
Maaseuturahasto ja muut maaseudun kehittämisen välineet	*15 786*	*17 374*
EAKR ja koheesiorahasto	*3 670*	*3 101*
ESR	*2 929*	*2 318*
Muut	*16 376*	*14 042*
Yhteensä	**76 785**	**66 792**

([34]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1303/2013, annettu 17 päivänä joulukuuta 2013, Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahastoa, koheesiorahastoa, Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastoa ja Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevista yhteisistä säännöksistä sekä Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahastoa, koheesiorahastoa ja Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevista yleisistä säännöksistä sekä neuvoston asetuksen (EY) N:o 1083/2006 kumoamisesta (EUVL L 347, 20.12.2013, s. 320, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1303/oj).

([35]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/1060, annettu 24 päivänä kesäkuuta 2021, Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahasto plussaa, koheesiorahastoa, oikeudenmukaisen siirtymän rahastoa ja Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahastoa koskevista yhteisistä säännöksistä ja varainhoitosäännöistä sekä turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahastoa, sisäisen turvallisuuden rahastoa ja rajaturvallisuuden ja viisumipolitiikan rahoitusvälinettä koskevista varainhoitosäännöistä (EUVL L 231, 30.6.2021, s. 159, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1060/oj).

Menojäämät tarkoittavat kirjattuja menoja, joista unioni ei ole vielä saanut menoilmoitusta. Suurin muutos koskee elpymis- ja palautumistukivälinettä, jossa kasvu heijastaa tämän välineen täytäntöönpanon vauhtia, koska arvio perustuu lyhytaikaisten maksujen maksuennusteeseen. Maaseuturahaston osalta jäsenvaltiot ilmoittivat edellisen monivuotisen rahoituskehyksen kauden ohjelmien korkeammista menoista, koska kyseessä oli ohjelmien viimeinen täytäntöönpanovuosi, mikä johti pienempiin menojäämiin.

NETTOVARAT

2.14 RAHASTOT

EU:n rahastojen varat ovat 941 miljoonaa euroa (986 miljoonaa euroa vuonna 2024). Nämä varat kuuluvat pääasiassa selvitystilassa olevalle EHTYlle ja sen toiminnan lopettamisen yhteydessä perustetulle teräs- ja hiilialan tutkimusrahastolle, joiden varat ovat yhteensä 533 miljoonaa euroa (593 miljoonaa euroa vuonna 2024), sekä Euroopan unionin teollisoikeuksien viraston vararahastolle, jolla varmistetaan viraston toiminnan jatkuvuus ja jonka varat ovat 292 miljoonaa euroa (293 miljoonaa euroa vuonna 2024).

2.15 JÄSENVALTIOILTA MAKSETTAVIKSI VAADITTAVAT RAHOITUSOSUUDET

(miljoonaa euroa)

Jäsenvaltioilta maksettaviksi vaadittavat rahoitusosuudet 31.12.2024	**309 810**
Jäsenvaltioille siirretty osa talousarvion toteutuksen 2024 tuloksesta	*1 348*
Työsuhde-etuuksiin liittyvien velkojen uudelleenarvostukset	*(5 603)*
Muut	*(85)*
Varainhoitovuoden taloudellinen tulos	*54 639*
Jäsenvaltioilta maksettaviksi vaadittavat rahoitusosuudet yhteensä 31.12.2025	**360 108**

Tämä kohta vastaa sellaisia EU:lle joulukuun 31. päivään mennessä aiheutuneita menoja, jotka on katettava tulevista talousarvioista. Monet menot kirjataan suoriteperusteen mukaisesti vuonna n, vaikka niitä vastaavat maksut suoritetaan vasta vuonna n + 1 (tai myöhemmin) ja rahoitetaan tämän vuoksi vuoden n + 1 (tai sen jälkeisten vuosien) talousarviosta. Koska tällaiset velat kirjataan tilinpäätökseen ja koska niitä vastaavat maksut rahoitetaan vasta tulevista talousarvioista, velat ovat vuoden lopussa huomattavasti varoja suuremmat. Tärkeimpiin tällaisiin eriin kuuluvat sellaiseen NextGenerationEU-välineen puitteissa toteutettuun ottolainaukseen, joka liittyy tukeen, jota ei makseta takaisin, sekä maataloustukirahaston toimintaan ja työsuhde-etuuksista johtuviin velkoihin liittyvät erät.

On huomattava, että edellä esitetyllä jakaumalla ei ole vaikutusta talousarvion toteutumaan. Talousarvioon otetut tulot vastaavat aina talousarvioon otettuja menoja, koska kaikki ylimääräiset tulot palautetaan jäsenvaltioille.

Työsuhde-etuuksiin liittyvien velkojen uudelleenarvostukset liittyvät vakuutusmatemaattisiin voittoihin ja tappioihin, jotka johtuvat kyseisten velkojen vakuutusmatemaattisesta uudelleenarvioinnista.

Jäsenvaltioiden rahoitusosuuksien huomattava kasvu viime vuosien aikana johtuu pääasiassa tällä ajanjaksolla toteutetusta ottolainauksesta, joka liittyy NextGenerationEU-välineestä myönnettävään tukeen, jota ei makseta takaisin.

3. TUOTTO- JA KULULASKELMAN LIITETIEDOT

TULOT

TUOTOT MUISTA KUIN VAIHTOON LIITTYVISTÄ TRANSAKTIOISTA: OMAT VARAT

3.1 BKTL-VARAT

Omista varoista saatavat tuotot ovat EU:n tärkeimpiä toiminnan tuottoja. BKTL-tuotot ovat tärkeimpiä omien varojen neljästä ryhmästä. Kaikilta jäsenvaltioilta kannetaan yhdenmukainen prosentuaalinen osuus BKTL:stä. BKTL-perusteiset varat tasapainottavat tuloja ja menoja, eli niillä rahoitetaan talousarvion osaa, jota muut tulonlähteet eivät kata. BKTL-tuottojen kasvu vuonna 2025 verrattuna vuoteen 2024 selittyy suurelta osin maksumäärärahojen tarpeen kasvulla.

3.2 PERINTEISET OMAT VARAT

Perinteiset omat varat liittyvät pääasiassa tullimaksuihin, joista jäsenvaltiot pidättävät itselleen kantokuluina 25 prosenttia, joten edellä mainitut luvut eivät sisällä tätä vähennystä. Tuontitullien taso kuvastaa lähinnä EU:n ulkopuolelta tulevan tuonnin arvon vaihtelua ja yhteisen tullitariffin muutoksia. Tullitariffia on alennettu useaan otteeseen Maailman kauppajärjestössä (WTO) käytyjen neuvottelujen ja tullietuuksien myöntämistä tietyille kauppakumppaneille tai tietyille tuotteille koskevien erityissopimusten perusteella. Taso riippuu näin ollen myös yleisestä taloudellisesta tilanteesta, maailmanmarkkinahinnoista ja valuuttakurssien vaikutuksesta.

3.3 ALV-VARAT

Arvonlisäveroon perustuvat omat varat lasketaan osuutena jäsenvaltioiden alv-määräytymisperusteista, jotka on yhdenmukaistettu EU:n sääntöjä noudattaen tätä tarkoitusta varten. Yhdenmukaista 0,30 prosentin verokantaa sovelletaan kunkin jäsenvaltion kaikista verotettavista liiketoimista perittyjen alv-tulojen kokonaismäärään jaettuna painotetulla keskimääräisellä arvonlisäverokannalla. Alv-määräytymisperuste on jokaisella jäsenvaltiolla rajattu 50 prosenttiin sen BKTL:stä.

3.4 MUOVIPAKKAUSJÄTTEESEEN PERUSTUVAT OMAT VARAT

Kussakin jäsenvaltiossa syntyvän kierrättämättömän muovipakkausjätteen painoon sovelletaan yhdenmukaista kerrointa, joka on 0,80 euroa kilogrammaa kohti. Kierrättämättömän muovipakkausjätteen määrä tiettynä vuonna on jäsenvaltiossa kyseisenä vuonna tuotetun muovipakkausjätteen ja kierrätetyn muovipakkausjätteen erotus. Bulgarialla, Tšekillä, Virolla, Kreikalla, Espanjalla, Kroatialla, Italialla, Kyproksella, Latvialla, Liettualla, Unkarilla, Maltalla, Puolalla, Portugalilla, Romanialla, Slovenialla ja Slovakialla on oikeus erityisiin vuotuisiin kertakorvausten vähennyksiin muovipakkausjätteeseen perustuvien omien varojen osuuksista. Tämä suhteellisen uusi omien varojen erä otettiin käyttöön vuonna 2021 uuden omia varoja koskevan päätöksen (neuvoston päätös (EU, Euratom) 2020/2053) ([36]) tulessa voimaan.

TUOTOT MUISTA KUIN VAIHTOON LIITTYVISTÄ TRANSAKTIOISTA: SIIRROT

3.5 SAKOT

Nämä 5 370 miljoonan euron tuotot (4 039 miljoonaa euroa vuonna 2024) liittyvät pääasiassa sakkoihin, joita komissio on määrännyt yrityksille EU:n kilpailusääntöjen rikkomisesta (3 971 miljoonaa euroa) ja muihin yrityksille määrättyihin sakkoihin (837 miljoonaa euroa).

3.6 VAROJEN TAKAISINPERINTÄ

(miljoonaa euroa)

	2025	2024
Jäsenvaltioille siirretyt menot	*1 291*	*755*
Avustukset	*34*	*157*
Rahoitusosuudet/valtuutussopimukset	*50*	*44*
Muut	*1*	*–*
Yhteensä	**1 376**	**957**

Tässä kohdassa esitetään lähinnä komission antamat perintämääräykset, joita vastaavat maksut on saatu tai jotka on kuitattu (eli vähennetty) komission kirjanpitojärjestelmään myöhemmin kirjatuista maksuista. Perintämääräysten tarkoituksena on periä takaisin maksuja, jotka on aiemmin maksettu EU:n talousarviosta. Nämä toimet perustuvat tehtyihin tarkastuksiin, tilintarkastuksiin tai tukikelpoisuustarkastuksiin, ja näin ollen toimilla suojellaan EU:n talousarviota menoilta, jotka ovat syntyneet säännösten vastaisesti.

([36]) Neuvoston päätös (EU, Euratom) 2020/2053, annettu 14 päivänä joulukuuta 2020, Euroopan unionin omien varojen järjestelmästä ja päätöksen 2014/335/EU, Euratom kumoamisesta (EUVL L 424, 15.12.2020, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2020/2053/oj).

Kohdassa esitetään myös perintämääräykset, jotka jäsenvaltiot ovat antaneet maataloustukirahastosta myönnetyn tuen takaisin perimiseksi. Tähän kohtaan sisältyvät myös siirtosaamisia koskevien arvioiden muutokset edellisen vuoden lopusta tilinpäätösvuoden loppuun.

Edellä olevaan taulukkoon sisällytetyt määrät vastaavat tuloja, jotka on saatu antamalla perintämääräyksiä. Tämän vuoksi ne eivät voi sisältää kaikkia EU:n talousarvion suojaamiseksi toteutettuja toimia, erityisesti kun kyse on koheesiopolitiikasta. Tällä alalla ovat käytössä erityisjärjestelmät, joilla varmistetaan, että aiheettomasti maksetut määrät oikaistaan, ja useimmissa tapauksissa perintämääräystä ei anneta. EU:n talousarviota suojataan myös menojen peruutuksilla ja ennakkomaksujen takaisinperinnöillä. Jäsenvaltioille siirrettyihin menoihin liittyvät takaisinperinnät muodostavat suurimman osan kokonaismäärästä:

Maatalous: maataloustukirahasto ja maaseudun kehittäminen

Tähän kohtaan sisältyvät maataloustukirahastoa ja maaseuturahastoa koskevat varainhoitovuoden tuotot ovat varainhoitovuoden rahoitusoikaisuja ja jäsenvaltioiden ilmoittamia vuoden aikana perittyjä määriä. Niihin on lisätty petosten ja sääntöjenvastaisuuksien vuoksi vuoden lopussa takaisinperittävinä olevien, jäsenvaltioiden ilmoittamien määrien nettokasvua vastaava määrä.

Koheesiopolitiikka

Koheesiopolitiikkaan liittyvät määrät ovat pääasiassa määrä, jotka komissio odottaa perivänsä takaisin jäsenvaltioilta. Perintä toteutetaan jäsenvaltioiden vuoden 2026 alussa toimittamien tilinpäätösten tarkastelun ja hyväksynnän jälkeen. Takaisin perittävät määrät edustavat periaatteessa varainhoitovuoden aikana alun perin tukikelpoisiksi ilmoitettujen määrien ja jäsenvaltioiden tilinpäätöksissä tukikelpoisiksi vahvistettujen määrien erotusta. Niiden pieni määrä tarkoittaa sitä, että tukeen oikeuttamattomat määrät havaittiin jäsenvaltioiden tasolla käytössä olevissa tarkastuksissa prosessin varhaisessa vaiheessa.

3.7 YHDISTYNEEN KUNINGASKUNNAN EROSOPIMUS

Nämä tulot liittyvät nettomääriin, jotka Yhdistynyt kuningaskunta on unionista eroamisen jälkeen vuonna 2020 allekirjoitetun erosopimuksen mukaan velkaa (ks. liitetieto **2.6.1.2**) ja joita mukautetaan vuosittain erosopimuksen vaatimusten mukaisesti. Vuonna 2025 ei kirjattu Yhdistyneen kuningaskunnan erosopimuksesta johtuvia tuloja. Sen sijaan kirjattiin 465 miljoonan euron kulut.

3.8 MUUT TUOTOT MUISTA KUIN VAIHTOON PERUSTUVISTA TRANSAKTIOISTA

(miljoonaa euroa)

	2025	2024
Jäsenvaltioiden rahoitusosuudet:		
Innovaatiorahasto	*2 614*	*2 297*
RePowerEU	*6 360*	*5 869*
Sosiaalinen ilmastorahasto	*3 668*	*–*
Ulkoinen apu	*1 001*	*671*
Invest EU	*58*	*207*
Henkilöstön maksamat verot ja muut maksut	*1 882*	*1 754*
Muiden yhteisöjen rahoitusosuudet Euroopan komissiolle	*3 293*	*524*
EFTA-maiden, kolmansien maiden ja liittymisneuvotteluja käyvien maiden rahoitusosuudet	*4 874*	*4 527*
Omaisuuserien siirto	*–*	*307*
Budjettioikaisut	*(5 811)*	*(6 169)*
Varausten oikaisut	*459*	*426*
Muut	*175*	*261*
Yhteensä	**18 572**	**10 673**

Jäsenvaltioiden rahoitusosuudet innovaatiorahastoon ovat tuloja, jotka liittyvät pääasiassa päästöoikeuksien myyntiin ja joita käytetään vähähiilisen teknologian innovoinnin tukemiseen. Kasvu vuoteen 2024 verrattuna liittyy pääasiassa nousseeseen hiilen hintaan. Päästökauppajärjestelmän päästöoikeuksista saatuja huutokauppatuloja käytettiin myös lisätuen tarjoamiseen jäsenvaltioille REPowerEU-lukujen (6,4 miljardia euroa) kautta sekä sosiaalisen ilmastorahaston rahoittamiseen. Rahastosta annetaan jäsenvaltioille taloudellista tukea niiden vuosia 2026–2032 koskeviin ilmastotoimien sosiaalisen tuen suunnitelmiin sisältyviin toimenpiteisiin ja investointeihin (3,7 miljardia euroa). Jäsenvaltioiden rahoitusosuudet ulkoiseen apuun sisältävät pääasiassa Ukrainalle myönnettyjen makrotaloudellinen rahoitusapu plus -lainojen korkomaksut (0,6 miljardia euroa).

Henkilöstön maksamista veroista ja muista maksuista saadut tuotot liittyvät pääasiassa henkilöstön palkoista tehtyihin vähennyksiin. Merkittäviä määriä tässä erässä ovat eläkemaksut ja tulovero.

EFTA-maiden rahoitusosuudet ovat 1,5 miljardia euroa, ja kolmansien maiden ja liittymisneuvotteluja käyvien maiden rahoitusosuudet sisältävät pääasiassa rahoitusosuuksia Horisontti Eurooppa -puiteohjelmaan (2,8 miljardia euroa).

Budjettioikaisu liittyy pääasiassa aiempien varainhoitovuosien alv- ja BKTL-perusteisten omien varojen mukautuksiin. Tällä toimella komissio kohdentaa kaikki positiiviset tai negatiiviset alv- ja BKTL-saldot uudelleen jäsenvaltioille niiden BKTL:oon perustuvan kertoimen mukaisesti. Pieni kasvu liittyy siihen, että talousarvion ylijäämä edelliseltä vuodelta on suurempi. Sitä tasoittavat osittain BKTL:oon, alv:oon ja muovipakkausjätteeseen perustuvien omien varojen uudelleenkohdennettavat suuremmat määrät.

TUOTOT VAIHTOON PERUSTUVISTA TRANSAKTIOISTA

3.9 RAHOITUSTUOTOT

(miljoonaa euroa)

	2025	2024
Korkotuotot:		
Lainat	*5 720*	*4 129*
käteisvaroista ja muista rahavaroista	*1 823*	*1 726*
viivästyneistä suorituksista	*237*	*224*
ottolainauksesta	*217*	*228*
Muut	*39*	*38*
Tuotot takaussopimuksista	*1 245*	*971*
Voitot käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavista rahoitusvaroista ja -veloista:		
Muut kuin johdannaiset	*1 357*	*1 490*
Johdannaiset	*772*	*165*
Lainojen taseesta pois kirjaamisesta syntyvä voitto	*24*	*–*
Osingot	*9*	*31*
Muut	*202*	*4*
Yhteensä	**11 646**	**9 005**

Korkotuotot viivästyneistä suorituksista liittyvät pääasiassa erääntyneisiin sakkoihin ja omia varoja koskeviin maksuosuuksiin, joita ei ole maksettu ajallaan.

Lainojen korot ovat kasvaneet pääasiassa elpymis- ja palautumistukivälineen/REPowerEU-suunnitelman, makrotaloudellisen rahoitusavun ja Ukrainan tukivälineen uusien lainojen vuoksi. Elpymis- ja palautumistukivälineen / REPowerEU-suunnitelman osalta korot olivat 3,1 miljardia euroa vuonna 2025. Edellisenä vuonna ne olivat 2,0 miljardia euroa. Vuonna 2025 suoritettiin uusia maksuja, ja vuoden 2024 jälkipuoliskon maksut kerryttivät koko vuoden verran korkoa vuonna 2025. Makrotaloudellisen rahoitusavun osalta korot olivat 1,1 miljardia euroa. Vuonna 2024 ne olivat 0,8 miljardia euroa. Kasvu johtuu pääasiassa makrotaloudelliseen rahoitusapuun liittyvän Ukrainan lainayhteistyömekanismin maksuista vuonna 2024. Ukrainan tukivälineen korot olivat 0,5 miljardia euroa, kun ne vuonna 2024 olivat 0,2 miljardia euroa. Tuolloin maksut alkoivat vasta vuoden jälkipuoliskolla.

Käteisvaroista ja muista rahavaroista saatavat korkotuotot koostuvat pääasiassa 1,6 miljardin euron koroista, jotka kertyivät yhdistettyyn varainhankintaan liittyville likviditeettitalletuksille (EKP:n pankkitilillä pidetyt varat, lyhytaikaiset talletukset ja takaisinmyyntitransaktiot) – ks. liitetieto **2.8.2**.

Ottolainauksen korkotuotot liittyvät pääasiassa SURE-välineiseen, ja ne johtuvat tiettyjen aiempien liikkeeseenlaskujen negatiivisista efektiivisistä koroista.

Takaussopimuksista saatavat tulot liittyvät pääasiassa takausvelkojen jaksottamiseen. Se voidaan tulkita niin, että EU vapautuu vakuuksiin liittyvistä vastuista siltä ajalta, jona EU oli valmis korvaamaan vakuuksien haltijoille niiden luottotappiot. Näin ollen rahoitusvakuuksiin liittyvien tulojen kirjaaminen vastaa ajan kulumista ja taatun vastuun määrää. Jaksotuksia sovelletaan kumpaankin vakuustyyppiin: niihin, joista maksetaan korvaus, ja niihin, joista EU ei veloita korvausta tai veloittaa nimelliskorvauksen (ks. liitetieto **2.11.2**). Korvatuista takauksista merkittävin on ESIR-takuu, joka myönnetään EIP:lle infrastruktuuri- ja innovointi-ikkunan velkasalkkua varten ja joka on yhdistetty InvestEU-velkasalkkuihin – (ks. liitetieto **4.1.1**). Vuonna 2025 ESIR-takuusta saadut kyseisiin yhdistettyihin velkasalkkuihin liittyvät tuotot olivat 202 miljoonaa euroa.

Takaussopimuksiin liittyvät 1 245 miljoonan euron tuotot kuittautuvat 1 199 miljoonan euron takausvelkojen arvonalentumistappioilla, jotka liittyvät takauksiin perustuviin maksuvaateisiin, joista on vähennetty 683 miljoonan euron takaisinperityt varat ja 516 miljoonan euron realisoitumattomat arvonalentumistappiot (ks. liitetiedot **3.15** ja **6.6**). Lisäksi EU on tukenut takausohjelmia 1 942 miljoonalla eurolla jättämällä perimättä markkinahintaisia takausmaksuja tai perimällä niitä pienempiä maksuja (ks. liitetieto **3.15**). Takausohjelmien nettotulos on yhteensä 1 896 miljoonaa euroa alijäämäinen.

Voitot käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavista rahoitusvaroista (muut kuin johdannaiset) viittaavat pääasiassa yhteiseen vararahastoon (0,8 miljardia euroa) ja innovaatiorahastoon (0,3 miljardia euroa). Korkojen lasku on vaikuttanut myönteisesti arvopapereiden käypään arvoon.

Lainojen taseesta pois kirjaamisesta syntyvä voitto liittyy Portugalin 1,8 miljardin euron ERVM-lainan ennenaikaiseen takaisinmaksuun kohde-etuutena olevan joukkolainan markkina-arvolla – ks. liitetieto **2.4.1.1**.

3.10 MUUT TUOTOT VAIHTOON PERUSTUVISTA TRANSAKTIOISTA

(miljoonaa euroa)

	2025	2024
Maksutuotot tarjotuista palveluista (virastot)	*927*	*855*
Kurssivoitot	*490*	*325*
Tavaroiden myynti	*64*	*58*
Osuus EIR:n nettotuloksesta	*69*	*83*
Tuotot käyttöomaisuushyödykkeistä	*230*	*907*
Muut	*720*	*364*
Yhteensä	**2 500**	**2 592**

Maksutuotot tarjotuista palveluista sisältävät pääasiassa Euroopan lääkeviraston myyntiluvista perimät maksut sekä Euroopan unionin teollisoikeuksien viraston tavaramerkkien rekisteröinnistä perimät maksut.

KULUT

3.11 SIIRRETTY JÄSENVALTIOILLE

(miljoonaa euroa)

	2025	2024
Maataloustukirahasto	*40 914*	*40 267*
Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahasto ja muut maaseudun kehittämistä koskevat välineet	*17 017*	*14 779*
Euroopan aluekehitysrahasto ja koheesiorahasto	*31 032*	*28 833*

(miljoonaa euroa)

	2025	2024
Euroopan sosiaalirahasto	*17 308*	*18 037*
Muut	*4 514*	*3 854*
Yhteensä	**110 784**	**105 770**

Lisäys koskee pääasiassa koheesiopolitiikkaa (EAKR, koheesiorahasto), jossa lähes kaikki menot (28,1 miljardia euroa) liittyvät vuosien 2021–2027 ohjelmakauteen, jonka toimet jatkuvat edelleen. Myös YMP:n strategiasuunnitelmissa ilmoitetut menot ovat lisääntyneet. Suunnitelmien edistyminen jatkuu edelleen.

Muut menot liittyvät pääasiassa oikeudenmukaisen siirtymän rahastoon (1,4 miljardia euroa), Euroopan meri- ja kalatalousrahastoon (0,8 miljardia euroa), turvapaikka- ja maahanmuuttorahastoon (0,6 miljardia euroa) sekä Euroopan unionin solidaarisuusrahastoon (0,8 miljardia euroa).

3.12 SIIRROT, MUKAAN LUKIEN AVUSTUKSET JA BUDJETTITUKI

(miljoonaa euroa)

	2025	2024
Elpymis- ja palautumistukiväline	*46 815*	*65 787*
Muut	*32 025*	*32 992*
Yhteensä	**78 841**	**98 779**

Elpymis- ja palautumistukivälineen menojen merkittävästä vähenemisestä huolimatta välitavoitteiden ja tavoitteiden täytäntöönpano etenee edelleen.

Loput siirtoihin liittyvistä menoista koskevat pääasiassa tutkimuspolitiikan (10 miljardia euroa) ja ulkoisten toimien toteuttamista, joihin kuuluvat naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön väline ja sen edeltäjät (3,1 miljardia euroa), sekä humanitaarisen avun operaatioita (1.1 miljardia euroa). Lisäksi 4,6 miljardia euroa liittyy Verkkojen Eurooppa -välineeseen, joka on yhteinen infrastruktuurirahasto älykkäiden verkkojen käyttöönottamiseksi liikenne-, energia- ja televiestintäalalla.

3.13 RAHOITUSOSUUSSOPIMUKSET

(miljoonaa euroa)

	2025	2024
Rahoitusosuudet	*13 200*	*16 820*
Yhteensä	**13 200**	**16 820**

Rahoitusosuussopimuksiin liittyvät menot koskevat pääasiassa naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön välinettä ja sen edeltäjiä (4,5 miljardia euroa), avaruusohjelmia (3,2 miljardia euroa), Erasmus+ -ohjelmaa (2,9 miljardia euroa) ja tutkimuspolitiikkaa (1,9 miljardia euroa).

3.14 HENKILÖSTÖ- JA ELÄKEKULUT

(miljoonaa euroa)

	2025	2024
Henkilöstökulut	*9 679*	*9 070*
Eläkekulut	*6 275*	*5 896*
Yhteensä	**15 954**	**14 966**

Eläkekuluissa on otettu huomioon työsuhde-etuuksiin liittyvien velkojen vakuutusmatemaattisesta uudelleenarvioinnista johtuvat muutokset, joita ei ole kirjattu nettovarallisuuteen. Ne eivät siis ole tosiasiallisia vuoden aikana suoritettuja eläkemaksuja, jotka ovat huomattavasti pienemmät kuin 2,8 miljardia euroa.

3.15 **RAHOITUSKULUT**

(miljoonaa euroa)

	2025	2024
Korkokulut:		
Ottolainaus	*14 037*	*9 780*
Lainat	*148*	*159*
Rahoitusleasingsopimukset	*26*	*31*
Muut	*42*	*32*
Takaussopimukset – tuettu korvaus	*1 942*	*1 156*
Nettoarvonalentumistappiot seuraavista:		
Takaussopimukset	*1 199*	*474*
Lainat, lainasitoumukset ja muut saamiset	*8 066*	*14 134*
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavista rahoitusvaroista ja -veloista aiheutuneet tappiot		
Muut kuin johdannaiset	*170*	*153*
Johdannaiset	*153*	*252*
Muutoksesta johtuva tappio	*1 131*	*763*
Lainojen taseesta pois kirjaamisesta syntyvä tappio	*94*	*–*
Taatut rahoituskustannukset	*119*	*151*
Muut	*28*	*140*
Yhteensä	**27 156**	**27 226**

Ottolainauksen kulujen 4,3 miljardin euron kasvu johtuu yhdistetyn varainhankintamenetelmän toimista. Korot olivat 12,7 miljardia euroa, kun ne edellisenä vuonna olivat 8,4 miljardia euroa. Syynä tähän ovat uudet ottolainat vuonna 2025 sekä se, että vuoden 2024 toisen puoliskon liikkeeseenlaskut kerryttivät koko vuoden verran korkoa vuonna 2025.

Lainojen korkokulut johtuvat tietyistä SURE-välineeseen liittyvistä tapahtumista, joissa negatiivisten korkojen aikana lainaksi otetut varat annettiin lainaksi jäsenvaltioille back-to-back-periaatteella eli samoin ehdoin.

Lisätietoa takauksiin liittyvistä kuluista on liitetiedossa **3.9**.

Lainojen, lainasitoumusten ja muiden saamisten nettoarvonalentumistappiot liittyvät pääasiassa Ukrainan tukivälineen sekä makrotaloudellisen rahoitusavun Ukrainan lainayhteistyömekanismin puitteissa vuonna 2025 maksettuihin lainoihin. Ks. liitetiedot **2.4.1.1** ja **6.6**.

Muutoksesta johtuva tappio liittyy Ukrainalle makrotaloudellinen rahoitusapu plus -lainoihin, poikkeukselliselle makrotaloudelliselle rahoitusavulle ja Ukrainan tukivälineen lainoille myönnettyihin korkotukiin – ks. liitetieto **2.4.1.1**.

Lainojen taseesta pois kirjaamisesta syntyvä tappio liittyy Portugalin 0,7 miljardin euron ERVM-lainan ennenaikaiseen takaisinmaksuun kohde-etuutena olevan joukkolainan markkina-arvolla – ks. liitetieto **2.4.1.1**.

Taatut rahoituskustannukset ovat EU:n takaamien pääomasijoitusten rahoittamisesta toteutuskumppaneille aiheutuvia kustannuksia. EU takaa nämä kustannukset ja niihin liittyvät pääomasijoitukset takaussopimusten mukaisesti.

3.16 **HANKINTA-, HALLINTO- JA MUUT KULUT**

(miljoonaa euroa)

	2025	2024
Hallinto-, tietotekniikka- ja muut kulut	*6 687*	*3 956*
Käyttöomaisuuteen liittyvät kulut ja maa-alueiden ja rakennusten hallinnointiin liittyvät kulut	*2 164*	*2 662*
Kurssitappiot	*621*	*282*
Käyttöleasingkulut	*589*	*560*
Varausten oikaisut	*458*	*415*
Sakkojen alentamiset tuomioistuimen päätöksellä	*214*	*1 123*
Yhteensä	**10 733**	**8 997**

Hallinto-, tietotekniikka- ja muita kuluja ovat ensisijaisesti konsultointikulut (1,5 miljardia euroa), tietotekniikkaan liittyvät kulut (1,3 miljardia euroa) ja muut juoksevat kulut (2,3 miljardia euroa), kuten toimistotarvikkeet, tapahtumat, konferenssit ja viestintäkulut.

Rivi ”Sakkojen alentamiset tuomioistuimen päätöksellä” näyttää vuodelle 2025 pienemmän määrän vuoteen 2024 verrattuna, koska vuonna 2025 peruttiin suhteellisesti pienempiä sakkoja kuin vuonna 2024 (jolloin mitätöitiin 432 miljoonan euron sakko, koska komissio perui Illuminalle/Grailille sulautumamenettelyssä määrättyä sakkoa koskevan päätöksen, ja vuonna 2009 Intelille määrätty 684 miljoonan euron sakko mitätöitiin osittain unionin tuomioistuimen lokakuussa 2024 tekemän päätöksen seurauksena).

Vuoden 2025 aikana kuluiksi merkittyjen tutkimus- ja kehityskulujen kokonaismäärä on seuraava:

(miljoonaa euroa)

	2025	2024
Tutkimuskulut	*468*	*479*
Aktivoimattomat kehitysmenot	*127*	*119*
Yhteensä	**594**	**598**

3.17 **SEGMENTTIRAPORTOINTI TÄRKEIMPIEN MENOALOJEN MUKAAN**

(miljoonaa euroa)

	Maatalousrahastot	Koheesio- ja muut rakennerahastot	Elpymis- ja palautumistukiväline ja rahoitustoiminta	Tutkimus ja innovointi	Ulkoiset toimet	Vihreä siirtymä ja kansanterveys	Muut toimet ([1])	EY yht.	Muut EU:n toimielimet ja erillisvirastot	EU yhteensä
BKTL-varat	–	–	–	–	–	–	*106 342*	*106 342*	–	*106 342*
Perinteiset omat varat	–	–	–	–	–	–	*23 436*	*23 436*	–	*23 436*
Alv	–	–	–	–	–	–	*25 728*	*25 728*	–	*25 728*
Muovipakkausjätteeseen perustuvat omat varat	–	–	–	–	–	–	*7 524*	*7 524*	–	*7 524*
Sakot	–	–	–	*358*	–	*101*	*4 912*	*5 370*	–	*5 370*
Varojen takaisinperintä	*948*	*348*	–	*21*	*12*	*0*	*37*	*1 365*	*10*	*1 376*
Yhdistyneen kuningaskunnan erosopimus	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Muut	*319*	*3 792*	*6 360*	*3 884*	*593*	*2 952*	*(4 590)*	*13 310*	*5 262*	*18 572*
Muut kuin vaihtoon perustuvat tuotot	**1 268**	**4 139**	**6 360**	**4 262**	**605**	**3 053**	**163 389**	**183 077**	**5 272**	**188 348**
Rahoitustuotot	*0*	*1*	*16 506*	*1 844*	*(258)*	*340*	*(6 856)*	*11 579*	*68*	*11 646*
Muut	*(5)*	*(4)*	*142*	*344*	*183*	*(40)*	*823*	*1 443*	*1 057*	*2 500*
Vaihtoon perustuvat tuotot	**(5)**	**(3)**	**16 649**	**2 188**	**(74)**	**300**	**(6 033)**	**13 021**	**1 125**	**14 146**
Tuotot yhteensä	**1 263**	**4 136**	**23 009**	**6 450**	**531**	**3 353**	**157 355**	**196 098**	**6 397**	**202 495**
Jäsenvaltioille siirretyt menot										
EAGF	*(40 914)*	–	–	–	–	–	–	*(40 914)*	–	*(40 914)*
Maaseuturahasto ja muut	*(17 017)*	–	–	–	–	–	–	*(17 017)*	–	*(17 017)*
EAKR ja koheesiorahasto	–	*(31 032)*	–	–	–	–	–	*(31 032)*	–	*(31 032)*
ESR	–	*(17 308)*	–	–	–	–	–	*(17 308)*	–	*(17 308)*
Muut	–	*(3 081)*	–	–	–	–	*(1 432)*	*(4 514)*	–	*(4 514)*

(miljoonaa euroa)

	Maatalousrahastot	Koheesio- ja muut rakennerahastot	Elpymis- ja palautumistukiväline ja rahoitustoiminta	Tutkimus ja innovointi	Ulkoiset toimet	Vihreä siirtymä ja kansanterveys	Muut toimet [1]	EY yht.	Muut EU:n toimielimet ja erillisvirastot	EU yhteensä
Siirrot, mukaan lukien avustukset ja budjettituki							–	–	–	
RRF	–	–	*(46 815)*	–	–	–	–	*(46 815)*	–	*(46 815)*
Muut	*(38)*	*(203)*	*(1 489)*	*(18 938)*	*(5 901)*	*(104)*	*(1 615)*	*(28 289)*	*(3 737)*	*(32 025)*
Rahoitusosuussopimukset, mukaan lukien EU:n toimielimet	*(124)*	*(546)*	*197*	*(5 159)*	*(7 190)*	*(526)*	*(5 988)*	*(19 337)*	*6 137*	*(13 200)*
Henkilöstö- ja eläkekulut	*3*	*1*	–	*(3)*	*(0)*	*1*	*(10 695)*	*(10 694)*	*(5 260)*	*(15 954)*
Rahoituskulut	*(7)*	*0*	*(22 718)*	*(1 658)*	*(1 943)*	*(1)*	*(773)*	*(27 100)*	*(56)*	*(27 156)*
Yhdistyneen kuningaskunnan erosopimus	–	–	–	–	–	–	*(465)*	*(465)*	–	*(465)*
Hankinta-, hallinto- ja muut kulut	*(54)*	*(141)*	*(62)*	*(2 260)*	*(1 027)*	*(316)*	*(3 563)*	*(7 423)*	*(3 310)*	*(10 733)*
Kulut yhteensä	**(58 152)**	**(52 311)**	**(70 888)**	**(28 018)**	**(16 062)**	**(946)**	**(24 531)**	**(250 907)**	**(6 226)**	**(257 134)**
Varainhoitovuoden taloudellinen tulos	**(56 889)**	**(48 174)**	**(47 879)**	**(21 568)**	**(15 531)**	**2 407**	**132 825**	**(54 810)**	**171**	**(54 639)**

([1]) "Muut toimet"-kohdassa esitettyihin tuloihin sisältyvät pääasiassa EU:n omista varoista saatavat tulot, jotka kuuluvat yleiskatteisuusperiaatteen piiriin ja joita käytetään ilman erottelua kaikkien unionin vuotuiseen talousarvioon otettujen menojen rahoittamiseen.

ELI: http://data.europa.eu/eli/communic/C/2026/4821/oj

3.18 **TUOTTO- JA KULULASKELMAN VERTAILULUKUJEN LUOKITTELUN MUUTTAMINEN**

Vuoden 2025 tilinpäätöksestä lähtien tuotto- ja kululaskelman tärkeimmät kulut esitetään käyttäen uutta rakennetta, jossa keskitytään pikemminkin instrumentin tyyppiin kuin talousarvion toteuttamistapaan (yhteistyöhön perustuva hallinnointi, suora hallinnointi, välillinen hallinnointi). Kuten EU:n kirjanpitosäännöissä edellytetään, vuoden 2024 vertailuluvut on luokiteltu uudelleen vastaavasti. Luokittelun muutoksen vaikutusta havainnollistetaan seuraavassa:

(miljoonaa euroa)

	Toteuttaja:									
	Jaettu Hallinto	Suora Hallinto	Välillinen Hallinto							
	Jäsen valtiot	Komissio, toimeenpanovirastot ja erityisrahastot	Muut EU:n virastot ja elimet	Kolmannet maat ja kansainväliset järjestöt	Muut yhteisöt	Henkilöstö- ja eläkekulut	Rahoitus kustannukset	Yhdistyneen kuningaskunnan erosopimus	Muut kulut	**2024 kulut yhteensä (uudelleenluokittelu)**
Siirretty jäsenvaltioille	*(105 770)*									*(105 770)*
Siirrot, mukaan lukien avustukset ja budjettituki										
RRF		*(65 787)*								*(65 787)*
Muut		*(32 992)*								*(32 992)*
Rahoitusosuussopimukset mukaan lukien EU:n toimielimet		*(194)*	*(4 388)*	*(6 639)*	*(5 599)*					*(16 820)*
Henkilöstö- ja eläkekulut						*(14 966)*				*(14 966)*
Rahoituskustannukset							*(27 226)*			*(27 226)*
Yhdistyneen kuningaskunnan erosopimus								*(315)*		*(315)*
Hankinta-, hallinto- ja muut kulut		*2*							*(8 999)*	*(8 997)*
Kulut yhteensä	**(105 770)**	**(98 971)**	**(4 388)**	**(6 639)**	**(5 599)**	**(14 966)**	**(27 226)**	**(315)**	**(8 999)**	**(272 873)**

4. **EHDOLLISET VELAT JA VARAT**

Ehdolliset velat ovat potentiaalisia tulevia maksuvelvoitteita, jotka voivat syntyä EU:lle aiempien tapahtumien tai tehtyjen oikeudellisten sitoumusten seurauksena. Ne riippuvat tulevista tapahtumista, jotka eivät ole kokonaan EU:n määräysvallassa. Ehdolliset velat liittyvät pääasiassa takauksiin ja oikeudellisiin riskeihin. **Kaikki ehdolliset velat rahoitetaan niiden toteutuessa EU:n (eli käytännössä EU:n jäsenvaltioiden) tulevista talousarvioista tulevina vuosina, lukuun ottamatta rahastojen kattamiin sakkoihin, rahoitusvälineisiin ja takauksiin liittyviä ehdollisia velkoja (ks. liitetieto 2.4.2.1).**

4.1 **EU:n talousarviosta katettavat takaukset**

4.1.1 *EU:n talousarviotakuuohjelmissa myönnetyt takaukset (nimellisarvo)*

(miljoonaa euroa)

	31.12.2025			
	Myönnetyt takaukset			Varatut varat ([1])
	Enimmäismäärä	Allekirjoitettu	Maksettu	
EIP:n ulkoiseen lainanantovaltuuteen liittyvät takaukset	*20 880*	*20 880*	*16 826*	*3 529*
ESIR-takuu	*25 119*	*21 449*	*19 982*	*9 234*
EKKR-takuu	*583*	*573*	*451*	*809*
InvestEU-takuu	*28 469*	*15 519*	*6 010*	*8 912*
NDICI:n ulkosuhdetoiminnan takuujärjestely	*33 965*	*16 461*	*2 949*	*3 583*
Ukraina-takaus	*3 540*	*2 699*	*1 181*	*614*
Yhteensä	**112 556**	**77 580**	**47 399**	**26 681**

([1]) *EIP:n ulkoiseen lainanantovaltuuteen liittyvään takaukseen varatut 3,5 miljardin euron varat kattavat myös vanhan makrotaloudellisen rahoitusavun ja Euratomin lainat ja niihin liittyvän ottolainauksen (ks. liitetieto 2.4.1.1).*

(miljoonaa euroa)

	31.12.2024			
	Myönnetyt takaukset			Varatut varat ([1])
	Enimmäismäärä	Allekirjoitettu	Maksettu	
EIP:n ulkoiseen lainanantovaltuuteen liittyvät takaukset	*25 772*	*25 772*	*19 184*	*3 400*
ESIR-takuu	*25 373*	*22 998*	*21 033*	*8 941*
EKKR-takuu	*759*	*667*	*521*	*785*
InvestEU-takuu	*27 042*	*11 769*	*3 468*	*6 802*
NDICI:n ulkosuhdetoiminnan takuujärjestely	*30 173*	*11 228*	*1 341*	*2 943*
Ukraina-takaus	*790*	*172*	*132*	*202*
Yhteensä	**109 909**	**72 606**	**45 678**	**23 073**

([1]) *EIP:n ulkoiseen lainanantovaltuuteen liittyvään takaukseen varatut 3,4 miljardin euron varat kattavat myös vanhan makrotaloudellisen rahoitusavun ja Euratomin lainat ja niihin liittyvän ottolainauksen (ks. liitetieto 2.4.1.1).*

Edellä olevassa taulukossa esitetään riski, joka aiheutuu EU:n talousarviolle mahdollisista tulevista maksuista, jotka liittyvät EIP-ryhmälle tai muille rahoituslaitoksille myönnettyihin takauksiin. Maksetut määrät on suoritettu lopullisille tuensaajille. Allekirjoitettuihin määriin sisältyvät jo maksettujen määrien lisäksi tuensaajien tai rahoituksen välittäjien kanssa allekirjoitetut sopimukset, joihin liittyviä määriä ei ole vielä maksettu vuoden lopussa (30,2 miljardia euroa). Enimmäismäärä on takauksen kokonaismäärä, jonka kattamiseen on sitouduttu EU:n talousarviosta eli jonka jäsenvaltiot ovat sitoutuneet kattamaan, koska EU:hun 31. joulukuuta 2025 kohdistuvan kokonaisriskin määrittämiseksi laskelmaan on sisällytettävä myös hyväksytyt toimet, joita koskevaa sopimusta ei ole vielä allekirjoitettu (35,0 miljardia euroa).

Talousarviotakuuohjelmia tuetaan asteittain talousarviosta otetuilla varoilla, joita säilytetään yhteisessä vararahastossa likviditeettipuskurina tulevien takauksiin perustuvien maksuvaatimusten kattamiseksi (ks. liitetieto **2.4.2.1**). Katso liitetieto **6.2** toimenpiteistä, joilla varmistetaan, että rahoitus riittää kattamaan takauksiin perustuvat maksuvaatimukset keskipitkällä aikavälillä. Talousarviotakuuohjelmista aiheutuneet tappiot, joiden määrä ylittää rahoituksen, olisi joka tapauksessa katettava tulevista talousarvioista. InvestEU-ohjelman jäsenvaltio-osion osalta EU saa myös vastatakauksia jäsenvaltioilta ja ETA-mailta (ks. jäljempänä).

EIP:n ulkoiseen lainanantovaltuuteen liittyvät takaukset

EU:n talousarviosta on myönnetty takauksia EIP:n omista varoistaan kolmansille maille myöntämille lainoille. Myönnettyjen ja EU:n takauksella katettujen lainojen kokonaismäärä oli 16 826 miljoonaa euroa 31. joulukuuta 2025. EU:n talousarviotakuut:

— 16 680 miljoonaa euroa yhteisen vararahaston ulkoisten toimien alarahaston takuurahaston kautta ja

— 146 miljoonaa euroa suoraan jäsenvaltioille ennen liittymistä myönnetyille lainoille.

Joulukuun 31. päivään 2025 mennessä annettuihin takauksiin sisältyy 0,7 miljardia euroa allekirjoitettuja mutta maksamattomia lainoja, joiden tulevan maksamisen edellytyksenä on EU:n hyväksyntä (2,1 miljardia euroa vuonna 2024). Vuoden 2024 jälkeen tapahtunut vähennys johtuu osittain tiettyjen toimien siirtämisestä ulkoisesta lainanantovaltuudesta Ukraina-takaukseen.

EIP:n ulkoisen lainanantovaltuutensa puitteissa myöntämiin lainoihin liittyvä EU:n takaus on rajoitettu 65 prosenttiin jäljellä olevasta velasta vuoden 2007 jälkeen allekirjoitetuissa sopimuksissa (vuosia 2007–2013 ja 2014–2021 koskevat valtuutukset). Ennen vuotta 2007 tehdyissä sopimuksissa EU:n takaus on rajoitettu tiettyyn prosenttiosuuteen hyväksyttyjen lainajärjestelyjen enimmäismäärästä (useimmiten 65 % mutta myös 70 %, 75 % tai 100 %). Jos enimmäismäärää ei saavuteta, EU:n takaus annetaan koko lainakannalle.

Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksellä (EU) 2018/412 ([37]) perustettiin EIP:n ERI:stä myönnettävä yksityissektorin lainanantovaltuus hankkeille, jotka on suunnattu pakolaisten, muuttajien, vastaanottavien ja kauttakulkuyhteisöjen sekä alkuperäyhteisöjen pitkän aikavälin taloudellisen selviytymiskyvyn kehittämiseen. Unionin talousarviosta maksetaan korvaus suhteessa EIP:n ERI:n yksityisestä valtuutuksesta yksityisille toimille myöntämien takauksien riskiin, mikä selittää ulkoiseen lainanantovaltuuteen liittyvän preemiosaatavan, joka on muussa tapauksessa korvaukseton takaus (ks. liitetieto **2.11.2**).

Ulkoisen lainanantovaltuuden vuosia 2014–2020 koskeva valtuutus, jonka voimassaolo päättyi vuonna 2021, oli viimeinen ulkosuhteisiin liittyvien hankkeiden takuurahaston piiriin kuuluva valtuutus. EIP:n uusi valtuus kuuluu NDICI-asetuksella perustetun ulkosuhdetoimien takuujärjestelyn piiriin.

EU:n takauksiin liittyvät maksut suoritetaan yhteisen vararahaston ulkoisten toimien alarahaston takuurahastosta: Takaisinperintöjä saatiin vuoden 2025 aikana 0,3 miljoonaa euroa vakuuksiin perustuvia maksuvaatimuksia enemmän (vuonna 2024 EU maksoi 11 miljoonaa euroa vakuuksiin perustuvia maksuvaatimuksia vähennettynä takaisin perityillä varoilla).

Euroopan strategisten investointien rahaston (ESIR) takaus

ESIR-rahastolla pyritään parantamaan EIP-ryhmän riskinkantokykyä antamalla EIP:lle valmiudet laajentaa sijoituksiaan EU:ssa. ESIR-rahaston tavoitteena on tukea lisäinvestointeja EU:ssa ja pienten yritysten rahoituksen saantia. EU:n talousarviosta myönnetään EU:n ja EIP:n välisen sopimuksen, jäljempänä 'ESIR-sopimus', perusteella enintään 26 miljardin euron takaus, jäljempänä 'ESIR-rahaston EU-takaus', jonka tarkoituksena on suojata EIP sen rahoitus- ja investointitoimien mahdollisesti aiheuttamilta tappioilta.

([37]) Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös (EU) 2018/412, annettu 14 päivänä maaliskuuta 2018, EU:n takuun myöntämisestä Euroopan investointipankille unionin ulkopuolella toteutettavia investointihankkeita tukevista rahoitustoimista mahdollisesti aiheutuvien tappioiden varalta annetun päätöksen N:o 466/2014/EU muuttamisesta (EUVL L 76, 19.3.2018, s. 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2018/412/oj).

ESIR-rahaston toimet toteutetaan kahden ikkunan kautta: EIP toteuttaa infrastruktuuri- ja innovointi-ikkunan (ESIR-rahaston EU-takaus 19 250 miljoonaa euroa) ja Euroopan investointirahasto (EIR) pk-yritysikkunan (ESIR-rahaston EU-takaus 6 750 miljoonaa euroa). Niillä kummallakin on velkasalkku ja pääomasalkku. EIR toimii EIP:n kanssa tehdyn sopimuksen mukaisesti ja EIP:n takauksen perusteella, jolla puolestaan on EU:n vastatakaus ESIR-sopimuksen mukaisesti. EU:n takauksen tehostamiseksi ja sen riskinkantokyvyn lisäämiseksi ESIR-rahaston kaksi velkasalkkua yhdistettiin InvestEU-ohjelmaan vuonna 2022. Mahdolliset takauksiin perustuvat maksuvaatimukset, takaisin perityt varat ja tuotot jaetaan ESIR-rahaston ja InvestEU-takuun kesken suhteessa takauksella katettuihin tosiasiallisiin määriin.

EU:lla ja EIP:llä on omat erilliset tehtävänsä ESIR-rahastossa. ESIR-rahasto on perustettu EIP:n yhteyteen. ESIR rahoittaa toimet (vieraan ja oman pääoman ehtoiset sijoitukset) ja lainaa tätä varten tarvittavat varat pääomamarkkinoilta. EIP-ryhmä tekee sijoituspäätökset itsenäisesti ja hallinnoi toimia noudattaen omia sääntöjään ja menettelyjään. EU myöntää takauksen kyseisille toimille ja kattaa EIP:lle tämän takauksen enimmäismäärään asti aiheutuneet tappiot.

Koska EU:n tilinpäätössääntöjen (ja IPSAS-standardien) mukaiset konsolidointia koskevat valvonnan perusteet ja tilinpäätösvaatimukset eivät täyty, asianomaisia omaisuuseriä ei merkitä EU:n konsolidoituun tilinpäätökseen.

EU:n EIP-ryhmälle ESIR-rahaston puitteissa myöntämä takaus merkitään kirjanpidossa takausvelaksi infrastruktuuri- ja innovointi-ikkunan ja pk-yritysikkunan velkasalkun osalta (ks. liitetieto **2.11.2**) ja johdannaiseksi (käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi rahoitusvaroiksi tai veloiksi) molempien pääomasalkkujen osalta (ks. liitetieto **2.4.2.2**). Myönnetty ESIR-takaus sisältää COSME-, Horisontti 2020-, CCS- sekä työllisyyttä ja sosiaalista innovointia koskevien ohjelmien toimet, jotka on katettu ESIR-rahaston EU-takauksella pk-yritysikkunan velkasalkun puitteissa.

Vuonna 2025 yhteisen vararahaston ESIR-alarahastosta maksettiin 296 miljoonaa euroa nettomääräisiä takauksiin perustuvia maksuvaatimuksia, joihin sisältyi joitakin edellisten vuosien takauksiin perustuvia maksuvaatimuksia, jotka katettiin väliaikaisesti ESIR-rahaston selvitystilillä EIP:ssä olevista EU:n tuloista (151 miljoonaa euroa vuonna 2024).

Euroopan kestävän kehityksen rahasto (EKKR)

([38])EKKR-asetuksella perustettu Euroopan kestävän kehityksen rahasto on aloite, jonka tarkoituksena on tukea investointeja Afrikkaan ja Euroopan naapurimaihin keinona edistää kestävän kehityksen saavuttamista ja puuttua muuttoliikkeen perimmäisiin sosioekonomisiin syihin. EKKR-asetuksessa EU valtuutettiin antamaan täytäntöönpanokumppaneille 1,5 miljardin euron takaukset (joita lisätään edelleen ulkopuolisilla rahoitusosuuksilla) niiden investointi- ja rahoitustoimia varten niiden sijoitusriskien vähentämiseksi. Yhteinen vararahasto vastaa EKKR-takuusta – ks. liitetieto **2.4.2.1**.

Yksi EKKR-takuusopimuksista (jossa EU takaa valuuttasuojausrahaston omien varojen riittävyyden 145 miljoonaan euroon) antaa EU:lle takaukseen perustuvan maksuvaatimuksen tapauksessa oikeuden saada korvauksena rahaston osuuksia maksetun summan arvosta.

NDICI:n ulkosuhdetoiminnan takuujärjestely

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2021/947 ([39]) perustettiin naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön väline – Globaali Eurooppa, mukaan lukien Euroopan kestävän kehityksen rahasto plus, jäljempänä 'EKKR+', ja ulkosuhdetoimien takuujärjestely vuosia 2021–2027 koskevan monivuotisen rahoituskehyksen ajaksi. EKKR+:n tavoitteena on edistää kestäviä investointeja EU:n kumppanimaissa.

Ulkosuhdetoimien takuujärjestelyllä tuetaan EKKR+:n toimia, jotka katetaan talousarviotakuilla, makrotaloudellisella rahoitusavulla ja kolmansille maille myönnettävillä lainoilla. Yhteinen vararahasto vastaa ulkosuhdetoiminnan takuujärjestelystä (ks. liitetieto **2.4.2.1**).

([38]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2017/1601, annettu 26 päivänä syyskuuta 2017, Euroopan kestävän kehityksen rahaston (EKKR), EKKR-takuun ja EKKR-takuurahaston perustamisesta (EUVL L 249, 27.9.2017, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1601/oj).

([39]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/947, annettu 9 päivänä kesäkuuta 2021, naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön välineen – Globaali Eurooppa perustamisesta, Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksen N:o 466/2014/EU muuttamisesta ja kumoamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2017/1601 ja neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 480/2009 kumoamisesta (EUVL L 209, 14.6.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/947/oj).

Joulukuun 31 päivänä 2025 voimassa olleiden talousarviotakuita koskevien sopimusten enimmäismäärä on yhteensä 34,0 miljardia euroa, josta 26,6 miljardia euroa liittyy EIP:lle myönnettyihin takauksiin, jotka koskevat ulkoista lainanantoa riippumattomille valtioille ja valtiotason alapuolella oleville vastapuolille NDICI:n sijoitusikkunoiden 1 ja 2 puitteissa (ulkoisen lainanantovaltuuden ohjelman seuraajat).

Yksi NDICI-takuusopimuksista (jossa EU takaa valuuttasuojausrahaston omien varojen riittävyyden 150 miljoonaan euroon) antaa EU:lle takaukseen perustuvan maksuvaatimuksen tapauksessa oikeuden saada korvauksena rahaston osuuksia maksetun summan arvosta.

InvestEU-takuu

EU hyväksyi tarkistetun InvestEU-asetuksen vuonna 2025 osana Omnibus II -pakettia. Tarkistuksen yhteydessä EU:n talousarviotakuuta nostettiin 2,9 miljardilla eurolla, mikä nosti kokonaismäärän 26,2 miljardista eurosta 29,1 miljardiin euroon.

Tällä EU:n takuulla tuetaan yksityisiä ja julkisia investointeja seuraavilla neljällä politiikan alalla: kestävä infrastruktuuri, tutkimus, innovointi ja digitalisaatio, pienet ja keskisuuret yritykset (pk-yritykset) sekä sosiaaliset investoinnit ja osaaminen. Useat rahoituskumppanit, kuten kansalliset kehityspankit, saavat EU:n takuun. Ne tukevat investointeja myöntämällä lainoja, takauksia tai omaa pääomaa. Toteutuskumppanit voivat esimerkiksi myöntää lainoja pk-yrityksille, osallistua pääomarahastoihin tai antaa liikepankeille takauksia niiden maksamista lainoista. Komissio voi myös osoittaa InvestEU-rahastoon EU:n talousarviorahoitusta muista EU:n ohjelmista, kuten HERA Invest -ohjelmasta (terveys), Euroopan avaruusohjelmasta tai Catalyst-ohjelmasta (innovointi).

Luodakseen taatuista sijoituksista aiheutuvien tappioiden varalta pääomapuskurin komissio siirtää vähitellen varoja EU:n talousarviosta yhteiseen vararahastoon. InvestEU-asetuksessa on vahvistettu rahoitusasteeksi 40 prosenttia EU:n takauksesta.

EU:n takausta voidaan edelleen korottaa edellä mainittujen 29,1 miljardin euron lisäksi jäsenvaltioiden ja ETA-maiden tuella. Ne voivat osallistua rahoitukseen koheesiopolitiikan tai elpymis- ja palautumistukivälineen varoistaan tai kansallisista talousarvioistaan. Jäsenvaltioiden osalta rahoitusaste määritetään tapauskohtaisesti, kun taas ETA-maiden takaamasta EU:n lisätakuusta 40 prosenttia katetaan käteissuorituksilla. Jäsenvaltioiden ja ETA-maiden osoittamia käteisvaroja säilytetään yhteisessä vararahastossa. Ne määrät, joita varten ei ole varattu varoja, katetaan jäsenvaltioiden ja ETA-maiden vastatakauksilla. Joulukuun 31 päivänä 2025 kahdeksan jäsenvaltion ja kahden ETA-maan kanssa oli tehty sopimukset, joiden suuruus on 3,3 miljardia euroa, josta 2,6 miljardin euron tukena on käteismaksuja ja 0,6 miljardin euron tukena vastatakauksia. Näillä määrillä allekirjoitettiin 3,3 miljardin euron lisätakaussopimuksia useiden toteutuskumppaneiden kanssa.

Vuonna 2025 yhteisen vararahaston InvestEU-takuurahaston alarahastoista maksettiin 272 miljoonaa euroa nettomääräisiä takauksiin perustuvia maksuvaatimuksia (140 miljoonaa euroa vuonna 2024).

Ukraina-takaus

EU on perustanut Ukrainan tukivälineestä annetun asetuksen perusteella Ukraina-takauksen, jonka enimmäistakauskapasiteetti on 7,8 miljardia euroa ja jolla vauhditetaan investointeja Ukrainan elpymiseen ja jälleenrakentamiseen.

Joulukuun 31 päivänä 2025 voimassa oli kahdeksan talousarviotakuita koskevaa sopimusta, joissa kokonaiskattavuuden raja oli 3,5 miljardia euroa.

Yhdistyneen kuningaskunnan EU:sta eroamisesta johtuvat velvoitteet

Erosopimuksen 143 artiklan mukaan Yhdistyneen kuningaskunnan on maksettava unionille osuutensa sellaisiin rahoitustoimiin liittyvistä ehdollisista rahoitusvastuista, jotka liittyvät eropäivänä eli 31. tammikuuta 2020 hyväksyttyihin ESIR- ja EKKR-rahastoihin ja EIP:n ulkoisen lainanantovaltuuden piiriin kuuluviin toimiin. Erosopimuksen 143 artiklassa edellytetään, että jos rahoitustoimea koskeva vaatimus takauksen käytöstä on hyväksytty ennen eropäivää, Yhdistynyt kuningaskunta on velvollinen maksamaan unionille osuutensa maksuista, jotka unioni on suorittanut kyseisten toimien yhteydessä, paitsi jos tämä voitaisiin kattaa Yhdistyneen kuningaskunnan osuudella takuurahastossa säilytettävistä varoista, jos se on tarkoituksenmukaista.

EIP:n ulkoisen lainanantovaltuuden piiriin kuuluvien lainojen osalta EU:n talousarviotakuun arvo eropäivänä oli eropäivään mennessä hyväksyttyjen toimien osalta 33,7 miljardia euroa. Tämä oli 31. joulukuuta 2025 mennessä muuttunut 17,3 miljardiksi euroksi (20,6 miljardia euroa vuonna 2024). Yhdistyneen kuningaskunnan osuus tästä ehdollisesta vastuusta 31. joulukuuta 2025 on näin ollen 2,1 miljardia euroa (2,6 miljardia euroa 31. joulukuuta 2024). Kuten edellä on todettu, näiden lainojen takaisinmaksun mahdollinen laiminlyönti katetaan kuitenkin ensin yhteisen vararahaston ulkoisten toimien alarahaston takuurahastosta ja määriä vaaditaan Yhdistyneeltä kuningaskunnalta vain, jos sen 244 miljoonan euron varaus tässä rahastossa ei 31. joulukuuta 2025 ole riittävä.

ESIR-rahaston toimien osalta EU:n talousarviotakauksen arvo eropäivänä oli eropäivään mennessä hyväksyttyjen toimien osalta 23,5 miljardia euroa. Tämä oli 31. joulukuuta 2025 pysynyt 16,7 miljardissa eurossa (17,0 miljardia euroa vuonna 2024). Yhdistyneen kuningaskunnan osuus tästä ehdollisesta vastuusta 31. joulukuuta 2025 on näin ollen 2,1 miljardia euroa. Vaatimukset ESIR-rahastosta saatavista takauksista katetaan kuitenkin ensin ulkoisen vararahaston ESIR-takuurahastosta. Määriä vaaditaan Yhdistyneeltä kuningaskunnalta vain, jos sen 443 miljoonan euron varaus tässä rahastossa 31. joulukuuta 2025 ei ole riittävä.

Koska toteutuskumppanit eivät olleet hyväksyneet mitään EKKR-takuuseen liittyviä toimia ennen eropäivää, Yhdistyneellä kuningaskunnalla ei ole mitään tähän liittyviä velvoitteita.

Yhdistyneen kuningaskunnan osuus vuonna 2025 eropäivänä tai sen jälkeen ja 31. joulukuuta 2020 asti hyväksytyistä toimista suoritetuista maksuista oli 98 miljoonaa euroa (ESIR-rahasto 97 miljoonaa euroa ja ulkoinen lainanantovaltuus 1 miljoonaa euroa), mikä vähensi vastaavasti Yhdistyneen kuningaskunnan varausta. Yhdistyneelle kuningaskunnalle vuonna 2025 maksettava määrä on 198,3 miljoonaa euroa (ks. liitetieto **2.6.1.2**).

4.1.2 *EU:n takausohjelmissa myönnetyt takaukset (nimellisarvo)*

(miljoonaa euroa)

	31.12.2025	31.12.2024
Horisontti 2020	*2 027*	*2 145*
Verkkojen Eurooppa -väline	*644*	*649*
COSME	*236*	*378*
Muut	*536*	*471*
Yhteensä	**3 443**	**3 642**

Edellä olevassa taulukossa esitetyt määrät kuvaavat EU:n rahoitusvälineohjelmissa annettujen takausten jäljellä olevia nimellismääriä.

Varainhoitoasetuksen 213 artiklan 1 kohdassa säädetään, että rahoitusvälineeseen liittyvät talousarviomenot ja unionin rahoitusvastuu **eivät saa missään tapauksessa ylittää rahoitusvälinettä varten tehtyä määrärahasitoumusta**. Näin vältetään mahdollisuus, että talousarvioon kohdistuisi ehdollisia velkoja. Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että näillä veloilla on vastaerä taseen vastaavaa-puolella tai että niiden vakuutena on talousarviositoumuksia, joita ei ole vielä kirjattu kuluiksi.

COSME-lainatakausjärjestely (LGF) koostuu pääasiassa rajatuista takauksista, jotka koskevat rahoituksen välittäjien pk-yrityksille tarjoamia suuremman riskin velkarahoitussalkkuja (pääasiassa lainoja). EIR panee COSME-lainatakausjärjestelyn täytäntöön EU:n puolesta.

Lisätietoja Horisontti 2020 -puiteohjelmasta ja Verkkojen Eurooppa -välineestä on myös liitetiedossa **2.4.2.1**.

Yhdistyneen kuningaskunnan EU:sta eroamisesta johtuvat velvoitteet

Mitä tulee EU:n ehdollisiin velkoihin, jotka koskevat eropäivään mennessä hyväksyttyjä EU:n rahoitusvälineisiin liittyviä määriä, myös edellä mainittuja: jos jokin näistä ehdollisuuksista realisoituu, ne katetaan EU:n talousarviosta käyttämällä varainhoitotileillä olevia varoja. Näin ollen Yhdistynyt kuningaskunta ei periaatteessa vaatisi muita määriä kuin osuutensa erosopimuksen 140 artiklassa tarkoitetuista, talousarviosta maksattamatta olevista sitoumuksista – ks. liitetieto **2.6.1.2**.

4.2 Oikeustapauksiin liittyvät ehdolliset vastuut

4.2.1 *Sakkoja koskevat oikeustapaukset*

Sakkoihin liittyvät ehdolliset vastuut olivat 31. joulukuuta 2025 yhteensä 2 336 miljoonaa euroa (2 178 miljoonaa euroa vuonna 2024). Tähän määrään sisältyvät yrityksille määrätyt sakot (2 035 miljoonaa euroa, ks. liitetieto **2.6.1.3**) ja jäsenvaltioille määrätyt sakot (301 miljoonaa euroa), jotka on maksettu alustavasti ja joihin on joko haettu muutosta tai joiden osalta ei tiedetä, haetaanko niihin muutosta. Ehdollinen velka säilytetään siihen saakka, kunnes Euroopan unionin tuomioistuin on antanut asiassa tuomion tai muutoksenhakuaika päättyy. Alustaville maksuille kertynyt korko sisältyy varainhoitovuoden taloudelliseen tulokseen, ja se esitetään myös ehdollisena velkana määriin liittyvän komission omistusoikeuden epävarmuuden osoittamiseksi. Jos EU häviää jonkin määrättyihin sakkoihin liittyvän oikeudenkäynnin, alustavasti maksetut varat palautetaan yrityksille tai jäsenvaltioille ilman talousarviovaikutuksia. Sakkoihin liittyviä määriä ei oteta tuloina talousarvioon ennen kuin sakot ovat varmoja (varainhoitoasetuksen 107 artikla).

4.2.2 *Muut oikeustapaukset*

(miljoonaa euroa)

	31.12.2025	31.12.2024
Maatalous	*617*	*77*
Muut	*157*	*67*
Yhteensä	**774**	**144**

Maatalous

Tämä kohta sisältää sellaiset ehdolliset velat jäsenvaltioille, jotka liittyvät maataloustukirahaston ja maatalouden kehittämisen menojen sääntöjenmukaisuustarkastusten seurauksena tehtyihin päätöksiin ja joista unionin tuomioistuin ei ole vielä antanut tuomiota. Menettelyn kesto unionin tuomioistuimessa määrää sen, milloin velan lopullinen määrä vahvistetaan ja minkä vuoden talousarviosta velallisen hyväksi ratkaistun muutoksenhaun vaikutus katetaan.

Muut oikeustapaukset

Tämä erä liittyy EU:ta vastaan nostettuihin käsiteltävinä oleviin vahingonkorvauskanteisiin ja muihin oikeusriitoihin sekä näihin liittyviin arvioituihin kustannuksiin. On huomattava, että SEUT-sopimuksen 340 artiklan nojalla nostetuissa vahingonkorvauskanteissa kantajan on näytettävä toteen, että toimielin on vakavasti rikkonut oikeussääntöä, jonka tarkoituksena on antaa yksityisille oikeuksia, että kantaja on kärsinyt todellista vahinkoa ja että lainvastaisen teon ja vahingon välillä on suora syy-yhteys.

Yhdistyneen kuningaskunnan EU:sta eroamisesta johtuvat velvoitteet

Erosopimuksen 147 artiklan mukaan Yhdistynyt kuningaskunta vastaa osuudestaan niistä maksuista, jotka on suoritettava niiden unionin ehdollisten vastuiden vapauttamiseksi, jotka erääntyvät talousarvioon liittyviä unionin taloudellisia etuja koskevien oikeustapausten perusteella, edellyttäen, että näiden oikeustapausten kohteena olevat teot ovat tapahtuneet viimeistään 31. joulukuuta 2020. Yhdistyneen kuningaskunnan arvioitu enimmäisvastuu on tässä tapauksessa 80,6 miljoonaa euroa (15 miljoonaa euroa vuonna 2024). Oikeustapauksissa, joissa on todennäköistä, että määrät maksetaan EU:n talousarviosta (ks. liitetieto **2.10**), Yhdistyneen kuningaskunnan osuus sisällytetään osaksi Yhdistyneestä kuningaskunnasta maksettavaa kokonaismäärää – ks. yksityiskohdat liitetiedossa **2.6.1.2**.

4.3 **EHDOLLISET VARAT**

(miljoonaa euroa)

	31.12.2025	31.12.2024
Saadut vakuudet:		
suoritustakuut	*253*	*275*
muut vakuudet	*4*	*5*
Muut ehdolliset varat	*13*	*15*
Yhteensä	**269**	**295**

Tuensaajilta vaaditaan suoritustakuu, jolla varmistetaan, että EU:n rahoitusta saavat tuensaajat noudattavat EU:n kanssa tekemäänsä sopimukseen sisältyviä ehtoja.

5. **TALOUSARVIOSITOUMUKSET JA OIKEUDELLISET SITOUMUKSET**

Tässä liitetiedossa annetaan tietoja talousarviomenettelystä ja tulevista rahoitustarpeista (tässä ei siis käsitellä velkojen tilannetta 31. joulukuuta 2025).

Jäsenvaltioiden hyväksymässä monivuotisessa rahoituskehyksessä määritetään ohjelmat ja vahvistetaan otsakekohtaiset maksusitoumusmäärärahojen enimmäismäärät sekä maksumäärärahojen enimmäismäärä, joiden puitteissa EU voi tehdä talousarviositoumuksia ja oikeudellisia sitoumuksia ja suorittaa maksuja seitsemän vuoden aikana – ks. talousarvion toteuttamiskertomuksen liitetiedoissa oleva taulukko **3.2**.

Oikeudelliset sitoumukset koskevat ohjelmia, hankkeita tai allekirjoitettuja sopimuksia, joissa EU on osapuoli ja jotka näin sitovat EU:ta oikeudellisesti. Oikeudellisen sitoumuksen tekeminen on toimi, jolla tulojen ja menojen hyväksyjä luo tai vahvistaa (EU:lle) velvoitteen, josta aiheutuu meno (varainhoitoasetuksen 2 artiklan 39 kohta).

Talousarviositoumus tehdään periaatteessa ennen oikeudellista sitoumusta. Joissakin monivuotisissa ohjelmissa tai hankkeissa toimitaan kuitenkin päinvastoin. Tällöin tarvittavat talousarviositoumukset tehdään vuotuisissa erissä usean vuoden aikana, jos perussäädöksessä niin säädetään. Yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen (EU) 2021/1060 86 artiklassa säädetään esimerkiksi koheesiopolitiikan osalta, että ohjelman hyväksymisestä annettu komission päätös muodostaa varainhoitoasetuksessa tarkoitetun rahoituspäätöksen mutta unionin talousarviositoumukset toteutetaan kunkin ohjelman osalta rahastokohtaisina vuotuisina erinä 1. tammikuuta 2021 ja 31. joulukuuta 2027 välisenä aikana. Muissa oikeusperustoissa voi olla vastaavia säännöksiä. Tämän vuoksi EU voi olla oikeudellisesti sitoutunut maksamaan tiettyjä määriä, joista ei ole vielä tehty talousarviositoumusta – ks. jäljempänä liitetieto **5.2**.

Jos talousarviositoumus on tehty mutta sen mukaisia maksuja ei ole vielä suoritettu, jäljellä olevaa määrää kutsutaan maksattamatta olevaksi sitoumukseksi. Se voi liittyä (usein monivuotisiin) ohjelmiin tai hankkeisiin, joita koskevat sopimukset on allekirjoitettu ja joita koskevat maksut suoritetaan vasta myöhempinä vuosina. Maksattamatta olevat sitoumukset ovat tulevien vuosien velvoitteita. Koska tilinpäätös laaditaan suoriteperusteisena ja talousarvion toteuttamiskertomukset kassaperusteisina, osa maksattamatta olevien sitoumusten kokonaismäärästä on jo kirjattu kuluiksi ja merkitty velaksi taseeseen (ks. liitetiedot **2.12** ja **2.13**). Nämä menot lasketaan saatujen menoilmoitusten ja laskujen perusteella. Jos EU:lle ei ole toimitettu menoilmoituksia vielä tilinpäätöspäivään mennessä, ohjelman tai hankkeen toteutusaste arvioidaan. Velka poistetaan taseesta, kun maksattamatta oleviin sitoumuksiin liittyvät maksut suoritetaan. Sitä osaa maksattamatta olevista sitoumuksista, jota ei ole vielä kirjattu kuluksi, ei sisällytetä velkoihin vaan se esitetään jäljempänä (ks. liitetieto **5.1**).

Jäljempänä esitetään siis määrät, jotka EU on 31. joulukuuta 2025 mennessä sitoutunut maksamaan täyttääkseen sopimusvelvoitteensa ja jotka tämän vuoksi on rahoitettava EU:n tulevista talousarvioista.

(miljoonaa euroa)

	Liitetieto	31.12.2025	31.12.2024
Talousarviositoumukset, joita ei ole vielä kirjattu kuluiksi	*5,1*	*380 780*	*428 588*
Merkittävät oikeudelliset sitoumukset	*5,2*	*180 699*	*257 256*
Yhteensä		**561 479**	**685 844**

5.1 TALOUSARVIOSITOUMUKSET, JOITA EI OLE VIELÄ KIRJATTU KULUIKSI

(miljoonaa euroa)

	31.12.2025	31.12.2024
Talousarviositoumukset, joita ei ole vielä kirjattu kuluiksi	*380 780*	*428 588*

Edellä esitetty määrä saadaan vähentämällä maksattamatta olevien sitoumusten määrästä (501 084 miljoonaa euroa) (ks. talousarvion toteuttamiskertomuksessa oleva taulukko **6.4**) niihin liittyvät, taseeseen veloiksi ja tuotto- ja kululaskelmaan kuluiksi kirjatut määrät. Talousarviosta maksattamatta olevat sitoumukset ovat avoimia sitoumuksia, joita vastaavia maksuja ei vielä ole suoritettu ja/tai joita ei vielä ole purettu. Maksattamatta olevia sitoumuksia syntyy aina monivuotisten ohjelmien yhteydessä.

On huomattava, että ennakkomaksujen kokonaismäärä oli 78,3 miljardia euroa 31. joulukuuta 2025 (ks. liitetieto **2.5**). Ennakkomaksut ovat jo maksettuja talousarviositoumuksia, ja ne vähentävät maksattamatta olevia sitoumuksia. Näiden varojen katsotaan kuitenkin kuuluvan EU:lle eikä tuensaajille siihen asti, kunnes asiaankuuluvat sopimusvelvoitteet on täytetty. Ne ovat näin ollen edellä esitettyjen maksattamatta olevien sitoumusten kaltaisia eriä, joita ei ole vielä kirjattu kuluiksi.

5.2 MERKITTÄVÄT OIKEUDELLISET SITOUMUKSET

(miljoonaa euroa)

	31.12.2025	31.12.2024
Taloudellinen, sosiaalinen ja alueellinen koheesio	*113 279*	*177 459*
Luonnonvarat ja ympäristö	*30 946*	*46 659*
Muuttoliike ja rajaturvallisuus	*4 657*	*4 153*
Turvallisuus ja puolustus	*377*	*520*
ITER	*10 291*	*9 898*
Verkkojen Eurooppa -väline	*9 043*	*7 313*
Innovaatiorahasto	*4 779*	*521*
Avaruusohjelmat	*1 838*	*2 672*
Ukrainan tukiväline	*837*	*2 270*
Horisontti Eurooppa	*365*	*519*
Turvallisten yhteyksien ohjelma ([1])	*253*	*631*
Kalastussopimukset	*133*	*234*
NDICI	*120*	–
RESCUE	*91*	*106*
Operatiivisiin vuokrasopimuksiin liittyvät sitoumukset	*2 997*	*2 721*
Muut sopimukset	*692*	*856*
Elpymis- ja palautumistukivälineen sitoumukset tuesta, jota ei makseta takaisin	–	*558*
Euratom	–	*166*
Yhteensä	**180 699**	**257 256**

([1]) *Vuodesta 2025 alkaen turvallisten yhteyksien ohjelma esitetään erillään avaruusohjelmista, joten myös vuoden 2024 määrä on jaettu vastaavasti.*

Nämä määrät liittyvät pitkäaikaisiin oikeudellisiin sitoumuksiin, joita ei ollut katettu talousarviossa maksusitoumusmäärärahoilla vuoden lopussa. Nämä sitovat velvoitteet budjetoidaan ja maksetaan tulevina vuosina.

Tietyt tärkeät ohjelmat (ks. jäljempänä) voidaan toteuttaa vuotuisina erinä varainhoitoasetuksen 112 artiklan 2 kohdan mukaisesti. Tällä tavoin EU voi tehdä oikeudellisia sitoumuksia (allekirjoittaa avustus-, valtuutus- ja hankintasopimuksia) tiettynä vuonna käytettävissä olevia maksusitoumusmäärärahoja suuremmalle määrälle. Tämän vuoksi huomattava osa voimassa olevan monivuotisen rahoituskehyksen kokonaismäärärahoista voi olla jo sidottu. Kyseessä ovat erityisesti seuraavat ohjelmat:

Yhteistyössä hallinnoitavat varat

Nämä ovat oikeudellisia velvoitteita, joiden mukaisiin maksuihin EU on sitoutunut hyväksyessään yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa hallinnoitavia toimenpideohjelmia. Komission päätös toimenpideohjelman hyväksymisestä on varainhoitoasetuksen 110 artiklassa tarkoitettu rahoituspäätös. Siitä tulee kyseisessä asetuksessa tarkoitettu oikeudellinen sitoumus, kun päätöksestä on ilmoitettu asianomaiselle jäsenvaltiolle.

Yhteistyössä hallinnoitujen rahastojen yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 86 artiklan 2 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Komissio toteuttaa unionin talousarviositoumukset kunkin ohjelman osalta rahastokohtaisina vuotuisina erinä 1 päivän tammikuuta 2021 ja 31 päivän joulukuuta 2027 välisenä aikana.”

Edellä olevan taulukon neljällä ensimmäisellä rivillä ilmoitetut määrät liittyvät monivuotisen rahoituskehyksen 2021–2027 otsakkeeseen 2A (taloudellinen, sosiaalinen ja alueellinen yhteenkuuluvuus), otsakkeeseen 3 (luonnonvarat ja ympäristö), otsakkeeseen 4 (muuttoliike ja rajaturvallisuus) ja otsakkeeseen 5 (Turvallisuus ja puolustus). Ne ovat avoinna olevia määriä, jotka EU on sitoutunut maksamaan vuoden 2025 joulukuun 31. päivän jälkeen.

ITER – kansainvälinen lämpöydinkoereaktori

Näillä sitoumuksilla on tarkoitus kattaa ITER-laitosten rakennuskustannukset. EU:n (Euratomin) rahoitusosuus ITER-organisaatiossa toteutetaan Fusion for Energy -yhteisyrityksen kautta. Rahoitusosuuksia on myös jäsenvaltioilla ja Sveitsillä. ITER perustettiin hallinnoimaan ITER-laitteistoa, kannustamaan ITER-laitteiston käyttämiseen, edistämään yleistä tietämystä fuusioenergiasta ja lisäämään sen hyväksyntää sekä hoitamaan muita tehtäviä, jotka ovat tarpeen ITERin tavoitteiden saavuttamiseksi. EU osallistuu ITER-yhteisyritykseen yhdessä useiden muiden maiden kanssa.

Verkkojen Eurooppa -väline

Verkkojen Eurooppa -välineestä annetaan rahoitustukea Euroopan laajuisille verkoille, jotta voidaan tukea yhteistä etua koskevia infrastruktuurihankkeita liikenne-, televiestintä- ja energia-alalla. Verkkojen Eurooppa -välinettä koskevat oikeudelliset sitoumukset kattavat energia- ja liikenneosioiden täytäntöönpanokauden 2021–2027 (kautta on mahdollista jatkaa). Näiden sitoumusten oikeusperusta on Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/1153 ([40]), jonka 4 artiklan 5 kohdassa todetaan, että ”useamman kuin yhden varainhoitovuoden aikana toteutettavia toimia koskevat talousarviositoumukset voidaan jakaa vuotuisiksi eriksi kahdelle tai useammalle vuodelle”.

Innovaatiorahasto

Kasvihuonekaasujen päästöoikeuksien kaupan järjestelmän toteuttamisesta unionissa annetun direktiivin 2003/87/EY ja markkinavakausvarannon perustamisesta unionin kasvihuonekaasupäästöjen kauppajärjestelmään ja sen toiminnasta annetun päätöksen (EU) 2015/1814 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2023/959 ([41]) 10 artiklan 8 kohdassa säädetään, että useamman kuin yhden varainhoitovuoden aikana toteutettavia toimia koskevat talousarviositoumukset voidaan jakaa usealle eri varainhoitovuodelle vuotuisiksi eriksi. Tätä säännöstä sovelletaan vuodesta 2024 alkaen uusiin allekirjoitettuihin toimiin, mukaan lukien ehdotuspyyntöjen tai tarjouskilpailumekanismin kautta rahoitetut toimet.

([40]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/1153, annettu 7 päivänä heinäkuuta 2021, Verkkojen Eurooppa -välineestä ja asetusten (EU) N:o 1316/2013 ja (EU) N:o 283/2014 kumoamisesta (EUVL L 249, 14.7.2021, s. 38, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1153/oj).

([41]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2023/959, annettu 10 päivänä toukokuuta 2023, kasvihuonekaasujen päästöoikeuksien kaupan järjestelmän toteuttamisesta unionissa annetun direktiivin 2003/87/EY ja markkinavakausvarannon perustamisesta unionin kasvihuonekaasupäästöjen kauppajärjestelmään ja sen toiminnasta annetun päätöksen (EU) 2015/1814 muuttamisesta (EUVL L 130, 16.5.2023, s. 134, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2023/959/oj).

Avaruusohjelmat

Avaruusohjelmaan kuuluvat seuraavat osat: Galileo, EGNOS, Copernicus, Govsatcom ja SSA. Merkittävimmät niistä ovat Galileo, jonka puitteissa kehitetään globaalia eurooppalaista satelliittinavigointijärjestelmää, ja Copernicus, joka liittyy Euroopan maanhavainnointiin. Nämä sitoumukset ovat voimassa vuoteen 2027 saakka. Komissio on allekirjoittanut Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/696 ([42]) mukaisesti rahoitusosuussopimukset Euroopan avaruusjärjestön (ESA), Euroopan sääsatelliittijärjestön (Eumetsat), Mercatorin ja Euroopan keskipitkien sääennusteiden keskuksen (ECMWF) kanssa. Asetuksen (EU) 2021/696 11 artiklan 6 kohdassa säädetään mahdollisuudesta jakaa sitoumukset vuotuisiin eriin.

Ukrainan tukivälineen ei-takaisinmaksettavaa tukea koskevat sitoumukset

Ukrainan tukiväline perustettiin Ukrainan tukemiseksi sen rahoitusvajeen korjaamisessa ja sen elpymis-, jälleenrakennus- ja nykyaikaistamistarpeisiin vastaamisessa. Se perustettiin vuosiksi 2024–2027 asetuksella (EU) 2024/792. Asetuksen (EU) 2024/792 6 artiklan 1 kohdan nojalla tukivälineen täytäntöönpanoon tarkoitetut varat ovat käytettävissä vuotuisen talousarviomenettelyn puitteissa käyttöön otettavan Ukraina-varauksen kautta asetuksen (EU, Euratom) 2020/2093 10 b artiklan mukaisesti. Näillä määrärahoilla rahoitetaan tukea kolmessa pilarissa (Ukraina-suunnitelma, Ukrainan investointikehys sekä unionin liittymistuki ja siihen liittyvät tukitoimenpiteet) asetuksessa säädetyn ohjeellisen jaon mukaisesti. Ruotsi maksoi vuonna 2025 lisärahoitusosuutena 750 000 000 Ruotsin kruunua (vastaa 67 miljoonaa euroa), mikä kasvatti osuuksien, joita ei makseta takaisin, määrän 5,27 miljardista eurosta 5,337 miljardiin euroon. Kirjeenvaihtona marraskuussa 2025 allekirjoitetun Ukrainan rahoitussopimuksen liitteessä 1 otetaan huomioon uusi 5,337 miljardin euron kokonaispääoma vuosille 2024–2027.

Horisontti Eurooppa

Nämä määrät on sidottu Horisontti Eurooppa -ohjelmaan turvallisia yhteyksiä koskevien alkupään toimien ja eri avaruuskomponenttien tuotantoketjun alku- ja loppupään toimia varten. Nämä sitoumukset ovat voimassa vuoteen 2027 saakka. Komissio allekirjoitti ESAn kanssa rahoitusosuussopimuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/695 ([43]) mukaisesti. Asetuksen 12 artiklan 8 kohdassa säädetään mahdollisuudesta jakaa sitoumukset vuosieriin.

Turvallisten yhteyksien ohjelma

Turvallisten yhteyksien ohjelman tavoitteena on parantaa EU:n viestintäpalveluja kehittämällä ja käyttämällä julkisen kumppanuuden malliin perustuvaa monikiertorataista yhteysinfrastruktuuria. Ohjelmalla varmistetaan maailmanlaajuisten turvallisten, joustavien ja häiriönsietokykyisten satelliittiviestintäpalvelujen tarjoaminen unionille ja jäsenvaltioiden valtiollisille elimille. Tältä osin tehtiin käyttöoikeussopimus erään yritysryhmittymän kanssa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2023/588 ([44]) mukaisesti.

Kalastussopimukset

Nämä sitoumukset on tehty kolmansien maiden kanssa vuoteen 2032 ulottuvien kansainvälisten kalastussopimusten mukaisten toimien toteuttamiseksi. Tehdyt sitoumukset perustuvat kutakin kolmatta maata koskeviin neuvoston päätöksiin, ja niitä pidetään erityisinä kansainvälisinä sopimuksina, joilla on monivuotiset oikeudet ja velvollisuudet.

([42]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/696, annettu 28 päivänä huhtikuuta 2021, unionin avaruusohjelman ja Euroopan unionin avaruusohjelmaviraston perustamisesta sekä asetusten (EU) N:o 912/2010, (EU) N:o 1285/2013 ja (EU) N:o 377/2014 ja päätöksen N:o 541/2014/EU kumoamisesta (EUVL L 170, 12.5.2021, s. 69, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/696/oj).

([43]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/695, annettu 28 päivänä huhtikuuta 2021, tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelman ”Horisontti Eurooppa” perustamisesta, sen osallistumista ja tulosten levittämistä koskevien sääntöjen vahvistamisesta sekä asetusten (EU) N:o 1290/2013 ja (EU) N:o 1291/2013 kumoamisesta (EUVL L 170, 12.5.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/695/oj).

([44]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2023/588, annettu 15 päivänä maaliskuuta 2023, unionin turvallisten yhteyksien ohjelman perustamisesta vuosiksi 2023–2027 (EUVL L 179, 17.3.2023, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/588/oj).

Naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön väline (NDICI)

Euroopan unionin tärkein ulkoisen toiminnan väline kaudelle 2021–2027. Varoja käytetään satelliittiviestintäpalvelujen parantamiseen joissakin kolmansissa maissa ostamalla toimilupasopimuksen mukaisia kaupallisia palveluja. Sopimuskehys perustetaan asetuksella (EU) 2021/947.

RESCEU

RescEU on Euroopan hätäapuresurssien ja -valmiuksien reservi, joka on perustettu unionin pelastuspalvelumekanismin yhteyteen osana Euroopan parlamentin ja neuvoston päätökseen N:o 1313/2013/EU ([45]) vuonna 2019 tehtyä tarkistusta. RescEU-valmiusvarasto perustettiin toimimaan viimeisenä keinona silloin, kun kansalliset valmiudet ja Euroopan pelastuspalvelureserviin sidotut valmiudet eivät kykene varmistamaan tehokasta reagointia erilaisiin katastrofeihin. Euroopan unioni rahoittaa näitä avustusvalmiuksia valmiustoimenpiteenä, jotta ne voidaan asettaa saataville siinä tapauksessa, että avustusoperaatioita tarvitaan unionin pelastuspalvelumekanismin puitteissa. RescEU:n valmiuksien kehittämisen painopistealoja ovat metsäpalojen ilmatorjunta, kemialliset, biologiset, säteily- ja ydinonnettomuudet, lääkinnälliset hätätapaukset sekä kuljetus ja logistiikka.

Elpymis- ja palautumistukivälineen sitoumukset tuesta, jota ei makseta takaisin

Elpymis- ja palautumistukiväline on EU:n elpymisvälineen eli NextGenerationEU-välineen keskeinen ohjelma. Se perustettiin Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2021/241 ([46]) rahoittamaan uudistuksia ja investointeja jäsenvaltioissa koronaviruspandemian alusta eli helmikuusta 2020 vuoteen 2026. Asetuksen (EU) 2021/241 23 artiklassa säädetään mahdollisuudesta jakaa sitoumukset vuosieriin. Elpymis- ja palautumistukivälinettä muutettiin vuonna 2023 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2023/435 ([47]), jotta jäsenvaltioille voitiin antaa REPowerEU-lukujen kautta lisätukea uudistuksiin ja investointeihin, joilla edistetään unionin energiahuollon riippumattomuutta, varmuutta ja kestävyyttä.

EURATOM

Euratom-ohjelma perustuu neuvoston asetukseen (Euratom) 2021/765 ([48]). Asetuksen 4 artiklassa säädetään vuosierien käytöstä.

Ohjelman yleisenä tavoitteena on toteuttaa ydinalan tutkimus- ja koulutustoimintaa siten, että painopisteenä on ydinturvallisuuden, turva- ja varmuusjärjestelyjen ja säteilysuojelun jatkuva parantaminen, sekä täydentää Horisontti Eurooppa -ohjelman tavoitteiden saavuttamista muun muassa energiakäänteen osalta. Euratom-ohjelmasta myönnetään tutkimusavustuksia kilpailuun perustuvien ehdotuspyyntöjen kautta sekä nimetyille edunsaajille.

([45]) Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös N:o 1313/2013/EU, annettu 17 päivänä joulukuuta 2013, unionin pelastuspalvelumekanismista (EUVL L 347, 20.12.2013, s. 924, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2013/1313/oj).

([46]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/241, annettu 12 päivänä helmikuuta 2021, elpymis- ja palautumistukivälineen perustamisesta (EUVL L 57, 18.2.2021, s. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).

([47]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2023/435, annettu 27 päivänä helmikuuta 2023, asetuksen (EU) 2021/241 muuttamisesta elpymis- ja palautumissuunnitelmien REPowerEU-lukujen osalta sekä asetusten (EU) 1303/2013, (EU) 2021/1060 ja (EU) 2021/1755 ja direktiivin 2003/87/EY muuttamisesta (EUVL L 63, 28.2.2023, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj).

([48]) Neuvoston asetus (Euratom) 2021/765, annettu 10 päivänä toukokuuta 2021, tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelmaa ”Horisontti Eurooppa” täydentävän Euroopan atomienergiayhteisön tutkimus- ja koulutusohjelman perustamisesta vuosiksi 2021–2025 sekä asetuksen (Euratom) 2018/1563 kumoamisesta (EUVL L 167II, 12.5.2021, s. 81, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/765/oj).

Operatiivisiin vuokrasopimuksiin liittyvät sitoumukset

Näiden vuokrasopimusten jäljellä olevana voimassaoloaikana on suoritettava niistä tehtyjen sopimusten mukaisesti seuraavat minimimaksut:

(miljoonaa euroa)

	Vuokramaksujen vähimmäismäärä			
	< 1 vuosi	1–5 vuotta	> 5 vuotta	Yhteensä
Rakennukset	*490*	*1 183*	*1 267*	*2 939*
Atk-laitteet ja muut laitteet	*14*	*37*	*7*	*58*
Yhteensä	**504**	**1 220**	**1 273**	**2 997**

Yhdistynyt kuningaskunta ilmoitti maaliskuussa 2019 aikomuksestaan erota Euroopan unionista. Siksi Euroopan lääkeviraston (EMA) kotipaikka siirrettiin asetuksella (EU) 2018/1718 Lontoosta Amsterdamiin ([49]). Lääkevirasto pääsi 2. heinäkuuta 2019 sopimukseen vuokranantajansa kanssa ja on sittemmin jälleenvuokrannut toimitilojaan alivuokralaiselle ehdoilla, jotka ovat yhdenmukaisia päävuokrasopimuksen ehtojen kanssa, mukaan lukien jälleenvuokrausehto, joka ulottuu EMA:n päävuokrasopimuksen päättymiseen kesäkuussa 2039.

Edellä olevassa taulukossa ilmoitetut määrät sisältävät 328 miljoonaa euroa, jotka on vielä maksettava päävuokrasopimuksen perusteella.

Muut sopimukset

Tämä erä sisältää määrät, joita vastaavat maksut on vielä suoritettava sopimusten voimassaoloaikana. Suurin yksittäinen määrä (328 miljoonaa euroa) liittyy Euroopan komission rakennushankkeeseen (JMO2) Luxemburgissa.

6. RAHOITUSRISKIN HALLINTA

EU:n rahoitusriskin hallintaa koskevat tiedot kattavat useita keskeisiä aloja:

— komission otto- ja antolainaustoiminta rahoitusavun myöntämiseksi NextGenerationEU:n, ERVM:n, maksutaselainojen, makrotaloudellisen rahoitusavun, SURE-välineen, Ukrainan tukivälineen, Länsi-Balkanin tukivälineen, Moldovan tukivälineen ja Euratomin kaltaisten ohjelmien kautta

— komission treasury-toiminnot EU:n talousarvion toteuttamiseksi

— yhteisen vararahaston, selvitystilassa olevan EHTYn sekä BUFI-salkun kaltaisissa rahastoissa olevat varat

— rahoitusvälineohjelmat ([50])

— EU:n talousarviotakuuohjelmat.

6.1 RAHOITUSRISKITYYPIT

EU:hun kohdistuu sen rahoitusvälineistä johtuvia seuraavia rahoitusriskejä:

Markkinariski: Tämä tarkoittaa markkinahintojen muutoksista johtuvaa sijoitusten arvon epävarmuutta. Tähän sisältyvät muun muassa seuraavat riskit:

— *Valuuttariski*: Valuuttakurssimuutokset voivat vaikuttaa EU:n toimiin ja sijoituksiin.

— *Korkoriski*: Korkeammat korot voivat heikentää tiettyjen sijoitusten, kuten joukkolainojen, arvoa.

([49]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/1718, annettu 14 päivänä marraskuuta 2018, asetuksen (EY) N:o 726/2004 muuttamisesta Euroopan lääkeviraston kotipaikan sijainnin osalta (EUVL L 291, 16.11.2018, s. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1718/oj).

([50]) Tässä asiakirjassa termillä ”rahoitusvälineohjelmat” tarkoitetaan varainhoitoasetuksen 2 artiklan 30 kohdassa määriteltyjä ”rahoitusvälineitä”.

— *Muu hintariski*: Tähän sisältyy eri tekijöitä (muut kuin korot ja valuuttakurssit), jotka voivat vaikuttaa sijoitusten arvoon, kuten markkinahintojen muutokset tai yksittäisille sijoituksille ominaiset tekijät.

Luottoriski: Tämä on riski siitä, että lainanottaja ei maksa lainaa takaisin tai täytä sopimusvelvoitteitaan, minkä vuoksi esimerkiksi maksut voivat viivästyä tai velallinen voi joutua konkurssiin.

Likviditeettiriski: Tämä on riski siitä, että EU:n yhteisöllä ei ole tarpeeksi rahaa tai omaisuutta taloudellisten velvoitteidensa täyttämiseksi.

6.2 RISKIENHALLINTAPOLITIIKKA

Rahoitusinstrumenttien arvostaminen

Seuraavia rahoitusvarojen ja velkojen luokkia ei arvosteta käypään arvoon: käteisvarat ja muut rahavarat, jaksotettuun hankintamenoon arvostetut lainat, saamiset vaihtoon perustuvista transaktioista, jotka ovat muita kuin takaussopimukseen liittyviä saamisia, kun ne luokitellaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin, sekä ottolainaus, takaussopimukset ja muut jaksotettuun hankintamenoon taseeseen merkittävät rahoitusvelat. Kyseisten rahoitusvarojen ja velkojen kirjanpitoarvon katsotaan vastaavan kohtuullisen hyvin niiden käypää arvoa.

Lainanottoa, velanhallintaa ja niihin liittyviä lainanantotoimia, talousarviotakauksia ja omaisuudenhoitoa koskeva riskienhallinta

EU:n riskinhallintakehyksen tarkoituksena on suojata unionin taloudellisia etuja ja mainetta sekä varmistaa sen otto- ja antolainaustoimien, talousarviotakuiden, rahoitusvälineiden ja omaisuudenhoidon moitteeton hallinnointi. Vaikka Euroopan komissio ei ole rahoituslaitos, se soveltaa kehittyneitä riskinhallintakäytäntöjä, jotka on räätälöity EU:n ainutlaatuisen rakenteen ja ohjelmien vaatimuksiin. Kehyksen ensisijaisena tavoitteena on turvata unionin taloudelliset edut ja säilyttää sen toiminnan eheys, avoimuus ja luotettavuus.

Riskienhallintajohtajan kehittämään kehykseen sisältyy keskeisiä politiikkoja, kuten korkean tason riskienhallinta- ja sääntöjenmukaisuuspolitiikka, markkina- ja rahoitusriskipolitiikka sekä operatiivinen riskienhallintapolitiikka. Riskienhallintajohtaja asettaa tiukat ja väljät riskirajat sekä keskeiset riski-indikaattorit, joiden avulla voidaan seurata ja arvioida riskejä.

Säännöllisillä riskiraporteilla varmistetaan rajojen noudattaminen. Niissä korostetaan riskialtistumista ja ehdotetaan strategioita riskien vähentämiseksi. Hallinnointia vahvistetaan kolmitasoisella riskienhallintamallilla, jossa eriytetään toimivaltuudet, määritetään toimivallan rajat sekä selkeytetään rooleja riskien hallinnassa ja valvonnassa.

Riskienhallintajohtaja, jota riski- ja vaatimustenmukaisuuskomitea tukee, toteuttaa riskienhallintakehystä sisäisillä politiikoilla ja menettelyillä. Tämä komitea neuvoo riskienhallintajohtajaa riskeihin liittyvissä asioissa.

Komission täytäntöönpanopäätös *(EU, Euratom) 2025/369* ([51]) *riskienhallintajohtajan vastuualueita vahvistettiin* ja laajennettiin seuraavilla alueilla:

— *Unionin suoraan myöntämät lainat riippumatta siitä, onko niitä varten varattu varoja vai ei.*

— *Unionin talousarviotakuut, jotka kattavat toteutuskumppaneiden kanssa tehtyihin takuusopimuksiin perustuvat toimet.*

— *Velan liikkeeseenlasku- ja velanhallintatoimet, mukaan lukien niihin liittyvät likviditeetinhallintatoimet.*

— *Omaisuudenhoitotoimet ja ulkoistettua salkunhoitoa varten nimetyn omaisuudenhoitoyksikön toimintaan liittyvät tehtävät.*

([51]) Komission päätös (EU, Euratom) 2025/369, annettu 21 päivänä helmikuuta 2025, unionin rahoitustoimista aiheutuvia rahoitusriskejä valvovan riskienhallintajohtajan tehtävän perustamisesta (EUVL L, 2025/369, 25.2.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2025/369/oj).

Riskienhallintajohtaja toimii itsenäisesti hoitaessaan tehtäviään ja vastuitaan, ja hän raportoi talousarviosta vastaavalle kollegion jäsenelle komission täytäntöönpanopäätöksen (EU, Euratom) 2023/2825 ([52]) mukaisesti. Näin varmistetaan riippumattomuus annettujen tehtävien ja vastuiden hoitamisessa.

Otto- ja antolainaustoiminta

EU ei ota lainaksi rahaa rahoittaakseen toimintamenojaan, lukuun ottamatta NextGenerationEU-välineeseen liittyvää lainanottoa.

EU:n otto- ja antolainaustoimintaa hallinnoidaan asiaa koskevien asetusten, päätösten ja sisäisten ohjeiden mukaisesti. Otto- ja antolainauksen kaltainen toiminta perustuu yksityiskohtaisiin oppaisiin. Lisäksi asiaankuuluvat yksiköt arvioivat jatkuvasti taloudellisia ja operatiivisia riskejä sekä varmistavat samalla sääntöjen noudattamisen.

EU:n antolainaustoimintaa rahoitettiin aiemmin back-to-back-ottolainauksella, mikä minimoi avoimet korko- ja valuuttariskit. EU on kuitenkin vuodesta 2021 lähtien pääasiassa ottanut lainaksi rahaa yhdistetyn varainhankintamenetelmän puitteissa.

Alun perin NextGenerationEU-ohjelmaa varten kehitetyssä yhdistetyssä varainhankintamenetelmässä hyödynnetään useita eri rahoitusvälineitä ja -tekniikoita sekä pitkän että lyhyen aikavälin rahoitustarpeiden täyttämiseksi. Tällaisia välineitä ja tekniikoita ovat muun muassa EU:n joukkolainojen liikkeeseenlaskut. Ne ovat korvanneet aiemman käytännön, jossa kunkin ohjelman osalta suoritettiin erillisiä liikkeeseenlaskuja. Tätä strategiaa on laajennettu joulukuusta 2022 alkaen Ukrainalle myönnettyihin makrotaloudellinen rahoitusapu plus -lainoihin, vuonna 2024 Ukrainan tukiväline -ohjelmaan ja makrotaloudellisen rahoitusavun lainoihin ja vuonna 2025 makrotaloudelliseen rahoitusapuun liittyvän Ukrainan lainayhteistyömekanismin lainoihin sekä Länsi-Balkanin välineen ja Moldovan välineen ohjelmiin. Yhdistetyn varainhankintamenetelmän käyttö lisää joustavuutta ja kustannustehokkuutta. Se on ainoa tuleviin lainanmaksuihin käytettävä varainhankintamenetelmä.

Treasury-toiminnot

Talousarvion täytäntöönpanon yhteydessä toteutettavien komission treasury-toimintojen säännöistä ja periaatteista säädetään asetuksessa (EU, Euratom) N:o 609/2014, sellaisena kuin se on muutettuna neuvoston asetuksilla (EU, Euratom) 2016/804 ([53]) ja (EU, Euratom) 2022/615 ([54]), jäljempänä 'neuvoston asetus (EU, Euratom) N:o 609/2014', sekä varainhoitoasetuksessa. Toiminnoissa noudatetaan seuraavia pääperiaatteita:

— Jäsenvaltiot asettavat EU:n omat varat sen käyttöön maksamalla ne tileille, jotka on avattu tätä tarkoitusta varten komission nimissä kunkin jäsenvaltion valtiokonttoriin tai kansalliseen keskuspankkiin.

— Jäsenvaltiot maksavat omat varat kansallisessa valuutassaan, mutta komissio suorittaa maksunsa pääasiassa euromääräisinä.

— Komission nimissä avatuilla tileillä ei saa tapahtua tilinylityksiä.

— Muiden valuuttojen kuin euron määräisillä tileillä olevat varat joko käytetään saman valuutan määräisten maksujen suorittamiseen tai muunnetaan säännöllisesti euroiksi.

Omien varojen tilien lisäksi komissio on avannut pankkitilejä keskuspankeissa ja liikepankeissa suorittaakseen ja vastaanottaakseen maksuja, jotka eivät liity EU:n talousarvioon tuloutettaviin jäsenvaltioiden rahoitusosuuksiin.

Treasury- ja maksutoiminnot ovat pitkälle automatisoituja ja perustuvat ajanmukaisiin tietotekniikkajärjestelmiin. Käytössä on menettelyjä, joilla taataan järjestelmän turvallisuus, erotellaan tehtävät ja varmistetaan varainhoitoasetuksen, sisäistä valvontaa koskevien standardien ja tilintarkastusperiaatteiden noudattaminen.

([52]) Komission täytäntöönpanopäätös (EU, Euratom) 2023/2825, annettu 12 päivänä joulukuuta 2023, monipuolisen varainhankintastrategian mukaisten unionin lainanotto- ja velanhallintatoimien ja niihin liittyvien lainanantotoimien hallinto- ja täytäntöönpanojärjestelyistä (EUVL L, 2023/2825, 18.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2023/2825/oj).

([53]) Neuvoston asetus (EU, Euratom) 2016/804, annettu 17 päivänä toukokuuta 2016, perinteisten, ALV- ja BKTL-perusteisten omien varojen käyttöön asettamisessa sovellettavista menetelmistä ja menettelystä sekä käteisvarojen saamiseksi toteutettavista toimenpiteistä annetun asetuksen (EU, Euratom) N:o 609/2014 muuttamisesta (EUVL L 132, 21.5.2016, s. 85, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/804/oj).

([54]) Neuvoston asetus (EU, Euratom) 2022/615, annettu 5 päivänä huhtikuuta 2022, asetuksen (EU, Euratom) N:o 609/2014 muuttamisesta ennustettavuuden lisäämiseksi jäsenvaltioiden kannalta ja riitojenratkaisumenettelyjen selkeyttämiseksi perinteisten ja ALV- ja BKTL-perusteisten omien varojen käyttöön asettamisen yhteydessä (EUVL L 115, 13.4.2022, s. 51, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/615/oj).

Komission treasury- ja maksutoimintojen hallinnointi perustuu ohjeisiin ja menettelyihin. Tavoitteena on vähentää operatiivisia ja rahoitusriskejä sekä varmistaa valvonnan riittävyys. Nämä ohjeet kattavat muun muassa maksujen suorittamisen, kassanhallinnan, rahavirtojen ennustamisen sekä toiminnan jatkuvuuden. Ohjeiden noudattamista seurataan säännöllisesti.

Omaisuudenhoito

Omaisuudenhoitotoimiin liittyvien erilaisten riskien hallinta perustuu erityisiin hallinto- ja työmenettelyihin, jotka on hyväksytty käyttäen vertailukohtana kansainvälisten vertaisinstituutioiden korkeimpia standardeja. Näillä menettelyillä, joihin kohdistettiin erilaisia sisäisiä ja ulkoisia tarkastuksia, varmistetaan moitteettoman omaisuudenhoidon toteutuminen.

Komissio on ottanut käyttöön asianmukaisen hallinnon omaisuudenhoitotoimia koskevien teknisten ja strategisten päätösten tarkistamiseksi ja hyväksymiseksi. Omaisuudenhoitotoimia valvoo kaksi komiteaa: budjettipääosaston edustajista koostuva riskinarviointikomitea sekä omaisuudenhoitoneuvosto, joka koostuu budjettipääosaston, talouden ja rahoituksen pääosaston ja rahoitusvakauden, rahoituspalvelujen ja pääomamarkkinaunionin pääosaston edustajista. Teknisistä päätöksistä keskustellaan ja ne hyväksytään riskinarviointikomiteassa, kun taas strategisten päätösten hyväksymisestä vastaavat riskinarviointikomitea ja omaisuudenhoitoneuvosto yhdessä ennen budjettipääosaston pääjohtajan yhteisymmärryksessä tilinpitäjän kanssa antamaa lopullista hyväksyntää. Omaisuudenhoidon hallinnointi takaa päätöksenteon selkeän delegoinnin, vastuunjaon sekä tehtävien asianmukaisen erottelun front office -toimintojen, riskienhallinnan ja back office -toimintojen välillä. Sääntöjenmukaisuusmenettelyt muodostavat puitteet asianmukaisille käytännesäännöille, joilla hallitaan mahdollisia henkilökohtaisia eturistiriitoja, sekä säännöille sisäpiirikaupan riskien hallitsemiseksi.

Omaisuudenhoitoa koskevilla suuntaviivoilla ja sisäisillä investointirajoituksilla luodaan vankka sisäisen valvonnan kehys omaisuuden turvaamiseksi. Arvopapereita säilyttävät säilytysyhteisöt markkinoiden parhaiden käytäntöjen mukaisesti, ja käteisvaroja ja talletuksia säilytetään korkean luottoluokituksen saaneissa rahoituslaitoksissa. Rahoitusvarojen turvaaminen varmistetaan myös erottamalla toisistaan arvopaperikauppojen alullepanemisesta vastaavan ryhmän ja niiden toimituksesta ja pankkitilien täsmäytyksestä vastaavan back office -ryhmän tehtävät. Tilinpitoryhmä tuo valvontaan vielä yhden tason lisää kuukausittaisen täsmäytyksen yhteydessä, kun arvopaperisalkku täsmäytetään arvopaperien säilyttäjän selvityksen kanssa. Pankkitilien täsmäytys- ja back office -ryhmät seuraavat vastapuolten toiminnasta johtuvia mahdollisia toimitukseen liittyviä epäjohdonmukaisuuksia ja maksuviivästyksiä.

Valvontakehyksen noudattamisen seurantaa varten asianomaisille sidosryhmille raportoidaan säännöllisesti kattavat tulos- ja riskimittarit hallinnoitavien omaisuuserien osalta.

Omaisuudenhoitoa koskevissa suuntaviivoissa ja riski- ja sijoitusstrategioissa määritetään tietyt raja-arvot ja rajoitukset, joilla rajoitetaan salkkuun kohdistuvaa luottoriskiä. Se rajoitetaan investointiluokkaan EU:n jäsenvaltioiden riskiä lukuun ottamatta.

Yhteinen vararahasto

Yhteistä vararahastoa hallinnoidaan 25 päivänä maaliskuuta 2020 annetulla komission päätöksellä C(2020) 1896 ([55]) vahvistettujen, varainhoitoa koskevien ohjeiden mukaisesti. Budjettipääosaston pääjohtaja vastaa yhteisen vararahaston rahoitusvarojen hallinnoinnista.

Yhteisen vararahaston tavoitteena on varmistaa tarvittava likviditeetti, jotta voidaan täyttää kaikki vaaditut ulosvirtaukset, kuten takauksiin perustuvat maksuvaatimukset, kokonaisuudessaan ja nopeasti, ja turvata pääoman säilyminen rahaston sijoitushorisontissa korkealla luottamustasolla.

Yhteisen vararahaston salkku on varainhoitoa koskevien ohjeiden mukaisesti hyvin hajautettu eri omaisuusluokkien, maantieteellisen alueiden, liikkeeseenlaskijoiden ja maturiteettien kesken. Yhteisen vararahaston salkku sisälsi 31. joulukuuta 2025 sijoituksia rahamarkkinainstrumentteihin, joukkolainoihin sekä yritysten pörssilistattuihin rahastoihin ja pörssilistattuihin osakerahastoihin.

Luottoriskiä vähentäviä lisäjärjestelyjä, kuten takauksia, nettoutussopimuksia tai muita vakuuksia ei ole otettu toistaiseksi käyttöön, koska kaikkien valuuttatermiinisopimusten ainoa vastapuoli on joulukuun 31. päivästä 2025 Kansainvälinen järjestelypankki. Valuuttajohdannaisiin, joiden käypä arvo raportointikauden lopussa on positiivinen, liittyvä suurin mahdollinen luottoriski on sama kuin niiden taseeseen merkitty kirjanpitoarvo.

([55]) Komission päätös, annettu 25 päivänä maaliskuuta 2020, yhteisen vararahaston varainhoitoa koskevista ohjeista (2020/C 131/03) (EUVL C 131, 22.4.2020, s. 3).

Sakot

Alustavasti maksetut sakot: BUFI-salkku

Määrätyt ja alustavasti maksetut sakot on sijoitettu BUFI-salkkuun.

Komissio hallinnoi BUFI-salkkua omaisuudenhoitoa koskevien sisäisten ohjeiden ja menettelyjen mukaisesti. Varojen hoidon tavoitteena on

— varmistaa, että varat ovat tarvittaessa nopeasti käytettävissä

— vähentää rahoitusmarkkinoihin liittyviä riskejä saada tuottoa, joka vastaa vähintään BUFI-viitearvoa, samalla kun sakkojen nimellisarvo säilyy.

Joulukuussa 2025 päivitettyjen varainhallintaohjeiden mukaisesti BUFI-salkun sijoitukset tehdään ainoastaan seuraaviin kohteisiin:

— Määräaikaistalletukset.

— Rahamarkkinavälineet ja rahamarkkinarahastot.

— Velkainstrumentit, kuten joukkolainat, velkasitoumukset ja vekselit.

— Yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavat yritykset, mukaan lukien pörssilistatut rahastot, jotka sijoittavat sellaisiin oman pääoman ehtoisiin instrumentteihin tai velkainstrumentteihin, joiden tapauksessa enimmäistappiot eivät voi ylittää sijoitettuja määriä.

— Takaisinostosopimukset ja takaisinmyyntisopimukset.

— Arvopapereiden lainaksianto-operaatiot.

Saadut rahoitusvakuudet

Komissiolla on lisäksi merkittävät rahoituslaitosten antamat vakuudet, jotka liittyvät yrityksille EU:n sääntöjen rikkomisesta määrättyihin sakkoihin (ks. liitetieto **2.6.1.3**). Nämä vakuudet on saatu sakkojen maksamiseen velvoitetuilta yrityksiltä vaihtoehtona sakkoihin liittyville alustaville maksuille.

Komissio hallinnoi näitä vakuuksia sisäisen riskienhallintapolitiikkansa mukaisesti. Tällä politiikalla varmistetaan, että taloudelliset ja operatiiviset riskit kartoitetaan ja arvioidaan ja sisäisten toimintalinjojen ja menettelyjen noudattaminen varmistetaan säännöllisesti.

EU:n talousarviotakuuohjelmat

Varainhoitoasetukseen on sisällytetty useita takeita EU:n talousarvion suojaamiseksi talousarviotakuista aiheutuvilta taloudellisilta riskeiltä. Ne voidaan jakaa neljään pääryhmään:

a) *Toimenpiteet ehdollisten velkojen rajoittamiseksi*

EU:n takauksen suuruudelle asetetaan selkeä yläraja, eikä rahoitusvelka saa ylittää perussäädöksessä vahvistettua talousarviotakuun määrää Talousarviotakuusta aiheutuva ehdollinen velka voi ylittää rahoitusvarat, jotka on varattu kattamaan EU:n rahoitusvelka, ainoastaan, jos tästä säädetään perussäädöksessä, ja tietyin edellytyksin.

EU:n takaamien toimien/rahoitustuotteiden tavoiteltu riskiprofiili määritetään etukäteen eli ennen takaussopimusten allekirjoittamista.

b) *Toteutuskumppaneiden valintaa koskevat toimenpiteet*

Talousarviotakuuohjelmia toteutetaan luotettavien, pilariarvioitujen kumppaneiden kanssa. Nämä kumppanit sitoutuvat käyttämään omia varojaan, millä varmistetaan, että niillä on unionin kanssa samansuuntaiset edut.

c) *Toimenpiteet, joilla varmistetaan riittävä ennakkorahoituskapasiteetti takauksiin perustuvien maksuvaatimusten kattamiseksi*

Talousarviotakuuohjelmien tukena ovat varatut varat, joita säilytetään yhteisessä vararahastossa. Rahoitusaste vahvistetaan kunkin ohjelman perussäädöksessä siten, että talousarviomäärärahojen ohjelmasuunnittelussa muodostetaan varaus, joka mahdollistaa tappioiden kattamisen ilman, että se aiheuttaa talousarvioon häiriöitä. Komissio varmistaa vuosittain rahoitusasteen riittävyyden sekä sen, että se on varainhoitoasetuksen periaatteiden ja rahoitussuunnitelman mukainen

d) *Toimenpiteet ennakkoarvion ylittävien toteutuneiden tappioiden käsittelemiseksi*

Varainhoitoasetus sisältää kaksi ennakkovaroitusrajaa (eli rahoitusasteesta on käytettävissä joko 50 % tai 30 %). Näiden varoitusrajojen avulla komissio voi ennakoida varauksen mahdollisen loppumisen ja arvioida, pitäisikö sen ehdottaa lisärahoitusta. Jos tarvitaan lisää likviditeettiä väliaikaisesti, käytössä on menettelyt, kuten siirrot yhteisen vararahaston alarahastojen välillä, keskusvararahaston likviditeetin käyttö sekä saatavilla olevan budjetin liikkumavaran käyttö.

Rahoitusvälineiden ohjelmat

EU:n talousarvio on perustunut jo usean vuoden ajan rahoitusvälineohjelmiin. Näillä ohjelmilla tarjotaan rahoitusta sellaisille rahoituksen lopullisille saajille, joiden toimintaan liittyy keskimääräistä suurempi riski ja joilla on vaikeuksia saada rahoitusta kaupallisilta luotonantajilta. Komissio delegoi näiden ohjelmien toteutuksen EIP-ryhmälle tai muille rahoituslaitoksille komission kanssa tehdyillä sopimuksilla. Katso esimerkkejä tällaisista ohjelmista liitetiedossa **2.4.2.1**.

Kun rahoitusosuus on sidottu johonkin rahoitusvälineeseen, tarvittavat varat siirretään varainhoitotilille, jonka rahoituslaitos on avannut omissa nimissään mutta komission puolesta tai yhteistä vararahastoa koskevaan rahasto-osioon rahoitusvälineiden osalta yhdistelytoimissa käytettävien takausten muodossa. Rahoituslaitos voi käyttää näitä varoja esimerkiksi lainojen myöntämiseen, velkainstrumenttien liikkeeseenlaskuun, oman pääoman ehtoisiin rahoitusvälineisiin tehtäviin sijoituksiin tai takauksiin perustuvien maksuvaatimusten suorittamiseen.

Rahoitusvälineisiin liittyvä riski on rajoitettu niistä tehdyissä sopimuksissa asetettuun enimmäismäärään, joka on kyseiselle instrumentille talousarviossa osoitettu määrä. Koska komission vastuulla on usein hankkeen suuririskisin osa (first loss piece), on todennäköistä, että EU:n talousarviosta joudutaan kattamaan jonkin verran tappioita.

Komission ja rahoituslaitosten välisiin sopimuksiin sisältyy tiukkoja ehtoja ja velvoitteita, joilla varmistetaan EU:n varojen asianmukainen hallinnointi ja raportointi varojen käytöstä. Rahoitusvälineiden tuotot palautetaan pääsääntöisesti EU:n talousarvioon.

6.3 VALUUTTARISKI

EU:n rahoitusvälineisiin kohdistuva valuuttariski vuoden lopussa – nettopositio

(miljoonaa euroa)

	31.12.2025						
	USD	RON	PLN	SEK	Muut	EUR	Yhteensä
Rahoitusvarat							
Jaksotettuun hankintamenoon arvostettavat rahoitusvarat [1]	*51*	*5*	*–*	*–*	*7*	*548*	*611*
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat							
Muut kuin johdannaiset	*1 558*	*–*	*–*	*18*	*124*	*49 380*	*51 080*
Johdannaiset	*(1 122)*	*87*	*134*	*93*	*164*	*2 229*	*1 585*
Saamiset[2]	*138*	*8*	*84*	*2*	*159*	*3 351*	*3 742*
Käteisvarat ja muut rahavarat	*219*	*594*	*1 480*	*612*	*1 517*	*98 619*	*103 041*
	845	**694**	**1 698**	**725**	**1 972**	**154 127**	**160 060**

(miljoonaa euroa)

	31.12.2025						
	USD	RON	PLN	SEK	Muut	EUR	Yhteensä
Rahoitusvelat							
Takausvelat	*(469)*	*(51)*	*(77)*	*(9)*	*(110)*	*(7 012)*	*(7 729)*
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat	*(6)*	*221*	*–*	*–*	*(3)*	*(273)*	*(62)*
	(475)	**170**	**(77)**	**(9)**	**(114)**	**(7 285)**	**(7 790)**
Yhteensä	**369**	**864**	**1 621**	**715**	**1 858**	**146 842**	**152 269**

(miljoonaa euroa)

	31.12.2024						
	USD	RON	PLN	SEK	Muut	EUR	Yhteensä
Rahoitusvarat							
Jaksotettuun hankintamenoon arvostettavat rahoitusvarat ([1])	*40*	*5*	*–*	*–*	*7*	*414*	*466*
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat							
Muut kuin johdannaiset	*2 148*	*–*	*–*	*45*	*120*	*41 336*	*43 648*
Johdannaiset	*–*	*–*	*–*	*–*	*–*	*1 110*	*1 110*
Saamiset ([2])	*72*	*1*	*17*	*1*	*111*	*3 039*	*3 240*
Käteisvarat ja muut rahavarat	*111*	*258*	*573*	*314*	*966*	*60 941*	*63 163*
	2 371	**264**	**590**	**360**	**1 204**	**106 839**	**111 628**
Rahoitusvelat							
Takausvelat	*(518)*	*(36)*	*(59)*	*(12)*	*(112)*	*(5 643)*	*(6 379)*
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat	*(1 712)*	*285*	*76*	*75*	*138*	*1 040*	*(98)*
	(2 230)	**248**	**17**	**63**	**26**	**(4 603)**	**(6 477)**
Yhteensä	**141**	**512**	**607**	**423**	**1 230**	**102 237**	**105 151**

([1]) *Lukuun ottamatta lainoja jäsenvaltioille ja kolmansille maille*
([2]) *Ei sisällä menoennakkoja.*

Jos euro olisi vahvistunut tai heikentynyt 10 prosenttia suhteessa tiettyihin muihin valuuttoihin, vaikutukset taloudelliseen tulokseen olisivat olleet seuraavat:

(miljoonaa euroa)

Valuuttakurssin nousu (+)/ lasku (–)	2025			
	USD	RON	PLN	SEK
+ 10 %	*(34)*	*(79)*	*(147)*	*(65)*
– 10 %	*41*	*96*	*180*	*79*

(miljoonaa euroa)

Valuuttakurssin nousu (+)/ lasku (–)	2024			
	USD	RON	PLN	SEK
+ 10 %	*(13)*	*(47)*	*(55)*	*(38)*
– 10 %	*16*	*57*	*67*	*47*

Otto- ja antolainaustoiminta

Koska kaikki EU:n rahoitusvarat ja velat ovat tällä hetkellä euromääräisiä, EU:lla ei ole valuuttariskiä.

Treasury-toiminnot

Omat varat, jotka jäsenvaltiot maksavat muissa valuutoissa kuin euroina, säilytetään omien varojen pankkitileillä. Kun näitä varoja tarvitaan maksujen suorittamiseen, ne muunnetaan euroiksi. Joissakin tapauksissa niitä käytetään suoraan saman valuutan määräisten maksujen suorittamiseen.

Komissiolla on lisäksi muiden EU-valuuttojen kuin euron sekä Yhdysvaltain dollarin ja Englannin punnan määräisiä pankkitilejä liikepankeissa, jotta se voi suorittaa kyseisten valuuttojen määräisiä maksuja. Näille tileille siirretään lisää varoja tarvittaessa, mikä lieventää valuuttariskiä.

Kun sekalaisia tuloja saadaan muussa valuutassa kuin euroina, ne joko siirretään muille saman valuutan määräisille komission tileille tai ne muunnetaan euroiksi ja siirretään muille euromääräisille tileille.

Muille kuin euromääräisille ennakkotileille siirretään varoja sen mukaan, miten paljon varoja arvioidaan lyhyellä aikavälillä tarvittavan maksuihin, noudattaen näille tileille asetettuja enimmäismääriä.

Sakot

Kaikki sakot määrätään, maksetaan tai katetaan väliaikaisesti euroina, jolloin niistä ei aiheudu valuuttariskiä, kun ne säilytetään BUFI-rahastossa.

Talousarviotakuut

Talousarviotakuilla on tyypillisesti euromääräinen enimmäismäärä. Jotkin operaatiot voivat kuitenkin olla muiden valuuttojen, kuten Yhdysvaltain dollarin tai paikallisten valuuttojen, määräisiä, jolloin EU voi kattaa myös valuuttatappiot.

Valuuttariski on yksi näkökohdista, jotka komissio ottaa huomioon, kun määritetään talousarviotakuiden rahoituspuskuritarpeita.

Yhteinen vararahasto

Yhteisen vararahaston toimissa käytetään sekä euroja että Yhdysvaltain dollareita. Valuuttariskin hallitsemiseksi yhteinen vararahasto tekee valuuttatermiinisopimuksia, joilla suojataan dollarimääräisten sijoitusten markkina-arvoa. Suojaamattoman valuuttariskin enimmäismääräksi on vahvistettu 1 prosentti sijoitussalkun kokonaisarvosta viitearvon puitteissa ja vuotuisia strategisia allokaatioita noudattaen, kuten asiaankuuluvissa rahoitusvälineissä on määritetty.

Yhteinen vararahasto käyttää tätä suojausstrategiaa suojatun position mukauttamiseen tai kumoamiseen tarpeen mukaan. Yhteinen vararahasto ei kuitenkaan suojaa valuuttariskeiltä sellaisten EU:lle siirrettyjen lainojen osalta (ks. liitetieto **2.4.1.2**), jotka pidetään alkuperäisessä valuutassa ja jotka näin ollen aiheuttavat EU:lle valuuttariskin. Näiden lainojen osalta ulkomaanvaluuttojen kurssien vaihteluita kompensoivia toimia ei ole toteutettu, koska lainojen takaisinmaksun aikataulusta ei ole varmuutta.

6.4 **KORKORISKI**

Seuraavassa taulukossa esitetään, miten korkojen yhden prosenttiyksikön (100 peruspisteen) nousu tai lasku vaikuttaisi EU:n taloudelliseen tulokseen velkapapereiden rahamarkkinarahastojen ja pörssilistattujen rahastojen osalta.

(miljoonaa euroa)

	Nousu (+) / lasku (–) peruspisteinä	Taloudellinen tulos
2025: Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	*+ 100*	*(1 448)*
	– 100	*1 536*
2024: Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	*+ 100*	*(1 172)*
	– 100	*1 246*

Joukkolainojen salkun herkkyys korkotason muutoksille kasvaa sen duraation myötä. Komission hallinnoimien tärkeimpien omaisuussalkkujen duraatio on kuvattu jäljempänä.

Otto- ja antolainaustoiminta

EU:lla on otto- ja antolainaustoimintansa vuoksi merkittävät korolliset varat ja velat. Vanhoihin back-to-back-menetelmää noudattaviin rahoitustukivälineisiin ei liity korkoriskiä, koska lainoja on myönnetty ja otettu samoin ehdoin.

Yhdistetyn varainhankintamenetelmän osalta korkoriski katetaan riskiä lieventävillä täytäntöönpanomenettelyillä ja -mekanismeilla. Yhdistetyn varainhankintamenetelmän taustalla olevan periaatteen mukaan rahoituskustannukset ja muut varainhankintaan liittyvät kustannukset kohdennetaan lainansaajille ja EU:n talousarvioon läpinäkyvällä, kustannustehokkaimmalla ja tasapuolisimmalla tavalla päivittäisten korkolaskelmien perusteella. Yhdistetty varainhankinta perustuu kustannusten täysimääräisen kohdentamisen periaatteeseen, joten kaikki lainanottovälineistä, käteisvarojen hallussapidosta ja muista sijoitusvälineistä johtuvat korkomenot kohdennetaan täysimääräisesti uudelleen ja laskutetaan lainansaajilta rahoituskustannuksina tai likviditeetinhallintakustannuksina.

Rahoituskustannukset kohdennetaan lainansaajille maksamatta olevan lainamäärän perusteella. Rahoituskustannukset, joita ei kohdenneta lainoihin tai sellaiseen tukeen, jota ei makseta takaisin, laskutetaan lainansaajilta ja EU:n talousarviosta likviditeetinhallintakustannuksina, jotka voivat olla positiivisia tai negatiivisia riippuen käteisvarasaldoihin sovellettavien korkojen kehityksestä.

Yhdistetyn varainhankintamenetelmän mukaan käteisvaroja säilytetään vakavaraisuussääntöjen mukaisessa EU:n varainhankintapoolissa, jotta voidaan säilyttää määritetty turvallisuuspuskuri, joka mahdollistaa maksujen suorittamisen lyhyessä ajassa ja samalla välttää liian suuret saldot. Turvallisuuspuskuri koostuu pankissa olevista käteisvaroista, kansallisissa pankeissa ja valtion omistamissa rahoituslaitoksissa olevista rahamarkkinatalletuksista sekä takaisinmyyntitransaktioista, joiden kesto on 7 tai 14 päivää (ks. liitetieto **2.8.2**). Käteisvaroja säilytetään pääasiassa Euroopan keskuspankissa, ja käteisvarasaldoihin sovelletaan euromääräistä lyhyttä rahamarkkinakorkoa, josta on vähennetty 20 peruspistettä. Kaikki käteisvarojen hallussapidosta ja muista sijoitusvälineistä saatavat tulot ovat osa likviditeetinhallintakustannusten laskutusta.

Treasury-toiminnot

Komissio on ottanut käyttöön toimenpiteitä, joilla varmistetaan, että pankkitileille kertyneet korot vastaavat markkinakorkoja ja niiden mahdollista vaihtelua.

Omien varojen tileistä ei aiheudu kustannuksia, koska kyseisten tilien pitäminen on neuvoston asetuksen (EU, Euratom) N:o 609/2014 9 artiklan 1 kohdan mukaisesti maksutonta ja korotonta.

Jäsenvaltioiden valtiokonttoreihin omien varojen vastaanottamista varten avatut tilit ovat korottomia, eikä niistä peritä kuluja. Kansallisissa keskuspankeissa oleville tileille (omat varat ja muut) voidaan maksaa korkoa kunkin laitoksen kanssa sovittujen ehtojen mukaisesti.

Komissio mukauttaa kassanhallintaan liittyviä menettelyjä kulloistenkin markkinakorkojen mukaan. Keskuspankeissa olevilla talletustileillä säilytetään turvallisuussyistä käteispuskuria, johon siirretään viikoittain varoja omien varojen tileiltä, jotta voidaan kattaa talousarvion toteuttamiseen liittyvät maksutarpeet ja välttää mahdolliset liian suuret saldot.

Liike- ja keskuspankeissa olevien tilien yliyön-saldoille kertyy korko päivittäin. Korko perustuu muuttuviin markkinakorkoihin, joihin sovelletaan positiivista tai negatiivista sopimusmarginaalia.

Sakot

Alustavasti maksetut sakot sijoitetaan pitkäaikaisten joukkolainojen salkkuun. Salkun duraatio on keskimäärin 1,81 vuotta.

Yhteinen vararahasto

Yhteisen vararahaston salkun duraatio on keskimäärin 3,56 vuotta.

ECSC i.L.

Selvitystilassa olevan EHTYn varat on sijoitettu pitkäaikaisten joukkolainojen salkkuun, jonka duraatio on keskimäärin 3,83 vuotta.

6.5 MUUT HINTARISKIT

EU:hun kohdistuu 31. joulukuuta 2025 osakeriskejä, jotka johtuvat monenlaisista sijoituksista, kuten

— noteeraamattomista pääomasijoituksista (esim. riskipääomarahastoista ja muista sijoitusrahastoista)

— rahamarkkinarahastoista (esim. EIP:n yhtenäisestä rahastosta)

— pörssilistatuista rahastoista

— yhdistettyihin salkkuihin tehdyistä sijoituksista (ks. liitetieto **2.4.2.1**).

Lisäksi EU:hun kohdistuu osakeriski takauksista, jotka kattavat noteeraamattomat oman pääoman ehtoiset ja oman pääoman luonteiset sijoitukset, joita käsitellään johdannaisina tulosvaikutteisesti käypään arvoon (ks. liitetieto **2.4.2.2**).

Osakkeiden hintariski on riski siitä, että osakesijoitusten käypä arvo muuttuu osakehintojen ja/tai taattujen osakesijoitusten arvon vaihtelujen seurauksena.

Edellä mainittujen instrumenttien 10 prosentin arvonlisäyksen tai -vähennyksen vaikutus yli- tai alijäämään olisi seuraava:

(miljoonaa euroa)

	10 %	(10) %
Oman pääoman ehtoiset sijoitukset	*380*	*(380)*
Rahamarkkinarahastot, pörssilistatut rahastot ja sijoitukset yhdistettyihin salkkuihin	*681*	*(681)*
Pääomasijoitusten takaukset ([1])	*695*	*(695)*
Yhteensä 31.12.2025	**1 756**	**(1 756)**
Oman pääoman ehtoiset sijoitukset	*320*	*(320)*
Rahamarkkinarahastot, pörssilistatut rahastot ja sijoitukset yhdistettyihin salkkuihin	*598*	*(598)*
Pääomasijoitusten takaukset ([1])	*606*	*(606)*
Yhteensä 31.12.2024	**1 523**	**(1 523)**

([1]) *Pääomasijoitusten takausten riski perustuu takauksen kattamaan nimellismäärään.*

EU sijoittaa noteeraamattomiin omaisuuseriin, joiden arvot eivät ole julkisesti saatavilla, tai takaa niitä. Nämä omaisuuserät ovat tyypillisesti valtuutettujen yhteisöjen toteuttamia. Nämä yhteisöt ovat alan asiantuntijoita ja arvioivat ja valvovat omaisuuserien arvoa säännöllisesti.

6.6 LUOTTORISKI

Luottoriskille alttiina oleva enimmäismäärä

(miljoonaa euroa)

	31.12.2025	31.12.2024
Rahoitusvarat		
Lainat	*333 432*	*283 580*
Käteisvarat ja muut rahavarat	*103 041*	*63 163*
Vaihtoon perustuvat saamiset ([1])	*3 742*	*3 240*
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat – velkapaperit	*40 462*	*34 465*
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat – johdannaiset	*1 585*	*1 110*
Tulosvaikutteisesti käypään arvoon kirjattavat rahoitusvarat – lainat	*9*	–
Myönnetyt takaukset ja lainasitoumukset		
Takaussopimukset	*65 474*	*60 857*
Lainasitoumukset	*24*	*18 193*
Yhteensä	**547 771**	**464 607**

([1]) *Ei sisällä menoennakkoja.*

Lisäksi EU altistuu rahamarkkinarahastoihin, yritysten pörssilistattuihin rahastoihin ja yhdistettyihin velkapaperisalkkuihin (ks. liitetieto **2.4.2.1**) tekemiensä sijoitusten kautta välillisesti luottoriskille, joka voi vaikuttaa niiden hintoihin (ks. liitetieto **6.5**).

Lainat: luoton laatu

(miljoonaa euroa)

	31.12.2025				
	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	POCI	Yhteensä
Luottoluokitus					
Paras ja hyvä luokitus	*33 176*	–	–	–	*33 176*
Ylemmän keskitason luokitus	*102 243*	–	–	–	*102 243*
Alemman keskitason luokitus	*151 363*	–	–	–	*151 363*
Spekulatiiviluokka (ml. maksukyvyttömyys)	*4 340*	*72 630*	*28*	*21*	*77 019*
Bruttokirjanpitoarvo	**291 122**	**72 630**	**28**	**21**	**363 801**
Miinus tappiota koskeva vähennyserä	*(12)*	*(30 357)*	*(24)*	*24*	*(30 369)*
Nettokirjanpitoarvo	**291 110**	**42 273**	**4**	**45**	**333 432**

(miljoonaa euroa)

	31.12.2024				
	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	POCI	Yhteensä
Luottoluokitus					
Paras ja hyvä luokitus	*35 593*	–	–	–	*35 593*
Ylemmän keskitason luokitus	*87 005*	–	–	–	*87 005*
Alemman keskitason luokitus	*129 200*	–	–	–	*129 200*

(miljoonaa euroa)

31.12.2024					
	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	POCI	Yhteensä
Spekulatiiviluokka (ml. maksukyvyttömyys)	*3 593*	*44 139*	*14*	*27*	*47 773*
Bruttokirjanpitoarvo	**255 391**	**44 139**	**14**	**27**	**299 571**
Miinus tappiota koskeva vähennyserä	*(31)*	*(15 969)*	*(14)*	*24*	*(15 991)*
Nettokirjanpitoarvo	**255 360**	**28 170**	**(1)**	**51**	**283 580**

Edellä mainitut riskiluokat perustuvat pääosin ulkoisten luokituslaitosten luottoluokkiin. Nämä luokat ovat seuraavat:

— Paras ja hyvä luokitus: Moody's P-1, Aaa–Aa3; S&P A-1+, A-1, AAA–AA–; Fitch F1+, F1, AAA–AA– ja vastaavat.

— Ylemmän keskitason luokitus: Moody's P-2, A1–A3; S&P A-2, A+–A–; Fitch F2, A+–A– ja vastaavat.

— Alemman keskitason luokitus: Moody's P-3, Baa1–Baa3, S&P A-3, BBB+–BBB–; Fitch F3, BBB+–BBB– ja vastaavat.

— Spekulatiivinen luokitus: Moody's (muu kuin prime), Ba1–C; S&P B, C, D, BB+–D; Fitch B, C, D, BB+–D ja vastaavat.

EU käyttää näitä luottoluokituksia viitearvoina rahoitusvälineitä ja liikepankkeja arvioidessaan. EU voi kuitenkin yksittäistapauksia analysoituaan pitää omaisuuserän tai pankin jossakin edellä tietyssä riskiluokassa, vaikka luokituslaitos on laskenut vastapuolen luottoluokitusta.

Spekulatiivisen luokituksen luokkaan sijoitetut lainat ovat pääasiassa lainoja, jotka on myönnetty tukena taloudellisissa vaikeuksissa oleville kolmansille maille. Kaikki lainat jäsenvaltioille sisältyvät johonkin investointiluokkaan ja ovat vaiheessa 1. Vaiheen 2 lainoihin sisältyy pääasiassa makrotaloudellisen rahoitusavun, makrotaloudellinen rahoitusapu plus -välineen, Ukrainan tukivälineen, makrotaloudellisen rahoitusavun Ukrainan lainayhteistyömekanismin lainoja ja Euratom-lainoja Ukrainalle. Ostetut tai alun perin myönnetyt luottoriskin johdosta arvoltaan alentuneet lainat ovat ulkoisen lainanantovaltuuden ohjelmista siirrettyjä lainoja.

Otto- ja antolainaustoiminta

Jos velalliset laiminlyövät maksunsa, komissio voi käyttää yhteisen vararahaston varoja makrotaloudellisen rahoitusavun lainoihin (lukuun ottamatta makrotaloudellinen rahoitusapu plus -lainoja ja makrotaloudelliseen rahoitusapuun liittyvän Ukrainan lainayhteistyömekanismin lainoja), kolmansille maille myönnettäviin Euratom-lainoihin ja Länsi-Balkanin ja Moldovan tukivälineiden politiikkaperusteisiin lainoihin liittyvien velkojen hoitamiseen.

Poikkeuksellisen makrotaloudellisen rahoitusavun ohjelman puitteissa Ukrainalle myönnetyt lainat (6 miljardia euroa maksettu vuonna 2022) katetaan ensi kädessä yhteisen vararahaston niille tarkoitetusta alarahastosta ja sen jälkeen myös 3,7 miljardin euron suuruisilla jäsenvaltioiden lisätakauksilla, jotka katsotaan kyseisten lainojen luottoriskiä vähentäväksi järjestelyksi ja jotka näin ollen vähentävät kyseisten lainojen osalta kirjattua arvonalentumisesta johtuvaa vähennyserää.

Ukrainan odotetaan maksavan sille Ukrainan lainayhteistyömekanismin puitteissa myönnetyn makrotaloudellisen rahoitusavun lainan takaisin pysäytetyistä Venäjän valtion varoista peräisin olevilla poikkeuksellisilla tuloilla, jotka Ukrainalle on myönnetty Ukrainan lainayhteistyömekanismin puitteissa tukena, jota ei tarvitse maksaa takaisin. Unioni keräsi ja myönsi Ukrainalle 622 miljoonaa euroa vuonna 2025. Tämä summa talletetaan erityiselle pankkitilille vuoden lopussa, ja sitä käytetään yksinomaan makrotaloudelliseen rahoitusapuun, mikä vähentää kyseisestä lainasta odotettavissa olevia luottotappioita.

Komissio hallinnoi Euratom-lainoihin liittyvää luottoriskiä hankkimalla valtion takauksia, jotka olivat 31. joulukuuta 2025 yhteensä 300 miljoonaa euroa (300 miljoonaa euroa vuonna 2024).

Jäsenvaltioille SURE-välineestä myönnettävät lainat taataan EU-maiden antamien vapaaehtoisten takausten järjestelmällä, jonka mukaan takaus on 25 prosenttia kyseiseen rahoitusapuun käytettävissä olevasta enimmäismäärästä.

Jos jäsenvaltioille myönnettyjen lainojen, makrotaloudellinen rahoitusapu plus -välineestä, makrotaloudellisen rahoitusavun Ukrainan lainayhteistyömekanismista ja Ukrainan tukivälineestä myönnettyjen lainojen osalta aiheutuu luottotappioita, komissio voi kääntyä jäsenvaltioiden puoleen, noudattaen kuitenkin omien varojen enimmäismääriä (ns. 'talousarvion liikkumavara'). (ks. liitetieto **6.7**).

Lainat: arvonalentumistappiovarauksen muutos

(miljoonaa euroa)

	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	POCI	Yhteensä
Tappiota koskeva vähennyserä 1.1.2025	*31*	*15 969*	*14*	*(24)*	*15 991*
Siirto vaiheeseen 1	*1*	*(1)*	–	–	–
Siirto vaiheeseen 2	*(1)*	*1*	–	–	–
Siirto vaiheeseen 3	–	*(1)*	*1*	–	–
Uudet lainat	*2*	*13 483*	*4*	–	*13 488*
Taseesta poistamiset – takaisinmaksut	*(0)*	*(1)*	*(0)*	–	*(2)*
Taseesta poistamiset – luottotappiot	–	–	*(3)*	–	*(3)*
Tappiota koskevan vähennyserän uudelleenarvostus	*(22)*	*907*	*(0)*	–	*885*
Muut	*2*	*2*	*8*	–	*11*
Tappiota koskeva vähennyserä 31.12.2025	**12**	**30 357**	**24**	**(24)**	**30 369**

Toisen vaiheen lainojen arvonalentumistappioita koskeva ylimääräinen vähennyserä johtuu pääasiassa Ukrainalle Ukrainan tukivälineen ja makrotaloudellisen rahoitusavun Ukrainan lainayhteistyömekanismin puitteissa maksetuista uusista lainoista (ks. liitetieto **2.4.1.1**) ja luottoriskiarvioissa sovellettujen riskiparametrien päivittämisestä.

EU myönsi Ukrainalle 1,1 miljardia euroa (763 miljoonaa euroa vuonna 2024) korkotukea vuonna 2025 joistakin poikkeuksellisen makrotaloudellisen rahoitusavun ja makrotaloudellinen rahoitusapu plus -välineen ja Ukrainan tukivälineen lainoista aiheutuneita korkoja varten. Jaksotettu hankintameno ennen muutosta oli 37,7 miljardia euroa (17,3 miljardia euroa vuonna 2024). Tämä sopimusehtojen muutos kirjattiin tuloslaskelmaan muutoksesta johtuvaksi tappioksi (ks. liitetieto **3.15**). Korkotuella ei ollut merkittävää vaikutusta luottoriskin arviointiin, joten lainat luokiteltiin 31. joulukuuta 2025 edelleen vaiheeseen 2.

Tietoa lainojen vaiheisiin kohdentamista koskevista EU:n periaatteista on liitetiedossa **1.5.5**.

Lainat: odotettavissa olevien luottotappioiden arvostus

EU käyttää odotettavissa olevien luottotappioiden määrittämiseen todennäköisyyspainotettua arviota. Tähän sisältyy sopimukseen perustuvien rahavirtojen ja odotettujen rahavirtojen välisen erotuksen arvioiminen.

EU käyttää tässä arvostuksessa kolmea luottoriskiparametriä:

— Maksukyvyttömyyden todennäköisyys: kyseessä on todennäköisyys, että vastapuoli laiminlyö taloudellisen velvoitteensa joko seuraavien 12 kuukauden aikana tai velvoitteen koko jäljellä olevana voimassaoloaikana.

— Tappio-osuus: kyseessä on prosenttiosuus, joka osoittaa odotettavissa olevan käteisvajeen, kun otetaan huomioon takaisinperinnät ja vakuudet.

— Maksukyvyttömyystilassa oleva vastuu: tällä tarkoitetaan maksukyvyttömyyden ajankohtana jäljellä olevaa vastuuta (määrää).

Arvioidessaan valtionvelkojen tappio-osuuden arvoa EU ottaa huomioon asemansa tosiasiallisena etuoikeutettuna velkojana.

Rahoitusvaroihin kuuluvan erän odotettavissa olevana voimassaoloaikana saatavien tai suoritettavien arvioitujen rahavirtojen diskonttaukseen käytetään efektiivistä korkoa.

EU pitää kohtuullisena ja perusteltuna tulevaisuuteen suuntautuvaa informaatiota, joka on saatavilla ilman kohtuuttomia kustannuksia ja ponnisteluja, ja mukauttaa mallin parametreja tarvittaessa.

Käteisvarat ja muut rahavarat: luoton laatu

(miljoonaa euroa)

	31.12.2025	31.12.2024
Luottoluokitus		
Paras ja hyvä luokitus	*101 584*	*57 251*
Ylemmän keskitason luokitus	*821*	*4 161*
Alemman keskitason luokitus	*533*	*1 722*
Spekulatiivinen luokitus	*104*	*28*
Bruttokirjanpitoarvo	**103 041**	**63 163**
Miinus tappiota koskeva vähennyserä	–	–
Nettokirjanpitoarvo	**103 041**	**63 163**

Treasury-toiminnot

Pääosaa komission rahavaroista säilytetään omien varojen tileillä, jotka jäsenvaltiot ovat avanneet omien varojen maksuosuuksiensa maksamista varten (pääasiassa BKTL, alv ja perinteiset omat varat). Nämä tilit ovat jäsenvaltioiden valtiokonttoreissa tai keskuspankeissa, sillä näistä laitoksista aiheutuu komissiolle pienin mahdollinen luottoriski (tai vastapuoliriski).

Osa komission rahavaroista on talletettu liikepankkeihin. Näitä tilejä täydennetään oikea-aikaisesti, ja niitä hallinnoidaan automaattisesti kassanhallintajärjestelmällä. Kunkin kaupallisen tilin käteistasoja ylläpidetään sen varmistamiseksi, että yli yön -määrä pysyy jatkuvasti vastaavien vastapuoliriskien altistusrajojen alapuolella.

Komissioon kohdistuva vastapuoliriski pyritään minimoimaan valitsemalla liikepankit erityisohjeiden mukaisesti. Näitä ohjeita ovat muun muassa seuraavat:

— Liikepankit valitaan tarjouskilpailuilla. Liikepankin pitkäaikaisen luottoluokituksen on oltava vähintään S&P A– tai vastaava.

— Luokituksia seurataan ja saamisten enimmäismäärä määritellään kunkin rahoituslaitoksen osalta. Tämä enimmäismäärä määritellään ottaen huomioon finanssialan yhteisön luottokelpoisuus ja pääoman määrä.

— EU:n ulkopuolisilla edustustoilla on ennakkotilejä paikallisissa pankeissa, jotka on valittu yksinkertaistetulla tarjouskilpailulla. Luokitusvaatimukset riippuvat paikallisista olosuhteista. Riskien rajoittamiseksi ennakkotilien saldot pidetään mahdollisimman pieninä, tileille siirretään varoja säännöllisesti, ja sovellettavia enimmäismääriä tarkistetaan vuosittain.

Yhdistetyn varainhankintamenetelmän mukainen likviditeetti

Yhdistetyn varainhankintamenetelmän mukaan riittäviä käteisvaroja säilytetään, jotta voidaan vastata tuleviin maksutarpeisiin ja ylläpitää varainhankintapoolia ja samalla välttää liian suuret saldot. Käteisvarat talletetaan EKP:n pankkitilille tai lyhytaikaisina rahamarkkinatalletuksina kansallisiin keskuspankkeihin tai valtion omistamiin rahoituslaitoksiin tai ne sijoitetaan takaisinmyyntisopimuksiin, joiden vakuutena on likvidejä joukkolainoja. Näin ollen likviditeettipuskurin luottoriski on hyvin pieni.

Saamiset: luoton laatu

(miljoonaa euroa)

	Ei erääntyneet	Erääntyneet 0–30 päivää	Erääntyneet 31–90 päivää	Erääntyneet 91 päivää–1 vuosi	Erääntyneet > 1 vuosi	Yhteensä
Bruttokirjanpitoarvo	2 063	18	22	52	179	*2 335*
Miinus tappiota koskeva vähennyserä	(5)	(3)	(9)	(24)	(115)	*(156)*
Nettokirjanpitoarvo 31.12.2025	**2 058**	**15**	**14**	**28**	**64**	**2 178**
Bruttokirjanpitoarvo	1 508	15	33	27	207	*1 789*
Miinus tappiota koskeva vähennyserä	(5)	(2)	(3)	(13)	(115)	*(138)*
Kirjanpitoarvo 31.12.2024, netto	**1 502**	**13**	**30**	**14**	**92**	**1 652**

Tämän taulukon määrät eivät sisällä menoennakoita ja takaussopimukseen liittyviä saamisia, jotka on kirjattu käypään arvoon tulosvaikutteisesti (ks. liitetieto 2.6.2), koska niihin ei sovelleta arvonalentumisvaatimuksia.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat – velkapaperit: luoton laatu

Yhteinen vararahasto

Yhteisen vararahaston salkun painotettu keskimääräinen luottoluokitus on A– (S&P tai vastaava).

Alustavasti maksetut sakot: BUFI-salkku

Salkun painotettu keskimääräinen luottoluokitus on A (S&P tai vastaava).

Saadut rahoitusvakuudet

Rahoitusvakuuksien hyväksymiseen sovellettavalla riskienhallintapolitiikalla varmistetaan, että komission luottokannan laatu on hyvä. Tähän politiikkaan kuuluu

— enimmäisluottoriskin määrittäminen rahoitusalan yhteisön luottoluokituksen ja sen IFRS-tilinpäätökseen kirjatun pääomatason perusteella

— sen varmistaminen säännöllisesti, että avoinna olevat vakuudet täyttävät riskinhallintapolitiikan vaatimukset.

ECSC i.L.

Salkun painotettu keskimääräinen luottoluokitus on A- (S&P tai vastaava).

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat – johdannaiset: luoton laatu

EU:n johdannaisvarat liittyvät pääasiassa pääomasijoitussalkkujen takauksiin. Luottoriski rajoittuu vastapuoliriskiin. Pääomasijoitusten takauksista johtuvat vastuut selvitetään pääasiassa EIP-ryhmän kanssa. Sen luottoluokitus on AAA, mikä vähentää luottoriskiä.

Kaikkien valuuttatermiinisopimusten ainoa vastapuoli on joulukuun 31. päivästä 2025 Kansainvälinen järjestelypankki. Sen vuoksi ei tarvita luottoriskiä vähentäviä lisäjärjestelyjä, kuten takauksia tai vakuuksia.

Takaussopimukset: luoton laatu

(miljoonaa euroa)

	31.12.2025			31.12.2024		
	Vaihe 1	Vaihe 2	Yhteensä	Vaihe 1	Vaihe 2	Yhteensä
Pitkän aikavälin luokitus						
Paras ja hyvä luokitus	*19*	*1*	*20*	*1*	*–*	*1*
Ylemmän keskitason luokitus	*69*	*12*	*81*	*5*	*–*	*5*
Alemman keskitason luokitus	*108*	*2*	*109*	*137*	*–*	*137*
Spekulatiivinen luokitus	*39 396*	*25 813*	*65 209*	*34 912*	*25 746*	*60 658*
Hallittu kollektiivisesti / ei luokitusta	*10*	*45*	*55*	*10*	*47*	*56*
Yhteensä	**39 602**	**25 872**	**65 474**	**35 064**	**25 793**	**60 857**

Takaussopimukset: Tappiota koskevan vähennyserän muutos

(miljoonaa euroa)

	Vaihe 1	Vaihe 2	Yhteensä
Tappiota koskeva vähennyserä 1.1.2025	*1 930*	*2 075*	*4 005*
Siirto vaiheeseen 2 ([1])	*(48)*	*48*	*–*
Siirto vaiheeseen 1 ([1])	*28*	*(28)*	*–*
Lisäykset	*377*	*1 257*	*1 634*
Vakuuden vapautus	*(340)*	*(2)*	*(342)*
Uudelleenarvostus	*397*	*107*	*504*
Tappiota koskeva vähennyserä 31.12.2025	**2 345**	**3 456**	**5 800**
Takausvelan kirjanpitoarvo 31.12.2025, netto	**4 061**	**3 668**	**7 729**

([1]) *Siirrot vaiheesta ja vaiheeseen 1 tai 2 arvostetaan arvonalentumisesta johtuvan vähennyserän alkusaldon mukaan, kun taas vaiheen muutoksesta johtuvat määrien muutokset (eli arvostus 12 kuukauden kuluttua tai koko voimassaoloajalta odotettavissa olevat luottotappiot) ovat osa uudelleenarvostusta.*

Vaiheessa 2 olevien takausten tappiota koskevan vähennyserän kasvu vuonna 2025 johtui pääasiassa Ukraina-takauksen puitteissa allekirjoitetuista uusista toimista (ks. liitetieto **4.1.1**).

Vaiheessa 2 olevien takausten 31. joulukuuta 2025 jäljellä olevista 3,5 miljardin euron odotettavissa olevista luottotappioista 1,7 miljardia euroa liittyy ulkoisen lainanantovaltuuden takuisiin (ks. liitetieto **4.1.1**). Tähän sisältyy 0,9 miljardia euroa EIP:n Ukrainaan liittyvien EU:n takaamien vastuiden (EIP:n Ukrainassa oleville vastapuolille myöntämät 3,4 miljardin euron jäljellä olevat lainat) koko voimassaoloajalta odotettavissa olevia luottotappioita.

Tietoa takaussopimusten vaiheisiin kohdentamista koskevista EU:n periaatteista on liitetiedossa **1.5.12**.

Talousarviotakuut

EU altistuu luottoriskille pääasiassa takaamiensa toimien kautta. Kun takauksen kattamien toimien luottokelpoisuus heikentyy, maksukyvyttömyystilanteiden todennäköisyys kasvaa ja samalla voi kasvaa myös sen todennäköisyys, että EU:n takaukseen vedotaan.

Tämän riskin seuraamiseksi ja hallitsemiseksi komissio käyttää mahdollisten tappioiden arvioimiseen luottoriskimallia. Tässä mallissa hyödynnetään toteutuskumppaneilta saatuja tuloksia ja yhdistetään niitä asiantuntija-arvioon sellaisen riskinarvioinnin tekemiseksi, joka on johdonmukainen toimen ja asiaankuuluvien taloudellisten olosuhteiden kanssa.

6.7 **LIKVIDITEETTIRISKI**

Analyysi muista kuin johdannaissopimuksiin liittyvistä rahoitusveloista sopimuksen jäljellä olevan voimassaoloajan mukaan

(miljoonaa euroa)

	Diskonttaamattomat sopimukseen perustuvat rahavirrat				Kirjanpitoarvo
	< 1 vuosi	1–5 vuotta	> 5 vuotta	Yhteensä	
Ottolainaus	*(98 561)*	*(240 053)*	*(578 604)*	*(917 217)*	*(731 224)*
Muut lyhytaikaiset velat	*(65 037)*	–	–	*(65 037)*	*(65 037)*
Muut	*(180)*	*(608)*	*(1 157)*	*(1 944)*	*(1 773)*
Yhteensä 31.12.2025	**(163 777)**	**(240 661)**	**(579 760)**	**(984 199)**	**(798 034)**
Ottolainat	*(61 589)*	*(201 152)*	*(468 669)*	*(731 410)*	*(594 028)*
Muut lyhytaikaiset velat	*(55 414)*	–	–	*(55 414)*	*(55 414)*
Muut	*(168)*	*(560)*	*(850)*	*(1 578)*	*(1 398)*
Yhteensä 31.12.2024	**(117 171)**	**(201 711)**	**(469 519)**	**(788 401)**	**(650 839)**

Analyysi johdannaissopimuksiin liittyvistä rahoitusveloista sopimuksen jäljellä olevan voimassaoloajan mukaan

(miljoonaa euroa)

	Diskonttaamattomat sopimukseen perustuvat rahavirrat				Kirjanpitoarvo
	< 1 vuosi	1–5 vuotta	> 5 vuotta	Yhteensä	
Johdannaissopimuksiin liittyvät velat	*(1 184)*	*(11)*	–	*(1 195)*	
Johdannaissopimuksiin liittyvät saamiset	*1 138*	*7*	–	*1 145*	
Nettorahavirta 31.12.2025	**(46)**	**(4)**	–	**(50)**	**(48)**
Johdannaissopimuksiin liittyvät velat	*(1 779)*	*(7)*	*(4)*	*(1 790)*	
Johdannaissopimuksiin liittyvät saamiset	*1 691*	–	–	*1 691*	
Nettorahavirta 31.12.2024	**(88)**	**(7)**	**(4)**	**(99)**	**(98)**

Sellaisten takaussopimusten maturiteettianalyysi, jotka on myönnetty aikaisimpaan ajanjaksoon mennessä, jolloin takaus voitaisiin vaatia maksettavaksi

(miljoonaa euroa)

	Takauksen enimmäismäärä				Kirjanpitoarvo
	< 1 vuosi	1–5 vuotta	> 5 vuotta	Yhteensä	
Takaussopimukset 31.12.2025	*(63 617)*	*(1 637)*	*(13 966)*	*(79 220)*	*(7 729)*
Takaussopimukset 31.12.2024	*(64 115)*	*(2 211)*	*(10 271)*	*(76 597)*	*(6 379)*

Nostamattomien myönnettyjen lainojen maturiteettianalyysi

(miljoonaa euroa)

	Nostamattomien myönnettyjen lainojen enimmäismäärä				Kirjanpito-arvo
	< 1 vuosi	1–5 vuotta	> 5 vuotta	Yhteensä	
Nostamattomat myönnetyt lainat 31.12.2025	–	*15*	*9*	*24*	*3*
Nostamattomat myönnetyt lainat 31.12.2024	*18 152*	*41*	–	*18 193*	*7 082*

Lainanotto

EU varmistaa otettujen lainojen takaisinmaksun ensi sijassa kyseisillä lainoilla rahoitetun rahoitusavun oikea-aikaisella takaisinperinnällä ja NextGenerationEU-lainojen oikea-aikaisella takaisinmaksulla. On kuitenkin olemassa lisätakeita, joita voidaan soveltaa maksujen laiminlyöntien tai lainanottajien maksuviivästysten yhteydessä.

Komissio on väliaikaisena lyhyen aikavälin toimenpiteenä ryhtynyt kattamaan tällaisia tilanteita talousarviomäärärahoista, jotta voidaan varmistaa tarvittava likviditeetti sellaisten velvoitteiden maksamiseksi, jotka johtuvat back-to-back-periaatetta soveltavista rahoitusapuohjelmista.

Yhteinen vararahasto tarjoaa maksuvalmiusvarannon kolmansille maille makrotaloudellisen rahoitusavun puitteissa myönnetyille lainoille (pois lukien makrotaloudellinen rahoitusapu plus -lainat ja makrotaloudelliseen rahoitusapuun liittyvän Ukrainan lainayhteistyömekanismin puitteissa myönnetyt lainat) sekä Euratomin, Länsi-Balkanin tukivälineen ja Moldovan tukivälineen puitteissa myönnetyille lainoille. Tätä varantoa voidaan käyttää kyseisiin välineisiin liittyvien lainojen takaisinmaksuun.

Jos varauksessa käytettävissä olevat varat eivät riitä todellisten tappioiden kattamiseen, komissio käynnistää toimenpiteitä lisävarojen hankkimiseksi esimerkiksi käyttämällä tilapäisesti komission käteisvaroja, tilapäisiä siirtoja tai lisämenoja EU:n talousarviosta.

Poikkeuksellisen makrotaloudellisen rahoitusavun ohjelman puitteissa Ukrainalle myönnetyt lainat katetaan paitsi yhteisen vararahaston niille tarkoitetusta osiosta myös jäsenvaltioiden lisätakauksilla (ks. liitetieto **6.6**).

Yhdistetyn varainhankintamenetelmän mukaisesti maksettujen ja otettujen lainojen osalta komissio voi käyttää aktiivista käteisvarojen hallintaa ja lyhytaikaista lainanottoa EU:n velkojen maksamiseksi. Tämän menetelmän mukainen likviditeetti-riskin hallinta edellyttää sellaisten likviditeetinhallintamenettelyjen ja erityisten välineiden käyttöönottoa, joiden avulla likviditeettiä voidaan seurata ja hallinnoida päivittäin.

Komissio voi myös pyytää EU:n velkojen maksamiseksi varoja jäsenvaltioilta omien varojen enimmäismäärän puitteissa. Omia varoja koskevassa päätöksessä vahvistetaan vuotuisten maksumäärärahojen kattamiseksi käytettävissä olevien omien varojen enimmäismääräksi 1,40 prosenttia jäsenvaltioiden bruttokansantulosta (BKTL) ja lisäksi väliaikaiseksi lisäykseksi 0,6 prosenttiyksikköä yksinomaan NextGenerationEU-välineen osalta. Vuoden 2025 talousarvioon sisältyi omia varoja menojen rahoittamiseksi yhteensä 0,83 prosenttia EU:n BKTL:stä. Tämä tarkoittaa sitä, että 31. joulukuuta 2025 sen vastuiden kattamiseen oli käytettävissä 1,17 prosentin liikkumavara.

Jäsenvaltioille SURE-välineestä myönnettävät lainat taataan EU-maiden antamien vapaaehtoisten takausten järjestelmällä, jonka mukaan takaus on 25 prosenttia kyseiseen rahoitusapuun käytettävissä olevasta enimmäismäärästä. Ennen näihin takauksiin kohdistuvien maksuvaatimusten esittämistä komission odotetaan tutkivan mahdollisuutta käyttää omien varojen enimmäismäärän mukaisten maksumäärärahojen liikkumavaraa.

Nostamattomat myönnetyt lainat 31. joulukuuta 2024 liittyvät pääasiassa Ukrainan lainayhteistyömekanismin puitteissa myönnettyyn makrotaloudellisen rahoitusavun lainaan, jonka määrä on 18,1 miljardia euroa (ks. liitetieto **2.4.1.1**). Tämä laina maksettiin kokonaisuudessaan vuonna 2025.

Treasury-toiminnot

EU:n budjettiperiaatteilla varmistetaan se, että rahavaroista pystytään koko vuoden ajan suorittamaan kaikki maksut.

Jäsenvaltioiden rahoitusosuuksien kokonaismäärä ja sekalaiset tulot vastaavat varainhoitovuoden maksumäärärahoja. Jäsenvaltioiden rahoitusosuudet saadaan 12 kuukausittaisena suorituksena vuoden mittaan ja hyväksytyn talousarvion perusteella, mutta maksuihin vaikuttavat operatiiviset tarpeet.

Jäsenvaltioiden rahoitusosuudet, jotka liittyvät tiettynä kuukautena (n) hyväksyttyihin lisätalousarvioihin, ovat käytettävissä vasta kuukauden n + 1 tai kuukauden n + 2 ensimmäisenä työpäivänä. Vastaavat maksumäärärahat sen sijaan ovat käytettävissä välittömästi.

Jotta voitaisiin varmistaa, että käytettävissä olevat rahavarat riittävät joka kuukausi maksujen suorittamiseen, tarvittavien rahavarojen määrästä laaditaan säännöllisesti ennusteita. Jäsenvaltioita voidaan myös pyytää maksamaan etukäteen omiin varoihin kuuluvia rahoitusosuuksiaan tai niiltä voidaan pyytää etukäteen lisärahoitusta tiettyyn enimmäismäärään saakka ja asetuksessa (EU, Euratom) N:o 609/2014 vahvistettujen edellytysten mukaisesti.

Lisäksi komission päivittäisessä kassanhallinnassa käytetään automatisoituja kassanhallintavälineitä, joilla varmistetaan, että komission jokaisella pankkitilillä on riittävästi varoja.

Sakot

BUFI-rahastoa hallinnoidaan siten, että sillä on vastattaviksi tulevien lyhytaikaisten sitoumusten täyttämiseksi riittävä likvidiys ja siirrettävyys. Salkussa on pääasiassa hyvin likvidejä arvopapereita, jotka voidaan myydä helposti käteistarpeiden täyttämiseksi. Vuoden kuluessa erääntyvien käteisvarojen, muiden rahavarojen ja arvopaperien osuus on noin 41 prosenttia.

Talousarviotakuut

Takauksia koskeva EU:n maturiteettianalyysi perustuu varovaiseen lähestymistapaan, jossa takauksen enimmäismäärä kohdennetaan aikaisimmalle ajanjaksolle, jolloin takaus voitaisiin vaatia maksettavaksi. On kuitenkin epätodennäköistä, että EU:ta vaaditaan maksamaan koko määrä ensimmäisellä kaudella, ja odotettavissa oleva tappio on usein pienempi kuin takauksen enimmäismäärä. Sen vuoksi likviditeettiriskin määrää on tarkasteltava yhdessä takausten kirjanpitoarvon kanssa.

Riskienhallintakehyksen keskeisenä tavoitteena on varmistaa, että velvoitteet voidaan täyttää EU:n talousarviosta häiritsemättä sen tavanomaista toteuttamista. Tähän sisältyy talousarviotakuisiin liittyvän likviditeettiriskin lieventäminen. Kyseessä on riski siitä, että EU:lla ei olisi riittävästi varoja täyttää ajoissa kaikkia maksuvelvoitteitaan.

Tämän riskin lieventämiseksi kutakin talousarviotakuuta tuetaan yhteiseen vararahastoon maksetulla riittävällä rahoituksella, jotta varmistetaan takaukseen perustuvien maksuvaatimusten maksaminen ajallaan. EU seuraa säännöllisesti kunkin talousarviotakuuohjelman rahoitusasteen riittävyyttä ja ilmoittaa vuosittain, ovatko määrät riittäviä kattamaan riskin määritellyllä varmuudella seuraavien viiden vuoden aikana.

Lisäksi EU:lla on käytössä suojamenettelyjä, kuten väliaikaiset siirrot yhteisen vararahaston alarahastojen välillä ja keskusvararahaston likviditeetin käyttö, joilla varmistetaan tarvittaessa riittävä likviditeetti.

Yhteinen vararahasto

Yhteisen vararahaston hallinnoinnin tarkoituksena on varmistaa, että rahaston omaisuuserillä on vastattaviksi tulevien lyhytaikaisten sitoumusten täyttämiseksi riittävä likvidiys ja siirrettävyys. Salkussa on likvidejä omaisuuseriä, jotka voidaan tarvittaessa myydä helposti käteistarpeiden täyttämiseksi. Noin 10 prosenttia salkusta muodostuu vuoden kuluessa erääntyvistä käteisvaroista, muista rahavaroista ja arvopapereista.

Johdannaissopimusten selvitys tapahtuu bruttoselvityksenä niiden sopimusperusteisen maturiteetin mukaisesti. Tarvittaessa velvoitteet täytetään dollarimääräisten omaisuuserien myynnillä tai vaihtosopimuksella, jolloin voi syntyä yhteisöstä poistuvaa kassavirtaa valuuttakurssierojen vuoksi.

7. **LÄHIPIIRIÄ KOSKEVAT TIEDOT**

7.1 **LÄHIPIIRI**

EU:n lähipiiriin kuuluvat EU:n konsolidoidut yhteisöt ja kyseisten yhteisöjen johtoon kuuluvat avainhenkilöt. Näiden yhteisöjen väliset transaktiot ovat osa EU:n normaalia toimintaa. Tämän vuoksi EU:n tilinpäätössääntöihin ei sisälly kyseisiä transaktioita koskevia erityisiä tiedonantovaatimuksia.

7.2 JOHTOON KUULUVIEN AVAINHENKILÖIDEN ETUUDET

EU:n johtoon kuuluviin avainhenkilöihin liittyvien lähipiiriä koskevien tietojen esittämiseksi kyseiset henkilöt on jaettu seuraaviin viiteen ryhmään:

Ryhmä 1: Eurooppa-neuvoston puheenjohtaja, komission puheenjohtaja ja Euroopan unionin tuomioistuimen presidentti.

Ryhmä 2: komission varapuheenjohtaja, Euroopan unionin ulko- ja turvallisuuspolitiikan korkea edustaja ja muut komission varapuheenjohtajat.

Ryhmä 3: neuvoston pääsihteeri, komission jäsenet, unionin tuomioistuimen tuomarit ja julkisasiamiehet, unionin yleisen tuomioistuimen presidentti ja jäsenet, Euroopan oikeusasiamies ja Euroopan tietosuojavaltuutettu.

Ryhmä 4: tilintarkastustuomioistuimen presidentti ja jäsenet.

Ryhmä 5: Euroopan unionin toimielinten ja erillisvirastojen korkeimmat virkamiehet.

Tiivistelmä ylimmän johdon etuuksista esitetään seuraavassa taulukossa – lisätietoja löytyy myös Europa-sivustolla julkaistuista henkilöstösäännöistä. Henkilöstösäännöt ovat virallinen asiakirja, jossa esitetään kaikkien EU:n virkamiesten oikeudet ja velvollisuudet. Johtoon kuuluvat avainhenkilöt eivät ole saaneet EU:lta edullisin ehdoin myönnettäviä lainoja.

JOHTOON KUULUVIEN AVAINHENKILÖIDEN TALOUDELLISET ETUUDET

EUR

Etuus työntekijää kohti	Ryhmä 1	Ryhmä 2	Ryhmä 3	Ryhmä 4	Ryhmä 5
Peruspalkka (kuukausipalkka)	*35 860,91*	*32 482,71–33 782,02*	*25 986,17–29 234,44*	*28 065,06–29 884,10*	*16 523,41–25 986,17*
Asuinpaikkakorvaus/ Ulkomaankorvaus	*15 %*	*15 %*	*15 %*	*15 %*	*0–4 % –16 %*
Perhelisät:					
Kotitalouslisä (% palkasta)	*2 % + 241,21*	*2 % + 241,21*	*2 % + 241,21*	*2 % + 241,21*	*2 % + 241,21*
Huollettavana oleva lapsi	*527,06*	*527,06*	*527,06*	*527,06*	*527,06*
Alle kouluikäinen	*128,76*	*128,76*	*128,76*	*128,76*	*128,76*
Kouluikäinen	*357,63*	*357,63*	*357,63*	*357,63*	*357,63*
Koulutus työpaikan sijaintipaikan ulkopuolella	*715,26*	*715,26*	*715,26*	*715,26*	*715,26*
Oikeuden puheenjohtajan korvaus	*Ei sovelleta*	*Ei sovelleta*	*1 111,04*	*Ei sovelleta*	*Ei sovelleta*
Edustuslisä	*1 943,34*	*1 248,97*	*832,83*	*Ei sovelleta*	*Ei sovelleta*
Vuotuinen matkakulukorvaus	*Ei sovelleta*	*Ei sovelleta*	*Ei sovelleta*	*Ei sovelleta*	*Korvataan*
Siirrot palkasta jäsenvaltioihin:					
Koulutuslisä ([1])	*Kyllä*	*Kyllä*	*Kyllä*	*Kyllä*	*Kyllä*
% palkasta ([1])*	*5 %*	*5 %*	*5 %*	*5 %*	*5 %*
% palkasta ilman korjauskerrointa	*Enintään 25 %*	*Enintään 25 %*	*Enintään 25 %*	*Enintään 25 %*	*Enintään 25 %*
Edustuskulut	*Korvataan*	*Korvataan*	*Korvataan*	*Ei sovelleta*	*Ei sovelleta*

EUR

Etuus työntekijää kohti	Ryhmä 1	Ryhmä 2	Ryhmä 3	Ryhmä 4	Ryhmä 5
Palvelukseen astuminen:					
Asettautumiskorvaus	*71 721,82*	*64 965,42–67 564,04*	*51 972,34–58 468,88*	*56 130,12–59 768,20*	*Korvataan*
Perheen matkakulut	*Korvataan*	*Korvataan*	*Korvataan*	*Korvataan*	*Korvataan*
Muuttokulut	*Korvataan*	*Korvataan*	*Korvataan*	*Korvataan*	*Korvataan*
Palvelussuhteen päättyminen:					
Uudelleenasettautumiskorvaus	*35 860,91*	*32 482,71–33 782,02*	*25 986,17–29 234,44*	*28 065,06–29 884,10*	*Korvataan*
Perheen matkakulut	*Korvataan*	*Korvataan*	*Korvataan*	*Korvataan*	*Korvataan*
Muuttokulut	*Korvataan*	*Korvataan*	*Korvataan*	*Korvataan*	*Korvataan*
Siirtymäjakso (% palkasta) [2]	*40 % –65 %*	*40 % –65 %*	*40 % –65 %*	*40 % –65 %*	*Ei sovelleta*
Sairausvakuutus	*Kyllä*	*Kyllä*	*Kyllä*	*Kyllä*	*Kyllä*
Eläke (% palkasta, ennen veroja)	*Enintään 70 %*	*Enintään 70 %*	*Enintään 70 %*	*Enintään 70 %*	*Enintään 70 %*
Vähennykset:					
Yhteisön vero	*8 % –45 %*	*8 % –45 %*	*8 % –45 %*	*8 % –45 %*	*8 % –45 %*
Sairausvakuutusmaksu (% palkasta)	*1,7 %*	*1,7 %*	*1,7 %*	*1,7 %*	*1,7 %*
Erityismaksu	*7 %*	*7 %*	*7 %*	*7 %*	*6–7 %*
Eläkemaksu	*Ei sovelleta*	*Ei sovelleta*	*Ei sovelleta*	*Ei sovelleta*	*13,10 %*
Henkilöiden lukumäärä 31.12.2025	***3***	***8***	***93***	***27***	***116***

[1] Sovelletaan korjauskerrointa.
[2] Maksetaan palvelussuhteen päättymisen jälkeisten kolmen ensimmäisen vuoden aikana.

8. **TILINPÄÄTÖSPÄIVÄN JÄLKEISET TAPAHTUMAT**

Jäljempänä esitettyjä tietoja lukuun ottamatta komission tilinpitäjän tietoon ei tilinpäätöksen allekirjoittamispäivään mennessä ollut tullut sellaisia olennaisia tapahtumia, jotka olisi ilmoitettava erikseen tässä kohdassa. Tilinpäätös ja sen liitetiedot on laadittu tuoreimpien käytettävissä olevien tietojen perusteella, ja edellä esitetyt tiedot perustuvat tällaisiin tietoihin.

9. **KONSOLIDOINNIN LAAJUUS**

A. **EUROOPAN UNIONIN MÄÄRÄYSVALLASSA OLEVAT YHTEISÖT (54)**

1. **Toimielimet ja neuvoa-antavat elimet (11)**

Euroopan unionin neuvosto	*Euroopan tietosuojavaltuutettu*
Euroopan unionin tuomioistuin	*Euroopan talous- ja sosiaalikomitea*
Euroopan komissio	*Euroopan ulkosuhdehallinto*
Euroopan alueiden komitea	*Euroopan oikeusasiamies*
Eurooppa-neuvosto	*Euroopan parlamentti*
Euroopan tilintarkastustuomioistuin	

2. **EU:n virastot ja muut elimet (41)**

2.1. ***Toimeenpanovirastot (6)***

Euroopan ilmasto-, infrastruktuuri- ja ympäristöasioiden toimeenpanovirasto (CINEA)	*Euroopan innovaationeuvoston ja pk-yritysasioiden toimeenpanovirasto (EISMEA)*
Euroopan koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanovirasto (EACEA)	*Euroopan tutkimusneuvoston toimeenpanovirasto (ERCEA)*
Euroopan terveys- ja digitaaliasioiden toimeenpanovirasto (HADEA)	*Euroopan tutkimuksen toimeenpanovirasto (REA)*

2.2. ***Erillisvirastot ja muut elimet (35)***

BERECin tukivirasto	*Euroopan syyttäjänvirasto (EPPO)*
Yhteisön kasvilajikevirasto (CPVO)	*Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen (ESMA)*
Euroopan työterveys- ja työturvallisuusvirasto (EU-OSHA)	*Euroopan koulutussäätiö (ETF)*
Euroopan pankkiviranomainen (EPV)	*Euroopan unionin turvapaikkavirasto (EUAA)*
Euroopan raja- ja merivartiovirasto (Frontex)	*Euroopan unionin rikosoikeudellisen yhteistyön virasto (Eurojust)*
Euroopan tautienehkäisy- ja -valvontakeskus (ECDC)	*Euroopan unionin kyberturvallisuusvirasto (ENISA)*
Euroopan ammatillisen koulutuksen kehittämiskeskus (Cedefop)	*Euroopan unionin perusoikeusvirasto (FRA)*
Euroopan kemikaalivirasto (ECHA)	*Euroopan unionin lainvalvontayhteistyövirasto (Europol)*
Euroopan ympäristökeskus (EEA)	*Euroopan unionin lainvalvontakoulutusvirasto (CEPOL)*
Euroopan kalastuksenvalvontavirasto (EFCA)	*Euroopan unionin rautatievirasto (ERA)*
Euroopan elintarviketurvallisuusviranomainen (EFSA)	*Euroopan unionin energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyövirasto (ACER)*

Euroopan elin- ja työolojen kehittämissäätiö (Eurofound)	*Vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen laaja-alaisten tietojärjestelmien operatiivisesta hallinnoinnista vastaava Euroopan unionin virasto (eu-LISA)*
Euroopan tasa-arvoinstituutti (EIGE)	*Euroopan unionin avaruusohjelmavirasto (EUSPA)*
Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen (EIOPA)	*Euroopan lentoturvallisuusvirasto (EASA)*
Fusion for Energy -yhteisyritys (eurooppalainen yhteisyritys ITERiä ja fuusioenergian kehittämistä varten)	*Euroopan unionin huumevirasto (EUDA)*
Euroopan työviranomainen (ELA)	*Euroopan unionin teollisoikeuksien virasto (EUIPO)*
Euroopan meriturvallisuusvirasto (EMSA)	*Euroopan unionin elinten käännöskeskus (CdT)*
Euroopan lääkevirasto (EMA)	
3. **Muut määräysvallassa olevat yhteisöt (2)**	
Euroopan hiili- ja teräsyhteisö (EHTY, selvitystilassa)	*Euroopan innovaatio- ja teknologiainstituutti (EIT)*
B. **OSAKKUUSYRITYKSET (1)**	
Euroopan investointirahasto (EIR)	

VÄHÄMERKITYKSISET YHTEISÖT

Jäljempänä lueteltuja yhteisöjä ei ole käsitelty pääomaosuusmenetelmää soveltaen EU:n vuoden 2025 konsolidoidussa tilinpäätöksessä, koska niiden merkityksen katsotaan olevan vähäinen.

VÄHÄMERKITYKSISET YHTEISÖT (11)

Siruyhteisyritys (Chip JU)

Euroopan kiertotaloutta ja biopohjaisia ratkaisuja edistävä yhteisyritys (CBE-yhteisyritys)

Puhdas ilmailu -yhteisyritys (CA JU)

Puhtaan vedyn yhteisyritys (Clean H2 JU)

Euroopan rautatiet -yhteisyritys (EU-RAIL JU)

Euroopan kyberturvallisuuden teollisuus-, teknologia- ja tutkimusosaamiskeskus (ECCC)

Euroopan suurteholaskennan yhteisyritys (EuroHPC JU)

Globaalin terveyden EDCTP3-yhteisyritys (GH EDCP3 JU)

Innovatiivisen terveydenhuollon aloitteen yhteisyritys (IHI JU)

Yhtenäisen eurooppalaisen ilmatilan ilmaliikenteen hallinnan kolmannen tutkimushankkeen yhteisyritys (SESAR 3 JU)

Älykkäät verkot ja palvelut -yhteisyritys (SNS-yhteisyritys)

Edellä mainittujen yhteisöjen tilinpäätökset ovat julkisesti saatavilla niiden verkkosivuilla.

TALOUSARVION TOTEUTTAMISKERTOMUS JA LIITETIEDOT ([56])

SISÄLLYSLUETTELO

Sivu

1. EU:N TALOUSARVION TOTEUTUMA 143
2. BUDJETOITUJEN JA TOTEUTUNEIDEN MÄÄRIEN VERTAILUTAULUKOT 144
3. TALOUSARVION TOTEUTTAMISKERTOMUKSEN LIITETIEDOT 145
   - 3.1 EU:N TALOUSARVIOKEHYS 145
   - 3.2 MONIVUOTINEN RAHOITUSKEHYS 2021–2027 145
   - 3.3 MONIVUOTISEN RAHOITUSKEHYKSEN YKSITYISKOHTAISET ALAOTSIKOT (OHJELMAT) 148
   - 3.4 NextGenerationEU 149
   - 3.5 VUOTUINEN TALOUSARVIO 149
   - 3.6 TULOT 150
   - 3.7 TALOUSARVION TOTEUTUMAN LASKEMINEN 152
   - 3.8 VARAINHOITOVUODEN TALOUDELLISEN TULOKSEN JA TALOUSARVION TÄSMÄYTYS 152
4. VUODEN 2025 TALOUSARVION TOTEUTTAMINEN 154
5. EU:N TALOUSARVION TULOJEN TOTEUTUMINEN 155
   - 5.1 YHTEENVETO TALOUSARVION TULOTOTEUTUMASTA 155
6. EU:N TALOUSARVION MENOJEN TOTEUTUMINEN 156
   - 6.1 MFF: MAKSUSITOUMUS- JA MAKSUMÄÄRÄRAHOJEN JAKAUTUMINEN JA MUUTOKSET RAHOITUSKEHYKSEN OTSAKKEITTAIN 156
   - 6.2 MFF: MAKSUSITOUMUSMÄÄRÄRAHOJEN TOTEUTUMINEN 158
   - 6.3 MFF: MAKSUMÄÄRÄRAHOJEN TOTEUTUMINEN 159
   - 6.4 MFF: MAKSATTAMATTA OLEVIEN SITOUMUSTEN MUUTOKSET 160
   - 6.5 MFF: MAKSATTAMATTA OLEVIEN SITOUMUSTEN JAKAUTUMINEN ALKUPERÄVUODEN MUKAAN 160
   - 6.6 YKSITYISKOHTAINEN MONIVUOTINEN RAHOITUSKEHYS: MAKSUSITOUMUS- JA MAKSUMÄÄRÄRAHOJEN JAKAUTUMINEN JA MUUTOKSET 161
   - 6.7 YKSITYISKOHTAINEN MONIVUOTINEN RAHOITUSKEHYS: MAKSUSITOUMUSMÄÄRÄRAHOJEN TOTEUTUMINEN 172
   - 6.8 YKSITYISKOHTAINEN MONIVUOTINEN RAHOITUSKEHYS: MAKSUMÄÄRÄRAHOJEN TOTEUTUMINEN 190
   - 6.9 YKSITYISKOHTAINEN MONIVUOTINEN RAHOITUSKEHYS: MAKSATTAMATTA OLEVIEN SITOUMUSTEN MUUTOKSET 203
   - 6.10 YKSITYISKOHTAINEN MONIVUOTINEN RAHOITUSKEHYS: MAKSATTAMATTA OLEVIEN SITOUMUSTEN JAKAUTUMINEN ALKUPERÄVUODEN MUKAAN 210
7. TALOUSARVION TOTEUTTAMINEN TOIMIELIMITTÄIN 216
   - 7.1 TALOUSARVION TULOJEN TOTEUTUMINEN 216
   - 7.2 MAKSUSITOUMUSMÄÄRÄRAHOJEN TOTEUTUMINEN 217
   - 7.3 MAKSUMÄÄRÄRAHOJEN TOTEUTUMINEN 219
8. ERILLISVIRASTOJEN TALOUSARVIOIDEN TOTEUTTAMINEN 220
   - 8.1 TALOUSARVION TULOT 220
   - 8.2 MAKSUSITOUMUS- JA MAKSUMÄÄRÄRAHAT VIRASTOITTAIN 221

([56]) On huomattava, että osa taloudellisia tietoja sisältävien taulukoiden luvuista ei näytä täsmäävän, koska numerotiedot on pyöristetty miljooniin euroihin.

1. **EU:N TALOUSARVION TOTEUTUMA**

(miljoonaa euroa)

Liitetieto		2025	2024
a	Varainhoitovuoden tulot	224 398	250 609
b	Maksut varainhoitovuoden talousarviomäärärahoista	(212 797)	(244 309)
c	Varainhoitovuodelle n + 1 siirretyt maksumäärärahat	(6 087)	(3 848)
d	Varainhoitovuodelta n – 1 siirretyt käyttämättä jääneet maksumäärärahat, jotka on peruutettu	273	334
e	*Käyttötarkoitukseensa sidottujen tulojen muutokset (B)–(A)*	(3 579)	(1 486)
	Käyttämättömät maksumäärärahat kuluvan varainhoitovuoden lopussa (A)	28 271	24 692
	Käyttämättömät maksumäärärahat edellisen varainhoitovuoden lopussa (B)	24 692	23 206
f	*Valuuttakurssierot varainhoitovuonna*	(130)	44
	Talousarvion toteutuma	**2 078**	**1 345**

Talousarvion toteutuma palautetaan jäsenvaltioille vähentämällä se seuraavan vuoden maksuosuuksista. Toteutuma lasketaan neuvoston asetuksen (EU, Euratom) N:o 608/2014 ([57]) 1 artiklan 1 kohdan mukaisesti. Lisätietoja asiasta esitetään kohdassa **3.7** ”Talousarvion toteutuman laskeminen”.

a. Varainhoitovuoden tulot: taulukko 5.1 ”Yhteenveto talousarvion tulototeutumasta”, sarake 8 ”Tuotot yhteensä”.

b. Maksut varainhoitovuoden talousarviomäärärahoista: taulukko 6.3 ”Maksumäärärahojen toteutuminen monivuotisen rahoituskehyksen otsakkeittain”, sarake 2 ”Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista” ja sarake 4 ”Käyttötarkoitukseen sidotuista tuloista”.

c. Varainhoitovuodelle n + 1 siirretyt maksumäärärahat: taulukko 6.3 ”Maksumäärärahojen toteutuminen monivuotisen rahoituskehyksen otsakkeittain”, sarake 7 ”Automaattisesti siirtyneet” ja sarake 8 ”Päätöksellä siirretyt”.

d. Varainhoitovuodelta n – 1 siirretyt käyttämättä jääneet maksumäärärahat, jotka on peruutettu: kohdassa otetaan huomioon siirrettyjen maksumäärärahojen (automaattisesti siirtyneet ja päätöksellä siirretyt) määrä edellisen vuoden lopussa ja kuluvan vuoden ”edelliseltä varainhoitovuodelta siirretyistä määrärahoista suoritetut maksut”, kuten taulukon 6.3 ”Maksumäärärahojen toteutuminen monivuotisen rahoituskehyksen otsakkeittain” sarakkeessa 3.

e. Käyttötarkoitukseensa sidottujen tulojen muutokset vuoden lopussa: vähennetään käyttötarkoitukseensa sidottuihin tuloihin perustuvien määrärahojen edellisen vuoden lopun määrästä (plus) käyttötarkoitukseensa sidottuihin tuloihin perustuvien määrärahojen määrä kuluvan vuoden lopussa (kuten taulukon 6.3 ”Maksumäärärahojen toteutuminen monivuotisen rahoituskehyksen otsakkeittain” sarakkeessa 8; miinus). Erotuksen avulla saadaan selville käyttötarkoitukseensa sidottujen tulojen nettomuutos kuluvana varainhoitovuonna.

f. Valuuttakurssierot sisältävät realisoituneet ja realisoitumattomat valuuttakurssierot.

([57]) Neuvoston asetus (EU, Euratom) N:o 608/2014, annettu 26 päivänä toukokuuta 2014, Euroopan unionin omien varojen järjestelmää koskevista täytäntöönpanotoimenpiteistä (EUVL L 168, 7.6.2014, s. 29, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2014/608/oj).

2. BUDJETOITUJEN JA TOTEUTUNEIDEN MÄÄRIEN VERTAILUTAULUKOT

Talousarvion tulot

(miljoonaa euroa)

	Osasto	Alkuperäinen hyväksytty talousarvio	Lopullinen hyväksytty talousarvio	Vahvistetut saamiset	Tulot
1	Omat varat	151 161	154 322	155 448	155 418
2	Käytettävissä olevat ylijäämät	–	1 345	1 362	1 362
3	*Hallinnosta saatavat tulot*	*2 425*	*2 425*	*3 272*	*3 226*
4	*Rahoitustuotot, viivästyskorot ja sakot*	*183*	*1 659*	*18 874*	*2 618*
5	*Talousarviotakuu ja lainanotto- ja lainanantotoimenpiteet*	–	–	*40 815*	*40 766*
6	*Unionin politiikkoihin liittyvät tulot, maksut ja palautukset*	*1 440*	*1 412*	*24 016*	*21 008*
	Yhteensä	**155 209**	**161 163**	**243 787**	**224 398**
	josta NextGenerationEU	–	–	*40 219*	*40 213*

Talousarviomenot: sitoumukset monivuotisen rahoituskehyksen otsakkeittain

(miljoonaa euroa)

	Rahoituskehyksen otsake	Alkuperäinen hyväksytty talousarvio	Lopullinen hyväksytty talousarvio	Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Tehdyt sitoumukset
1	Sisämarkkinat, innovointi ja digitaalitalous	21 480	21 539	30 466	27 095
2	Koheesio, palautumiskyky ja arvot	77 980	77 979	80 804	78 884
3	*Luonnonvarat ja ympäristö*	*56 731*	*56 700*	*58 961*	*57 658*
4	*Muuttoliike ja rajaturvallisuus*	*4 791*	*4 645*	*5 338*	*4 738*
5	Turvallisuus ja puolustus	2 633	2 633	2 742	2 666
6	*Naapurialueet ja muu maailma*	*16 308*	*16 892*	*20 828*	*19 645*
7	EU:n yleinen hallinto	12 845	12 766	15 115	13 955
O	Monivuotisen rahoituskehyksen ulkopuoliset	4 320	4 320	11 767	6 409
S	Unionissa ja sen ulkopuolella käytettävät solidaarisuusmekanismit (erityisrahoitusvälineet)	2 349	1 766	2 085	1 065
	Yhteensä	**199 438**	**199 239**	**228 104**	**212 116**
	josta NextGenerationEU	–	–	*232*	*39*

Talousarviomenot: maksut monivuotisen rahoituskehyksen otsakkeittain

(miljoonaa euroa)

	Rahoituskehyksen otsake	Alkuperäinen hyväksytty talousarvio	Lopullinen hyväksytty talousarvio	Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Suoritetut maksut
1	Sisämarkkinat, innovointi ja digitaalitalous	20 461	20 255	34 035	24 483
2	Koheesio, palautumiskyky ja arvot	44 445	47 141	96 601	92 306
3	*Luonnonvarat ja ympäristö*	*52 092*	*56 039*	*61 329*	*59 589*
4	*Muuttoliike ja rajaturvallisuus*	*3 204*	*3 564*	*4 386*	*3 819*
5	Turvallisuus ja puolustus	2 143	1 839	1 947	1 872
6	*Naapurialueet ja muu maailma*	*14 426*	*15 010*	*18 469*	*17 170*
7	EU:n yleinen hallinto	12 845	12 766	16 133	13 767
O	Monivuotisen rahoituskehyksen ulkopuoliset	3 274	2 805	15 994	2 319
S	Unionissa ja sen ulkopuolella käytettävät solidaarisuusmekanismit (erityisrahoitusvälineet)	2 320	1 744	2 063	1 048
	Yhteensä	**155 209**	**161 163**	**250 956**	**216 373**
	josta NextGenerationEU	–	–	*43 760*	*41 739*

3. TALOUSARVION TOTEUTTAMISKERTOMUKSEN LIITETIEDOT

3.1 EU:N TALOUSARVIOKEHYS

Talousarviokirjanpidossa ja tilinpäätöksen laadinnassa noudatetaan varainhoitoasetusta. Unionin yleisessä talousarviossa vahvistetaan vuosittain unionin tulot ja menot. Siinä noudatetaan monivuotisen rahoituskehyksen enimmäismääriä ja muita kyseiseen kehykseen sisältyviä säännöksiä sekä kyseisen kehyksen mukaisesti hyväksyttyjä monivuotisia ohjelmia koskevia säädöksiä.

3.2 MONIVUOTINEN RAHOITUSKEHYS 2021–2027

(miljoonaa euroa käypinä hintoina)

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Yhteensä
1. Sisämarkkinat, innovointi ja digitaalitalous	20 919	21 878	21 727	21 598	21 596	22 210	20 991	150 919
2. Koheesio, palautumiskyky ja arvot	6 364	67 806	70 137	73 289	75 697	67 523	70 128	430 944
2 a. Taloudellinen, sosiaalinen ja alueellinen koheesio	1 769	61 345	62 939	64 683	66 361	56 593	58 484	372 174

(miljoonaa euroa käypinä hintoina)

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Yhteensä
2 b. Palautumiskyky ja arvot	4 595	6 461	7 198	8 606	9 336	10 930	11 644	58 770
3. Luonnonvarat ja ympäristö	56 841	56 965	57 295	57 449	57 336	57 100	57 316	400 302
josta: markkinoihin liittyvät menot ja suorat tuet	40 368	40 639	40 693	40 603	40 529	40 542	40 496	283 870
4. Muuttoliike ja rajaturvallisuus	1 791	3 360	3 814	4 020	4 871	5 103	5 619	28 578
5. Turvallisuus ja puolustus	1 696	1 896	1 946	2 380	2 617	2 810	3 080	16 425
6. Naapurialueet ja muu maailma	16 247	16 802	16 329	16 331	16 303	15 614	16 071	113 697
7. EU:n yleinen hallinto	10 635	11 058	11 419	11 773	12 124	12 506	12 959	82 474
josta: toimielinten hallintomenot	8 216	8 528	8 772	9 006	9 219	9 464	9 786	62 991
MAKSUSITOUMUSMÄÄRÄRAHAT YHTEENSÄ	**114 493**	**179 765**	**182 667**	**186 840**	**190 544**	**182 866**	**186 164**	**1 223 339**
MAKSUMÄÄRÄRAHAT YHTEENSÄ	**163 496**	**166 534**	**162 053**	**142 601**	**175 378**	**201 170**	**195 246**	**1 206 478**
prosentteina suhteessa BKTL:oon	1,18 %	1,12 %	0,99 %	0,81 %	0,95 %	1,04 %	0,98 %	1,01 %

Asetus (EU, Euratom) 2020/2093 vuosia 2021–2027 koskevasta monivuotisesta rahoituskehyksestä annettiin 17. joulukuuta 2020. Edellä olevassa taulukossa esitetään monivuotisen rahoituskehyksen enimmäismäärät käypinä hintoina, sellaisina kuin ne vahvistetaan vuosia 2021–2027 koskevaan monivuotiseen rahoituskehykseen tehtävässä teknisessä mukautuksessa vuodeksi 2026 ([58]), monivuotisesta rahoituskehyksestä annetun asetuksen 4 artiklan 2 kohdassa vahvistetun kiinteän 2 prosentin vuosittaisen deflaatiokertoimen mukaisesti. Kuten vuosia 2021–2027 koskevasta monivuotisesta rahoituskehyksestä annetussa asetuksessa (EU, Euratom) 2020/2093 säädetään, maksusitoumusmäärärahojen määrät jaetaan otsakkeittain; maksumäärärahojen osalta enimmäismääriä sovelletaan ainoastaan kokonaistasolla. Varainhoitovuosi 2025 oli vuodet 2021–2027 kattavan monivuotisen rahoituskehyksen viides soveltamisvuosi.

([58]) Vuosia 2021–2027 koskevan monivuotisen rahoituskehyksen vahvistamisesta annetun neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2021/365 4 artiklan mukaisesti monivuotiseen rahoituskehykseen tehtävä tekninen mukautus vuodeksi 2026, COM(2025) 800 final, 4.6.2025.

Vuosien 2021–2027 monivuotisen rahoituskehyksen väliarvioinnista päästiin poliittiseen sopimukseen Eurooppa-neuvostossa 1. helmikuuta ja Euroopan parlamentin kanssa 6. helmikuuta 2024, ja tarkistettu monivuotista rahoituskehystä koskeva asetus ([59]) annettiin 29. helmikuuta 2024. Väliarvioinnissa EU:n talousarviota vahvistettiin vuosiksi 2024–2027 yhteensä 64,6 miljardilla eurolla. Tästä määrästä 33 miljardia euroa on lainoja. Lisävaroja osoitettiin useille ensisijaisille aloille, joita olivat muun muassa Ukrainalle annettava tuki, Euroopan strategisten teknologioiden kehysvälineen (STEP-välineen) perustaminen, mekanismin luominen NextGenerationEU-elpymisvälineen rahoittamiseen tarvittavien, korkeammista koroista johtuvien lisäkustannusten kattamiseksi, muuttoliikkeen hallintaa ja kansainvälisiä kumppanuuksia varten osoitettava lisärahoitus sekä joidenkin erityisvälineiden vahvistaminen. Solidaarisuus- ja hätäapuvaraus (SEAR) on jaettu 1. tammikuuta 2024 lähtien kahdeksi erilliseksi välineeksi (eurooppalaiseksi solidaarisuus-varaukseksi ja hätäapuvaraukseksi). Väliarvioinnin vaikutus sisällytettiin vuoden 2024 talousarvioon lisätalousarviolla nro 1/2024 ([60]).

Maksusitoumusmäärärahojen yhteenlaskettu enimmäismäärä vuonna 2025 oli 190 544 miljoonaa euroa. Vastaava maksumäärärahojen enimmäismäärä oli 175 378 miljoonaa euroa.

Monivuotisessa rahoituskehyksessä vahvistetaan Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 312 artiklan 3 kohdan mukaisesti vuotuiset enimmäismäärät maksusitoumusmäärärahoille menoluokittain (otsakkeet) ja maksumäärärahoille. Monivuotisen rahoituskehyksen otsakkeet vastaavat unionin tärkeimpiä toiminta-aloja. Seuraavassa esitetään kuvaus vuodet 2021–2027 kattavan monivuotisen rahoituskehyksen eri otsakkeista.

Vuosien 2021–2027 monivuotinen rahoituskehys on yhteensä 1 223 miljardia euroa (1 083 miljardia euroa vuoden 2018 hintoina), mukaan lukien Euroopan kehitysrahasto. Lisäksi NextGenerationEU-väline tarjoaa 806,9 miljardin euron lisämäärän (750 miljardia euroa vuoden 2018 hintoina) maksusitoumusmäärärahoina vuoteen 2023 ja maksumäärärahoina vuoteen 2026 asti. Alkuperäistä määrää on muutettu, ja välineen varat ovat nyt 698,3 miljardia euroa, sillä jäsenvaltiot eivät hyödyntäneet lainatukena käytettävissä ollutta kokonaismäärää.

Vuotuisessa talousarviomenettelyssä budjettinimikkeistöä on jäsennelty edelleen politiikan ”klustereilla”, mikä selkeyttää entisestään sitä, miten yksittäiset meno-ohjelmat edistävät unionin poliittisia tavoitteita.

Otsake 1 – Sisämarkkinat, innovointi ja digitaalitalous

Tähän otsakkeeseen kuuluvat keskeiset EU:n ohjelmat, joilla tuetaan tutkimusta ja innovointia, digitaalista muutosta, strategista infrastruktuuria, sisämarkkinoiden vahvistamista ja strategisia avaruushankkeita. Tähän otsakkeeseen kuuluvia ohjelmia ovat muun muassa Horisontti Eurooppa, InvestEU-rahasto, Verkkojen Eurooppa -väline, sisämarkkinaohjelma ja Euroopan avaruusohjelma.

Seuraavat tämän otsakkeen ohjelmat saavat rahoitusta NextGenerationEU-välineestä (ulkoiset käyttötarkoitukseensa sidotut tulot): Horisontti Eurooppa -puiteohjelma ja InvestEU-rahasto.

Otsake 2 – Kestävä kasvu: luonnonvarat

Tämä otsake on jaettu kahteen alaotsakkeeseen: taloudellinen, sosiaalinen ja alueellinen yhteenkuuluvuus (2a) sekä palautumiskyky ja arvot (2b).

Tämän otsakkeen menoilla pyritään vahvistamaan EU:n jäsenvaltioiden palautumiskykyä ja niiden välistä yhteenkuuluvuutta. Rahoituksella autetaan kaventamaan eroja EU:n alueilla ja niiden välillä sekä jäsenvaltioiden sisällä ja niiden välillä ja edistetään kestävää aluekehitystä (Euroopan aluekehitysrahasto, koheesiorahasto ja Euroopan sosiaalirahasto plus). Otsakkeesta tuetaan myös unionin solidaarisuutta ja yhteistyötä katastrofeihin varautumisessa ja niihin reagoimisessa (unionin pelastuspalvelumekanismi ja RescEU). Lisäksi tähän otsakkeeseen kuuluvilla ohjelmilla pyritään parantamaan EU:n kykyä selviytyä tämänhetkisistä ja tulevista haasteista investoimalla vihreään ja digitaaliseen siirtymään, nuoriin (Erasmus), terveyteen (EU4Health) ja EU:n arvojen suojeluun (oikeus, perusoikeudet ja arvot) sekä edistämään kulttuurista monimuotoisuutta (Luova Eurooppa).

Tähän otsakkeeseen sisältyy elpymis- ja palautumistukiväline, jonka rahoituksesta valtaosa saadaan vuosina 2021–2023 NextGenerationEU-välineestä. Muut tähän otsakkeeseen kuuluvat NextGenerationEU-välineestä rahoitusta (ulkoiset käyttötarkoitukseensa sidotut tulot) saavat ohjelmat ovat REACT-EU ja unionin pelastuspalvelumekanismi (rescEU). Tarkempi yleiskatsaus elpymis- ja palautumistukivälineen toiminnasta on varainhoitovuoden tärkeimpiä tapahtumia koskevissa kohdissa **3** ja **4**, jotka käsittelevät NextGenerationEU-välinettä.

([59]) Sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna 29. helmikuuta 2024 vuosia 2021–2027 koskevan monivuotisen rahoituskehyksen vahvistamisesta annetun asetuksen (EU, Euratom) 2020/2093 muuttamisesta annetulla neuvoston asetuksella (EU, Euratom) 2024/765, (EUVL L, 2024/765, 29.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/765/oj).

([60]) Lisätalousarvio nro 1/2024, EUVL L, 2024/1430, 5.6.2024.

Otsake 3 – Luonnonvarat ja ympäristö

Tämän otsakkeen määrärahoista investoidaan kestävään maatalouteen (yhteinen maatalouspolitiikka), kalastus- ja meripolitiikkaan (Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahasto) sekä ympäristönsuojelua ja ilmastotoimia koskeviin ohjelmiin (Life-ohjelma, oikeudenmukaisen siirtymän rahasto).

Seuraavat tämän otsakkeen ohjelmat saavat rahoitusta NextGenerationEU-välineestä (ulkoiset käyttötarkoitukseensa sidotut tulot): maaseudun kehittäminen ja oikeudenmukaisen siirtymän rahasto.

Otsake 4 – Muuttoliike ja rajaturvallisuus

Tästä otsakkeesta rahoitetuilla ohjelmilla (turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahasto, yhdennetty rajaturvallisuuden rahasto) ja hajautetuilla virastoilla (kuten Euroopan raja- ja merivartiovirasto (Frontex) ja Euroopan unionin turvapaikkavirasto) pyritään vastaamaan muuttoliikkeeseen ja EU:n ulkorajojen hallintaan liittyviin haasteisiin ja turvaamaan turvapaikkajärjestelmä EU:ssa.

Otsake 5 – Turvallisuus ja puolustus

Tähän otsakkeeseen kuuluvilla toimilla vastataan lisääntyneeseen tarpeeseen tehdä unionin tasolla yhteistyötä turvallisuusuhkien torjumiseksi ja sen strategisen riippumattomuuden lisäämiseksi. Se sisältää ohjelmia, joiden tehtävänä on parantaa Euroopan kansalaisten turvallisuutta (sisäisen turvallisuuden rahasto), vahvistaa Euroopan puolustusvalmiuksia (Euroopan puolustusrahasto) ja tarjota tarvittavat välineet sisäisen ja ulkoisen turvallisuuden haasteisiin vastaamiseksi.

Otsake 6 – Naapurialueet ja muu maailma

Tämän otsakkeen ohjelmat vahvistavat EU:n sosioekonomisia vaikutuksia sen naapurimaissa, kehitysmaissa ja muualla maailmassa. Uudessa naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön välineessä – Globaali Eurooppa on yhdistetty useita aikaisempia EU:n ulkoisia rahoitusvälineitä, ja siihen kuuluu muun muassa Afrikan, Karibian ja Tyynenmeren maiden kanssa (AKT-maat) tehtävä yhteistyö, jota rahoitettiin aiemmin Euroopan kehitysrahastosta. Otsakkeeseen sisältyy myös EU:n jäsenyyttä valmistelevien maiden avustaminen (liittymistä valmisteleva tuki) ja unionin humanitaarisen avun ohjelma.

Otsake 7 – EU:n yleinen hallinto

Tämä otsake kattaa kaikkien toimielinten, eläkejärjestelmien ja Eurooppa-koulujen hallintomenot.

S – Erityisrahoitusvälineet

EU voi EU:n talousarvion joustomekanismien ansiosta ottaa käyttöön varoja, joita se tarvitsee voidakseen reagoida ennakoimattomiin tapahtumiin, kuten kriiseihin, luonnonkatastrofeihin ja hätätilanteisiin. Joustomekanismien soveltamisala ja määrärahat ja niiden käyttämisessä noudatettavat yksityiskohtaiset säännöt vahvistetaan monivuotista rahoituskehystä koskevassa asetuksessa ja toimielinten välisessä sopimuksessa. Joustomekanismeilla varmistetaan lisäksi, että talousarviolla voidaan vastata painopisteiden muutoksiin ja näin varmistaa, että jokainen euro käytetään siellä, missä sitä eniten tarvitaan.

Vuotuisessa talousarvionimikkeistössä ja talousarvion toteuttamisen yhteydessä ne määritellään erityisrahoitusvälineiksi (”S”), koska ne voidaan ottaa käyttöön monivuotisen rahoituskehyksen menojen enimmäismäärien lisäksi sekä maksusitoumusmäärärahojen että maksumäärärahojen osalta.

3.3 MONIVUOTISEN RAHOITUSKEHYKSEN YKSITYISKOHTAISET ALAOTSIKOT (OHJELMAT)

Monivuotisen rahoituskehyksen otsikot jaetaan edelleen yksityiskohtaisempiin alaotsikoihin, jotka vastaavat tärkeimpiä meno-ohjelmia (esimerkiksi Horisontti 2020 ja Erasmus+). Talousarvion toteutuksen oikeusperustat hyväksytään ohjelmatasolla. Ohjelmat ovat yleisesti käytössä oleva toteutusta ja tuloksia koskeva raportointirakenne. Ohjelmakohtaiset taulukot sisältyvät talousarvion toteuttamiskertomukseen (ks. taulukot **6.6–6.10** jäljempänä).

3.4 NEXTGENERATIONEU

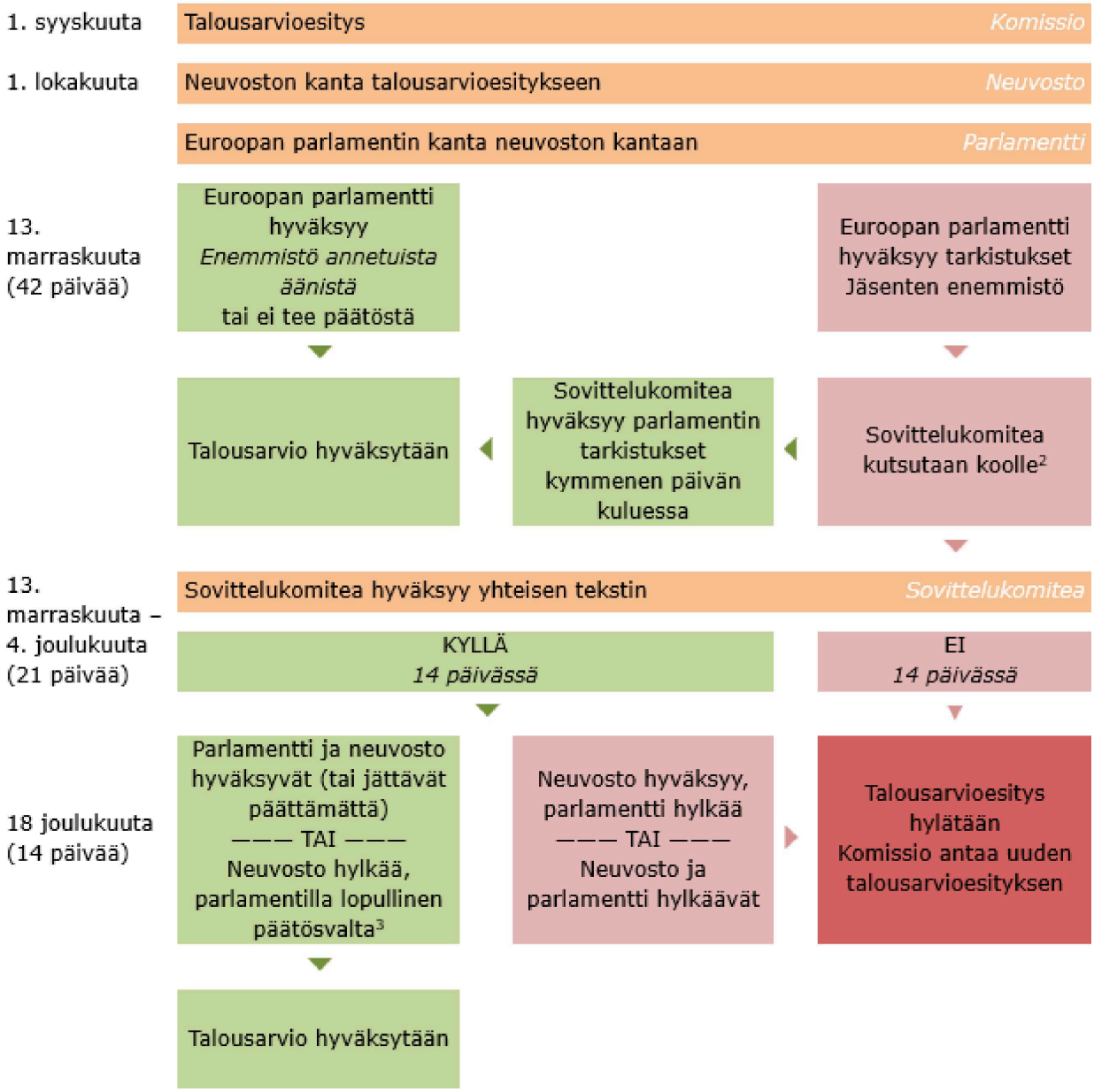
NextGenerationEU-välineessä on 420,8 miljardin euron määrärahat tukiin, joita ei makseta takaisin. Se vaikuttaa merkittävästi EU:n vuosien 2021–2026 vuotuisiin kokonaistalousarvioihin ja niiden toteutukseen. Vuonna 2021 tämä määrä on kirjattu kokonaisuudessaan käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista saataviin määrärahoihin. Kaikki sitoumukset tuista, joita ei makseta takaisin, tehtiin 31. joulukuuta 2023 mennessä ja täytetään maksuilla 31. joulukuuta 2026 mennessä Euroopan unionin elpymisvälineen perustamista koskevan asetuksen ([61]) 3 artiklan 4 ja 9 kohdan mukaisesti.

Kattava yleiskatsaus NextGenerationEU-välineen toiminnasta on varainhoitovuoden tärkeimpiä tapahtumia koskevissa kohdassa **3**.

3.5 VUOTUINEN TALOUSARVIO

Talousarvion hyväksymismenettelystä säädetään SEUT-sopimuksen 314 artiklassa. Seuraavassa kaaviossa esitetään talousarvion hyväksymisen määräajat ja vaiheet.

Perussopimuksen aikataulu[1]

1) Käytännössä nämä kolme toimielintä pyrkivät esittämään omat asiakirjansa aiemmin vuoden aikana prosessin sujuvoittamiseksi.

([61]) Neuvoston asetus (EU) 2020/2094, annettu 14 päivänä joulukuuta 2020, Euroopan unionin elpymisvälineen perustamisesta covid-19-kriisin jälkeisen elpymisen tukemiseksi (EUVL L 433 I, 22.12.2020, s. 23, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2094/oj).

2) Sovittelukomitea koostuu neuvoston jäsenistä tai heidän edustajistaan sekä yhtä monesta Euroopan parlamenttia edustavasta jäsenestä. Komissio osallistuu sovittelukomitean työskentelyyn ja tekee tarpeelliset aloitteet lähentääkseen Euroopan parlamentin ja neuvoston kantoja.

3) Euroopan parlamentti hyväksyy yhteisen tekstin ja päättää sitten 14 päivän kuluessa neuvoston hylkäämisestä (jäsentensä enemmistöllä ja kolmella viidesosalla annetuista äänistä) vahvistaa kaikki tai osan tarkistuksistaan.

Talousarvion rakenteessa komission talousarvioon sisältyy sekä hallinto- että toimintamäärärahoja. Muilla toimielimillä on vain hallintomäärärahoja. Talousarviossa on kahdenlaisia määrärahoja: jaksottamattomia määrärahoja ja jaksotettuja määrärahoja. Jaksottamattomilla määrärahoilla rahoitetaan yksivuotisia toimintoja (jotka ovat vuotuisperiaatteen mukaisia). Jaksotetut määrärahat on otettu käyttöön, jotta myös monivuotisten toimintojen rahoittamisessa voidaan noudattaa talousarvion vuotuisperiaatetta. Jaksotetut määrärahat jaetaan maksusitoumusmäärärahoihin ja maksumäärärahoihin:

— maksusitoumusmäärärahoilla katetaan kaikki monivuotisiin toimiin liittyvistä oikeudellisista sitoumuksista kuluvana varainhoitovuonna aiheutuvat kustannukset. Useamman kuin yhden varainhoitovuoden aikana toteutettavia toimia koskevat talousarviositoumukset voidaan kuitenkin jakaa usealle eri varainhoitovuodelle vuotuisiin eriin, jos perussäädöksessä niin säädetään.

— maksumäärärahoilla katetaan menot, jotka johtuvat asianomaisen varainhoitovuoden ja/tai aiempien varainhoitovuosien aikana tehtyjen maksusitoumusten täyttämisestä.

Tilinpäätöksessä rahoitus on jaettu kahteen pääluokkaan seuraavasti:

— lopulliset hyväksytyt talousarviomäärärahat ja

— lisämäärärahat, jotka sisältävät seuraavat erät:

  — edelliseltä varainhoitovuodelta siirretyt määrärahat (käyttämättä jääneet määrät voidaan varainhoitoasetuksen mukaan tietyissä tapauksissa siirtää edelliseltä varainhoitovuodelta kuluvalle varainhoitovuodelle) ja

  — käyttötarkoitukseensa sidotut tulot, jotka ovat peräisin takaisin maksetuista määristä, kolmansien osapuolten/maiden EU:n ohjelmiin maksamista rahoitusosuuksista sekä kolmansille tehdyistä töistä; nämä tulot osoitetaan suoraan niitä vastaaviin menopuolen budjettikohtiin, ja ne muodostavat rahoituksen kolmannen pilarin.

Käytettävissä olevat määrärahat saadaan kaikista edellä mainituista rahoituslähteistä.

3.6 **TULOT**

3.6.1 *Omista varoista saatavat tulot*

Suurin osa tuloista saadaan omista varoista, jotka muodostuvat seuraavista luokista:

1) Perinteiset omat varat: näiden varojen osuus kaikista omista varoista vuonna 2025 on noin 14 prosenttia.

2) Arvonlisäveroon (alv) perustuvat omat varat: näiden varojen osuus kaikista omista varoista vuonna 2025 on noin 17 prosenttia.

3) Kierrättämättömään muovipakkausjätteeseen perustuvat omat varat: näiden varojen osuus kaikista omista varoista vuonna 2025 on noin 5 prosenttia.

4) Bruttokansantuloon (BKTL) perustuvat omat varat: näiden varojen osuus kaikista omista varoista vuonna 2024 on noin 64 prosenttia.

Euroopan unionin omien varojen järjestelmästä annetussa päätöksessä (EU, Euratom) 2020/2053 (omia varoja koskeva päätös 2020) määritellään omien varojen luokat ja vahvistetaan niiden laskentamenetelmät. Tämä päätös tuli voimaan 1. kesäkuuta 2021, ja sitä on sovellettu takautuvasti 1. tammikuuta 2021 lähtien.

Vuonna 2020 annetussa omia varoja koskevassa päätöksessä säädetään, että unionin käyttöön vuotuisten maksumäärärahojen kattamiseksi asetettujen omien varojen kokonaismäärä saa olla enintään 1,40 prosenttia kaikkien jäsenvaltioiden yhteenlasketusta BKTL:stä. Lisäksi päätöksellä komissiolle annetaan poikkeuksellisesti valtuudet ottaa unionin puolesta pääomamarkkinoilta lainaa enintään 750 miljardia euroa (vuoden 2018 hintoina) NextGenerationEU-elpymisvälinettä varten. Varat käytetään covid-19-pandemian seurauksien lieventämiseksi. Omien varojen enimmäismäärää maksumäärärahojen osalta kasvatetaan väliaikaisesti 0,6 prosenttiyksiköllä kaikkien tästä lainanotosta aiheutuvien vastuiden kattamiseksi.

EU:n talousarvion ”muihin tuloihin” sisältyvät vuodesta 2021 alkaen Yhdistyneen kuningaskunnan rahoitusosuudet, jotka johtuvat Yhdistyneen kuningaskunnan erosopimuksen mukaisesta taloudellisesta selvitysratkaisusta.

3.6.2 *Perinteiset omat varat*

Perinteiset omat varat koostuvat tulleista, jotka jäsenvaltiot kantavat EU:n puolesta kolmansista maista tulevasta tuonnista. Jäsenvaltiot kuitenkin pidättävät niistä kantokuluina 25 prosenttia. Kaikki todetut perinteiset omat varat on vietävä jompaankumpaan seuraavista toimivaltaisten viranomaisten ylläpitämistä kirjanpitojärjestelmistä:

Asetuksen (EU, Euratom) N:o 609/2014 6 artiklan 3 kohdassa tarkoitettuun tavanomaiseen kirjanpitoon viedään kaikki perityt määrät ja määrät, joille on asetettu vakuus.

Samassa artiklassa tarkoitettuun erilliseen kirjanpitoon kaikki sellaiset määrät, joita ei ole vielä peritty ja/tai joille ei ole asetettu vakuutta. Tähän kirjanpitoon voidaan viedä myös sellaiset vakuuksien kattamat määrät, joista on syntynyt erimielisyyttä.

Jäsenvaltion on kirjattava perinteiset omat varat komission tilille valtiovarainhallintonsa tai keskuspankkinsa kautta viimeistään varojen perimiskuukautta seuraavan toisen kuukauden 19. päivää seuraavana ensimmäisenä arkipäivänä (tai perittävä, kun on kyse erilliskirjanpidosta).

3.6.3 *Arvonlisävero (alv)*

Arvonlisäveroon perustuvat omat varat lasketaan osuutena jäsenvaltioiden alv-määräytymisperusteista, jotka on yhdenmukaistettu EU:n sääntöjä noudattaen tätä tarkoitusta varten. Yhdenmukaista 0,30 prosentin verokantaa sovelletaan kunkin jäsenvaltion kaikista verotettavista liiketoimista perittyjen alv-tulojen kokonaismäärään jaettuna painotetulla keskimääräisellä arvonlisäverokannalla. Alv-määräytymisperuste on jokaisella jäsenvaltiolla rajattu 50 prosenttiin sen BKTL:stä.

3.6.4 *Kierrättämätön muovipakkausjäte*

Kussakin jäsenvaltiossa syntyvän kierrättämättömän muovipakkausjätteen painoon sovelletaan yhdenmukaista kerrointa, joka on 0,80 euroa kilogrammaa kohti. Kierrättämättömän muovipakkausjätteen määrä tiettynä vuonna on jäsenvaltiossa kyseisenä vuonna tuotetun muovipakkausjätteen ja kierrätetyn muovipakkausjätteen erotus. Bulgarialla, Tšekillä, Virolla, Kreikalla, Espanjalla, Kroatialla, Italialla, Kyproksella, Latvialla, Liettualla, Unkarilla, Maltalla, Puolalla, Portugalilla, Romanialla, Slovenialla ja Slovakialla on oikeus erityisiin vuotuisiin kertakorvausten vähennyksiin muovipakkausjätteeseen perustuvien omien varojen osuuksista.

3.6.5 *Bruttokansantulo (BKTL)*

BKTL:ään perustuvilla omilla varoilla rahoitetaan se osuus talousarvion menoista, jota ei voida kattaa muista lähteistä saatavilla tuloilla. BKTL-varat saadaan soveltamalla kunkin jäsenvaltion BKTL:ään yhdenmukaista kantoastetta. BKTL määritetään unionin sääntöjä noudattaen.

3.6.6 *Bruttovähennys*

Vuosina 2021–2027 seuraavat jäsenvaltiot saavat bruttovähennyksen vuotuisista BKTL-perusteisista maksuosuuksistaan: Itävalta 565 miljoonaa euroa, Tanska 377 miljoonaa euroa, Saksa 3 671 miljoonaa euroa, Alankomaat 1 921 miljoonaa euroa ja Ruotsi 1 069 miljoonaa euroa. Nämä bruttovähennykset arvostetaan vuoden 2020 hintoina, ja kaikki jäsenvaltiot rahoittavat ne.

3.6.7 *Aiempien varainhoitovuosien omien varojen mukautukset*

Alv- ja BKTL-varat määritetään niiden määräytymisperusteita koskevien ennusteiden perusteella talousarvioesityksen laatimisen yhteydessä. Ennusteita tarkistetaan kyseisen varainhoitovuoden aikana annettavassa lisätalousarviossa. Erotus, joka kuvaa, miten paljon määrä, joka jäsenvaltioiden on maksettava todellisten alv- ja BKTL-määräytymisperusteiden perusteella, poikkeaa määrästä, jonka ne ovat jo maksaneet (tarkistettujen) ennusteiden perusteella, voi olla joko negatiivinen tai positiivinen. Komissio tasaa erotuksen kyseistä varainhoitovuotta seuraavan kolmannen varainhoitovuoden maaliskuun ensimmäiseen työpäivään mennessä. Todellisiin alv- ja BKTL-määräytymisperusteisiin voidaan vielä tehdä oikaisuja seuraavien neljän vuoden aikana, ellei perusteista ole esitetty varaumaa. Varaumat ovat mahdollisia saamisia jäsenvaltioilta. Varaumien taloudellista vaikutusta ei kuitenkaan voida vielä tällöin tarkkaan arvioida, joten saamisten määrää ei voida vahvistaa. Kun tarkka määrä tunnetaan, alv- ja BKTL-varoista muodostuva saaminen peritään joko alv- ja BKTL-saldojen erotuksen tasaamisen yhteydessä tai erikseen. Muovipakkausjätteeseen perustuvia omia varoja koskevaa ennustetta mukautetaan samalla tavalla. Erotus, joka kuvaa, miten paljon määrä, joka jäsenvaltioiden on maksettava toteutumatiedot sisältävien vuotuisten selvitystensä perusteella, poikkeaa määrästä, jonka ne ovat jo maksaneet (tarkistettujen) ennusteiden perusteella, voi olla joko negatiivinen tai positiivinen. Komissio tasaa erotuksen kyseistä varainhoitovuotta seuraavan kolmannen varainhoitovuoden kesäkuun ensimmäiseen työpäivään mennessä. Todellisiin määräytymisperusteisiin voidaan vielä tehdä oikaisuja seuraavien viiden vuoden aikana, ellei perusteista ole esitetty varaumaa.

3.7 TALOUSARVION TOTEUTUMAN LASKEMINEN

Talousarvion toteutuma palautetaan jäsenvaltioille vähentämällä se seuraavan vuoden maksuosuuksista.

Omat varat viedään kirjanpitoon niiden määrien perusteella, jotka jäsenvaltioiden viranomaiset ovat varainhoitovuoden kuluessa maksaneet komission puolesta avaamilleen tileille. Tuloihin sisältyy myös edellisen varainhoitovuoden talousarvion toteutuma, jos se on ollut ylijäämäinen. Muut tulot viedään kirjanpitoon varainhoitovuoden aikana saatujen määrien perusteella.

Varainhoitovuoden talousarvion toteutumaa laskettaessa menoilla tarkoitetaan varainhoitovuoden määrärahoista suoritettuja maksuja. Näihin lisätään sellaiset kyseisen varainhoitovuoden määrärahat, jotka siirretään seuraavalle varainhoitovuodelle. Varainhoitovuoden määrärahoista suoritetuiksi maksuiksi katsotaan tilinpitäjän viimeistään 31. joulukuuta suorittamat maksut. Maataloustukirahaston osalta otetaan huomioon maksut, jotka jäsenvaltiot ovat suorittaneet vuoden n – 1 lokakuun 16. päivän ja vuoden n lokakuun 15. päivän välisenä aikana, jos tieto maksusitoumuksesta ja maksun hyväksymisestä on saapunut tilinpitäjälle viimeistään vuoden n + 1 tammikuun 31 päivänä. Maataloustukirahaston menoista voidaan myöhemmin tehdä sääntöjenmukaisuutta koskeva päätös jäsenvaltioissa tehtyjen tarkastusten jälkeen.

Euroopan unionin omien varojen järjestelmää koskevista täytäntöönpanotoimenpiteistä annetun asetuksen (EU, Euratom) N:o 608/2014 1 artiklan 1 kohdan mukaisesti talousarvion toteutuma muodostuu seuraavien erien erotuksesta:

— varainhoitovuoden aikana kertyneiden tulojen kokonaismäärä ja

— varainhoitovuoden määrärahoista suoritettujen maksujen kokonaismäärä, johon on lisätty kyseiseltä varainhoitovuodelta seuraavalle varainhoitovuodelle siirretyt määrärahat.

Tämän erotuksen määrään lisätään tai siitä vähennetään

— edellisiltä varainhoitovuosilta siirrettyjen maksumäärärahojen peruutukset (nettomäärä) ja sellaiset maksut, jotka euron kurssimuutosten vuoksi ylittävät edelliseltä varainhoitovuodelta siirretyt jaksottamattomat määrärahat

— käyttötarkoitukseensa sidottujen tulojen muutos ja

— varainhoitovuoden aikana kirjattujen kurssivoittojen ja -tappioiden nettomäärä.

Edelliseltä varainhoitovuodelta siirretyt kolmansien osapuolten rahoitusosuuksiin ja kolmansille tehtyihin töihin liittyvät määrärahat, jotka eivät periaatteessa koskaan raukea, otetaan varainhoitovuoden lisämäärärahoihin. Tämän vuoksi määrät, jotka on vuoden n talousarvion toteuttamiskertomuksen mukaan siirretty edelliseltä varainhoitovuodelta, poikkeavat määristä, jotka vuoden n – 1 talousarvion toteuttamiskertomuksen mukaan siirretään seuraavalle varainhoitovuodelle. Ennakoiden palauttamisen jälkeen uudelleen käyttöön saatuja maksusitoumusmäärärahoja ei oteta huomioon varainhoitovuoden toteutumaa laskettaessa.

Varainhoitovuodelta toiselle siirretyt määrärahat sisältävät automaattisesti siirtyneet ja päätöksellä siirretyt. Varainhoitovuoden lopussa käyttämättä olevien edelliseltä varainhoitovuodelta siirrettyjen maksumäärärahojen peruutukset sisältävät peruutukset, jotka koskevat sekä ilman eri toimenpiteitä siirrettyjä että erillisellä päätöksellä siirrettyjä määrärahoja.

3.8 VARAINHOITOVUODEN TALOUDELLISEN TULOKSEN JA TALOUSARVION TÄSMÄYTYS

(miljoonaa euroa)

	2025	2024
VARAINHOITOVUODEN TALOUDELLINEN TULOS	**(54 639)**	**(97 208)**
Tulot		
Varainhoitovuoden aikana vahvistetut saamiset, joita ei ole vielä saatu	*(5 188)*	*(6 773)*
Aiempina vuosina vahvistettujen saamisten perusteella saadut tulot	*3 339*	*9 925*
Kerätyt saamiset, joita ei käsitellä tuloina taloudellisessa tuloksessa	*42 358*	*83 953*
Siirtosaamiset (netto)	*(1 284)*	*(723)*
	39 225	**86 382**

(miljoonaa euroa)

	2025	2024
Menot		
Siirtovelat (netto)	*45 735*	*10 599*
Edellisen vuoden aikana syntyneet menot, jotka on maksettu kuluvan vuoden aikana	*(10 067)*	*(2 220)*
Ennakkomaksujen nettovaikutus	*(11 778)*	*(11 678)*
Seuraavalle varainhoitovuodelle siirretyt maksumäärärahat	*(6 296)*	*(4 031)*
Edelliseltä varainhoitovuodelta siirretyistä määrärahoista suoritetut maksut ja käyttämättömien maksumäärärahojen peruutukset	*478*	*1 711*
Varausten muutos	*(3 485)*	*9 948*
Muut	*3 075*	*7 757*
	17 662	**12 086**
Erillisvirastojen ja selvitystilassa olevan EHTYn taloudellinen tulos	**(170)**	**85**
VARAINHOITOVUODEN TALOUSARVION TOTEUTUMA	**2 078**	**1 344**

Varainhoitovuoden taloudellinen tulos on varainhoitoasetuksen mukaisesti laskettu suoriteperusteisena ja EU:n tilinpäätössääntöjen mukaisesti. Talousarvion toteutuma sen sijaan perustuu mukautettuihin maksuperusteisen kirjanpidon sääntöihin. Koska taloudellinen tulos ja talousarvion toteutuma perustuvat samoihin transaktioihin – poikkeuksena ovat virastojen ja selvitystilassa olevan EHTYn muut (muut kuin talousarvioon liittyvät) tulo- ja menolähteet, jotka sisältyvät vain taloudelliseen tulokseen –, varainhoitovuoden taloudellisen tuloksen ja talousarvion toteutuman täsmäytys toimii hyödyllisenä johdonmukaisuuden tarkastuksena.

Täsmäytyserät – tulot

Varainhoitovuoden talousarviotulot muodostuvat kyseisen vuoden aikana vahvistettujen saamisten perusteella saaduista tuloista sekä tuloista, jotka on saatu aiempina varainhoitovuosina vahvistettujen saamisten perusteella. Varainhoitovuoden aikana vahvistetut saamiset, joita vastaavia tuloja ei ole vielä saatu, vähennetään tämän vuoksi täsmäytystä tehtäessä taloudellisesta tuloksesta, koska ne eivät kuulu talousarviotuloihin. Sen sijaan aiempina vuosina vahvistettujen saamisten perusteella varainhoitovuoden aikana saadut tulot on täsmäytystä tehtäessä sisällytettävä varainhoitovuoden taloudelliseen tulokseen. Joitakin kerättyjä saamisia ei käsitellä tuloina taloudellisessa tuloksessa, ja ne on myös lisättävä täsmäyttämistä varten. Ne liittyvät pääasiassa NextGenerationEU-välineen rahoitukseen.

Siirtosaamisten määrä koostuu pääasiassa rahoitusoikaisuihin, omiin varoihin, korkoihin ja osinkoihin liittyvistä määristä. Laskelmassa otetaan huomioon ainoastaan nettovaikutus, eli varainhoitovuoden siirtosaamisista vähennetään edellisen vuoden peruutetut siirtosaamiset.

Täsmäytyserät – menot

Siirtovelkojen määrä muodostuu pääasiassa varainhoitovuosien erottamiseen liittyvistä eristä eli sellaisista EU:n varojen saajille aiheutuneista tukikelpoisista menoista, joita ei ole vielä ilmoitettu komissiolle. Laskelmassa otetaan huomioon ainoastaan nettovaikutus, eli varainhoitovuoden siirtoveloista vähennetään edellisen vuoden peruutetut siirtovelat. Varainhoitovuoden aikana suoritetut maksut, jotka liittyvät aiempina vuosina kirjanpitoon merkittyihin laskuihin, kuuluvat varainhoitovuoden talousarviomenoihin, ja ne on täsmäytettäessä sisällytettävä varainhoitovuoden taloudelliseen tulokseen. Koska vuonna 2025 otettiin käyttöön uusi taloudenhoidon tietotekniikkajärjestelmä, tälle vuodelle on käytetty väliaikaista menetelmää, joka voi johtaa joihinkin siirtoihin näiden kahden luokan välillä.

Ennakkomaksujen nettovaikutus muodostuu seuraavasti: 1) varainhoitovuoden aikana suoritetut ennakkomaksut, jotka kirjataan kyseisen vuoden talousarviomenoiksi, ja 2) suoritettujen ennakkomaksujen kuittaaminen hyväksyttyjä tukikelpoisia menoja vastaan. Viimeksi mainitut ovat suoriteperusteisia menoja, mutta niitä ei merkitä talousarviokirjanpitoon, koska alkuperäinen ennakkomaksu kirjattiin talousarviomenoksi jo silloin, kun maksu suoritettiin.

Varainhoitovuoden määrärahoista suoritettujen maksujen lisäksi sellaiset kyseisen varainhoitovuoden määrärahat, jotka siirretään seuraavalle vuodelle, on otettava huomioon laskettaessa talousarvion toteutumaa (asetuksen (EU, Euratom) N:o 608/2014 1 artiklan 1 kohdan mukaisesti). Tämä koskee myös talousarviomaksuja, jotka suoritetaan edellisiltä varainhoitovuosilta siirretyistä määrärahoista, ja käyttämättömien maksumäärärahojen peruutuksia.

Varausten muutos liittyy siirtyvistä eristä tilinpäätöksessä vuoden lopussa tehtyihin arvioihin (jotka koskevat pääasiassa työsuhde-etuuksia), jotka eivät vaikuta talousarviokirjanpitoon. Muihin täsmäytyseriin sisältyy muun muassa omaisuuseristä tehtäviä poistoja tai hankintamenojen jaksotuksia, omaisuuserien hankintoja, pääomaleasing-maksuja sekä rahoitusosuuksia, joita käsitellään eri tavalla talousarviokirjanpidossa ja suoriteperusteisessa kirjanpidossa.

Täsmäytyserät – virastojen ja selvitystilassa olevan EHTYn taloudellinen tulos

Varainhoitovuoden talousarvion toteutuma on konsolidoimaton luku eikä sisällä konsolidoitujen virastojen ja selvitystilassa olevan EHTYn muita (muita kuin talousarviota koskevia) tulo- ja menolähteitä (ks. liitetieto **6**). Varainhoitovuoden taloudellisen tuloksen – nämä määrät sisältävän konsolidoidun luvun – täsmäyttämiseksi varainhoitovuoden talousarvion toteutuman kanssa virastojen ja selvitystilassa olevan EHTYn koko konsolidoitu taloudellinen tulos esitetään täsmäytyseränä.

4. **VUODEN 2025 TALOUSARVION TOTEUTTAMINEN**

Lisätietoa vuoden 2025 talousarvion toteuttamisesta tulojen ja menojen, maksamatta olevien sitoumusten ja talousarvion tulosten osalta on luvun **2** kohdassa ”Yhteenveto talousarvion toteuttamisesta”.

5. EU:N TALOUSARVION TULOJEN TOTEUTUMINEN

5.1 YHTEENVETO TALOUSARVION TULOTOTEUTUMASTA

(miljoonaa euroa)

	Osasto	Talousarvioon otetut tulot		Vahvistetut saamiset			Tulot			Tulot prosentteina talousarviosta	Maksamatta olevat
		Alkuperäinen hyväksytty talousarvio	Lopullinen hyväksytty talousarvio	Varainhoitovuonna	Siirretyt määrät	Yhteensä	Siirretyistä saamisista	Siirretyistä saamisista	Tulot		
1	Omat varat	151 161	154 322	155 417	32	155 448	155 414	4	155 418	101 %	30
2	Käytettävissä olevat ylijäämät	–	1 345	1 362	–	1 362	1 362	–	1 362	101 %	–
3	Hallinnosta saatavat tulot	2 425	2 425	3 228	44	3 272	3 200	26	3 226	133 %	45
4	Rahoitustuotot, viivästyskorot ja sakot	183	1 659	5 722	13 152	18 874	1 388	1 230	2 618	158 %	16 256
5	Talousarviotakuu ja lainanotto- ja lainanantotoimenpiteet	–	–	40 771	44	40 815	40 722	44	40 766		49
6	Unionin politiikkoihin liittyvät tulot, maksut ja palautukset	1 440	1 412	21 024	2 992	24 016	18 960	2 048	21 008	1 487 %	3 008
	YHTEENSÄ	**155 209**	**161 163**	**227 523**	**16 264**	**243 787**	**221 046**	**3 352**	**224 398**	**139 %**	**19 389**

OSASTON 1 ERITTELY: Omat varat

	Luku	Talousarvioon otetut tulot		Vahvistetut saamiset			Tulot			Tulot prosentteina talousarviosta	Maksamatta olevat
		Alkuperäinen hyväksytty talousarvio	Lopullinen hyväksytty talousarvio	Varainhoitovuonna	Siirretyt määrät	Yhteensä	Siirretyistä saamisista	Siirretyistä saamisista	Tulot		
1 1	Sokerialan yhteiseen markkinajärjestelyyn perustuvat maksut			–	(0)	(0)	–	–	–		(0)
1 2	Tullimaksut ja muut maksut	21 082	22 179	23 037	32	23 068	23 034	4	23 038	104 %	30

OSASTON 1 ERITTELY: Omat varat											
		Talousarvioon otetut tulot		Vahvistetut saamiset			Tulot			Tulot prosentteina talousarviosta	Maksamatta olevat
Luku		Alkuperäinen hyväksytty talousarvio	Lopullinen hyväksytty talousarvio	Varainhoitovuonna	Siirretyt määrät	Yhteensä	Siirretyistä saamisista	Siirretyistä saamisista	Tulot		
1 3	Arvonlisäveroon perustuvat omat varat	24 395	23 815	23 860	–	23 860	23 860	–	23 860	100 %	–
1 4	Bruttokansantuloon perustuvat omat varat	98 563	101 480	101 682	–	101 682	101 682	–	101 682	100 %	(0)
1 6	Tietyille jäsenvaltioille myönnetyt BKTL-maksuosuuksien kiinteämääräiset vähennykset ja niiden rahoittaminen	–	–	(25)	–	(25)	(25)	–	(25)		–
1 7	Kierrättämättömään muovipakkausjätteeseen perustuvat omat varat	7 121	6 848	6 863	–	6 863	6 863	–	6 863	100 %	–
	YHTEENSÄ	**151 161**	**154 322**	**155 417**	**32**	**155 448**	**155 414**	**4**	**155 418**	**101 %**	**30**

6. EU:N TALOUSARVION MENOJEN TOTEUTUMINEN

6.1 MFF: MAKSUSITOUMUS- JA MAKSUMÄÄRÄRAHOJEN JAKAUTUMINEN JA MUUTOKSET RAHOITUSKEHYKSEN OTSAKKEITTAIN

(miljoonaa euroa)

		Maksusitoumusmäärärahat						Maksumäärärahat					
		Talousarviomäärärahat			Lisämäärärahat		Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Talousarviomäärärahat			Lisämäärärahat		Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä
	Rahoituskehyksen otsake	Alkuperäinen hyväksytty talousarvio	Lisätalousarviot & siirrot	Lopullinen hyväksytty talousarvio	Siirrot	Käyttötarkoitukseensa sidotut tulot		Alkuperäinen hyväksytty talousarvio	Lisätalousarviot & siirrot	Lopullinen hyväksytty talousarvio	Siirrot	Käyttötarkoitukseensa sidotut tulot	
		1	2	3 = 1 + 2	4	5	6 = 3 + 4+5	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12 = 9 + 10 + 11
1	Sisämarkkinat, innovointi ja digitaalitalous	21 480	59	21 539	116	8 810	30 466	20 461	(205)	20 255	107	13 673	34 035
2	Koheesio, palautumiskyky ja arvot	77 980	(1)	77 979	0	2 825	80 804	44 445	2 696	47 141	1 897	47 563	96 601
3	Luonnonvarat ja ympäristö	56 731	(32)	56 700	366	1 894	58 961	52 092	3 948	56 039	375	4 914	61 329

(miljoonaa euroa)

	Rahoituskehyksen otsake	Maksusitoumusmäärärahat						Maksumäärärahat					
		Talousarviomäärärahat			Lisämäärärahat		Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Talousarviomäärärahat			Lisämäärärahat		Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä
		Alkuperäinen hyväksytty talousarvio	Lisätalousarviot & siirrot	Lopullinen hyväksytty talousarvio	Siirrot	Käyttötarkoitukseensa sidotut tulot		Alkuperäinen hyväksytty talousarvio	Lisätalousarviot & siirrot	Lopullinen hyväksytty talousarvio	Siirrot	Käyttötarkoitukseensa sidotut tulot	
		1	2	3 = 1 + 2	4	5	6 = 3 + 4+5	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12 = 9 + 10 + 11
4	Muuttoliike ja rajaturvallisuus	4 791	(146)	4 645	–	693	5 338	3 204	360	3 564	28	794	4 386
5	Turvallisuus ja puolustus	2 633	0	2 633	–	109	2 742	2 143	(304)	1 839	6	103	1 947
6	Naapurialueet ja muu maailma	16 308	584	16 892	970	2 966	20 828	14 426	584	15 010	116	3 343	18 469
7	EU:n yleinen hallinto	12 845	(79)	12 766	1	2 348	15 115	12 845	(79)	12 766	927	2 440	16 133
O	Monivuotisen rahoituskehyksen ulkopuoliset	4 320	(0)	4 320	31	7 415	11 767	3 274	(469)	2 805	121	13 069	15 994
S	Unionissa ja sen ulkopuolella käytettävät solidaarisuusmekanismit (erityisrahoitusvälineet)	2 349	(584)	1 766	310	9	2 085	2 320	(576)	1 744	310	9	2 063
	YHTEENSÄ	**199 438**	**(199)**	**199 239**	**1 795**	**27 070**	**228 104**	**155 209**	**5 953**	**161 163**	**3 887**	**85 907**	**250 956**

6.2 **MFF: MAKSUSITOUMUSMÄÄRÄRAHOJEN TOTEUTUMINEN**

(miljoonaa euroa)

Rahoituskehyksen otsake		Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Tehdyt sitoumukset					Vuodelle 2026 siirretyt määrärahat			Raukeavat määrärahat			
			Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Yhteensä	%	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Yhteensä	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Yhteensä
		1	2	3	4	5 = 2 + 3+4	6 = 5/1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10+ 11 + 12
1	Sisämarkkinat, innovointi ja digitaalitalous	30 466	21 532	116	5 446	27 095	89 %	0	3 362	3 362	7	(0)	2	9
2	Koheesio, palautumiskyky ja arvot	80 804	76 865	0	2 019	78 884	98 %	(1)	776	776	1 113	1	30	1 144
3	Luonnonvarat ja ympäristö	58 961	56 472	192	995	57 658	98 %	391	705	1 096	11	(0)	195	206
4	Muuttoliike ja rajaturvallisuus	5 338	4 644	–	94	4 738	89 %	–	599	599	0	–	0	1
5	Turvallisuus ja puolustus	2 742	2 620	–	46	2 666	97 %	12	63	75	0	–	0	0
6	Naapurialueet ja muu maailma	20 828	16 218	929	2 498	19 645	94 %	682	468	1 151	0	32	0	32
7	EU:n yleinen hallinto	15 115	12 707	1	1 247	13 955	92 %	0	1 099	1 099	59	(0)	3	62
O	Monivuotisen rahoituskehyksen ulkopuoliset	11 767	4 269	31	2 110	6 409	54 %	51	5 306	5 357	0	1	–	1
S	Unionissa ja sen ulkopuolella käytettävät solidaarisuusmekanismit (erityisrahoitusvälineet)	2 085	755	310	–	1 065	51 %	997	1	998	14	–	7	21
	Yhteensä:	**228 104**	**196 083**	**1 580**	**14 454**	**212 116**	**93 %**	**2 133**	**12 379**	**14 512**	**1 206**	**33**	**237**	**1 476**

6.3 **MFF: MAKSUMÄÄRÄRAHOJEN TOTEUTUMINEN**

(miljoonaa euroa)

	Rahoituskehyksen otsake	Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Yhteensä	%	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Yhteensä	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Yhteensä
		1	2	3	4	5 = 2 + 3+4	6 = 5/1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10+ 11 + 12
1	Sisämarkkinat, innovointi ja digitaalitalous	34 035	20 128	96	4 258	24 483	72 %	107	9 414	9 521	20	10	0	31
2	Koheesio, palautumiskyky ja arvot	96 601	45 231	1 895	45 180	92 306	96 %	1 906	2 377	4 283	4	2	6	11
3	Luonnonvarat ja ympäristö	61 329	55 799	200	3 590	59 589	97 %	399	1 323	1 722	16	0	0	17
4	Muuttoliike ja rajaturvallisuus	4 386	3 560	19	239	3 819	87 %	3	554	557	1	9	0	10
5	Turvallisuus ja puolustus	1 947	1 814	5	52	1 872	96 %	22	51	73	3	0	0	3
6	Naapurialueet ja muu maailma	18 469	14 444	89	2 637	17 170	93 %	584	706	1 290	7	2	0	9
7	EU:n yleinen hallinto	16 133	11 775	847	1 144	13 767	85 %	932	1 291	2 222	59	80	5	144
O	Monivuotisen rahoituskehyksen ulkopuoliset	15 994	1 693	113	514	2 319	15 %	1 120	12 555	13 675	0	0	–	0
S	Unionissa ja sen ulkopuolella käytettävät solidaarisuusmekanismit (erityisrahoitusvälineet)	2 063	729	310	9	1 048	51 %	1 015	–	1 015	0	0	–	0
	YHTEENSÄ	**250 956**	**155 173**	**3 575**	**57 624**	**216 373**	**86 %**	**6 087**	**28 271**	**34 358**	**110**	**104**	**12**	**226**

6.4 MFF: MAKSATTAMATTA OLEVIEN SITOUMUSTEN MUUTOKSET

(miljoonaa euroa)

	Rahoituskehyksen otsake	Edelliseltä varainhoitovuodelta siirretyt sitoumukset	Varainhoitovuoden aikana tehdyt sitoumukset	Siirrettyjen sitoumusten variaatiot	Maksut	Maksattamatta olevat sitoumukset yhteensä varainhoitovuoden lopussa
		1	2	3	4	5 = 1 + 2+3 + 4
1	Sisämarkkinat, innovointi ja digitaalitalous	51 164	27 095	(583)	(24 482)	53 194
2	Koheesio, palautumiskyky ja arvot	344 088	78 884	(275)	(92 361)	330 336
3	Luonnonvarat ja ympäristö	50 867	57 658	(263)	(59 544)	48 718
4	Muuttoliike ja rajaturvallisuus	5 754	4 738	(0)	(3 809)	6 683
5	Turvallisuus ja puolustus	4 445	2 666	(1)	(1 872)	5 239
6	Naapurialueet ja muu maailma	42 097	19 645	(443)	(17 170)	44 129
7	EU:n yleinen hallinto	1 011	13 955	(65)	(13 767)	1 134
O	Monivuotisen rahoituskehyksen ulkopuoliset	7 899	6 409	(410)	(2 319)	11 578
S	Unionissa ja sen ulkopuolella käytettävät solidaarisuusmekanismit (erityisrahoitusvälineet)	53	1 065	–	(1 048)	71
	YHTEENSÄ	**507 378**	**212 116**	**(2 039)**	**(216 371)**	**501 084**

6.5 MFF: MAKSATTAMATTA OLEVIEN SITOUMUSTEN JAKAUTUMINEN ALKUPERÄVUODEN MUKAAN

(miljoonaa euroa)

	Rahoituskehyksen otsake	< 2018	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Yhteensä
1	Sisämarkkinat, innovointi ja digitaalitalous	617	411	1 430	2 551	2 771	4 555	6 282	15 261	19 315	53 194
2	Koheesio, palautumiskyky ja arvot	1 368	225	538	1 061	878	13 776	52 352	190 270	69 869	330 336
3	Luonnonvarat ja ympäristö	2 507	907	896	946	275	2 859	3 882	19 889	16 558	48 718
4	Muuttoliike ja rajaturvallisuus	72	47	97	553	69	110	679	1 920	3 138	6 683
5	Turvallisuus ja puolustus	27	55	78	125	364	410	725	1 367	2 089	5 239
6	Naapurialueet ja muu maailma	1 032	943	1 047	1 370	2 908	6 392	7 312	10 589	12 534	44 129
7	EU:n yleinen hallinto							1	51	1 083	1 134
O	Monivuotisen rahoituskehyksen ulkopuoliset								8 287	3 291	11 578
S	Unionissa ja sen ulkopuolella käytettävät solidaarisuusmekanismit (erityisrahoitusvälineet)							–	0	71	71
	Yhteensä	**5 623**	**2 588**	**4 086**	**6 605**	**7 265**	**28 101**	**71 232**	**247 636**	**127 948**	**501 084**

6.6 YKSITYISKOHTAINEN MONIVUOTINEN RAHOITUSKEHYS: MAKSUSITOUMUS- JA MAKSUMÄÄRÄRAHOJEN JAKAUTUMINEN JA MUUTOKSET

(miljoonaa euroa)

Rahoituskehyksen otsake	Maksusitoumusmäärärahat						Maksumäärärahat					
	Talousarviomäärärahat			Lisämäärärahat		Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Talousarviomäärärahat			Lisämäärärahat		Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä
	Alkuperäinen hyväksytty talousarvio	Lisätalousarviot & siirrot	Lopullinen hyväksytty talousarvio	Siirrot	Käyttötarkoitukseensa sidotut tulot		Alkuperäinen hyväksytty talousarvio	Lisätalousarviot & siirrot	Lopullinen hyväksytty talousarvio	Siirrot	Käyttötarkoitukseensa sidotut tulot	
	1	2	3 = 1 + 2	4	5	6 = 3 + 4+5	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12 = 9 + 10 + 11
1 Horisontti Eurooppa	12 762	1	12 763	116	6 334	19 213	11 119	3	11 122	67	9 936	21 125
Euratomin tutkimus- ja koulutusohjelma	288	(1)	287	0	118	405	264	(3)	261	18	135	414
Kansainvälinen lämpöydinkoereaktori (ITER)	487	–	487	–	4	490	642	–	642	1	4	647
Muut toimet	–	–	–	–	629	629	–	–	–	–	413	413
Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	10	–	10	–	0	10	20	(4)	17	–	0	17
InvestEU-rahasto	378	–	378	–	916	1 294	530	(29)	501	1	1 991	2 493
Verkkojen Eurooppa -välineen liikenneosio	1 674	1	1 675	–	70	1 745	2 398	(2)	2 396	1	48	2 445
Verkkojen Eurooppa -välineen energiaosio	927	(1)	926	–	71	996	708	25	733	1	70	804
Verkkojen Eurooppa -välineen digitaaliosio	226	0	226	–	4	230	183	(10)	173	0	3	177
Digitaalinen Eurooppa -ohjelma	1 097	(0)	1 097	–	92	1 189	1 136	(83)	1 053	6	96	1 154
Erillisvirastot	231	(2)	230	–	10	240	231	(2)	230	–	10	240
Muut toimet	–	1	1	–	168	169	–	1	1	–	226	227
Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	9	(0)	9	–	0	9	13	(0)	13	–	0	13

(miljoonaa euroa)

Rahoituskehyksen otsake	Maksusitoumusmäärärahat						Maksumäärärahat					
	Talousarviomäärärahat			Lisämäärärahat		Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Talousarviomäärärahat			Lisämäärärahat		Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä
	Alkuperäinen hyväksytty talousarvio	Lisätalousarviot & siirrot	Lopullinen hyväksytty talousarvio	Siirrot	Käyttötarkoitukseensa sidotut tulot		Alkuperäinen hyväksytty talousarvio	Lisätalousarviot & siirrot	Lopullinen hyväksytty talousarvio	Siirrot	Käyttötarkoitukseensa sidotut tulot	
	1	2	3 = 1 + 2	4	5	6 = 3 + 4+5	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12 = 9 + 10 + 11
Komission toimivaltansa ja saamiensa erityisten toimivaltuuksien nojalla rahoittamat toimet	25	1	26	0	4	29	24	3	27	–	3	30
Sisämarkkinaohjelma (ml. pk-yritykset)	613	1	614	0	48	663	615	88	704	7	69	780
EU:n petostentorjuntaohjelma	27	0	27	0	1	28	31	(2)	29	–	1	30
Veroyhteistyö (Fiscalis)	39	(0)	39	–	1	40	31	12	43	0	1	44
Tulliyhteistyö (Tulli-ohjelma)	138	60	198	–	10	208	113	31	144	0	10	153
Erillisvirastot	154	(2)	152	–	12	165	154	(2)	152	–	12	164
Muut toimet	7	(0)	7	–	1	8	8	(0)	7	–	0	8
Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	13	–	13	–	–	13	13	(2)	11	–	–	11
Euroopan avaruusohjelma	2 051	(0)	2 051	–	317	2 368	1 983	(159)	1 823	4	640	2 467
Erillisvirastot	80	–	80	–	3	83	80	–	80	–	3	83
Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	45	–	45	–	–	45	16	(10)	6	–	–	6
Unionin turvallisten yhteyksien ohjelma	196	–	196	–	–	196	150	(61)	89	0	–	89
Otsake 1 yhteensä: Sisämarkkinat, innovointi ja digitaalitalous	21 480	59	21 539	116	8 810	30 466	20 461	(205)	20 255	107	13 673	34 035

(miljoonaa euroa)

	Rahoituskehyksen otsake	Maksusitoumusmäärärahat						Maksumäärärahat					
		Talousarviomäärärahat			Lisämäärärahat		Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Talousarviomäärärahat			Lisämäärärahat		Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä
		Alkuperäinen hyväksytty talousarvio	Lisätalousarviot & siirrot	Lopullinen hyväksytty talousarvio	Siirrot	Käyttötarkoitukseensa sidotut tulot		Alkuperäinen hyväksytty talousarvio	Lisätalousarviot & siirrot	Lopullinen hyväksytty talousarvio	Siirrot	Käyttötarkoitukseensa sidotut tulot	
		1	2	3 = 1 + 2	4	5	6 = 3 + 4+5	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12 = 9 + 10 + 11
2	Euroopan aluekehitysrahasto (EAKR)	40 455	2	40 457	–	410	40 867	21 327	(488)	20 839	0	2 555	23 394
	Koheesiorahasto	7 053	(2)	7 052	–	233	7 285	3 078	2 445	5 523	0	233	5 756
	Koheesiorahasto, rahoitusosuus Verkkojen Eurooppa -välineen liikenneosioon	1 668	–	1 668	–	21	1 688	1 303	46	1 350	–	14	1 364
	Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	4	–	4	–	0	4	2	(0)	2	–	0	2
	Euroopan sosiaalirahasto plus (ESR+)	17 184	0	17 184	–	105	17 288	7 550	693	8 243	1	2 722	10 966
	Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	2	–	2	–	–	2	0	0	0	–	0	1
	Tuki Kyproksen turkkilaiselle yhteisölle	35	–	35	–	0	36	34	6	40	0	0	41
	EU:n elpymis- ja palautumistukiväline (ml. teknisen tuen väline)	126	(5)	121	–	560	681	125	(5)	120	2	40 222	40 344
	Euron suojaaminen rahanväärennykseltä (Perikles IV -ohjelma)	1	–	1	–	0	1	1	(0)	1	–	0	1
	Euroopan unionin elpymisvälineen rahoituskustannukset	4 967	0	4 967	–	144	5 111	4 967	0	4 967	1 863	145	6 976
	Unionin pelastuspalvelumekanismi (RescEU)	211	0	211	0	38	250	108	25	133	–	314	446

(miljoonaa euroa)

Rahoituskehyksen otsake	Maksusitoumusmäärärahat						Maksumäärärahat					
	Talousarviomäärärahat			Lisämäärärahat		Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Talousarviomäärärahat			Lisämäärärahat		Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä
	Alkuperäinen hyväksytty talousarvio	Lisätalousarviot & siirrot	Lopullinen hyväksytty talousarvio	Siirrot	Käyttötarkoitukseensa sidotut tulot		Alkuperäinen hyväksytty talousarvio	Lisätalousarviot & siirrot	Lopullinen hyväksytty talousarvio	Siirrot	Käyttötarkoitukseensa sidotut tulot	
	1	2	3 = 1 + 2	4	5	6 = 3 + 4+5	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12 = 9 + 10 + 11
EU4Health	583	0	583	–	27	609	585	(52)	532	4	21	557
Väline hätätilanteen tuen antamiseksi unionin sisällä (ESI)	–	–	–	–	1	1	1	(1)	–	–	26	26
Erillisvirastot	286	0	286	–	26	312	273	1	274	–	25	299
Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Komission toimivaltansa ja saamiensa erityisten toimivaltuuksien nojalla rahoittamat toimet	12	3	16	–	–	16	12	1	13	–	–	13
Työllisyys ja sosiaalinen innovointi	109	(2)	107	–	9	116	76	3	78	1	11	91
Erasmus+	3 969	(0)	3 969	–	1 135	5 105	3 766	31	3 797	18	1 151	4 966
Euroopan solidaarisuusjoukot	147	0	147	–	74	221	133	5	138	3	78	220
Luova Eurooppa	352	(0)	352	–	21	373	347	(23)	324	2	23	350
Oikeusasiat	42	(0)	42	0	1	43	38	4	41	1	1	43
Perusoikeudet ja arvot	236	1	238	–	2	240	188	3	191	1	2	194
Erillisvirastot	324	–	324	–	12	336	322	(1)	321	–	12	333
Muut toimet	9	(0)	9	–	0	9	7	2	9	–	0	9
Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	19	–	19	–	0	19	26	(1)	25	–	0	25

(miljoonaa euroa)

	Rahoituskehyksen otsake	Maksusitoumusmäärärahat						Maksumäärärahat					
		Talousarviomäärärahat			Lisämäärärahat		Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Talousarviomäärärahat			Lisämäärärahat		Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä
		Alkuperäinen hyväksytty talousarvio	Lisätalousarviot & siirrot	Lopullinen hyväksytty talousarvio	Siirrot	Käyttötarkoitukseensa sidotut tulot		Alkuperäinen hyväksytty talousarvio	Lisätalousarviot & siirrot	Lopullinen hyväksytty talousarvio	Siirrot	Käyttötarkoitukseensa sidotut tulot	
		1	2	3 = 1 + 2	4	5	6 = 3 + 4+5	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12 = 9 + 10 + 11
	Komission toimivaltansa ja saamiensa erityisten toimivaltuuksien nojalla rahoittamat toimet	186	1	186	–	5	191	176	2	178	–	5	183
	Otsake 2 yhteensä: Koheesio, palautumiskyky ja arvot	77 980	(1)	77 979	0	2 825	80 804	44 445	2 696	47 141	1 897	47 563	96 601
3	Euroopan maatalouden tukirahasto (maataloustukirahasto)	39 976	0	39 976	366	995	41 338	40 031	(16)	40 014	367	995	41 377
	Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahasto (maaseuturahasto)	13 226	–	13 226	0	343	13 569	10 497	3 912	14 409	0	1 964	16 373
	Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahasto (EMKVR)	946	(0)	946	–	23	969	661	8	668	1	2	671
	Kestävää kalastusta koskevat kumppanuussopimukset ja alueelliset kalastusjärjestöt	157	(40)	117	–	–	117	141	(30)	111	–	–	111
	Erillisvirastot	30	–	30	–	1	32	30	–	30	–	1	32
	Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	1	–	1	–	–	1	5	(2)	4	–	–	4
	Ympäristö- ja ilmastotoimien ohjelma (Life)	776	6	782	(0)	9	791	596	78	675	8	7	690
	Oikeudenmukaisen siirtymän rahasto	1 514	–	1 514	–	86	1 600	6	(3)	3	–	1 432	1 436
	Oikeudenmukaisen siirtymän mekanismin mukainen julkisen sektorin lainajärjestely	–	–	–	–	428	428	25	–	25	–	503	528

(miljoonaa euroa)

Rahoituskehyksen otsake	Maksusitoumusmäärärahat						Maksumäärärahat					
	Talousarviomäärärahat			Lisämäärärahat		Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Talousarviomäärärahat			Lisämäärärahat		Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä
	Alkuperäinen hyväksytty talousarvio	Lisätalousarviot & siirrot	Lopullinen hyväksytty talousarvio	Siirrot	Käyttötarkoitukseensa sidotut tulot		Alkuperäinen hyväksytty talousarvio	Lisätalousarviot & siirrot	Lopullinen hyväksytty talousarvio	Siirrot	Käyttötarkoitukseensa sidotut tulot	
	1	2	3 = 1 + 2	4	5	6 = 3 + 4+5	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12 = 9 + 10 + 11
Erillisvirastot	77	(6)	71	–	9	79	77	(6)	71	–	9	79
Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	2	–	2	–	–	2	5	(1)	4	–	–	4
Komission toimivaltansa ja saamiensa erityisten toimivaltuuksien nojalla rahoittamat toimet	26	8	35	–	–	35	16	9	25	–	–	25
Otsake 3 yhteensä: Luonnonvarat ja ympäristö	56 731	(32)	56 700	366	1 894	58 961	52 092	3 948	56 039	375	4 914	61 329
4 Turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahasto	1 869	48	1 917	–	243	2 159	1 165	42	1 207	2	241	1 450
Erillisvirastot	234	(48)	186	–	9	195	234	(38)	196	–	9	205
Yhdennetyn rajaturvallisuuden rahasto (IBMF) – rajaturvallisuuden ja viisumipolitiikan rahoitustukiväline (BMVI)	1 235	–	1 235	–	369	1 603	462	357	819	1	471	1 291
Yhdennetyn rajaturvallisuuden rahasto (IBMF) – tullitarkastuslaitteiden rahoitusväline	147	(146)	0	–	0	0	56	(48)	8	24	–	32
Erillisvirastot	1 307	–	1 307	–	73	1 380	1 287	47	1 334	–	73	1 407
Otsake 4 yhteensä: Muuttoliike ja rajaturvallisuus	4 791	(146)	4 645	–	693	5 338	3 204	360	3 564	28	794	4 386

(miljoonaa euroa)

	Rahoituskehyksen otsake	Maksusitoumusmäärärahat						Maksumäärärahat					
		Talousarviomäärärahat			Lisämäärärahat		Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Talousarviomäärärahat			Lisämäärärahat		Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä
		Alkuperäinen hyväksytty talousarvio	Lisätalousarviot & siirrot	Lopullinen hyväksytty talousarvio	Siirrot	Käyttötarkoitukseensa sidotut tulot		Alkuperäinen hyväksytty talousarvio	Lisätalousarviot & siirrot	Lopullinen hyväksytty talousarvio	Siirrot	Käyttötarkoitukseensa sidotut tulot	
		1	2	3 = 1 + 2	4	5	6 = 3 + 4+5	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12 = 9 + 10 + 11
5	Sisäisen turvallisuuden rahasto (ISF)	337	(0)	337	–	51	388	227	16	244	1	51	296
	Ydinvoimaloiden käytöstäpoisto (Liettua)	75	–	75	–	–	75	90	–	90	–	–	90
	Ydinturvallisuus ja ydinvoimaloiden käytöstäpoisto (ml. Bulgaria ja Slovakia)	70	(0)	70	–	0	70	91	(28)	63	2	–	64
	Erillisvirastot	288	–	288	–	10	298	288	2	290	–	10	300
	Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	–	–	–	–	–	–	–	1	1	–	–	1
	Komission toimivaltansa ja saamiensa erityisten toimivaltuuksien nojalla rahoittamat toimet	23	(0)	23	–	0	24	22	(0)	22	–	0	22
	Euroopan puolustusrahasto (tutkimus)	404	(14)	390	–	10	400	314	(27)	287	1	8	296
	Euroopan puolustusrahasto (muu kuin tutkimus)	1 030	(31)	999	–	28	1 027	702	(157)	545	2	19	566
	Sotilaallinen liikkuvuus	252	–	252	–	0	252	137	–	137	0	0	137
	Puolustusalan yhteistoiminnallisia hankintoja koskeva lyhyen aikavälin väline	40	–	40	–	1	41	100	(40)	60	–	3	63
	Puolustusteollisuuden vahvistamisväline	–	–	–	–	8	8	120	(70)	50	–	11	61
	Euroopan puolustusteollisuusohjelma	2	(2)	–	–	–	–	2	(2)	–	–	–	–

(miljoonaa euroa)

	Rahoituskehyksen otsake	Maksusitoumusmäärärahat						Maksumäärärahat					
		Talousarviomäärärahat			Lisämäärärahat		Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Talousarviomäärärahat			Lisämäärärahat		Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä
		Alkuperäinen hyväksytty talousarvio	Lisätalousarviot & siirrot	Lopullinen hyväksytty talousarvio	Siirrot	Käyttötarkoitukseensa sidotut tulot		Alkuperäinen hyväksytty talousarvio	Lisätalousarviot & siirrot	Lopullinen hyväksytty talousarvio	Siirrot	Käyttötarkoitukseensa sidotut tulot	
		1	2	3 = 1 + 2	4	5	6 = 3 + 4+5	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12 = 9 + 10 + 11
	Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
	Unionin turvallisten yhteyksien ohjelma	111	47	158	–	–	158	50	1	51	–	–	51
	Otsake 5 yhteensä: Turvallisuus ja puolustus	2 633	–	2 633	–	109	2 742	2 143	(304)	1 839	6	103	1 947
6	Naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön väline (NDICI) – Globaali Eurooppa	10 891	20	10 911	736	645	12 292	9 672	121	9 793	70	919	10 782
	Kansainvälisen ydinturvallisuusyhteistyön eurooppalainen väline (INSC)	44	0	44	1	21	66	38	17	54	1	14	69
	Humanitaarinen apu (HUMA)	1 944	625	2 569	–	19	2 588	1 860	610	2 470	6	16	2 493
	Yhteinen ulko- ja turvallisuuspolitiikka (YUTP)	394	(0)	393	–	36	429	394	6	399	1	38	439
	Merentakaiset maat ja alueet (MMA) (ml. Grönlanti)	73	–	73	2	34	108	76	(15)	61	4	25	90
	Makrotaloudellinen rahoitusapu plus	0	0	0	–	591	591	0	0	0	–	679	680
	Ukrainan lainayhteistyömekanismi	–	–	–	–	1 535	1 535	–	–	–	–	1 535	1 535
	Muut toimet	148	(60)	88	–	1	89	108	(61)	47	–	1	48
	Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
	Unionin turvallisten yhteyksien ohjelma	50	–	50	–	–	50	–	–	–	–	–	–

(miljoonaa euroa)

	Rahoituskehyksen otsake	Maksusitoumusmäärärahat						Maksumäärärahat					
		Talousarviomäärärahat			Lisämäärärahat		Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Talousarviomäärärahat			Lisämäärärahat		Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä
		Alkuperäinen hyväksytty talousarvio	Lisätalousarviot & siirrot	Lopullinen hyväksytty talousarvio	Siirrot	Käyttötarkoitukseensa sidotut tulot		Alkuperäinen hyväksytty talousarvio	Lisätalousarviot & siirrot	Lopullinen hyväksytty talousarvio	Siirrot	Käyttötarkoitukseensa sidotut tulot	
		1	2	3 = 1 + 2	4	5	6 = 3 + 4+5	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12 = 9 + 10 + 11
	Komission toimivaltansa ja saamiensa erityisten toimivaltuuksien nojalla rahoittamat toimet	96	(1)	95	–	1	95	92	(4)	88	–	0	88
	Liittymistä valmisteleva tuki (IPA III)	2 170	(0)	2 170	129	85	2 384	2 086	(90)	1 995	11	115	2 122
	Länsi-Balkanin uudistus- ja kasvutukiväline	499	(0)	499	101	–	600	101	0	101	23	–	124
	Otsake 6 yhteensä: Naapurialueet ja muu maailma	16 308	584	16 892	970	2 966	20 828	14 426	584	15 010	116	3 343	18 469
7	Henkilöstön eläkkeet	2 795	(5)	2 790	–	312	3 102	2 795	(5)	2 790	–	312	3 102
	(Entisten jäsenten eläkkeet) Euroopan parlamentti	22	(3)	19	–	–	19	22	(3)	19	–	–	19
	(Entisten jäsenten eläkkeet) Eurooppa-neuvosto ja neuvosto	1	(0)	1	–	–	1	1	(0)	1	–	–	1
	(Entisten jäsenten eläkkeet) komissio	12	(2)	9	–	–	9	12	(2)	9	–	–	9
	(Entisten jäsenten eläkkeet) Euroopan unionin tuomioistuin	19	(2)	17	–	–	17	19	(2)	17	–	–	17
	(Entisten jäsenten eläkkeet) Euroopan tilintarkastustuomioistuin	8	(1)	7	–	–	7	8	(1)	7	–	–	7
	(Entisten jäsenten eläkkeet) Euroopan oikeusasiamies	0	0	0	–	–	0	0	0	0	–	–	0

(miljoonaa euroa)

Rahoituskehyksen otsake	Maksusitoumusmäärärahat						Maksumäärärahat					
	Talousarviomäärärahat			Lisämäärärahat		Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Talousarviomäärärahat			Lisämäärärahat		Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä
	Alkuperäinen hyväksytty talousarvio	Lisätalousarviot & siirrot	Lopullinen hyväksytty talousarvio	Siirrot	Käyttötarkoitukseensa sidotut tulot		Alkuperäinen hyväksytty talousarvio	Lisätalousarviot & siirrot	Lopullinen hyväksytty talousarvio	Siirrot	Käyttötarkoitukseensa sidotut tulot	
	1	2	3 = 1 + 2	4	5	6 = 3 + 4+5	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12 = 9 + 10 + 11
(Entisten jäsenten eläkkeet) Euroopan tietosuojavaltuutettu	0	(0)	0	–	–	0	0	(0)	0	–	–	0
(Eurooppa-koulut) Komissio	266	(3)	263	–	35	298	266	(3)	263	0	39	302
Henkilöstösääntöjen alaisen henkilöstön palkat	3 085	(56)	3 028	–	129	3 157	3 085	(56)	3 028	0	129	3 157
Ulkopuolisen henkilöstön palkat	311	(11)	300	–	169	469	311	(11)	300	21	172	493
Jäsenet – palkat, avustukset ja korvaukset	17	3	20	–	0	21	17	3	20	1	0	22
Jäsenet – siirtymäkorvaukset	5	(2)	2	–	–	2	5	(2)	2	–	–	2
Palvelukseen ottamiseen liittyvät kulut	33	0	33	–	0	33	33	0	33	3	0	37
Tehtävien lopullinen päättyminen	8	(0)	7	–	–	7	8	(0)	7	–	–	7
Koulutusmenot	16	0	17	–	8	25	16	0	17	10	11	37
Sosiaalisiin palveluihin ja liikkuvuuteen liittyvät menot	22	1	23	(0)	30	53	22	1	23	7	34	64
Tieto- ja viestintätekniikka	285	7	292	–	308	600	285	7	292	120	354	765
Rakennusten vuokrat ja ostot	274	48	321	–	690	1 011	274	48	321	30	691	1 042
Rakennuksiin liittyvät menot	150	(37)	113	–	44	158	150	(37)	113	44	49	207
Turvallisuus	79	(1)	78	–	14	92	79	(1)	78	25	21	124
Virkamatka- ja edustusmenot	45	16	61	–	4	66	45	16	61	10	5	76
Kokoukset, komiteat, konferenssit	16	(4)	12	–	2	14	16	(4)	12	5	3	20

(miljoonaa euroa)

	Rahoituskehyksen otsake	Maksusitoumusmäärärahat						Maksumäärärahat					
		Talousarviomäärärahat			Lisämäärärahat		Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Talousarviomäärärahat			Lisämäärärahat		Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä
		Alkuperäinen hyväksytty talousarvio	Lisätalousarviot & siirrot	Lopullinen hyväksytty talousarvio	Siirrot	Käyttötarkoitukseensa sidotut tulot		Alkuperäinen hyväksytty talousarvio	Lisätalousarviot & siirrot	Lopullinen hyväksytty talousarvio	Siirrot	Käyttötarkoitukseensa sidotut tulot	
		1	2	3 = 1 + 2	4	5	6 = 3 + 4+5	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12 = 9 + 10 + 11
	Virallinen lehti	4	(2)	2	–	0	2	4	(2)	2	1	0	3
	Julkaisut	11	2	13	–	5	17	11	2	13	5	6	24
	Tiedonhankinta	7	0	7	–	1	8	7	0	7	2	1	9
	Tutkimukset ja selvitykset	7	(2)	5	–	0	5	7	(2)	5	5	0	10
	Yleiset laitteet, ajoneuvot, kalusto	29	(4)	25	–	5	30	29	(4)	25	9	7	41
	Ulkopuoliset kielipalvelut	35	(5)	31	–	41	72	35	(5)	31	2	41	74
	Muut hallintomenot	20	(3)	17	–	30	46	20	(3)	17	5	37	58
	Erillisvirastot	–	3	3	–	–	3	–	3	3	–	–	3
	Muiden toimielinten hallintomenot	5 265	(16)	5 249	1	520	5 769	5 265	(16)	5 249	621	529	6 399
	Otsake 7 yhteensä: EU:n yleinen hallinto	12 845	(79)	12 766	1	2 348	15 115	12 845	(79)	12 766	927	2 440	16 133
O	Innovaatiorahasto	–	–	–	–	6 788	6 788	–	–	–	–	12 293	12 293
	Ukrainan tukiväline	4 320	(0)	4 320	31	515	4 866	3 274	(469)	2 805	121	662	3 587
	Muut toimet	–	–	–	–	112	112	–	–	–	–	114	114
	Otsake O yhteensä: Monivuotisen rahoituskehyksen ulkopuoliset	4 320	(0)	4 320	31	7 415	11 767	3 274	(469)	2 805	121	13 069	15 994
S	Eurooppalainen solidaarisuusvaraus	1 167	0	1 167	310	–	1 477	1 167	0	1 167	310	–	1 477
	Hätäapuvaraus	584	(584)	–	–	–	–	584	(584)	–	–	–	–

(miljoonaa euroa)

Rahoituskehyksen otsake	Maksusitoumusmäärärahat						Maksumäärärahat					
	Talousarviomäärärahat			Lisämäärärahat		Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Talousarviomäärärahat			Lisämäärärahat		Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä
	Alkuperäinen hyväksytty talousarvio	Lisätalousarviot & siirrot	Lopullinen hyväksytty talousarvio	Siirrot	Käyttötarkoitukseensa sidotut tulot		Alkuperäinen hyväksytty talousarvio	Lisätalousarviot & siirrot	Lopullinen hyväksytty talousarvio	Siirrot	Käyttötarkoitukseensa sidotut tulot	
	1	2	3 = 1 + 2	4	5	6 = 3 + 4+5	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12 = 9 + 10 + 11
Euroopan globalisaatiorahasto (EGR)	34	–	34	–	9	43	5	7	12	0	9	21
Brexit-mukautusvaraus	564	–	564	–	–	564	564	–	564	–	–	564
Otsake S yhteensä: Unionissa ja sen ulkopuolella käytettävät solidaarisuusmekanismit (erityisrahoitusvälineet)	2 349	(584)	1 766	310	9	2 085	2 320	(576)	1 744	310	9	2 063
YHTEENSÄ	**199 438**	**(199)**	**199 239**	**1 795**	**27 070**	**228 104**	**155 209**	**5 953**	**161 163**	**3 887**	**85 907**	**250 956**

6.7 YKSITYISKOHTAINEN MONIVUOTINEN RAHOITUSKEHYS: MAKSUSITOUMUSMÄÄRÄRAHOJEN TOTEUTUMINEN

(miljoonaa euroa)

	Rahoituskehyksen otsake	Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Tehdyt sitoumukset					Vuodelle 2026 siirretyt määrärahat			Raukeavat määrärahat			
			Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Yhteensä	%	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Yhteensä	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Yhteensä
		1	2	3	4	5 = 2 + 3+4	6 = 5/1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10+11+12
1	Horisontti Eurooppa	19 213	12 758	116	3 941	16 815	88 %	(0)	2 390	2 390	5	–	2	7
	Euratomin tutkimus- ja koulutusohjelma	405	286	–	90	376	93 %	0	28	28	1	0	0	1

(miljoonaa euroa)

Rahoituskehyksen otsake	Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Tehdyt sitoumukset					Vuodelle 2026 siirretyt määrärahat			Raukeavat määrärahat			
		Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Yhteensä	%	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Yhteensä	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Yhteensä
	1	2	3	4	5 = 2 + 3+4	6 = 5/1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10+11+12
Kansainvälinen lämpöydinkoereaktori (ITER)	490	486	–	1	488	100 %	–	2	2	0	–	–	0
Muut toimet	629	–	–	167	167	27 %	–	462	462	–	–	0	0
Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	10	10	–	–	10	99 %	–	0	0	–	–	0	0
InvestEU-rahasto	1 294	378	–	842	1 221	94 %	(0)	73	73	0	–	–	0
Verkkojen Eurooppa -välineen liikenneosio	1 745	1 675	–	26	1 701	97 %	–	44	44	(0)	–	–	(0)
Verkkojen Eurooppa -välineen energiaosio	996	926	–	1	926	93 %	–	70	70	(0)	–	–	(0)
Verkkojen Eurooppa -välineen digitaaliosio	230	226	–	3	229	100 %	–	1	1	0	–	–	0
Digitaalinen Eurooppa -ohjelma	1 189	1 097	0	40	1 137	96 %	–	52	52	0	(0)	0	0
Erillisvirastot	240	230	–	8	237	99 %	–	2	2	0	–	0	0

(miljoonaa euroa)

Rahoituskehyksen otsake	Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Tehdyt sitoumukset					Vuodelle 2026 siirretyt määrärahat			Raukeavat määrärahat			
		Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Yhteensä	%	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Yhteensä	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Yhteensä
	1	2	3	4	5 = 2 + 3+4	6 = 5/1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10+11+12
Muut toimet	169	1	–	84	85	51 %	–	83	83	–	–	–	–
Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	9	9	–	–	9	100 %	–	0	0	–	–	–	–
Komission toimivaltansa ja saamiensa erityisten toimivaltuuksien nojalla rahoittamat toimet	29	26	–	3	29	99 %	–	0	0	0	0	0	0
Sisämarkkinaohjelma (ml. pk-yritykset)	663	614	0	33	647	98 %	–	16	16	0	(0)	(0)	(0)
EU:n petostentorjuntaohjelma	28	27	0	1	28	100 %	–	0	0	0	0	0	0
Veroyhteistyö (Fiscalis)	40	39	–	0	39	98 %	–	1	1	0	–	–	0
Tulliyhteistyö (Tulli-ohjelma)	208	198	–	2	200	96 %	–	7	7	0	–	–	0
Erillisvirastot	165	152	–	6	158	96 %	–	6	6	0	–	–	0
Muut toimet	8	7	–	1	8	100 %	–	–	–	0	–	–	0

(miljoonaa euroa)

	Rahoituskehyksen otsake	Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Tehdyt sitoumukset					Vuodelle 2026 siirretyt määrärahat			Raukeavat määrärahat			
			Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Yhteensä	%	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Yhteensä	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Yhteensä
		1	2	3	4	5 = 2 + 3+4	6 = 5/1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10+11+12
	Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	13	13	–	–	13	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	Euroopan avaruusohjelma	2 368	2 051	–	195	2 246	95 %	–	122	122	0	–	(0)	(0)
	Erillisvirastot	83	80	–	3	83	100 %	–	0	0	–	–	–	–
	Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	45	45	–	–	45	100 %	–	–	–	0	–	–	0
	Unionin turvallisten yhteyksien ohjelma	196	196	–	–	196	100 %	–	–	–	0	–	–	0
	Otsake 1 yhteensä: Sisämarkkinat, innovointi ja digitaalitalous	30 466	21 532	116	5 446	27 095	89 %	(0)	3 362	3 362	7	(0)	2	9
2	Euroopan aluekehitysrahasto (EAKR)	40 867	39 650	–	290	39 940	98 %	–	90	90	806	–	29	836
	Koheesiorahasto	7 285	6 800	–	233	7 034	97 %	–	–	–	252	–	–	252
	Koheesiorahasto, rahoitusosuus Verkkojen Eurooppa -välineen liikenneosioon	1 688	1 668	–	9	1 677	99 %	–	11	11	0	–	–	0

(miljoonaa euroa)

Rahoituskehyksen otsake	Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Tehdyt sitoumukset					Vuodelle 2026 siirretyt määrärahat			Raukeavat määrärahat			
		Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Yhteensä	%	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Yhteensä	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Yhteensä
	1	2	3	4	5 = 2 + 3+4	6 = 5/1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10+11+12
Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	4	4	–	–	4	98 %	–	–	–	–	–	0	0
Euroopan sosiaalirahasto plus (ESR+)	17 288	17 130	–	86	17 216	100 %	(0)	18	18	54	–	0	54
Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	2	2	–	–	2	100 %	–	–	–	–	–	–	–
Tuki Kyproksen turkkilaiselle yhteisölle	36	35	–	0	36	100 %	–	0	0	0	–	0	0
EU:n elpymis- ja palautumistukiväline (ml. teknisen tuen väline)	681	121	–	506	627	92 %	–	54	54	0	–	(0)	0
Euron suojaaminen rahanväärennykseltä (Perikles IV -ohjelma)	1	1	–	0	1	100 %	–	(0)	(0)	0	–	0	0
Euroopan unionin elpymisvälineen rahoituskustannukset	5 111	4 967	–	50	5 017	98 %	–	93	93	–	–	0	0

(miljoonaa euroa)

Rahoituskehyksen otsake	Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Tehdyt sitoumukset					Vuodelle 2026 siirretyt määrärahat			Raukeavat määrärahat			
		Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Yhteensä	%	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Yhteensä	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Yhteensä
	1	2	3	4	5 = 2 + 3+4	6 = 5/1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10+11+12
Unionin pelastuspalvelumekanismi (RescEU)	250	211	0	26	237	95 %	(1)	12	11	–	1	0	1
EU4Health	609	583	0	24	607	100 %	–	2	2	0	(0)	0	(0)
Väline hätätilanteen tuen antamiseksi unionin sisällä (ESI)	1	–	–	–	–	–	–	1	1	–	–	0	0
Erillisvirastot	312	286	–	20	305	98 %	–	6	6	–	–	0	0
Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Komission toimivaltansa ja saamiensa erityisten toimivaltuuksien nojalla rahoittamat toimet	16	16	–	–	16	99 %	–	–	–	0	–	–	0
Työllisyys ja sosiaalinen innovointi	116	106	–	5	112	96 %	0	4	4	1	–	–	1
Erasmus+	5 105	3 969	0	715	4 684	92 %	–	420	420	0	(0)	0	0
Euroopan solidaarisuusjoukot	221	147	–	25	172	78 %	–	49	49	–	–	0	0

(miljoonaa euroa)

Rahoituskehyksen otsake	Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Tehdyt sitoumukset					Vuodelle 2026 siirretyt määrärahat			Raukeavat määrärahat			
		Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Yhteensä	%	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Yhteensä	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Yhteensä
	1	2	3	4	5 = 2 + 3+4	6 = 5/1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10+11+12
Luova Eurooppa	373	352	–	15	367	98 %	–	6	6	0	–	0	0
Oikeusasiat	43	42	–	0	42	97 %	–	1	1	0	0	–	0
Perusoikeudet ja arvot	240	238	–	1	239	100 %	–	1	1	0	–	–	0
Erillisvirastot	336	324	–	8	332	99 %	–	4	4	–	–	(0)	(0)
Muut toimet	9	9	–	0	9	100 %	–	–	–	–	–	–	–
Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	19	18	–	–	18	98 %	–	0	0	0	–	0	0
Komission toimivaltansa ja saamiensa erityisten toimivaltuuksien nojalla rahoittamat toimet	191	186	0	4	190	99 %	–	1	1	0	(0)	0	0
Otsake 2 yhteensä: Koheesio, palautumiskyky ja arvot	80 804	76 865	0	2 019	78 884	98 %	(1)	776	776	1 113	1	30	1 144

(miljoonaa euroa)

	Rahoituskehyksen otsake	Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Tehdyt sitoumukset					Vuodelle 2026 siirretyt määrärahat			Raukeavat määrärahat			
			Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Yhteensä	%	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Yhteensä	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Yhteensä
		1	2	3	4	5 = 2 + 3+4	6 = 5/1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10+11+12
3	Euroopan maatalouden tukirahasto (maataloustukirahasto)	41 338	39 759	192	925	40 875	99 %	391	71	462	0	–	(0)	0
	Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahasto (maaseuturahasto)	13 569	13 226	–	1	13 227	97 %	–	170	170	0	0	172	172
	Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahasto (EMKVR)	969	946	–	1	946	98 %	–	0	0	0	–	23	23
	Kestävää kalastusta koskevat kumppanuussopimukset ja alueelliset kalastusjärjestöt	117	117	–	–	117	100 %	–	–	–	0	–	–	0
	Erillisvirastot	32	30	–	1	31	99 %	–	0	0	–	–	–	–
	Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	1	1	–	–	1	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	Ympäristö- ja ilmastotoimien ohjelma (Life)	791	782	–	3	785	99 %	–	6	6	0	(0)	0	0

(miljoonaa euroa)

	Rahoituskehyksen otsake	Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Tehdyt sitoumukset					Vuodelle 2026 siirretyt määrärahat			Raukeavat määrärahat			
			Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Yhteensä	%	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Yhteensä	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Yhteensä
		1	2	3	4	5 = 2 + 3+4	6 = 5/1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10+11+12
	Oikeudenmukaisen siirtymän rahasto	1 600	1 503	–	1	1 504	94 %	–	85	85	11	–	–	11
	Oikeudenmukaisen siirtymän mekanismin mukainen julkisen sektorin lainajärjestely	428	–	–	57	57	13 %	–	372	372	–	–	–	–
	Erillisvirastot	79	71	–	8	79	99 %	–	1	1	–	–	0	0
	Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	2	2	–	–	2	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	Komission toimivaltansa ja saamiensa erityisten toimivaltuuksien nojalla rahoittamat toimet	35	35	–	–	35	100 %	–	–	–	0	–	–	0
	Otsake 3 yhteensä: Luonnonvarat ja ympäristö	58 961	56 472	192	995	57 658	98 %	391	705	1 096	11	(0)	195	206
4	Turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahasto	2 159	1 916	–	5	1 921	89 %	–	238	238	0	–	–	0
	Erillisvirastot	195	186	–	6	192	98 %	–	4	4	–	–	0	0

(miljoonaa euroa)

	Rahoituskehyksen otsake	Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Tehdyt sitoumukset					Vuodelle 2026 siirretyt määrärahat			Raukeavat määrärahat			
			Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Yhteensä	%	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Yhteensä	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Yhteensä
		1	2	3	4	5 = 2 + 3+4	6 = 5/1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10+11+12
	Yhdennetyn rajaturvallisuuden rahasto (IBMF) – rajaturvallisuuden ja viisumipolitiikan rahoitustukiväline (BMVI)	1 603	1 235	–	32	1 266	79 %	–	337	337	0	–	–	0
	Yhdennetyn rajaturvallisuuden rahasto (IBMF) – tullitarkastuslaitteiden rahoitusväline	0	0	–	–	0	69 %	–	–	–	0	–	0	0
	Erillisvirastot	1 380	1 307	–	52	1 359	98 %	–	21	21	–	–	0	0
	Otsake 4 yhteensä: Muuttoliike ja rajaturvallisuus	5 338	4 644	–	94	4 738	89 %	–	599	599	0	–	0	1
5	Sisäisen turvallisuuden rahasto (ISF)	388	336	–	2	338	87 %	–	50	50	0	–	–	0
	Ydinvoimaloiden käytöstäpoisto (Liettua)	75	75	–	–	75	100 %	–	–	–	0	–	–	0

(miljoonaa euroa)

Rahoituskehyksen otsake	Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Tehdyt sitoumukset					Vuodelle 2026 siirretyt määrärahat			Raukeavat määrärahat			
		Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Yhteensä	%	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Yhteensä	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Yhteensä
	1	2	3	4	5 = 2 + 3+4	6 = 5/1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10+11+12
Ydinturvallisuus ja ydinvoimaloiden käytöstäpoisto (ml. Bulgaria ja Slovakia)	70	70	–	0	70	100 %	–	(0)	(0)	0	–	0	0
Erillisvirastot	298	277	–	6	283	95 %	12	4	15	–	–	0	0
Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Komission toimivaltansa ja saamiensa erityisten toimivaltuuksien nojalla rahoittamat toimet	24	23	–	–	23	99 %	0	0	0	0	–	0	0
Euroopan puolustusrahasto (tutkimus)	400	390	–	10	400	100 %	–	–	–	0	–	–	0
Euroopan puolustusrahasto (muu kuin tutkimus)	1 027	999	–	27	1 026	100 %	–	1	1	–	–	(0)	(0)
Sotilaallinen liikkuvuus	252	252	–	–	252	100 %	–	0	0	0	–	–	0
Puolustusalan yhteistoiminnallisia hankintoja koskeva lyhyen aikavälin väline	41	40	–	1	41	100 %	–	–	–	–	–	–	–

(miljoonaa euroa)

	Rahoituskehyksen otsake	Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Tehdyt sitoumukset					Vuodelle 2026 siirretyt määrärahat			Raukeavat määrärahat			
			Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Yhteensä	%	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Yhteensä	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Yhteensä
		1	2	3	4	5 = 2 + 3+4	6 = 5/1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10+11+12
	Puolustusteollisuuden vahvistamisväline	8	–	–	–	–	–	–	8	8	–	–	–	–
	Euroopan puolustusteollisuusohjelma	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
	Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
	Unionin turvallisten yhteyksien ohjelma	158	158	–	–	158	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	Otsake 5 yhteensä: Turvallisuus ja puolustus	2 742	2 620	–	46	2 666	97 %	12	63	75	0	–	0	0
6	Naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön väline (NDICI) – Globaali Eurooppa	12 292	10 356	701	305	11 361	92 %	565	339	904	0	26	0	27
	Kansainvälisen ydinturvallisuusyhteistyön eurooppalainen väline (INSC)	66	44	1	21	66	100 %	(0)	0	(0)	0	1	(0)	1

(miljoonaa euroa)

Rahoituskehyksen otsake	Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Tehdyt sitoumukset					Vuodelle 2026 siirretyt määrärahat			Raukeavat määrärahat			
		Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Yhteensä	%	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Yhteensä	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Yhteensä
	1	2	3	4	5 = 2 + 3+4	6 = 5/1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10+11+12
Humanitaarinen apu (HUMA)	2 588	2 569	–	6	2 575	99 %	(0)	13	13	0	–	0	0
Yhteinen ulko- ja turvallisuuspolitiikka (YUTP)	429	393	–	25	419	98 %	–	10	10	0	–	0	0
Merentakaiset maat ja alueet (MMA) (ml. Grönlanti)	108	67	1	–	68	62 %	7	34	41	–	0	–	0
Makrotaloudellinen rahoitusapu plus	591	0	–	570	570	96 %	–	21	21	–	–	0	0
Ukrainan lainayhteistyömekanismi	1 535	–	–	1 535	1 535	100 %	–	–	–	–	–	–	–
Muut toimet	89	88	–	0	88	100 %	–	0	0	0	–	0	0
Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Unionin turvallisten yhteyksien ohjelma	50	50	–	–	50	100 %	–	–	–	–	–	–	–

(miljoonaa euroa)

	Rahoituskehyksen otsake	Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Tehdyt sitoumukset					Vuodelle 2026 siirretyt määrärahat			Raukeavat määrärahat			
			Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Yhteensä	%	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Yhteensä	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Yhteensä
		1	2	3	4	5 = 2 + 3+4	6 = 5/1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10+11+12
	Komission toimivaltansa ja saamiensa erityisten toimivaltuuksien nojalla rahoittamat toimet	95	95	(0)	0	95	100 %	–	0	0	0	0	0	0
	Liittymistä valmisteleva tuki (IPA III)	2 384	2 062	126	35	2 223	93 %	106	50	156	0	5	–	5
	Länsi-Balkanin uudistus- ja kasvutukiväline	600	494	101	–	596	99 %	5	–	5	0	0	–	0
	Otsake 6 yhteensä: Naapurialueet ja muu maailma	20 828	16 218	929	2 498	19 645	94 %	682	468	1 151	0	32	0	32
7	Henkilöstön eläkkeet	3 102	2 790	–	312	3 101	100 %	–	1	1	–	–	–	–
	(Entisten jäsenten eläkkeet) Euroopan parlamentti	19	19	–	–	19	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	(Entisten jäsenten eläkkeet) Eurooppa-neuvosto ja neuvosto	1	1	–	–	1	100 %	–	–	–	–	–	–	–

(miljoonaa euroa)

Rahoituskehyksen otsake	Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Tehdyt sitoumukset					Vuodelle 2026 siirretyt määrärahat			Raukeavat määrärahat			
		Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Yhteensä	%	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Yhteensä	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Yhteensä
	1	2	3	4	5 = 2 + 3+4	6 = 5/1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10+11+12
(Entisten jäsenten eläkkeet) komissio	9	9	–	–	9	100 %	–	–	–	–	–	–	–
(Entisten jäsenten eläkkeet) Euroopan unionin tuomioistuin	17	17	–	–	17	100 %	–	–	–	–	–	–	–
(Entisten jäsenten eläkkeet) Euroopan tilintarkastustuomioistuin	7	7	–	–	7	100 %	–	–	–	–	–	–	–
(Entisten jäsenten eläkkeet) Euroopan oikeusasiamies	0	0	–	–	0	100 %	–	–	–	–	–	–	–
(Entisten jäsenten eläkkeet) Euroopan tietosuojavaltuutettu	0	0	–	–	0	100 %	–	–	–	–	–	–	–
(Eurooppa-koulut) Komissio	298	263	–	28	291	98 %	–	7	7	0	–	–	0
Henkilöstösäännöjen alaisen henkilöstön palkat	3 157	3 027	–	65	3 092	98 %	0	64	64	1	–	–	1
Ulkopuolisen henkilöstön palkat	469	299	–	52	351	75 %	(0)	116	116	1	–	1	1

(miljoonaa euroa)

Rahoituskehyksen otsake	Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Tehdyt sitoumukset					Vuodelle 2026 siirretyt määrärahat			Raukeavat määrärahat			
		Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Yhteensä	%	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Yhteensä	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Yhteensä
	1	2	3	4	5 = 2 + 3+4	6 = 5/1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10+11+12
Jäsenet – palkat, avustukset ja korvaukset	21	20	–	0	20	99 %	(0)	0	0	0	–	–	0
Jäsenet – siirtymäkorvaukset	2	2	–	–	2	100 %	–	–	–	–	–	–	–
Palvelukseen ottamiseen liittyvät kulut	33	33	–	0	33	99 %	(0)	0	0	0	–	0	0
Tehtävien lopullinen päättyminen	7	7	–	–	7	100 %	–	–	–	–	–	–	–
Koulutusmenot	25	17	–	5	21	86 %	–	3	3	0	–	0	0
Sosiaalisiin palveluihin ja liikkuvuuteen liittyvät menot	53	23	–	15	37	71 %	–	15	15	0	(0)	0	0
Tieto- ja viestintätekniikka	600	292	0	160	452	75 %	–	148	148	0	(0)	0	0
Rakennusten vuokrat ja ostot	1 011	321	–	136	458	45 %	–	554	554	0	–	0	0
Rakennuksiin liittyvät menot	158	113	–	21	134	85 %	–	23	23	0	–	0	0
Turvallisuus	92	78	–	9	87	94 %	–	5	5	0	–	0	0
Virkamatka- ja edustusmenot	66	61	–	2	63	96 %	–	2	2	0	–	0	0
Kokoukset, komiteat, konferenssit	14	12	–	1	13	90 %	–	1	1	0	–	0	0

(miljoonaa euroa)

Rahoituskehyksen otsake	Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Tehdyt sitoumukset					Vuodelle 2026 siirretyt määrärahat			Raukeavat määrärahat			
		Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Yhteensä	%	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Yhteensä	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Yhteensä
	1	2	3	4	5 = 2 + 3+4	6 = 5/1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10+11+12
Virallinen lehti	2	2	–	0	2	100 %	–	–	–	–	–	–	–
Julkaisut	17	13	–	3	16	91 %	–	2	2	0	–	0	0
Tiedonhankinta	8	7	–	1	7	97 %	–	0	0	0	–	0	0
Tutkimukset ja selvitykset	5	5	–	0	5	98 %	–	0	0	0	–	(0)	0
Yleiset laitteet, ajoneuvot, kalusto	30	25	0	2	27	89 %	–	3	3	0	(0)	0	0
Ulkopuoliset kielipalvelut	72	31	–	32	62	87 %	–	9	9	0	–	0	0
Muut hallintomenot	46	17	–	23	39	85 %	–	6	6	0	–	1	1
Erillisvirastot	3	3	–	–	3	100 %	–	–	–	–	–	–	–
Muiden toimielinten hallintomenot	5 769	5 192	1	381	5 574	97 %	–	138	138	57	–	1	58
Otsake 7 yhteensä: EU:n yleinen hallinto	15 115	12 707	1	1 247	13 955	92 %	(0)	1 099	1 099	59	(0)	3	62

(miljoonaa euroa)

	Rahoituskehyksen otsake	Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Tehdyt sitoumukset					Vuodelle 2026 siirretyt määrärahat			Raukeavat määrärahat			
			Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Yhteensä	%	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Yhteensä	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Yhteensä
		1	2	3	4	5 = 2 + 3+4	6 = 5/1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10+11+12
O	Innovaatiorahasto	6 788	–	–	1 551	1 551	23 %	–	5 237	5 237	–	–	–	–
	Ukrainan tukiväline	4 866	4 269	31	500	4 799	99 %	51	15	67	0	1	0	1
	Muut toimet	112	–	–	59	59	53 %	–	53	53	–	–	–	–
	Otsake O yhteensä: Monivuotisen rahoituskehyksen ulkopuoliset	11 767	4 269	31	2 110	6 409	54 %	51	5 306	5 357	0	1	–	1
S	Eurooppalainen solidaarisuusvaraus	1 477	170	310	–	480	33 %	997	–	997	–	–	–	–
	Hätäapuvaraus	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
	Euroopan globalisaatiorahasto (EGR)	43	21	–	–	21	48 %	–	1	1	14	–	7	21
	Brexit-mukautusvaraus	564	564	–	–	564	100 %	–	–	–	–	–	–	–

(miljoonaa euroa)

Rahoituskehyksen otsake	Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Tehdyt sitoumukset					Vuodelle 2026 siirretyt määrärahat			Raukeavat määrärahat			
		Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Yhteensä	%	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Yhteensä	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Yhteensä
	1	2	3	4	5 = 2 + 3+4	6 = 5/1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10+11+12
Otsake S yhteensä: Unionissa ja sen ulkopuolella käytettävät solidaarisuusmekanismit (erityisrahoitusvälineet)	2 085	755	310	–	1 065	51 %	997	1	998	14	–	7	21
Yhteensä:	**228 104**	**196 083**	**1 580**	**14 454**	**212 116**	**93 %**	**2 133**	**12 379**	**14 512**	**1 206**	**33**	**237**	**1 476**

6.8 YKSITYISKOHTAINEN MONIVUOTINEN RAHOITUSKEHYS: MAKSUMÄÄRÄRAHOJEN TOTEUTUMINEN

(miljoonaa euroa)

	Rahoituskehyksen otsake	Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Suoritetut maksut					Vuodelle 2026 siirretyt määrärahat			Raukeavat määrärahat			
			Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Yhteensä	%	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Yhteensä	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Yhteensä
		1	2	3	4	5 = 2 + 3+4	6 = 5/1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
1	Horisontti Eurooppa	21 125	11 056	61	1 994	13 111	62 %	57	7 941	7 999	8	7	0	15
	Euratomin tutkimus- ja koulutusohjelma	414	245	16	15	277	67 %	15	120	135	1	2	0	3
	Kansainvälinen lämpöydinkoereaktori (ITER)	647	641	1	2	643	99 %	1	2	3	0	0	0	1

(miljoonaa euroa)

Rahoituskehyksen otsake	Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Suoritetut maksut					Vuodelle 2026 siirretyt määrärahat			Raukeavat määrärahat			
		Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Yhteensä	%	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Yhteensä	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Yhteensä
	1	2	3	4	5 = 2 + 3+4	6 = 5/1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
Muut toimet	413	–	–	108	108	26 %	–	305	305	–	–	0	0
Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	17	16	–	–	16	96 %	–	0	0	1	–	0	1
InvestEU-rahasto	2 493	500	1	1 895	2 397	96 %	1	96	97	0	0	(0)	0
Verkkojen Eurooppa -välineen liikenneosio	2 445	2 394	1	18	2 413	99 %	2	30	32	(0)	0	–	0
Verkkojen Eurooppa -välineen energiaosio	804	732	1	3	736	92 %	0	68	68	(0)	0	–	0
Verkkojen Eurooppa -välineen digitaaliosio	177	173	0	2	175	99 %	0	1	1	0	0	(0)	0
Digitaalinen Eurooppa -ohjelma	1 154	1 043	5	35	1 083	94 %	9	61	70	1	1	0	2
Erillisvirastot	240	230	–	8	237	99 %	–	2	2	0	–	0	0
Muut toimet	227	1	–	31	32	14 %	–	195	195	0	–	–	0
Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	13	13	–	–	13	100 %	–	0	0	0	–	–	0
Komission toimivaltansa ja saamiensa erityisten toimivaltuuksien nojalla rahoittamat toimet	30	27	–	3	29	99 %	–	0	0	0	–	0	0
Sisämarkkinaohjelma (ml. pk-yritykset)	780	695	6	23	724	93 %	7	46	53	2	1	0	2
EU:n petostentorjuntaohjelma	30	20	(0)	0	20	68 %	9	0	9	0	0	0	0

(miljoonaa euroa)

	Rahoituskehyksen otsake	Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Suoritetut maksut					Vuodelle 2026 siirretyt määrärahat			Raukeavat määrärahat			
			Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Yhteensä	%	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Yhteensä	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Yhteensä
		1	2	3	4	5 = 2 + 3+4	6 = 5/1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
	Veroyhteistyö (Fiscalis)	44	42	0	0	42	95 %	0	1	1	1	0	–	1
	Tulliyhteistyö (Tulli-ohjelma)	153	143	0	2	145	95 %	0	8	8	0	0	0	0
	Erillisvirastot	164	148	–	6	153	93 %	–	6	6	4	–	–	4
	Muut toimet	8	7	–	0	8	100 %	–	0	0	0	–	–	0
	Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	11	10	–	–	10	94 %	(0)	–	(0)	1	–	–	1
	Euroopan avaruusohjelma	2 467	1 819	4	110	1 934	78 %	4	530	534	0	0	–	0
	Erillisvirastot	83	80	–	3	83	100 %	–	0	0	–	–	(0)	(0)
	Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	6	6	–	–	6	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	Unionin turvallisten yhteyksien ohjelma	89	89	0	–	89	100 %	0	–	0	0	0	–	0
	Otsake 1 yhteensä: Sisämarkkinat, innovointi ja digitaalitalous	34 035	20 128	96	4 258	24 483	72 %	107	9 414	9 521	20	10	0	31
2	Euroopan aluekehitysrahasto (EAKR)	23 394	20 837	0	1 978	22 816	98 %	0	577	577	1	0	(0)	1
	Koheesiorahasto	5 756	5 522	0	68	5 590	97 %	0	166	166	0	0	–	1
	Koheesiorahasto, rahoitusosuus Verkkojen Eurooppa -välineen liikenneosioon	1 364	1 350	–	3	1 353	99 %	–	11	11	–	–	0	0

(miljoonaa euroa)

Rahoituskehyksen otsake	Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Suoritetut maksut					Vuodelle 2026 siirretyt määrärahat			Raukeavat määrärahat			
		Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Yhteensä	%	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Yhteensä	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Yhteensä
	1	2	3	4	5 = 2 + 3+4	6 = 5/1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	2	1	–	–	1	35 %	0	–	0	1	–	0	1
Euroopan sosiaalirahasto plus (ESR+)	10 966	8 242	1	2 362	10 605	97 %	1	360	361	0	0	0	0
Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	1	0	–	0	1	100 %	–	–	–	–	–	–	–
Tuki Kyproksen turkkilaiselle yhteisölle	41	40	0	0	40	99 %	0	–	0	0	0	–	0
EU:n elpymis- ja palautumistukiväline (ml. teknisen tuen väline)	40 344	118	2	39 552	39 671	98 %	2	671	673	0	0	(0)	0
Euron suojaaminen rahanväärennykseltä (Perikles IV -ohjelma)	1	1	–	0	1	91 %	–	–	–	0	–	–	0
Euroopan unionin elpymisvälineen rahoituskustannukset	6 976	3 091	1 863	50	5 005	72 %	1 876	95	1 971	0	0	0	0
Unionin pelastuspalvelumekanismi (RescEU)	446	132	(0)	222	355	80 %	0	91	91	(0)	0	0	0
EU4Health	557	530	4	19	553	99 %	2	2	4	0	0	0	0
Väline hätätilanteen tuen antamiseksi unionin sisällä (ESI)	26	–	–	4	4	16 %	–	16	16	–	–	6	6
Erillisvirastot	299	274	–	19	293	98 %	–	6	6	0	–	0	0
Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–

(miljoonaa euroa)

Rahoituskehyksen otsake	Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Suoritetut maksut					Vuodelle 2026 siirretyt määrärahat			Raukeavat määrärahat			
		Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Yhteensä	%	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Yhteensä	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Yhteensä
	1	2	3	4	5 = 2 + 3+4	6 = 5/1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
Komission toimivaltansa ja saamiensa erityisten toimivaltuuksien nojalla rahoittamat toimet	13	13	(0)	–	13	100 %	–	–	–	0	0	–	0
Työllisyys ja sosiaalinen innovointi	91	77	1	6	85	94 %	1	4	6	0	(0)	–	0
Erasmus+	4 966	3 782	18	836	4 635	93 %	15	315	330	0	0	–	0
Euroopan solidaarisuusjoukot	220	134	3	34	172	78 %	4	44	49	0	0	(0)	0
Luova Eurooppa	350	322	2	13	338	97 %	2	10	12	0	0	0	0
Oikeusasiat	43	41	1	1	42	98 %	0	0	1	0	0	–	0
Perusoikeudet ja arvot	194	190	1	1	192	99 %	1	1	2	0	0	–	0
Erillisvirastot	333	321	–	8	328	99 %	–	4	4	0	–	0	0
Muut toimet	9	9	–	0	9	100 %	–	–	–	–	–	0	0
Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	25	25	–	0	25	98 %	–	0	0	0	–	0	0
Komission toimivaltansa ja saamiensa erityisten toimivaltuuksien nojalla rahoittamat toimet	183	178	(0)	4	182	99 %	–	2	2	0	0	0	0
Otsake 2 yhteensä: Koheesio, palautumiskyky ja arvot	96 601	45 231	1 895	45 180	92 306	96 %	1 906	2 377	4 283	4	2	6	11

(miljoonaa euroa)

	Rahoituskehyksen otsake	Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Suoritetut maksut					Vuodelle 2026 siirretyt määrärahat			Raukeavat määrärahat			
			Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Yhteensä	%	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Yhteensä	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Yhteensä
		1	2	3	4	5 = 2 + 3+4	6 = 5/1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
3	Euroopan maatalouden tukirahasto (maataloustukirahasto)	41 377	39 788	192	925	40 904	99 %	392	71	463	10	0	(0)	10
	Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahasto (maaseuturahasto)	16 373	14 407	0	1 445	15 852	97 %	0	519	519	1	0	–	1
	Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahasto (EMKVR)	671	667	1	2	670	100 %	1	0	1	0	0	0	0
	Kestävää kalastusta koskevat kumppanuussopimukset ja alueelliset kalastusjärjestöt	111	111	–	–	111	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	Erillisvirastot	32	30	–	1	31	99 %	–	0	0	0	–	–	0
	Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	4	3	–	–	3	83 %	–	–	–	1	–	–	1
	Ympäristö- ja ilmastotoimien ohjelma (Life)	690	668	8	2	677	98 %	6	6	12	0	0	0	1
	Oikeudenmukaisen siirtymän rahasto	1 436	3	–	1 166	1 170	81 %	–	266	266	–	–	–	–
	Oikeudenmukaisen siirtymän mekanismin mukainen julkisen sektorin lainajärjestely	528	25	–	42	67	13 %	–	461	461	–	–	–	–
	Erillisvirastot	79	71	–	8	79	99 %	–	1	1	–	–	0	0
	Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	4	3	–	–	3	90 %	–	–	–	0	–	–	0

(miljoonaa euroa)

	Rahoituskehyksen otsake	Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Suoritetut maksut					Vuodelle 2026 siirretyt määrärahat			Raukeavat määrärahat			
			Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Yhteensä	%	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Yhteensä	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Yhteensä
		1	2	3	4	5 = 2 + 3+4	6 = 5/1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
	Komission toimivaltansa ja saamiensa erityisten toimivaltuuksien nojalla rahoittamat toimet	25	21	–	–	21	84 %	–	–	–	4	–	–	4
	Otsake 3 yhteensä: Luonnonvarat ja ympäristö	61 329	55 799	200	3 590	59 589	97 %	399	1 323	1 722	16	0	0	17
4	Turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahasto	1 450	1 205	2	81	1 288	89 %	2	160	161	1	0	0	1
	Erillisvirastot	205	196	–	6	202	98 %	–	4	4	–	–	0	0
	Yhdennetyn rajaturvallisuuden rahasto (IBMF) – rajaturvallisuuden ja viisumipolitiikan rahoitustukiväline (BMVI)	1 291	817	1	101	919	71 %	1	370	371	0	0	0	0
	Yhdennetyn rajaturvallisuuden rahasto (IBMF) – tullitarkastuslaitteiden rahoitusväline	32	8	16	–	23	73 %	0	–	0	0	9	–	9
	Erillisvirastot	1 407	1 334	–	52	1 386	99 %	–	21	21	–	–	0	0
	Otsake 4 yhteensä: Muuttoliike ja rajaturvallisuus	4 386	3 560	19	239	3 819	87 %	3	554	557	1	9	0	10
5	Sisäisen turvallisuuden rahasto (ISF)	296	242	1	14	257	87 %	1	37	38	0	0	–	1
	Ydinvoimaloiden käytöstäpoisto (Liettua)	90	90	–	–	90	100 %	–	–	–	0	–	–	0

(miljoonaa euroa)

Rahoituskehyksen otsake	Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Suoritetut maksut					Vuodelle 2026 siirretyt määrärahat			Raukeavat määrärahat			
		Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Yhteensä	%	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Yhteensä	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Yhteensä
	1	2	3	4	5 = 2 + 3+4	6 = 5/1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
Ydinturvallisuus ja ydinvoimaloiden käytöstäpoisto (ml. Bulgaria ja Slovakia)	64	59	1	–	60	94 %	2	–	2	2	0	–	2
Erillisvirastot	300	274	–	6	281	94 %	16	4	19	–	–	0	0
Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	1	1	–	–	1	100 %	–	–	–	–	–	–	–
Komission toimivaltansa ja saamiensa erityisten toimivaltuuksien nojalla rahoittamat toimet	22	22	(0)	–	22	97 %	0	0	0	0	0	0	0
Euroopan puolustusrahasto (tutkimus)	296	286	1	8	295	100 %	1	–	1	0	0	–	0
Euroopan puolustusrahasto (muu kuin tutkimus)	566	543	2	18	562	99 %	2	1	4	0	0	0	0
Sotilaallinen liikkuvuus	137	136	0	0	136	100 %	1	–	1	0	–	–	0
Puolustusalan yhteistoiminnallisia hankintoja koskeva lyhyen aikavälin väline	63	60	–	3	63	100 %	–	–	–	–	–	–	–
Puolustusteollisuuden vahvistamisväline	61	50	–	3	53	87 %	–	8	8	–	–	–	–
Euroopan puolustusteollisuusohjelma	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Unionin turvallisten yhteyksien ohjelma	51	51	–	–	51	100 %	–	–	–	–	–	–	–

(miljoonaa euroa)

	Rahoituskehyksen otsake	Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Suoritetut maksut					Vuodelle 2026 siirretyt määrärahat			Raukeavat määrärahat			
			Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Yhteensä	%	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Yhteensä	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Yhteensä
		1	2	3	4	5 = 2 + 3+4	6 = 5/1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
	Otsake 5 yhteensä: Turvallisuus ja puolustus	1 947	1 814	5	52	1 872	96 %	22	51	73	3	0	0	3
6	Naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön väline (NDICI) – Globaali Eurooppa	10 782	9 442	48	444	9 935	92 %	368	474	842	3	2	0	5
	Kansainvälisen ydinturvallisuusyhteistyön eurooppalainen väline (INSC)	69	50	1	13	63	91 %	5	1	6	–	0	(0)	0
	Humanitaarinen apu (HUMA)	2 493	2 463	6	6	2 476	99 %	6	10	16	1	0	0	1
	Yhteinen ulko- ja turvallisuuspolitiikka (YUTP)	439	398	1	27	426	97 %	1	12	12	0	0	0	0
	Merentakaiset maat ja alueet (MMA) (ml. Grönlanti)	90	57	4	0	61	68 %	4	25	29	0	0	–	0
	Makrotaloudellinen rahoitusapu plus	680	0	–	568	568	84 %	–	111	111	–	–	(0)	(0)
	Ukrainan lainayhteistyömekanismi	1 535	–	–	1 535	1 535	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	Muut toimet	48	47	–	0	48	99 %	–	0	0	0	–	–	0
	Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
	Unionin turvallisten yhteyksien ohjelma	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–

(miljoonaa euroa)

Rahoituskehyksen otsake	Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Suoritetut maksut					Vuodelle 2026 siirretyt määrärahat			Raukeavat määrärahat			
		Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Yhteensä	%	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Yhteensä	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Yhteensä
	1	2	3	4	5 = 2 + 3+4	6 = 5/1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
Komission toimivaltansa ja saamiensa erityisten toimivaltuuksien nojalla rahoittamat toimet	88	88	(0)	0	88	100 %	–	0	0	0	0	–	0
Liittymistä valmisteleva tuki (IPA III)	2 122	1 841	10	43	1 894	89 %	153	72	225	3	(0)	–	3
Länsi-Balkanin uudistus- ja kasvutukiväline	124	58	19	–	77	62 %	47	–	47	0	(0)	–	0
Otsake 6 yhteensä: Naapurialueet ja muu maailma	18 469	14 444	89	2 637	17 170	93 %	584	706	1 290	7	2	0	9
7 Henkilöstön eläkkeet	3 102	2 790	–	302	3 092	100 %	–	10	10	0	–	(0)	0
(Entisten jäsenten eläkkeet) Euroopan parlamentti	19	19	–	–	19	100 %	–	–	–	–	–	–	–
(Entisten jäsenten eläkkeet) Eurooppa-neuvosto ja neuvosto	1	1	–	–	1	100 %	–	–	–	–	–	–	–
(Entisten jäsenten eläkkeet) komissio	9	9	–	–	9	100 %	–	–	–	–	–	–	–
(Entisten jäsenten eläkkeet) Euroopan unionin tuomioistuin	17	17	–	–	17	100 %	–	–	–	–	–	–	–
(Entisten jäsenten eläkkeet) Euroopan tilintarkastustuomioistuin	7	7	–	–	7	100 %	–	–	–	–	–	–	–

(miljoonaa euroa)

Rahoituskehyksen otsake	Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Suoritetut maksut					Vuodelle 2026 siirretyt määrärahat			Raukeavat määrärahat			
		Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Yhteensä	%	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Yhteensä	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Yhteensä
	1	2	3	4	5 = 2 + 3+4	6 = 5/1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
(Entisten jäsenten eläkkeet) Euroopan oikeusasiamies	0	0	–	–	0	100 %	–	–	–	–	–	–	–
(Entisten jäsenten eläkkeet) Euroopan tietosuojavaltuutettu	0	0	–	–	0	100 %	–	–	–	–	–	–	–
(Eurooppa-koulut) Komissio	302	263	0	30	293	97 %	0	9	9	0	–	–	0
Henkilöstösääntöjen alaisen henkilöstön palkat	3 157	3 027	0	65	3 092	98 %	0	64	64	1	0	–	1
Ulkopuolisen henkilöstön palkat	493	268	20	53	342	69 %	31	118	148	1	1	1	3
Jäsenet – palkat, avustukset ja korvaukset	22	20	1	0	20	93 %	1	0	1	0	0	–	0
Jäsenet – siirtymäkorvaukset	2	2	–	–	2	91 %	–	–	–	0	–	–	0
Palvelukseen ottamiseen liittyvät kulut	37	30	3	0	33	91 %	3	0	3	0	0	0	1
Tehtävien lopullinen päättyminen	7	7	–	–	7	97 %	(0)	–	(0)	0	–	–	0
Koulutusmenot	37	7	9	4	20	55 %	10	6	16	0	1	0	1
Sosiaalisiin palveluihin ja liikkuvuuteen liittyvät menot	64	16	6	14	36	56 %	7	20	27	0	1	0	2
Tieto- ja viestintätekniikka	765	187	119	137	442	58 %	105	217	321	0	1	0	2
Rakennusten vuokrat ja ostot	1 042	288	30	129	448	43 %	33	561	595	0	0	0	0

(miljoonaa euroa)

Rahoituskehyksen otsake	Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Suoritetut maksut					Vuodelle 2026 siirretyt määrärahat			Raukeavat määrärahat			
		Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Yhteensä	%	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Yhteensä	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Yhteensä
	1	2	3	4	5 = 2 + 3+4	6 = 5/1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
Rakennuksiin liittyvät menot	207	73	41	19	132	64 %	41	30	71	0	3	0	4
Turvallisuus	124	55	22	9	86	70 %	22	12	35	0	3	0	3
Virkamatka- ja edustusmenot	76	49	7	2	57	76 %	13	2	15	0	3	0	3
Kokoukset, komiteat, konferenssit	20	8	3	1	12	59 %	4	2	6	0	2	0	2
Virallinen lehti	3	1	1	0	2	66 %	1	0	1	–	0	–	0
Julkaisut	24	7	5	3	15	63 %	6	3	9	0	0	0	0
Tiedonhankinta	9	4	2	0	6	70 %	2	0	3	0	0	0	0
Tutkimukset ja selvitykset	10	1	5	0	5	53 %	4	0	5	0	0	–	0
Yleiset laitteet, ajoneuvot, kalusto	41	11	9	3	22	54 %	14	4	18	0	0	0	1
Ulkopuoliset kielipalvelut	74	29	2	32	62	84 %	2	10	12	0	0	0	0
Muut hallintomenot	58	13	4	23	41	70 %	3	13	16	0	1	1	1
Erillisvirastot	3	3	–	–	3	100 %	–	–	–	–	–	–	–
Muiden toimielinten hallintomenot	6 399	4 563	560	318	5 441	85 %	630	209	839	56	62	2	120
Otsake 7 yhteensä: EU:n yleinen hallinto	16 133	11 775	847	1 144	13 767	85 %	932	1 291	2 222	59	80	5	144

(miljoonaa euroa)

	Rahoituskehyksen otsake	Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Suoritetut maksut					Vuodelle 2026 siirretyt määrärahat			Raukeavat määrärahat			
			Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Yhteensä	%	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Yhteensä	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Yhteensä
		1	2	3	4	5 = 2 + 3+4	6 = 5/1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
O	Innovaatiorahasto	12 293	–	–	224	224	2 %	–	12 068	12 068	–	–	–	–
	Ukrainan tukiväline	3 587	1 693	113	233	2 038	57 %	1 120	429	1 548	0	0	–	0
	Muut toimet	114	–	–	56	56	49 %	–	58	58	–	–	–	–
	Otsake O yhteensä: Monivuotisen rahoituskehyksen ulkopuoliset	15 994	1 693	113	514	2 319	15 %	1 120	12 555	13 675	0	0	–	0
S	Eurooppalainen solidaarisuusvaraus	1 477	170	310	–	480	33 %	997	–	997	–	–	–	–
	Hätäapuvaraus	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
	Euroopan globalisaatiorahasto (EGR)	21	12	0	9	21	99 %	0	–	0	0	0	–	0
	Brexit-mukautusvaraus	564	547	–	–	547	97 %	18	–	18	–	–	–	–
	Otsake S yhteensä: Unionissa ja sen ulkopuolella käytettävät solidaarisuusmekanismit (erityisrahoitusvälineet)	2 063	729	310	9	1 048	51 %	1 015	–	1 015	0	0	–	0
	YHTEENSÄ	**250 956**	**155 173**	**3 575**	**57 624**	**216 373**	**86 %**	**6 087**	**28 271**	**34 358**	**110**	**104**	**12**	**226**

6.9 YKSITYISKOHTAINEN MONIVUOTINEN RAHOITUSKEHYS: MAKSATTAMATTA OLEVIEN SITOUMUSTEN MUUTOKSET

(miljoonaa euroa)

	Rahoituskehyksen otsake	Edelliseltä varainhoitovuodelta siirretyt sitoumukset	Varainhoitovuoden aikana tehdyt sitoumukset	Siirrettyjen sitoumusten variaatiot	Maksut	Maksattamatta olevat sitoumukset yhteensä varainhoitovuoden lopussa
		1	2	3	4	5 = 1 + 2+3 + 4
1	Horisontti Eurooppa	28 646	16 815	(346)	(13 110)	32 005
	Euratomin tutkimus- ja koulutusohjelma	234	376	(4)	(277)	330
	Kansainvälinen lämpöydinkoereaktori (ITER)	1 449	488	(0)	(643)	1 294
	Muut toimet	263	167	(4)	(108)	318
	Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	50	10	(2)	(16)	42
	InvestEU-rahasto	4 663	1 221	(16)	(2 397)	3 471
	Verkkojen Eurooppa -välineen liikenneosio	6 089	1 701	(157)	(2 413)	5 220
	Verkkojen Eurooppa -välineen energiaosio	3 934	926	(36)	(736)	4 089
	Verkkojen Eurooppa -välineen digitaaliosio	556	229	(0)	(175)	610
	Digitaalinen Eurooppa -ohjelma	2 351	1 137	(1)	(1 083)	2 405
	Erillisvirastot	36	237	–	(237)	36
	Muut toimet	61	85	(2)	(32)	113
	Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	26	9	(0)	(13)	22
	Komission toimivaltansa ja saamiensa erityisten toimivaltuuksien nojalla rahoittamat toimet	36	29	(0)	(29)	35
	Sisämarkkinaohjelma (ml. pk-yritykset)	914	647	(8)	(724)	829
	EU:n petostentorjuntaohjelma	34	28	(5)	(20)	36
	Veroyhteistyö (Fiscalis)	44	39	(0)	(42)	41
	Tulliyhteistyö (Tulli-ohjelma)	148	200	(1)	(145)	202
	Erillisvirastot	0	158	–	(153)	5
	Muut toimet	5	8	(0)	(8)	5
	Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	25	13	(1)	(10)	27
	Euroopan avaruusohjelma	1 483	2 246	(0)	(1 934)	1 795

(miljoonaa euroa)

	Rahoituskehyksen otsake	Edelliseltä varainhoitovuodelta siirretyt sitoumukset	Varainhoitovuoden aikana tehdyt sitoumukset	Siirrettyjen sitoumusten variaatiot	Maksut	Maksattamatta olevat sitoumukset yhteensä varainhoitovuoden lopussa
		1	2	3	4	5 = 1 + 2+3 + 4
	Erillisvirastot	17	83	–	(83)	17
	Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	17	45	–	(6)	56
	Unionin turvallisten yhteyksien ohjelma	83	196	–	(89)	191
	Otsake 1 yhteensä: Sisämarkkinat, innovointi ja digitaalitalous	51 164	27 095	(583)	(24 482)	53 194
2	Euroopan aluekehitysrahasto (EAKR)	105 188	39 940	(54)	(22 852)	122 222
	Koheesiorahasto	16 048	7 034	(0)	(5 590)	17 491
	Koheesiorahasto, rahoitusosuus Verkkojen Eurooppa -välineen liikenneosioon	5 402	1 677	(26)	(1 353)	5 700
	Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	4	4	(1)	(1)	6
	Euroopan sosiaalirahasto plus (ESR+)	47 528	17 216	(3)	(10 623)	54 118
	Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	–	2	–	(1)	1
	Tuki Kyproksen turkkilaiselle yhteisölle	95	36	0	(40)	91
	EU:n elpymis- ja palautumistukiväline (ml. teknisen tuen väline)	161 570	627	(12)	(39 671)	122 514
	Euron suojaaminen rahanväärennykseltä (Perikles IV -ohjelma)	0	1	(0)	(1)	1
	Euroopan unionin elpymisvälineen rahoituskustannukset	1 865	5 017	–	(5 005)	1 878
	Unionin pelastuspalvelumekanismi (RescEU)	1 193	237	(9)	(355)	1 066
	EU4Health	1 507	607	(2)	(553)	1 559
	Väline hätätilanteen tuen antamiseksi unionin sisällä (ESI)	28	–	–	(4)	24
	Erillisvirastot	50	305	(0)	(293)	61
	Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	0	–	–	–	0
	Komission toimivaltansa ja saamiensa erityisten toimivaltuuksien nojalla rahoittamat toimet	10	16	(0)	(13)	12

(miljoonaa euroa)

	Rahoituskehyksen otsake	Edelliseltä varainhoitovuodelta siirretyt sitoumukset	Varainhoitovuoden aikana tehdyt sitoumukset	Siirrettyjen sitoumusten variaatiot	Maksut	Maksattamatta olevat sitoumukset yhteensä varainhoitovuoden lopussa
		1	2	3	4	5 = 1 + 2+3 + 4
	Työllisyys ja sosiaalinen innovointi	185	112	(0)	(85)	212
	Erasmus+	2 251	4 684	(109)	(4 635)	2 191
	Euroopan solidaarisuusjoukot	149	172	(43)	(172)	106
	Luova Eurooppa	354	367	(2)	(338)	381
	Oikeusasiat	53	42	(1)	(42)	52
	Perusoikeudet ja arvot	288	239	(1)	(192)	334
	Erillisvirastot	53	332	(0)	(328)	56
	Muut toimet	13	9	(0)	(9)	13
	Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	58	18	(8)	(25)	43
	Komission toimivaltansa ja saamiensa erityisten toimivaltuuksien nojalla rahoittamat toimet	197	190	(2)	(182)	203
	Otsake 2 yhteensä: Koheesio, palautumiskyky ja arvot	344 088	78 884	(275)	(92 361)	330 336
3	Euroopan maatalouden tukirahasto (maataloustukirahasto)	371	40 875	(7)	(40 904)	335
	Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahasto (maaseuturahasto)	35 517	13 227	(239)	(15 852)	32 652
	Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahasto (EMKVR)	3 341	946	(4)	(670)	3 613
	Kestävää kalastusta koskevat kumppanuussopimukset ja alueelliset kalastusjärjestöt	38	117	(2)	(111)	42
	Erillisvirastot	–	31	–	(31)	0
	Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	10	1	–	(3)	8
	Ympäristö- ja ilmastotoimien ohjelma (Life)	2 691	785	(11)	(677)	2 787
	Oikeudenmukaisen siirtymän rahasto	8 765	1 504	(0)	(1 124)	9 145
	Oikeudenmukaisen siirtymän mekanismin mukainen julkisen sektorin lainajärjestely	104	57	–	(67)	94

(miljoonaa euroa)

	Rahoituskehyksen otsake	Edelliseltä varainhoitovuodelta siirretyt sitoumukset	Varainhoitovuoden aikana tehdyt sitoumukset	Siirrettyjen sitoumusten variaatiot	Maksut	Maksattamatta olevat sitoumukset yhteensä varainhoitovuoden lopussa
		1	2	3	4	5 = 1 + 2+3 + 4
	Erillisvirastot	–	79	–	(79)	0
	Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	15	2	(0)	(3)	14
	Komission toimivaltansa ja saamiensa erityisten toimivaltuuksien nojalla rahoittamat toimet	16	35	(0)	(21)	29
	Otsake 3 yhteensä: Luonnonvarat ja ympäristö	50 867	57 658	(263)	(59 544)	48 718
4	Turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahasto	2 862	1 921	(0)	(1 288)	3 495
	Erillisvirastot	13	192	–	(202)	3
	Yhdennetyn rajaturvallisuuden rahasto (IBMF) – rajaturvallisuuden ja viisumipolitiikan rahoitustukiväline (BMVI)	2 215	1 266	(0)	(910)	2 572
	Yhdennetyn rajaturvallisuuden rahasto (IBMF) – tullitarkastuslaitteiden rahoitusväline	305	0	–	(23)	281
	Erillisvirastot	359	1 359	–	(1 386)	332
	Otsake 4 yhteensä: Muuttoliike ja rajaturvallisuus	5 754	4 738	(0)	(3 809)	6 683
5	Sisäisen turvallisuuden rahasto (ISF)	636	338	(0)	(257)	717
	Ydinvoimaloiden käytöstäpoisto (Liettua)	331	75	–	(90)	315
	Ydinturvallisuus ja ydinvoimaloiden käytöstäpoisto (ml. Bulgaria ja Slovakia)	296	70	(0)	(60)	306
	Erillisvirastot	6	283	–	(281)	8
	Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	1	–	–	(1)	0
	Komission toimivaltansa ja saamiensa erityisten toimivaltuuksien nojalla rahoittamat toimet	22	23	(0)	(22)	23
	Euroopan puolustusrahasto (tutkimus)	788	400	–	(295)	892
	Euroopan puolustusrahasto (muu kuin tutkimus)	1 458	1 026	(0)	(562)	1 920

(miljoonaa euroa)

	Rahoituskehyksen otsake	Edelliseltä varainhoitovuodelta siirretyt sitoumukset	Varainhoitovuoden aikana tehdyt sitoumukset	Siirrettyjen sitoumusten variaatiot	Maksut	Maksattamatta olevat sitoumukset yhteensä varainhoitovuoden lopussa
		1	2	3	4	5 = 1 + 2+3 + 4
	Sotilaallinen liikkuvuus	291	252	(0)	(136)	407
	Puolustusalan yhteistoiminnallisia hankintoja koskeva lyhyen aikavälin väline	259	41	–	(63)	237
	Puolustusteollisuuden vahvistamisväline	343	–	–	(53)	290
	Euroopan puolustusteollisuusohjelma	–	–	–		–
	Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	0	–	–	–	0
	Unionin turvallisten yhteyksien ohjelma	16	158	–	(51)	123
	Otsake 5 yhteensä: Turvallisuus ja puolustus	4 445	2 666	(1)	(1 872)	5 239
6	Naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön väline (NDICI) – Globaali Eurooppa	32 397	11 361	(300)	(9 934)	33 524
	Kansainvälisen ydinturvallisuusyhteistyön eurooppalainen väline (INSC)	137	66	(1)	(63)	139
	Humanitaarinen apu (HUMA)	1 127	2 575	(11)	(2 476)	1 214
	Yhteinen ulko- ja turvallisuuspolitiikka (YUTP)	96	419	(13)	(426)	76
	Merentakaiset maat ja alueet (MMA) (ml. Grönlanti)	147	68	(1)	(61)	152
	Makrotaloudellinen rahoitusapu plus	153	570	–	(568)	155
	Ukrainan lainayhteistyömekanismi	–	1 535	–	(1 535)	–
	Muut toimet	57	88	(0)	(48)	98
	Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	0	–	(0)	–	0
	Unionin turvallisten yhteyksien ohjelma	–	50	–	–	50
	Komission toimivaltansa ja saamiensa erityisten toimivaltuuksien nojalla rahoittamat toimet	151	95	(3)	(88)	155
	Liittymistä valmisteleva tuki (IPA III)	7 434	2 223	(115)	(1 894)	7 648
	Länsi-Balkanin uudistus- ja kasvutukiväline	399	596	(0)	(77)	918

(miljoonaa euroa)

	Rahoituskehyksen otsake	Edelliseltä varainhoitovuodelta siirretyt sitoumukset	Varainhoitovuoden aikana tehdyt sitoumukset	Siirrettyjen sitoumusten variaatiot	Maksut	Maksattamatta olevat sitoumukset yhteensä varainhoitovuoden lopussa
		1	2	3	4	5 = 1 + 2+3 + 4
	Otsake 6 yhteensä: Naapurialueet ja muu maailma	42 097	19 645	(443)	(17 170)	44 129
7	Henkilöstön eläkkeet	–	3 101	–	(3 092)	9
	(Entisten jäsenten eläkkeet) Euroopan parlamentti	–	19	–	(19)	(0)
	(Entisten jäsenten eläkkeet) Eurooppa-neuvosto ja neuvosto	–	1	–	(1)	–
	(Entisten jäsenten eläkkeet) komissio	–	9	–	(9)	–
	(Entisten jäsenten eläkkeet) Euroopan unionin tuomioistuin	–	17	–	(17)	–
	(Entisten jäsenten eläkkeet) Euroopan tilintarkastustuomioistuin	–	7	–	(7)	–
	(Entisten jäsenten eläkkeet) Euroopan oikeusasiamies	–	0	–	(0)	–
	(Entisten jäsenten eläkkeet) Euroopan tietosuojavaltuutettu	–	0	–	(0)	–
	(Eurooppa-koulut) Komissio	4	291	–	(293)	2
	Henkilöstösääntöjen alaisen henkilöstön palkat	0	3 092	(0)	(3 092)	0
	Ulkopuolisen henkilöstön palkat	23	351	(0)	(342)	32
	Jäsenet – palkat, avustukset ja korvaukset	1	20	(1)	(20)	1
	Jäsenet – siirtymäkorvaukset	–	2	–	(2)	0
	Palvelukseen ottamiseen liittyvät kulut	3	33	(0)	(33)	3
	Tehtävien lopullinen päättyminen	–	7	–	(7)	0
	Koulutusmenot	12	21	(0)	(20)	13
	Sosiaalisiin palveluihin ja liikkuvuuteen liittyvät menot	12	37	(2)	(36)	12
	Tieto- ja viestintätekniikka	166	452	(2)	(442)	173
	Rakennusten vuokrat ja ostot	31	458	(0)	(448)	41
	Rakennuksiin liittyvät menot	49	134	(3)	(132)	49

(miljoonaa euroa)

	Rahoituskehyksen otsake	Edelliseltä varainhoitovuodelta siirretyt sitoumukset	Varainhoitovuoden aikana tehdyt sitoumukset	Siirrettyjen sitoumusten variaatiot	Maksut	Maksattamatta olevat sitoumukset yhteensä varainhoitovuoden lopussa
		1	2	3	4	5 = 1 + 2+3 + 4
	Turvallisuus	32	87	(2)	(86)	30
	Virkamatka- ja edustusmenot	10	63	(1)	(57)	15
	Kokoukset, komiteat, konferenssit	6	13	(0)	(12)	6
	Virallinen lehti	1	2	(0)	(2)	1
	Julkaisut	7	16	(0)	(15)	7
	Tiedonhankinta	2	7	(0)	(6)	3
	Tutkimukset ja selvitykset	5	5	(0)	(5)	5
	Yleiset laitteet, ajoneuvot, kalusto	11	27	(0)	(22)	15
	Ulkopuoliset kielipalvelut	2	62	(0)	(62)	3
	Muut hallintomenot	12	39	(1)	(41)	10
	Erillisvirastot	–	3	–	(3)	–
	Muiden toimielinten hallintomenot	623	5 574	(51)	(5 441)	704
	Otsake 7 yhteensä: EU:n yleinen hallinto	1 011	13 955	(65)	(13 767)	1 134
O	Innovaatiorahasto	6 643	1 551	(405)	(224)	7 564
	Ukrainan tukiväline	1 250	4 799	(1)	(2 038)	4 009
	Muut toimet	6	59	(4)	(56)	5
	Otsake O yhteensä: Monivuotisen rahoituskehyksen ulkopuoliset	7 899	6 409	(410)	(2 319)	11 578
S	Eurooppalainen solidaarisuusvaraus	–	480	–	(480)	–
	Hätäapuvaraus	–	–	–		–
	Euroopan globalisaatiorahasto (EGR)	0	21	–	(21)	0
	Brexit-mukautusvaraus	53	564	–	(547)	71
	Otsake S yhteensä: Unionissa ja sen ulkopuolella käytettävät solidaarisuusmekanismit (erityisrahoitusvälineet)	53	1 065	–	(1 048)	71
	YHTEENSÄ	**507 378**	**212 116**	**(2 039)**	**(216 371)**	**501 084**

6.10 **YKSITYISKOHTAINEN MONIVUOTINEN RAHOITUSKEHYS: MAKSATTAMATTA OLEVIEN SITOUMUSTEN JAKAUTUMINEN ALKUPERÄVUODEN MUKAAN**

(miljoonaa euroa)

	Rahoituskehyksen otsake	< 2018	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Yhteensä
1	Horisontti Eurooppa	170	233	419	784	1 612	2 406	3 859	9 772	12 750	32 005
	Euratomin tutkimus- ja koulutusohjelma	22	0	2	7	11	10	17	111	149	330
	Kansainvälinen lämpöydinkoereaktori (ITER)					0	53	477	356	408	1 294
	Muut toimet								260	59	318
	Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	–	1	0	–	0	4	11	16	10	42
	InvestEU-rahasto	136	40	88	108	–	881	340	1 500	378	3 471
	Verkkojen Eurooppa -välineen liikenneosio	87	43	370	771	489	216	665	936	1 644	5 220
	Verkkojen Eurooppa -välineen energiaosio	153	86	527	786	337	536	239	503	921	4 089
	Verkkojen Eurooppa -välineen digitaaliosio	1	0	1	3	79	131	176	45	174	610
	Digitaalinen Eurooppa -ohjelma				–	216	256	307	686	940	2 405
	Erillisvirastot								0	36	36
	Muut toimet							1	102	10	113
	Pilottihankkeet ja valmistelutoimet			–	8	2	2	2	2	6	22
	Komission toimivaltansa ja saamiensa erityisten toimivaltuuksien nojalla rahoittamat toimet				–	1	1	3	11	19	35
	Sisämarkkinaohjelma (ml. pk-yritykset)	48	8	22	20	14	42	75	195	404	829
	EU:n petostentorjuntaohjelma	–		–	–	2	2	4	6	22	36
	Veroyhteistyö (Fiscalis)			0	–	3	2	2	8	27	41
	Tulliyhteistyö (Tulli-ohjelma)		0	0	0	1	4	15	25	157	203
	Erillisvirastot								0	5	5
	Muut toimet					–		0	0	5	5
	Pilottihankkeet ja valmistelutoimet				0	0	2	4	9	13	27

(miljoonaa euroa)

	Rahoituskehyksen otsake	< 2018	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Yhteensä
	Euroopan avaruusohjelma	0	0	–	63	6	6	84	708	927	1 795
	Erillisvirastot							–	0	17	17
	Pilottihankkeet ja valmistelutoimet								11	45	56
	Unionin turvallisten yhteyksien ohjelma								0	191	191
	Otsake 1 yhteensä: Sisämarkkinat, innovointi ja digitaalitalous	617	411	1 430	2 551	2 771	4 555	6 282	15 261	19 315	53 194
2	Euroopan aluekehitysrahasto (EAKR)	555	6	14	42	63	7 780	32 908	41 050	39 805	122 222
	Koheesiorahasto	84	–	0	0	0	376	3 963	6 038	7 031	17 491
	Koheesiorahasto, rahoitusosuus Verkkojen Eurooppa -välineen liikenneosioon	440	209	481	876	449	344	330	916	1 655	5 700
	Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	0	0		0	–	0		1	4	6
	Euroopan sosiaalirahasto plus (ESR+)	274	1	21	18	1	4 669	14 090	17 871	17 171	54 118
	Pilottihankkeet ja valmistelutoimet								–	1	1
	Tuki Kyproksen turkkilaiselle yhteisölle	0	0	0	3	3	5	18	29	33	91
	EU:n elpymis- ja palautumistukiväline (ml. teknisen tuen väline)			0	0	1	7	24	122 407	75	122 514
	Euron suojaaminen rahanväärennykseltä (Perikles IV -ohjelma)							–	0	0	1
	Euroopan unionin elpymisvälineen rahoituskustannukset							–	1	1 877	1 878
	Unionin pelastuspalvelumekanismi (RescEU)			0	94	17	52	55	669	180	1 066
	EU4Health	1	0	1	5	83	220	328	376	544	1 559
	Väline hätätilanteen tuen antamiseksi unionin sisällä (ESI)				0	9			15	–	24
	Erillisvirastot	–	0	0	0	2	11	16	19	12	61
	Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	0									0

(miljoonaa euroa)

	Rahoituskehyksen otsake	< 2018	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Yhteensä
	Komission toimivaltansa ja saamiensa erityisten toimivaltuuksien nojalla rahoittamat toimet						0	0	1	10	12
	Työllisyys ja sosiaalinen innovointi	3	1	8	9	9	12	28	47	95	212
	Erasmus+	0	0	1	3	185	229	440	550	783	2 191
	Euroopan solidaarisuusjoukot	–		–	–	17	9	12	28	40	106
	Luova Eurooppa		0	0	0	7	25	53	89	206	381
	Oikeusasiat	4	2	3	1	3	4	3	10	22	52
	Perusoikeudet ja arvot	5	3	3	3	5	13	55	83	165	334
	Erillisvirastot				0	19	8	12	10	7	56
	Muut toimet	0		0	0	0	1	0	3	8	13
	Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	0	0	0	1	1	3	6	16	17	43
	Komission toimivaltansa ja saamiensa erityisten toimivaltuuksien nojalla rahoittamat toimet	1	3	5	6	4	7	12	40	127	203
	Otsake 2 yhteensä: Koheesio, palautumiskyky ja arvot	1 368	225	538	1 061	878	13 776	52 352	190 270	69 869	330 336
3	Euroopan maatalouden tukirahasto (maataloustukirahasto)		8	9	18	20	30	47	99	105	335
	Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahasto (maaseuturahasto)	2 378	747	758	761	7	900	936	12 947	13 218	32 652
	Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahasto (EMKVR)	48	–	0	17	4	293	1 001	1 320	930	3 613
	Kestävää kalastusta koskevat kumppanuussopimukset ja alueelliset kalastusjärjestöt						–	1	11	30	42
	Erillisvirastot								–	0	0
	Pilottihankkeet ja valmistelutoimet						–	1	5	1	8
	Ympäristö- ja ilmastotoimien ohjelma (Life)	80	153	128	149	244	337	445	508	744	2 787
	Oikeudenmukaisen siirtymän rahasto						1 299	1 442	4 900	1 503	9 145

(miljoonaa euroa)

	Rahoituskehyksen otsake	< 2018	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Yhteensä
	Oikeudenmukaisen siirtymän mekanismin mukainen julkisen sektorin lainajärjestely							4	89	–	94
	Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	0	–		1	0	1	3	6	2	14
	Komission toimivaltansa ja saamiensa erityisten toimivaltuuksien nojalla rahoittamat toimet							0	4	25	29
	Otsake 3 yhteensä: Luonnonvarat ja ympäristö	2 507	907	896	946	275	2 859	3 882	19 889	16 558	48 718
4	Turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahasto	54	37	57	346	4	23	261	861	1 852	3 495
	Erillisvirastot						–		–	3	3
	Yhdennetyn rajaturvallisuuden rahasto (IBMF) – rajaturvallisuuden ja viisumipolitiikan rahoitustukiväline (BMVI)	18	9	39	207	3	23	284	823	1 166	2 572
	Yhdennetyn rajaturvallisuuden rahasto (IBMF) – tullitarkastuslaitteiden rahoitusväline					63	63	70	85	0	281
	Erillisvirastot							64	151	117	332
	Otsake 4 yhteensä: Muuttoliike ja rajaturvallisuus	72	47	97	553	69	110	679	1 920	3 138	6 683
5	Sisäisen turvallisuuden rahasto (ISF)	17	14	21	48	7	23	65	198	325	717
	Ydinvoimaloiden käytöstäpoisto (Liettua)	2	1	1	3	27	99	41	67	75	315
	Ydinturvallisuus ja ydinvoimaloiden käytöstäpoisto (ml. Bulgaria ja Slovakia)	8	39	44	66	36	11	16	31	54	306
	Erillisvirastot								3	5	8
	Pilottihankkeet ja valmistelutoimet				0					–	0
	Komission toimivaltansa ja saamiensa erityisten toimivaltuuksien nojalla rahoittamat toimet	0		–	0	1	1	3	4	14	23
	Euroopan puolustusrahasto (tutkimus)					74	97	172	182	368	892
	Euroopan puolustusrahasto (muu kuin tutkimus)			12	7	152	172	299	410	868	1 920
	Sotilaallinen liikkuvuus					67	8	31	83	218	407

(miljoonaa euroa)

	Rahoituskehyksen otsake	< 2018	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Yhteensä
	Puolustusalan yhteistoiminnallisia hankintoja koskeva lyhyen aikavälin väline								198	39	237
	Puolustusteollisuuden vahvistamisväline							99	191	–	290
	Pilottihankkeet ja valmistelutoimet		0								0
	Unionin turvallisten yhteyksien ohjelma								–	123	123
	Otsake 5 yhteensä: Turvallisuus ja puolustus	27	55	78	125	364	410	725	1 367	2 089	5 239
6	Naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön väline (NDICI) – Globaali Eurooppa	796	635	712	936	2 106	5 084	6 054	8 096	9 106	33 524
	Kansainvälisen ydinturvallisuusyhteistyön eurooppalainen väline (INSC)	1	2	4	9	12	13	26	33	38	139
	Humanitaarinen apu (HUMA)			0	1	10	53	148	361	642	1 214
	Yhteinen ulko- ja turvallisuuspolitiikka (YUTP)	0		1	0	6	4	3	14	48	76
	Merentakaiset maat ja alueet (MMA) (ml. Grönlanti)			1		2	28	42	39	40	152
	Makrotaloudellinen rahoitusapu plus								–	155	155
	Muut toimet							0	32	65	98
	Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	0							–		0
	Unionin turvallisten yhteyksien ohjelma									50	50
	Komission toimivaltansa ja saamiensa erityisten toimivaltuuksien nojalla rahoittamat toimet		0	0	2	5	10	29	46	63	155
	Liittymistä valmisteleva tuki (IPA III)	235	305	330	421	767	1 201	1 011	1 542	1 836	7 648
	Länsi-Balkanin uudistus- ja kasvutukiväline								426	492	918
	Otsake 6 yhteensä: Naapurialueet ja muu maailma	1 032	943	1 047	1 370	2 908	6 392	7 312	10 589	12 534	44 129
7	Henkilöstön eläkkeet								–	9	9
	(Eurooppa-koulut) Komissio								0	2	2
	Henkilöstösääntöjen alaisen henkilöstön palkat								–	0	0

(miljoonaa euroa)

	Rahoituskehyksen otsake	< 2018	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Yhteensä
	Ulkopuolisen henkilöstön palkat							–	2	31	32
	Jäsenet – palkat, avustukset ja korvaukset							–	(0)	1	1
	Jäsenet – siirtymäkorvaukset									0	0
	Palvelukseen ottamiseen liittyvät kulut							–	0	3	3
	Tehtävien lopullinen päättyminen									0	0
	Koulutusmenot							0	1	11	13
	Sosiaalisiin palveluihin ja liikkuvuuteen liittyvät menot							0	5	7	12
	Tieto- ja viestintätekniikka							0	21	152	173
	Rakennusten vuokrat ja ostot							0	6	35	41
	Rakennuksiin liittyvät menot							0	8	41	49
	Turvallisuus							0	2	28	30
	Virkamatka- ja edustusmenot							0	2	13	15
	Kokoukset, komiteat, konferenssit							0	2	5	6
	Virallinen lehti								–	1	1
	Julkaisut							–	0	7	7
	Tiedonhankinta								0	3	3
	Tutkimukset ja selvitykset								0	5	5
	Yleiset laitteet, ajoneuvot, kalusto							0	0	15	15
	Ulkopuoliset kielipalvelut							–	0	2	3
	Muut hallintomenot							(0)	1	8	10
	Muiden toimielinten hallintomenot									704	704
	Otsake 7 yhteensä: EU:n yleinen hallinto							1	51	1 083	1 134
O	Innovaatiorahasto								7 563	1	7 564
	Ukrainan tukiväline								724	3 286	4 009
	Muut toimet								1	4	5
	Otsake O yhteensä: Monivuotisen rahoituskehyksen ulkopuoliset								8 287	3 291	11 578

(miljoonaa euroa)

	Rahoituskehyksen otsake	< 2018	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Yhteensä
S	Euroopan globalisaatiorahasto (EGR)								0	0	0
	Brexit-mukautusvaraus							–		71	71
	Otsake S yhteensä: Unionissa ja sen ulkopuolella käytettävät solidaarisuusmekanismit (erityisrahoitusvälineet)							–	0	71	71
	Yhteensä	**5 623**	**2 588**	**4 086**	**6 605**	**7 265**	**28 101**	**71 232**	**247 636**	**127 948**	**501 084**

7. **TALOUSARVION TOTEUTTAMINEN TOIMIELIMITTÄIN**

7.1 **TALOUSARVION TULOJEN TOTEUTUMINEN**

(miljoonaa euroa)

	Talousarvioon otetut tulot		Vahvistetut saamiset			Tulot			Tulot prosentteina talousarviosta	Maksamatta olevat
	Alkuperäinen hyväksytty talousarvio	Lopullinen hyväksytty talousarvio	Varainhoito-vuonna	Siirretyt määrät	Yhteensä	Siirretyistä saamisista	Siirre-tyistä saami-sista	Tulot		
Parlamentti	249	249	291	11	303	286	2	287	115 %	16
Neuvosto	80	80	109	1	110	109	1	109	137 %	1
Komissio	154 664	160 617	226 586	16 251	242 837	220 118	3 350	223 468	139 %	19 370
Unionin tuomioistuin	81	81	79	0	79	79	0	79	97 %	0
Tilintarkastustuomioistuin	34	34	33	0	33	33	0	33	98 %	0
Talous- ja sosiaalikomitea	18	18	22	0	22	22	0	22	124 %	0
Alueiden komitea	16	16	19	0	19	19	0	19	116 %	0
Oikeusasiamies	2	2	2	–	2	2	–	2	108 %	–

(miljoonaa euroa)

	Talousarvioon otetut tulot		Vahvistetut saamiset			Tulot			Tulot prosentteina talousarviosta	Maksamatta olevat
	Alkuperäinen hyväksytty talousarvio	Lopullinen hyväksytty talousarvio	Varainhoito-vuonna	Siirretyt määrät	Yhteensä	Siirretyistä saamisista	Siirretyistä saamisista	Tulot		
Euroopan tietosuojavaltuutettu	3	3	3	–	3	3	–	3	102 %	0
Euroopan ulkosuhdehallinto	62	62	379	0	379	377	0	377	603 %	2
YHTEENSÄ	**155 209**	**161 163**	**227 523**	**16 264**	**243 787**	**221 046**	**3 352**	**224 398**	**139 %**	**19 389**

Konsolidoitu selvitys EU:n yleisen talousarvion toteuttamisesta sisältää edellisvuosien tapaan selvitykset kunkin toimielimen talousarvion toteuttamisesta, koska eri toimielinten talousarviot sisältyvät EU:n talousarvioon erillisinä.

Virastojen talousarviota ja toteuttamista ei konsolidoida EU:n talousarvioon eikä sisällytetä EU:n talousarviokertomuksiin. Komission virastoille maksettu avustus sisältyy kuitenkin EU:n talousarvioon. Tässä tilinpäätöksen talousarvio-osassa otetaan huomioon ainoastaan komission talousarviosta virastoille maksettu tuki.

Euroopan ulkosuhdehallinnon osalta olisi otettava huomioon, että oman talousarvionsa lisäksi se käytti myös 378,9 miljoonaa euroa (358,4 miljoonaa euroa vuonna 2024), mukaan lukien käyttötarkoitukseensa sidotut tulot ja siirretyt määrät, joista 250,2 miljoonaa euroa (255,2 miljoonaa euroa vuonna 2024) oli komission varoja unionin edustustoissa työskentelevän komission henkilöstön hallinnollisten kustannusten kattamiseksi niin, että määrä jaettiin komission otsakkeen 7, toimenpideohjelmien hallintomenojen (entisten BA-budjettikohtien) ja erityisrahastojen kesken. Loput koostuivat kiinteämääräisistä lisärahoitusosuuksista, joilla katetaan edustustoihin sijoitetun EKR:n henkilöstön yleiset kustannukset ja tilojen yhteiskäyttö, sekä muista tilojen yhteiskäyttöä koskevien ja muiden sopimusten nojalla saaduista määristä.

7.2 MAKSUSITOUMUSMÄÄRÄRAHOJEN TOTEUTUMINEN

(miljoonaa euroa)

	Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Tehdyt sitoumukset					Vuodelle 2026 siirretyt määrärahat			Raukeavat määrärahat			
		Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Yhteensä	%	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Yhteensä	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Yhteensä
	1	2	3	4	5 = 2 + 3 +4	6 = 5/1	7	8	9	10	11	12	13 = 10+ 11 + 12
Parlamentti	2 602	2 518	–	40	2 557	98 %	–	35	35	10	–	0	10
Neuvosto	767	691	–	27	718	94 %	–	25	25	23		0	24

(miljoonaa euroa)

	Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Tehdyt sitoumukset					Vuodelle 2026 siirretyt määrärahat			Raukeavat määrärahat			
		Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Yhteensä	%	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Yhteensä	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Yhteensä
	1	2	3	4	5 = 2 + 3 +4	6 = 5/1	7	8	9	10	11	12	13 = 10+ 11 + 12
Komissio	222 335	190 891	1 579	14 073	206 542	93 %	2 126	12 241	14 367	1 149	33	236	1 418
Unionin tuomioistuin	538	521	–	1	522	97 %	–	0	0	16		0	16
Tilintarkastustuomioistuin	195	191	1	0	192	98 %	–	0	0	3	–	0	3
Talous- ja sosiaalikomitea	180	173	–	4	177	98 %	–	2	2	1	–	–	1
Alueiden komitea	135	130	–	2	132	98 %	–	3	3	0	–	0	0
Oikeusasiamies	15	15	–	–	15	95 %	–	–	–	1	–	–	1
Euroopan tietosuojavaltuutettu	27	25	–	0	25	93 %	–	–	–	2	–	–	2
Euroopan ulkosuhdehallinto	1 308	930	–	307	1 236	94 %	–	72	72	0	–	1	1
Yhteensä:	**228 104**	**196 083**	**1 580**	**14 454**	**212 116**	**93 %**	**2 126**	**12 379**	**14 505**	**1 206**	**33**	**237**	**1 476**

ELI: http://data.europa.eu/eli/communic/C/2026/4821/oj

7.3 **MAKSUMÄÄRÄRAHOJEN TOTEUTUMINEN**

(miljoonaa euroa)

	Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Suoritetut maksut					Vuodelle 2026 siirretyt määrärahat			Raukeavat määrärahat			
		Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Yhteensä	%	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Yhteensä	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Yhteensä
	1	2	3	4	5 = 2 + 3 +4	6 = 5/1	7	8	9	10	11	12	13 = 10+ 11 + 12
Parlamentti	2 948	2 157	307	41	2 504	85 %	361	42	403	10	30	1	41
Neuvosto	846	604	74	24	703	83 %	87	28	115	23	4	0	28
Komissio	244 557	150 611	3 016	57 305	210 932	86 %	5 424	28 062	33 486	54	42	10	106
Unionin tuomioistuin	571	484	28	1	513	90 %	36	0	37	16	4	0	21
Tilintarkastustuomioistuin	204	181	9	0	190	93 %	10	0	11	3	1	0	4
Talous- ja sosiaalikomitea	192	163	10	3	177	92 %	10	3	13	1	2	–	3
Alueiden komitea	145	118	9	2	128	88 %	12	3	15	0	1	0	1
Oikeusasiamies	16	14	0	–	15	93 %	0	–	0	1	0	–	1
Euroopan tietosuojavaltuutettu	30	23	2	0	25	83 %	2	–	2	2	1	–	3
Euroopan ulkosuhdehallinto	1 448	819	121	247	1 187	82 %	110	132	242	0	18	1	19
	250 956	**155 173**	**3 575**	**57 624**	**216 373**	**86 %**	**6 054**	**28 271**	**34 325**	**110**	**104**	**12**	**226**

8. **ERILLISVIRASTOJEN TALOUSARVIOIDEN TOTEUTTAMINEN**

Jäljempänä olevissa kohdissa 8.1 ja 8.2 esitettyjä virastojen tuloja ja menoja ei konsolidoida sellaisinaan EU:n talousarvioon.

EU:n talousarvion 1–7 kohtien toteuttamiskertomuksiin sisältyvät vain EU:n talousarviosta erillisvirastoille maksusitoumus- ja maksumäärärahoina maksetut tuet tapauksen mukaan.

Jäljempänä olevissa erillisvirastojen kertomuksissa esitetään yleiskatsaus erillisvirastoista, sekä hajautetuista (perinteisistä) virastoista että toimeenpanovirastoista, sekä niiden tuloista (8.1) ja menoista (8.2). Niihin sisältyvät EU:n talousarviosta maksetun tuen lisäksi myös muut tulolähteet ja niihin liittyvät menot (joita ei lisätä EU:n talousarviokirjanpitoon). Kukin virasto esittää oman tilinpäätöksensä.

8.1 **TALOUSARVION TULOT**

(miljoonaa euroa)

Virasto	Monivuotisen rahoituskehyksen otsake	Lopullinen hyväksytty talousarvio	Saadut tulot
Energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyövirasto	1	45	43
Vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen laaja-alaisten tietojärjestelmien operatiivisesta hallinnoinnista vastaava Euroopan unionin virasto	4	338	362
Euroopan sähköisen viestinnän sääntelyviranomaisten yhteistyöelin	1	8	9
Yhteisön kasvilajikevirasto	Ei sovelleta	22	21
Euroopan työterveys- ja työturvallisuusvirasto	2b	18	18
Euroopan turvapaikka-asioiden tukivirasto	4	240	212
Euroopan lentoturvallisuusvirasto	1	248	197
Euroopan pankkiviranomainen	1	59	60
Euroopan raja- ja merivartiovirasto	4	1 124	1 137
Euroopan tautienehkäisy- ja -valvontakeskus	2b	106	99
Euroopan ammatillisen koulutuksen kehittämiskeskus	2b	22	23
Euroopan kemikaalivirasto	1	134	138
Euroopan ilmasto-, infrastruktuuri- ja ympäristöasioiden toimeenpanovirasto	1, 2a, 3, 5	75	75
Euroopan koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanovirasto	2b, 6	152	75
Euroopan ympäristökeskus	3	109	102
Euroopan kalastuksenvalvontavirasto	3	31	33
Euroopan elintarviketurvallisuusviranomainen	2b	151	153
Euroopan elin- ja työolojen kehittämissäätiö	2b	25	28
Euroopan terveys- ja digitaaliasioiden toimeenpanovirasto	1, 2b	62	62
Euroopan innovaationeuvoston ja pk-yritysasioiden toimeenpanovirasto	1, 2a	50	50
Euroopan tasa-arvoinstituutti	2b	10	12
Euroopan innovaatio- ja teknologiainstituutti	1	435	435
Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen	1	40	41
Euroopan työviranomainen	2b	50	50
Euroopan meriturvallisuusvirasto	1	127	127
Euroopan lääkevirasto	2b	600	608

(miljoonaa euroa)

Virasto	Monivuotisen rahoituskehyksen otsake	Lopullinen hyväksytty talousarvio	Saadut tulot
Euroopan huumausaineiden ja niiden väärinkäytön seurantakeskus	5	36	37
Euroopan syyttäjänvirasto	2b	86	86
Euroopan tutkimusneuvoston toimeenpanovirasto	1	73	73
Euroopan tutkimuksen toimeenpanovirasto	1, 3	102	127
Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen	1	82	86
Euroopan koulutussäätiö	2b	24	29
Euroopan unionin rikosoikeudellisen yhteistyön virasto	2b	68	78
Euroopan unionin kyberturvallisuusvirasto	1	26	55
Euroopan unionin lainvalvontayhteistyövirasto	5	246	243
Euroopan unionin lainvalvontakoulutusvirasto	5	13	13
Euroopan unionin rautatievirasto	1	31	47
Euroopan unionin avaruusohjelmavirasto	1	83	1 164
Euroopan unionin perusoikeusvirasto	2b	27	27
Euroopan unionin teollisoikeuksien virasto	Ei sovelleta	480	501
ITER-yhteisyritys (Fusion for Energy)	1	646	799
Euroopan unionin elinten käännöskeskus	7	52	45
Yhteensä		**6 356**	**7 581**

(miljoonaa euroa)

Virastojen tulolaji	Saadut tulot
Euroopan komission avustus	4 913
Maksutulot	1 136
Muut tulot	1 531
Yhteensä	**7 581**

8.2 MAKSUSITOUMUS- JA MAKSUMÄÄRÄRAHAT VIRASTOITTAIN

(miljoonaa euroa)

Virasto	Maksusitoumusmäärärahat		Maksumäärärahat	
	Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Tehdyt sitoumukset	Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Suoritetut maksut
Energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyövirasto	45	45	54	41
Vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen laaja-alaisten tietojärjestelmien operatiivisesta hallinnoinnista vastaava Euroopan unionin virasto	378	357	464	400
Euroopan sähköisen viestinnän sääntelyviranomaisten yhteistyöelin	9	8	10	8

(miljoonaa euroa)

Virasto	Maksusitoumusmäärärahat		Maksumäärärahat	
	Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Tehdyt sitoumukset	Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Suoritetut maksut
Yhteisön kasvilajikevirasto	21	19	22	20
Euroopan työterveys- ja työturvallisuusvirasto	18	17	22	17
Euroopan turvapaikka-asioiden tukivirasto	264	208	277	191
Euroopan lentoturvallisuusvirasto	317	250	331	227
Euroopan pankkiviranomainen	61	59	65	58
Euroopan raja- ja merivartiovirasto	1 158	1 132	1 561	1 023
Euroopan tautienehkäisy- ja -valvontakeskus	109	99	135	103
Euroopan ammatillisen koulutuksen kehittämiskeskus	23	22	24	21
Euroopan kemikaalivirasto	142	137	159	139
Euroopan ilmasto-, infrastruktuuri- ja ympäristöasioiden toimeenpanovirasto	75	73	78	72
Euroopan koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanovirasto	75	75	80	75
Euroopan ympäristökeskus	116	103	155	101
Euroopan kalastuksenvalvontavirasto	36	34	43	35
Euroopan elintarviketurvallisuusviranomainen	166	165	168	157
Euroopan elin- ja työolojen kehittämissäätiö	29	26	33	25
Euroopan terveys- ja digitaaliasioiden toimeenpanovirasto	62	61	65	60
Euroopan innovaationeuvoston ja pk-yritysasioiden toimeenpanovirasto	50	50	52	49
Euroopan tasa-arvoinstituutti	12	10	14	10
Euroopan innovaatio- ja teknologiainstituutti	529	522	475	463
Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen	41	40	43	40
Euroopan työviranomainen	52	51	53	50
Euroopan meriturvallisuusvirasto	139	124	156	126
Euroopan lääkevirasto	625	606	699	607
Euroopan huumausaineiden ja niiden väärinkäytön seurantakeskus	38	37	46	35
Euroopan syyttäjänvirasto	86	86	95	87
Euroopan tutkimusneuvoston toimeenpanovirasto	73	73	74	72
Euroopan tutkimuksen toimeenpanovirasto	127	127	132	126
Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen	87	85	91	80
Euroopan koulutussäätiö	32	29	35	28
Euroopan unionin rikosoikeudellisen yhteistyön virasto	93	80	103	80

(miljoonaa euroa)

Virasto	Maksusitoumusmäärärahat		Maksumäärärahat	
	Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Tehdyt sitoumukset	Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Suoritetut maksut
Euroopan unionin kyberturvallisuusvirasto	66	41	72	33
Euroopan unionin lainvalvontayhteistyövirasto	253	247	275	239
Euroopan unionin lainvalvontakoulutusvirasto	32	19	35	19
Euroopan unionin rautatievirasto	67	49	53	45
Euroopan unionin avaruusohjelmavirasto	2 306	677	2 366	1 185
Euroopan unionin perusoikeusvirasto	27	26	33	28
Euroopan unionin teollisoikeuksien virasto	345	345	532	341
ITER-yhteisyritys (Fusion for Energy)	1 066	979	849	789
Euroopan unionin elinten käännöskeskus	52	46	54	46
Yhteensä	**9 300**	**7 239**	**10 082**	**7 355**

(miljoonaa euroa)

Menolaji	Maksusitoumusmäärärahat		Maksumäärärahat	
	Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Tehdyt sitoumukset	Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Suoritetut maksut
Hallintomenot	612	593	746	584
Toimintamenot	6 396	4 378	7 010	4 518
Henkilöstö	2 292	2 268	2 327	2 254
Yhteensä	**9 300**	**7 239**	**10 082**	**7 355**

SANASTO

Budjettikohta

Tulot ja menot esitetään talousarviossa budjettivallan käyttäjän vahvistaman sitovan budjettinimikkeistön mukaisesti. Nimikkeistössä budjettikohdat on järjestetty niiden luonteen ja tarkoituksen mukaan. Nimikkeistön rakenneosat ovat osastot, luvut, momentit ja alamomentit.

Diskonttokorko

Korko, jota käytetään tulevaisuuden rahavirran nykyarvon laskemisessa. Diskonttausta käytetään verrattaessa eri aikoina aiheutuvia kuluja ja hyötyjä.

Efektiivinen korko

Korkokanta, jota käyttäen rahoitusvaroihin tai -velkoihin kuuluvan erän odotettavissa olevana juoksuaikana saataviksi tai suoritettaviksi arvioidut tulevat maksut tulevat diskontatuiksi täsmälleen kyseisen rahoitusvaroihin tai -velkoihin kuuluvan erän nettokirjanpitoarvon suuruisiksi.

Ennakkomaksut

Maksu, jonka tarkoituksena on tarjota tuensaajalle käteisvaroja. Se voidaan suorittaa useammassa erässä asianomaisessa sopimuksessa, päätöksessä tai perussäädöksessä määrätyn mukaisesti. Ennakkomaksu joko käytetään tiettyyn tarkoitukseen sopimuksessa määrättynä ajanjaksona tai maksetaan takaisin.

Ennaltaehkäisevä toimenpide

Ennalta ehkäiseviin toimenpiteisiin kuuluvat muun muassa EU:n talousarviosta toimenpideohjelmalle suoritettavien maksujen lykkääminen ja keskeyttäminen.

Etuuspohjainen järjestely

Eläke- tai muu eläke-etuusjärjestely, jossa järjestelyn säännöt määrittelevät etuudet niin, etteivät ne riipu maksusuorituksista, ja jossa etuuksilla ei ole suoraa yhteyttä järjestelyn sijoituksiin. Järjestely voi olla rahastoitu tai rahastoimaton.

Hallinnointi yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa

Talousarvion toteuttamistapa. Talousarvion toteuttamistapa, jossa talousarvion toteuttamiseen liittyvät tehtävät siirretään jäsenvaltioille. Noin kolmea neljäsosaa EU:n menoista hallinnoidaan yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa.

Hallintomäärärahat

Hallintomäärärahat kattavat toimielinten ja yhteisöjen juoksevat menot (kuten henkilöstö-, kiinteistö- ja toimistolaitemenot).

Hyväksytty talousarvio

Talousarvioesityksestä tulee hyväksytty talousarvio, kun budjettivallan käyttäjä hyväksyy sen ja Euroopan parlamentin puhemies julistaa sen lopullisesti vahvistetuksi.

Jaksotettuun hankintamenoon arvostettavat rahoitusvarat ja -velat

Kaikki rahoitusvarat ja -velat, jotka on arvostettu julkissektorin kansainvälisten tilinpäätösstandardien mukaisesti jaksotettuun hankintamenoon.

Johdannaiset

Rahoitusinstrumentti, jonka arvo on kytketty jonkin toisen rahoitusinstrumentin, indikaattorin tai hyödykkeen arvon muutokseen. Toisin kuin primaarin rahoitusinstrumentin (kuten valtion joukkolainan) haltijalla, jolla on ehdoton oikeus saada rahamäärä (tai jokin muu taloudellinen hyöty) tulevaisuudessa, johdannaisen haltijalla on vain ehdollinen oikeus saada tällaista hyötyä. Johdannaisiin kuuluvat muun muassa valuuttatermiinisopimukset.

Jäsenvaltioiden rahoitusosuudet

Nämä rahoitusosuudet vastaavat sellaisia tilikauden menoja, jotka jäsenvaltioiden on rahoitettava tulevista talousarvioista. Nämä määrät ovat seurausta siitä, että tilinpäätöksessä noudatetaan suoriteperustetta ja talousarviokirjanpidossa maksuperustetta.

Kauden työsuoritukseen perustuvat menot

Kuluvalle varainhoitovuodelle kuuluvasta työsuorituksesta johtuva eläkejärjestelyn velvoitteiden lisäys.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat tai -velat

Kaikki rahoitusvarat tai -velat, jotka julkissektorin kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Public Sector Accounting Standards) mukaan arvostetaan käypään arvoon ja joiden käyvän arvon muutokset kirjataan kauden yli- tai alijäämään (ts. johdannaiset).

Käyttötarkoitukseensa sidotut tulot

Tulot, jotka saadaan ja osoitetaan tiettyjen menoerien rahoittamista varten. Suurin osa ulkoisista käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista saadaan rahoitusosuuksista, joilla kolmannet maat osallistuvat unionin ohjelmien rahoittamiseen. Jaksotettuun hankintamenoon arvostettavat rahoitusvarat ja -velat tai palveluista tai niille tilauksesta tehdystä työstä, aiheettomasti maksettujen määrien palautuksista sekä julkaisujen ja elokuvien myynnistä.

Lisätalousarvio

Varainhoitovuoden aikana tehty päätös muuttaa kyseisen varainhoitovuoden talousarviota (lisäykset, vähennykset, määrärahasiirrot).

Maksattamatta olevat määrät (RAL, reste à liquider)

Maksattamatta olevat määrät viittaavat tilanteeseen, jossa talousarviositoumus on tehty mutta sen mukaisia maksuja ei ole vielä suoritettu. Nämä sitoumukset ovat EU:n tulevien vuosien maksuvelvoitteita, ja ne ovat suoraan seurausta monivuotisista ohjelmista ja määrärahojen jakamisesta maksusitoumus- ja maksumäärärahoihin.

Maksattamatta olevat sitoumukset

Maksattamatta olevien määrien (joista käytetään yleensä nimitystä *RAL, reste à liquider*) tavoin viittaavat tilanteeseen, jossa talousarviositoumus on tehty mutta sen mukaisia maksuja ei ole vielä suoritettu. Nämä sitoumukset ovat EU:n tulevien vuosien maksuvelvoitteita, ja ne ovat suoraan seurausta monivuotisista ohjelmista ja määrärahojen jakamisesta maksusitoumus- ja maksumäärärahoihin.

Maksujen keskeyttäminen ja lykkääminen

Jos komissio havaitsee joko omien tarkastustensa tai tarkastusviranomaisten ilmoittamien tietojen tuloksena, että jokin jäsenvaltio ei ole pystynyt korjaamaan hallinto- ja valvontajärjestelmissään havaittuja vakavia puutteita ja/tai oikaisemaan jo ilmoitettuja ja todennettuja sääntöjenvastaisia menoja, se voi keskeyttää maksut tai lykätä niitä.

Maksumäärärahat

Maksumäärärahat kattavat kuluvana varainhoitovuonna suoritettaviksi tulevat maksut, jotka johtuvat kuluvana varainhoitovuonna ja/tai aikaisempina varainhoitovuosina tehdyistä oikeudellisista sitoumuksista.

Maksusitoumusmäärärahat

Maksusitoumusmäärärahat kattavat niiden oikeudellisten velvoitteiden (hankintasopimusten, avustussopimusten tai avustuspäätösten) kokonaiskustannukset, joista voidaan allekirjoittaa sopimus kuluvana varainhoitovuonna.

Määrärahat

Määrärahoilla rahoitetaan talousarvio. Talousarvio sisältää ennusteet sekä maksusitoumuksista että maksuista (edunsaajille käteisellä tai tilisiirtona suoritetut maksut). Maksusitoumusmäärärahojen määrä poikkeaa (jaksotettujen määrärahojen tapauksessa) usein maksumäärärahojen määrästä, koska monivuotisia ohjelmia ja hankkeita koskevat sitoumukset tehdään yleensä koko määrältä sinä vuonna, jona ohjelmia ja hankkeita koskevat päätökset annetaan, kun taas maksut suoritetaan vuosien mittaan sitä mukaa kuin ohjelmien ja hankkeiden toteuttaminen etenee. Jaksottamattomia määrärahoja käytetään kattamaan hallintomenot, maatalousmarkkinatuet ja suorat tuet. Jaksottamattomien määrärahojen tapauksessa maksusitoumusmäärärahojen määrä on yhtä suuri kuin maksumäärärahojen määrä.

Määrärahojen siirtäminen seuraavalle vuodelle

Varainhoitovuonna käyttämättä jääneet määrärahat voidaan vuotuisuusperiaatteesta poiketen tietyissä tilanteissa siirtää käytettäviksi seuraavana varainhoitovuonna. Tällainen siirto on poikkeuksellinen, ja se voidaan tehdä ainoastaan tiukkojen edellytysten täyttyessä.

Myytävissä olevat rahoitusvarat

Kaikki rahoitusvarat (johdannaisia lukuun ottamatta), jotka julkissektorin kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Public Sector Accounting Standards) mukaan arvostetaan käypään arvoon ja joiden käyvän arvon muutokset kirjataan nettovaroihin kuuluvaan rahastoon taseesta poistamiseen (tai arvon alentumiseen) asti.

Omat varat

EU:n talousarvion pääasiallinen tulolähde. Eri omat varat luetellaan sovellettavassa omia varoja koskevassa päätöksessä (päätös (EU, Euratom) 2020/2053). Ne muodostuvat perinteisistä omista varoista, arvonlisäveroon (alv) perustuvista varoista, bruttokansantuloon (BKTL) perustuvista varoista ja kierrättämättömään muovipakkausjätteeseen perustuvista omista varoista.

Perinteiset omat varat

Perinteiset omat varat määritellään sovellettavassa omista varoista annetussa päätöksessä (päätös (EU, Euratom) 2020/2053). Ne muodostuvat erityisesti tullimaksuista ja sokerimaksuista.

Peruutetut määrärahat

Käyttämättömät määrärahat, jotka eivät enää ole käytettävissä.

Rahoitusoikaisu

Rahoitusoikaisujen tarkoituksena on suojata EU:n talousarviota sääntöjenvastaisilta menoilta. Kun varoja hallinnoidaan yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa, sääntöjenvastaisten määrien takaisin periminen on ensi sijassa jäsenvaltioiden tehtävä.

Jos rahoitusoikaisu on ”vahvistettu”, jäsenvaltiot ovat hyväksyneet sen. Päätetty rahoitusoikaisu on aina nettomääräinen, mikä tarkoittaa sitä, että jäsenvaltion on palautettava sääntöjenvastaisesti maksetut varat EU:n talousarvioon. Tällainen rahoitusoikaisu johtaa näin aina kyseiselle jäsenvaltiolle osoitettujen määrärahojen lopulliseen vähentämiseen. Vahvistetut ja päätetyt rahoitusoikaisut on tässä tilinpäätöksessä ilmoitettu yhtenä eränä.

Jos rahoitusoikaisu on ”toteutettu”, sillä on korjattu havaittu sääntöjenvastaisuus.

Raukeavat määrärahat

Varainhoitovuoden lopussa peruutettavat käyttämättä jääneet määrärahat. Raukeamisella tarkoitetaan tilannetta, jossa määrärahoihin liittyvä valtuutus menojen ja/tai velvoitteiden syntymiseen peruutetaan osittain tai kokonaan. Ainoastaan yhteisyritysten osalta käyttämättä jääneet määrärahat voidaan niiden varainhoitosääntöjen mukaan kirjata ennakkoarvioon tuloista ja menoista kolmen seuraavan varainhoitovuoden ajan (niin kutsuttu n + 3 -sääntö). Yhteisyritysten käyttämättä jääneet määrärahat voidaan siis ottaa uudelleen käyttöön varainhoitovuoteen n + 3 saakka.

Siirrot (budjettikohtien välillä)

Budjettikohtien välisessä siirrossa määrärahoja siirretään varainhoitovuoden aikana budjettikohdasta toiseen. Siirto muodostaa sen vuoksi poikkeuksen erittelyperiaatteesta. Siirrot on kuitenkin nimenomaisesti hyväksytty SEUT-sopimuksessa varainhoitoasetuksessa säädetyin edellytyksin. Varainhoitoasetuksessa erotetaan erityyppisiä siirtoja sen mukaan, tehdäänkö siirto talousarvion osastojen, lukujen, momenttien vai otsakkeiden välillä, ja millä tasolla siirto on hyväksyttävä.

Sitoumus

Oikeudellinen sitoumus siitä, että rahoitusta annetaan tiettyjen edellytysten täyttyessä. EU sitoutuu kattamaan osuutensa EU-rahoitteisen hankkeen kustannuksista. Nykyiset sitoumukset ovat tulevia maksuja. Nykyiset maksut ovat aikaisempia sitoumuksia.

Suora hallinnointi

Talousarvion toteuttamistapa. Suorassa hallinnoinnissa komission yksiköt, toimeenpanovirastot tai erityisrahastot toteuttavat talousarviota suoraan.

Sääntöjenvastaisuus

Sääntöjenvastaisuus on EU:n tai jäsenvaltion sääntöjen vastainen toimi, jolla mahdollisesti on negatiivinen vaikutus EU:n taloudellisiin etuihin. Sääntöjenvastaisuudet voivat olla seurausta myös maksupyynnön esittäneen tuensaajan tai maksujen suorittamisesta vastaavan viranomaisen toiminnasta. Sääntöjenvastaisuuden käsite on laajempi kuin petoksen, joka tarkoittaa mahdollisesti rikokseksi luokiteltavaa toimintaa.

Vakuutusmatemaattiset oletukset

Oletukset, joita käytetään laskettaessa eläkevastuuseen vaikuttavien tulevien tapahtumien kustannuksia.

Vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot

Vakuutusmatemaattisten ali- ja ylijäämien muutokset etuuspohjaisessa järjestelyssä. Ne syntyvät aiempien vakuutusmatemaattisten oletusten ja todellisten toteutumien välisten erojen sekä vakuutusmatemaattisissa oletuksissa tapahtuneiden muutosten seurauksena.

Vapauttaminen

Toimenpide, jolla peruutetaan aikaisempi sitoumus (tai osa siitä).

Vuotuinen toimintakertomus

Vuotuisissa toimintakertomuksissa käsitellään muun muassa toimien tuloksia suhteessa niiden tavoitteisiin, toimiin liittyviä riskejä sekä sisäisen valvonnan rakennetta. Valtuutetun tulojen ja menojen hyväksyjän on komission tapauksessa varainhoitovuodesta 2001 ja kaikkien muiden EU:n toimielinten tapauksessa varainhoitovuodesta 2003 lähtien täytynyt antaa tehtäviensä hoitamisesta toimielimelleen vuotuinen toimintakertomus yhdessä varainhoitoa ja hallinnointia koskevien tietojen kanssa.

Välillinen hallinnointi

Talousarvion toteuttamistapa. Välillisessä hallinnoinnissa komissio siirtää tietyt talousarvion toteuttamiseen liittyvät tehtävät unionin tai kansallisen lainsäädännön mukaisille elimille.

LYHENTEET

AAR	Vuotuinen toimintakertomus
AC	Jaksotettu hankintameno
AFS	Myytävissä olevat rahoitusvarat
Alv	Arvonlisävero
AMIF-rahasto	Turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahasto
AOD	Valtuutettu tulojen ja menojen hyväksyjä
ATM	Ilmaliikenteen hallinta (Air Traffic Management)
BAR	Brexit-mukautusvaraus
BKT	Bruttokansantuote
BKTL	Bruttokansantulo
BOP	Maksutaselainat
BUFI Fund	Talousarvion sakkorahasto
CCS LGF	Kulttuurialan ja luovien alojen lainantakausväline
CEF DI	Verkkojen Eurooppa -välineen vieraan pääoman ehtoinen rahoitusväline
CEF2	Verkkojen Eurooppa -väline
CF	Koheesiorahasto
CIP	Kilpailukyvyn ja innovoinnin puiteohjelma
COM	Euroopan komissio
COSME	Yritysten kilpailukykyä ja pieniä ja keskisuuria yrityksiä koskeva ohjelma
COSO	Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission
CPF	Yhteinen vararahasto
CPR	Yhteisiä säännöksiä koskeva asetus
CRII+	Koronaviruksen vaikutusten lieventämistä koskeva investointialoite plus
CRO	Riskienhallintajohtaja
D&WM	Ydinlaitosten käytöstäpoisto ja ydinjätehuolto
EAD	Maksukyvyttömyystilassa oleva vastuu
EAFRD	Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahasto
EAGF	Maataloustukirahasto
EAKR	Euroopan aluekehitysrahasto
EAR	Euroopan unionin tilinpäätössääntö
EaSI	Työllisyys ja sosiaalinen innovointi
EBRD	Euroopan jälleenrakennus- ja kehityspankki
ECA	Euroopan tilintarkastustuomioistuin
ECL	Odotettavissa olevat luottotappiot
ECOFIN	Talous- ja rahoitusasioiden neuvosto
ECSC i.L.	Selvitystilassa oleva Euroopan hiili- ja teräsyhteisö
EDIF	Länsi-Balkanin yrityskehitys- ja innovointiväline
EFSE	Euroopan Kaakkois-Eurooppa-rahasto

EFTA	Euroopan vapaakauppaliitto
EGNOS	Euroopan geostationaarinen navigointilisäjärjestelmä
EIP	Euroopan investointipankki
EIR	Euroopan investointirahasto
EKKR	Euroopan kestävän kehityksen rahasto
EKP	Euroopan keskuspankki
EKR	Euroopan kehitysrahasto
ElectriFI	Sähköistämisen rahoittamista koskeva aloite
ELM	Ulkoinen lainanantovaltuus
EMKR	Euroopan meri- ja kalatalousrahasto
EMU	Talous- ja rahaliitto
ENEF	Yritysten laajentumisrahasto
ENIF	Yritysten innovointirahasto
ENPI	Eurooppalainen naapuruuden ja kumppanuuden väline
EP	Euroopan parlamentti
ERI	EIP:n selviytymiskyvyn kehittämisaloite
ERI-rahastot	Euroopan rakenne- ja investointirahastot
ERVM	Euroopan rahoituksenvakautusmekanismi
ERVV	Euroopan rahoitusvakausväline
ESA	Euroopan avaruusvirasto
ESIR	Euroopan strategisten investointien rahasto
ESR	Euroopan sosiaalirahasto
ETA	Euroopan talousalue
ETF	Pörssilistattu rahasto
ETS	Päästökauppajärjestelmä
EU	Euroopan unioni
EUH	Euroopan ulkosuhdehallinto
Eumetsat	Euroopan sääsatelliittijärjestö
Euratom	Euroopan atomienergiayhteisö
EUSR	Euroopan unionin solidaarisuusrahasto
EVM	Euroopan vakausmekanismi
FGC	Takaussopimus
FIFO	First-in, First-out
FP7	Tutkimuksen ja teknologian kehittämisen seitsemäs puiteohjelma
FR	EU:n varainhoitoasetus
FSDA	Tilinpäätöksen sisältö ja analyysi
FVNA	Käypään arvoon nettovarojen / oman pääoman kautta arvostettavat

FVSD	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat
GNSS	Maailmanlaajuinen satelliittinavigointijärjestelmä
H2020	Horisontti 2020
HLRCP	Korkean tason riski- ja vaatimustenmukaisuuspolitiikka
IBMF	Yhdennetyn rajaturvallisuuden rahasto
IF	Innovaatiorahasto
IIW	Infrastruktuuri- ja innovointi-ikkuna
IMF	Kansainvälinen valuuttarahasto
IPSAS	Julkissektorin kansainväliset tilinpäätösstandardit (International Public Sector Accounting Standards)
IT	Information Technology (tietotekniikka)
ITER	Kansainvälinen lämpöydinkoereaktori
JRC	Yhteinen tutkimuskeskus
JSIS	Yhteinen sairausvakuutusjärjestelmä
JU	Yhteisyritys
LGD	Tappio-osuus
LGF	Lainatakausjärjestely
LGTT	TEN-T-hankkeiden lainavakuusjärjestelmä
Makrotaloudellinen rahoitusapu	Makrotaloudellinen rahoitusapu
MAP	Monivuotinen ohjelma – keskisuurten yritysten taloudellisen osallisuuden ohjelma
MEP	Euroopan parlamentin jäsen
MFF	Monivuotinen rahoituskehys
MIM	Keskinäinen vakuutusjärjestelmä
MMF	Rahamarkkinarahasto
MSME	Mikro- ja pk-yritykset
NDICI	Naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön väline
NGEU	NextGenerationEU
ORD	Omien varojen järjestelmästä annettu päätös
PBI	Hankejoukkolainoja koskeva aloite
PD	Maksukyvyttömyyden todennäköisyys
PF4EE	Energiatehokkuuden yksityinen rahoitusväline
PGF	Osallistujien takuurahasto
Pk-yritykset	Pienet ja keskisuuret yritykset
POCI	Ostetut tai alun perin myönnetyt luottoriskin johdosta arvoltaan alentuneet lainat
PPP	Julkisen ja yksityisen sektorin välinen kumppanuus
PSEO	Euroopan unionin virkamiesten eläkejärjestelmä
RAL	”Reste à liquider” (maksattamatta olevat sitoumukset)
RRF	Elpymis- ja palautumistukiväline
RSFF	Riskinjakorahoitusväline
RTD	Tutkimus, teknologian kehittäminen ja demonstrointi

S&P	Standard & Poor's Financial Services LLC
SAFE	Euroopan turvallisuus
SANAD	MENA-rahasto mikro- ja pk-yrityksille
SAPARD	Maatalouden ja maaseudun kehittämisen erityinen liittymisohjelma
SEMED	Mikro- ja pk-yritysten taloudellisen osallisuuden ohjelma Välimeren eteläisellä ja itäisellä alueella
SEUT	Sopimus Euroopan unionin toiminnasta
SICR	Luottoriskin merkittävä lisääntyminen
SIUGI	Pk-yrityksiä koskevaan aloitteeseen sisältyvä rajoittamattomia takauksia koskeva väline
SMEW	Pk-yritysikkuna
STEP	Euroopan strategisten teknologioiden kehysväline
SURE	Eurooppalainen hätätilasta aiheutuvien työttömyysriskien lieventämisen tilapäinen tukiväline
TOR	Perinteiset omat varat
TRDI	Väliaikainen maaseudun kehittämisväline
ULCM	Ukrainan lainayhteistyömekanismi
YMP	Yhteinen maatalouspolitiikka